2018-03-22

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos banko Periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, UAB „Lietuvos energija“ generalinis direktorius Darius Maikštėnas ir UAB „Lietuvos energija“ Finansų ir iždo direktorius Darius Kašauskas ir UAB Verslo aptarnavimo centras Apskaitos paslaugų centro vadovė Giedruolė Guobienė, veikianti pagal 2017 m. rugpjūčio 28 d. įsakymą Nr. IS-17-80 patvirtiname, kad mūsų žiniomis, pateikiamos UAB „Lietuvos energija“ konsoliduotos ir Bendrovės 2017 metų finansinės ataskaitos, sudarytos pagal Europos Sąjungoje priimtus Tarptautinius finansinės ataskaitomybės standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo UAB „Lietuvos energija“ bei visos įmonių grupės turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę, laikotarpio pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, o UAB „Lietuvos energija“ metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, UAB „Lietuvos energija“ būklė kartu su pagrindinių rizikų bei neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

UAB „Lietuvos energija“ Generalinis direktorius		Darius Maikštėnas
UAB „Lietuvos energija“ Finansų ir iždo direktorius		Darius Kašauskas
UAB Verslo aptarnavimo centras Apskaitos paslaugų centro vadovė, veikianti pagal 2017 m. rugpjūčio 28 d. įsakymą Nr. IS-17-80		Giedruolė Guobienė

Lietuvos energija

METINIS PRANEŠIMAS 2017

KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS BEI KONSOLIDUOTOS IR ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

už 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, parengtos pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, pateikiamos kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada

Turinys

Bendrovės ir Grupės konsoliduotas metinis pranešimas	
Valdybos pirmininko pranešimas	**5**
Apie Grupę ir Bendrovę	**7**
Reikšmingiausi 2017 m. įvykiai	**11**
Grupės finansinių ir veiklos rezultatų analizė	**15**
Bendrovės ir Grupės veiklos apžvalga	**33**
Korporatyvinis valdymas	**40**
Pagrindinė informacija apie Bendrovę ir Grupę	**58**
Informacija apie Grupės įmonių vertybinius popierius	**60**
NASDAQ Atskleidimo struktūrizuota lentelė	**71**
Nepriklausomo auditoriaus išvada	**109**
Konsoliduotos ir įmonės finansinės ataskaitos	**121**

„Lietuvos energijos“ grupės esminiai rodikliai

		2017 m.	2016 m.	Δ, mln. EUR	Δ, %
Pajamos	mln. EUR	1 100,8	1 101,6	-0,8	-0,1%
Elektros, dujų, kuro, ir susijusių paslaugų pirkimų sąnaudos	mln. EUR	740,5	727,5	13,0	1,8%
Veiklos sąnaudos	mln. EUR	132,0	136,2	-4,2	-3,1%
EBITDA	mln. EUR	227,2	232,8	-5,6	-2,4%
EBITDA marža	%	20,6%	21,1%		
Koreguota EBITDA (1)	mln. EUR	238,7	234,6	4,1	1,7%
Koreguota EBITDA marža	%	21,7%	21,3%		
Grynasis pelnas	mln. EUR	93,5	118,4	-24,9	-21,0%
Grynojo pelno marža	%	8,5%	10,7%		
Koreguotas grynasis pelnas (1)	mln. EUR	130,1	117,7	12,4	10,6%
Koreguoto grynojo pelno marža	%	11,8%	10,7%		
Investicijos (2)	mln. EUR	253,4	240,5	12,9	5,4%
Bendrovės akcininkui išmokėti dividendai (kaupiamuoju principu) (3)	mln. EUR	100,8	100,7	0,1	0,1%
		2017.12.31	**2016.12.31**	**Δ, mln. EUR**	**Δ, %**
Visas turtas	mln. EUR	2 505,1	2 432,2	72,9	3,0%
Nuosavas kapitalas	mln. EUR	1 343,6	1 319,5	24,1	1,8%
Finansinės skolos	mln. EUR	614,1	494,4	119,7	24,2%
Grynoji skola	mln. EUR	442,3	315,8	126,5	40,1%
Nuosavo kapitalo grąža (ROE)	%	7,0%	9,0%		
Koreguota nuosavo kapitalo grąža (ROE)	%	9,8%	9,0%		
Nuosavo kapitalo lygis	%	53,6%	54,3%		
Grynoji skola / Koreguota EBITDA 12 mėn.	kartais	1,85	1,35		
Grynoji skola / Nuosavybės santykis	%	32,9%	23,9%		
FFO 12 mėn. / Koreguota grynoji skola	%	47,8%	64,9%		
Turto apyvartumo rodiklis	kartais	0,439	0,453		
Bendrojo likvidumo koeficientas	kartais	1,285	1,046		
Apyvartinis kapitalas	mln. EUR	-8,8	-34,0	25,2	74,3%
Apyvartinis kapitalas / Pajamos	%	-0,8%	-3,1%		

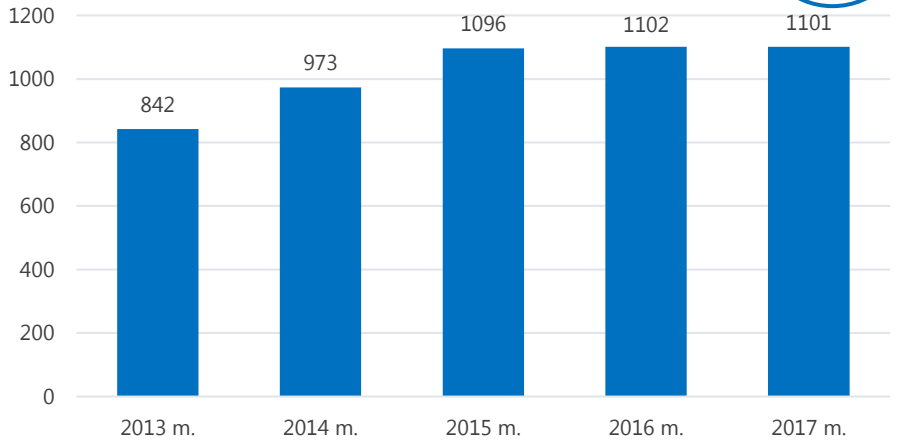
(1) Lentelėje pateikiamas skaičius papildomai atlikus EBITDA ir grynojo pelno koregavimus dėl ESO, Litgas, LEG ir LDT reguliuojamų pajamų perskaičiavimo. 2016 m. pranešime šie koregavimai nebuvo atlikti, kadangi šie duomenys kaupiami nuo 2016 m. pradžios.

(2) 2016 m. pateikiama investicijų suma įtraukiant investicijas į vėjo parkus - 62,7 mln. EUR, ši suma atspindi Grupės ilgalaikio materialaus turto padidėjimą.

(3) 2017 m. dividendų suma apima siūlomus išmokėti dividendus už 2017 m.

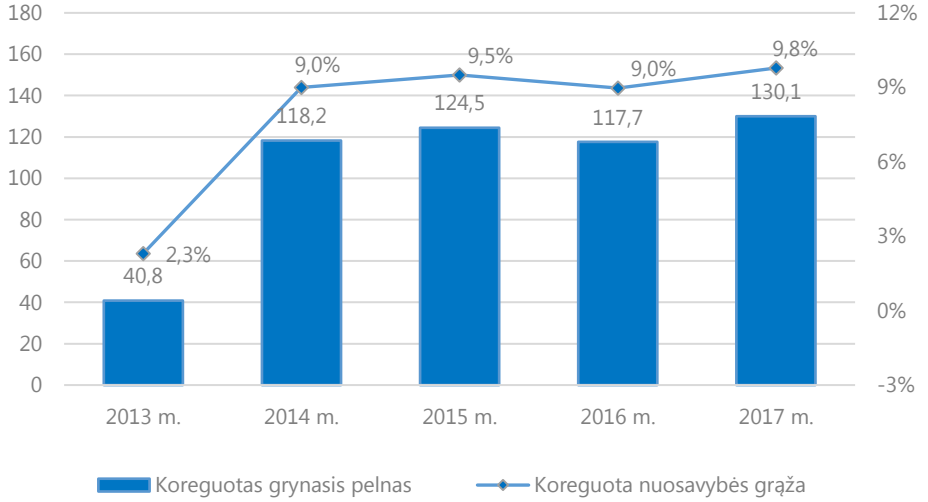
Nepaisant mažėjusių elektros ir dujų persiuntimo kainų vartotojams „Lietuvos energijos“ grupės **pajamos** išliko stabilios.

↓0,1%

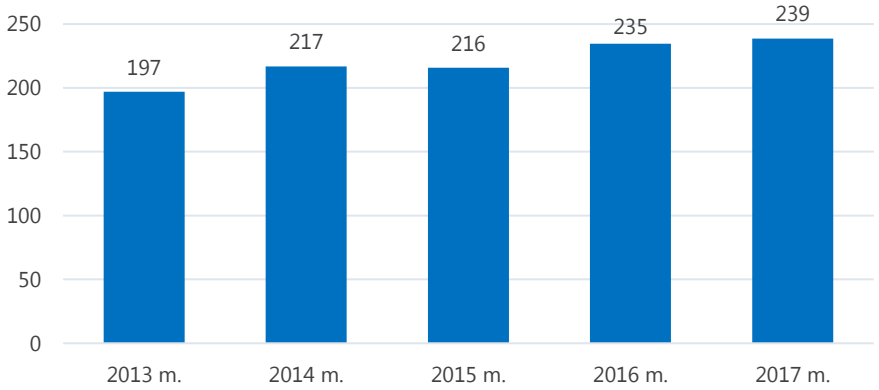

„Lietuvos energijos“ grupės koreguotas **grynasis pelnas** augo 10,6% iki 130,1 mln. EUR. Koreguota **nuosavo kapitalo grąža** siekė 9,8%.

9,8%

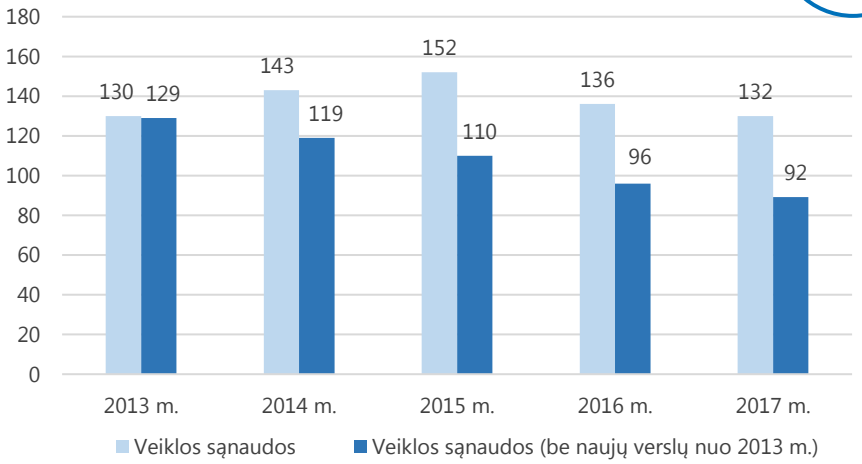

„Lietuvos energijos“grupės koreguota **EBITDA** išliko stabili nepaisant mažėjusių elektros ir dujų persiuntimo kainų vartotojams.

↑2%

„Lietuvos energijos“ **veiklos sąnaudos** efektyvinant veiklą mažėjo daugiau nei 4 mln. EUR.

↓3%

2013 – 2015 m. koreguotos EBITDA ir koreguoto grynojo pelno rezultatai pateikiami neeliminuojant ESO ir LDT reguliuojamų pajamų perskaičiavimo efektų, kadangi šie duomenys kaupiami nuo 2016 m. pradžios
Finansiniai duomenys pateikiami mln. EUR.

Valdybos pirmininko pranešimas

Gerbiami klientai, partneriai, darbuotojai, akcininkai,

Nuosekliai įgyvendindama užsibrėžtą strategiją energetikos įmonių grupė „Lietuvos energija“ užbaigė dar vienus sėkmingus metus.

Nepaisant mažėjusių elektros ir dujų persiuntimo kainų klientams, grupės pajamos ir pelnas pakito nežymiai. Stabilius rezultatus daugiausia lėmė mažėjusios veiklos sąnaudos, didesnis efektyvumas, taip pat veiklos diversifikavimas, leidęs užtikrinti didesnes pajamas iš prekybos elektra ir dujomis.

Stabiliai geri „Lietuvos energijos“ rezultatai rodo, kad pirmasis įmonės transformacijos etapas buvo sėkmingas. Įgyvendinti pokyčiai užtikrino finansinį tvarumą ir solidžią grąžą akcininkui – Lietuvos valstybei. Veiklų išgryninimas, didesnis efektyvumas ir sėkmingai įgyvendinti plėtros projektai leido nuosekliai mažinti energijos kainas klientams, gerinti esamas ir siūlyti naujas paslaugas.

Per praėjusį laikotarpį buvo sukurtas tvirtas pagrindas tolimesnei įmonės modernizacijai ir transformacijai. Naujus metus „Lietuvos energija“ pasitinka žengdama į naują etapą, kurio esminiai prioritetai bus didesnė orientacija į klientų poreikius, inovacijų diegimą, naujų paslaugų vystymą, vyks ir tolimesnis veiklų gryninimas bei plėtra.

Sieksime, kad „Lietuvos energija“ taptų naujos kartos energetikos bendrove - išmania, gebančia konkuruoti ne tik lokaliai, bet ir globaliai, o taip pat reikšmingai prisidedančia prie Lietuvos ekonomikos augimo ir šalies gyventojų gerovės kūrimo.

Darius Maikštėnas
Valdybos pirmininkas ir generalinis direktorius
„Lietuvos energija“, UAB

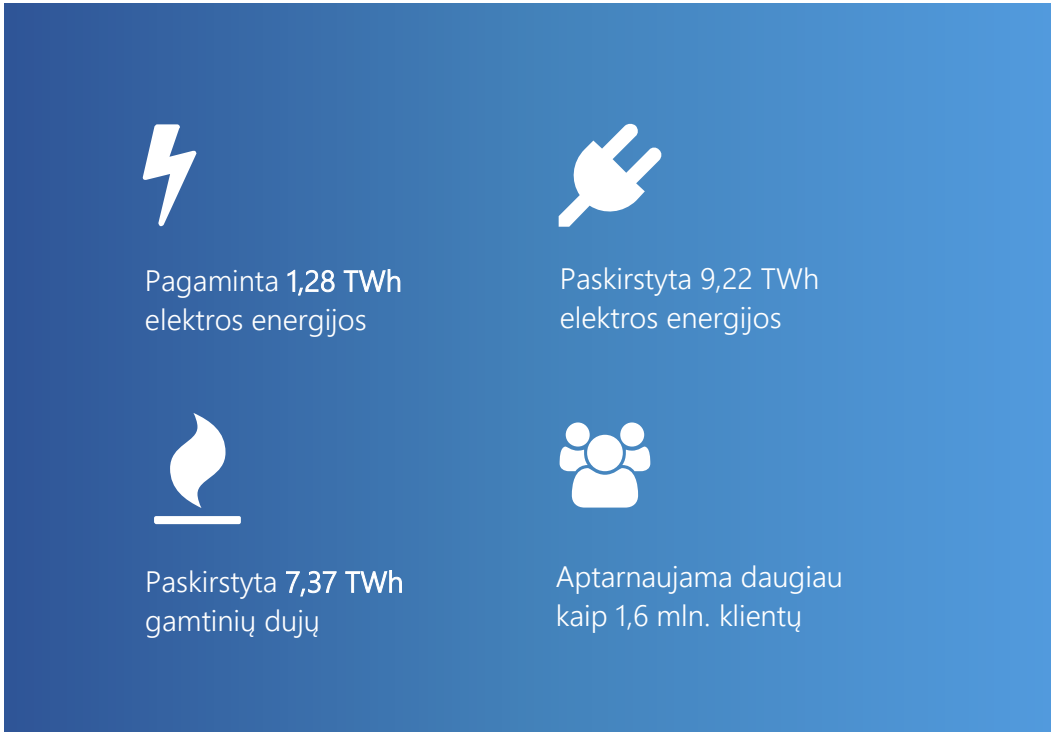
BENDROVĖ IR GRUPĖ

Apie grupę ir bendrovę

„Lietuvos energijos“ grupė – tai valstybės valdoma, viena didžiausių energetikos įmonių grupių Baltijos šalyse. Pagrindinė Grupės veikla apima elektros ir šilumos energijos gamybą, tiekimą, elektros energijos prekybą ir skirstymą, prekybą gamtinėmis dujomis, jų skirstymą, tiekimą, taip pat elektros energetikos ūkio aptarnavimą ir plėtrą. „Lietuvos energijos“ grupės akcininko teises ir pareigas įgyvendina LR Finansų ministerija.

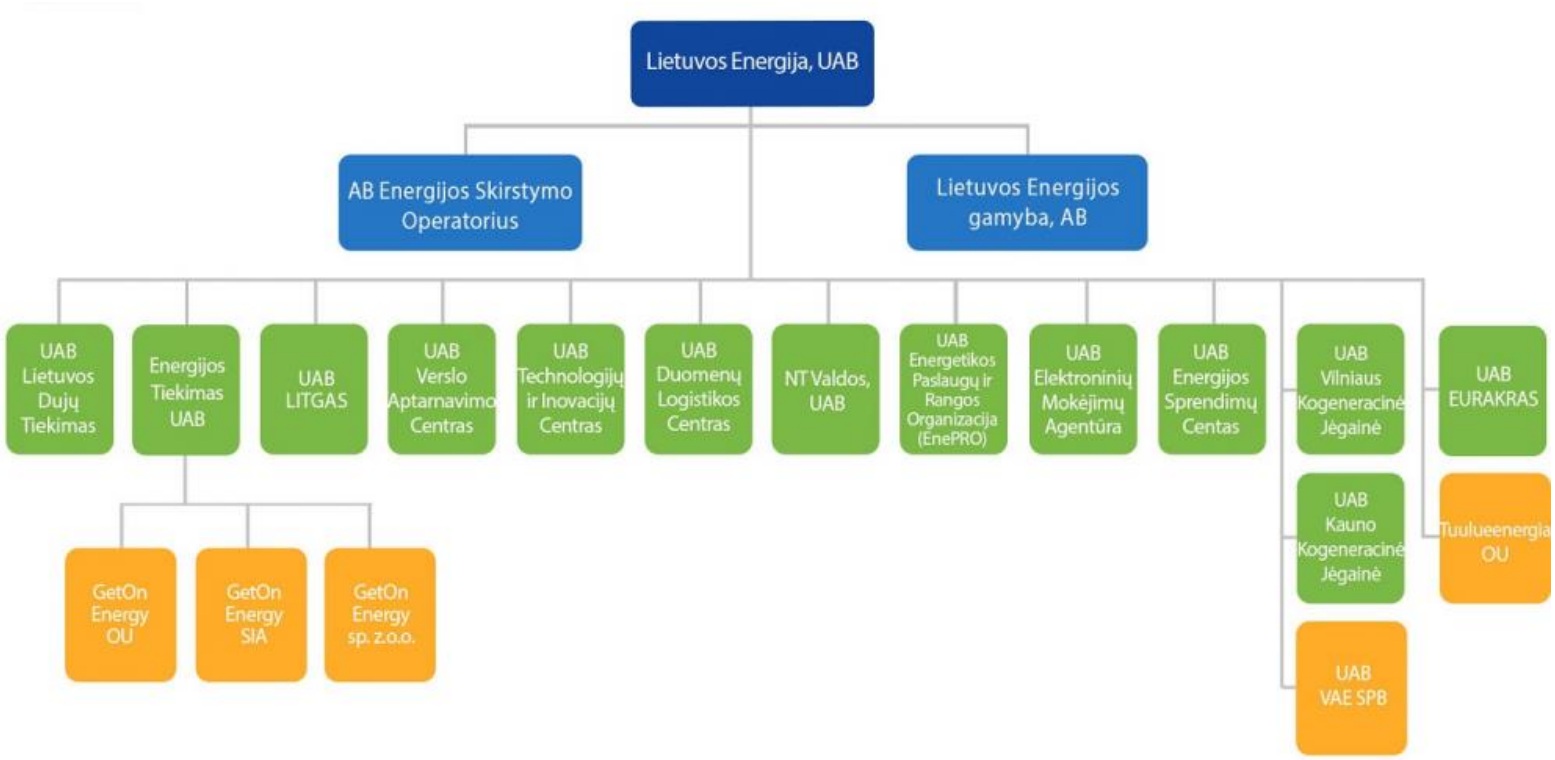
„Lietuvos energijos“ grupė įgyvendina strategiškai svarbius Lietuvai energetikos projektus, siekia Nacionalinės energetikos strategijos tikslų. Grupė, kurioje dirba daugiau kaip 4500 darbuotojų, valdo ir eksploatuoja svarbiausius Lietuvos elektros energijos gamybos pajėgumus, užtikrinančius energijos tiekimo saugumą, visą šalies teritoriją apimantį elektros skirstomąjį tinklą. „Lietuvos energija“ aptarnauja daugiau kaip 1,6 mln. klientų visoje Lietuvoje, siūlo elektros tiekimo paslaugas klientams užsienyje, tiekia dujas 570 tūkst. klientų. Per 2017 m. buvo pagaminta 1,28 TWh ir klientams paskirstyta 9,22 TWh elektros energijos, o skirstomaisiais dujotiekiais paskirstyta 7,37 TWh gamtinių dujų.

Kontroliuojančioji grupės įmonė – „Lietuvos energija“, UAB (toliau – „Lietuvos energija“ arba Bendrovė) yra atsakinga už skaidrų visos Grupės veiklos valdymą ir koordinavimą, efektyvumo didinimą, siekiant teikti konkurencingas paslaugas klientams ir socialiai atsakingą ilgalaikės vertės akcininkams didinimą. Bendrovė analizuoja Grupės veiklą, reprezentuoja Grupę, įgyvendina akcininko teises ir pareigas, nustato veiklos gaires bei taisykles ir koordinuoja veiklą gamybos, komercijos, finansų, teisės, strategijos ir plėtros, žmogiškųjų išteklių, rizikos valdymo, audito, technologijų, komunikacijos ir kitose srityse.

Grupės struktūra

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje „Lietuvos energijos“ grupę sudarė 21 bendrovė: patronuojanti Bendrovė ir 20 tiesiogiai bei netiesiogiai valdomų įmonių. Pagrindinė Grupės veikla – elektros ir šilumos gamyba, elektros prekyba, skirstymas ir tiekimas, prekyba gamtinėmis dujomis, jų skirstymas. Šias pagrindines veiklas aptarnaujančiųjų Grupės įmonių veikla apima informacinių technologijų ir telekomunikacijų (ITT), nekilnojamojo turto, transporto, energetikos įrenginių remonto, statybos, darbuotojų kvalifikacijos kėlimo, viešųjų pirkimų, apskaitos bei darbo santykių administravimo ir kitas paslaugas.

Stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai (iš jų 3 – nepriklausomi) **Valdybą** sudaro 5 nariai (dirbantys įmonėje) **Įmonės vadovas** yra valdybos pirmininkas	**Stebėtojų tarybą** sudaro 3 nariai (iš jų 1 – nepriklausomas) **Valdybą** sudaro 5 nariai (dirbantys įmonėje) **Įmonės vadovas** yra valdybos pirmininkas	**Valdybą** sudaro 3 nariai (2 akcininko ir 1 nepriklausomas)* **Įmonės vadovas** nėra valdybos pirmininkas	**Įmonės vadovas** **Valdybos** nesudaromos

Valdybų struktūra kai kuriose įmonėse skiriasi: specialios paskirties bendrovėse iki aktyvios veiklos valdyba nėra sudaroma; aptarnavimo paslaugas teikiančių įmonių valdyba sudaroma užtikrinant visų akcininkų atstovavimą, taip pat atsižvelgiama į atskirų akcininkų sutarčių nuostatas arba specifinių tesiės aktų įgyvendinimą.

Grupės strategija

Pagrindinis „Lietuvos energijos“ grupės strategijos tikslas – iki 2020 metų tvariai didinti Grupės vertę ir tapti vertingiausia energetikos įmone Baltijos šalyse. Ši vertė suprantama, kaip balansas tarp trijų elementų: turto grąžos, konkurencingumo didinimo ir atsakomybės darbuotojų, visuomenės bei aplinkos atžvilgiu.

Grupės turto grąža auginama vykdant plėtrą – diversifikuojant veiklą, plėtojant naujus ekonomiškai pagrįstus projektus ir veiklas, įsigyjant įmones, taip pat kasdien veikiant efektyviai bei siekiant akcininko iškeltų tikslų. Prie ūkio konkurencingumo didinimo Grupė prisidės užtikrindama stabilų elektros energijos ir gamtinių dujų tiekimą, siūlydama naujus produktus, skatindama racionalų elektros energijos ir gamtinių dujų vartojimą. Grupė prisiima atsakomybę prieš visuomenę ir darbuotojus, proaktyviai įgyvendina aplinkosaugos reikalavimus, užtikrina kompetencijų tęstinumą ir augimą.

Pagrindinės Grupės strateginės kryptys:

Kokybiškų paslaugų teikimo klientams užtikrinimas. Rūpinamasi geresniu klientų aptarnavimu, elektroninių (taupančių klientų laiką) ir naujų poreikius atitinkančių paslaugų kūrimu, klientų pasirinkimo galimybių plėtimu; taip pat užtikrinamas energijos gamybos, skirstymo ir tiekimo, taip pat gamtinių dujų skirstymo ir tiekimo patikimumas.

Veiklos diversifikavimas apima investicinių projektų įgyvendinimą elektros energijos, šilumos ir gamtinių dujų sektoriuje. Projektai didina Grupės ir viso šalies ūkio konkurencingumą bei šalies energetinę nepriklausomybę, taip pat gamybos ir prekybos portfelio optimizavimą, naujų veiklų vystymą, plečiant „Lietuvos energijos“ grupės vertės grandinę. Šių tikslų siekiama panaudojant turimus išteklius ir infrastruktūrą, investuojant į naujos infrastruktūros kūrimą ir efektyvų valdymą, vykdant įsigijimus.

Veiklos efektyvumo didinimas. Efektyvumo siekiama pagrindinėse Grupės veiklose, taip pat vykdant aptarnaujančias funkcijas, valdant turtą ar kitus išteklius visose Grupės įmonėse. Siekiant didesnio efektyvumo integruojama Grupės įmonių valdymo ir kontrolės sistema, nustatyti bendri veiklos valdymo, atsakomybių pasidalijimo, koordinavimo ir kontrolės principai. Taip pat tęsiamos efektyvumą didinančios priemonės, apimančios visas Grupės įmones arba vienodas ar labai panašias kiekvienoje įmonėje veiklas. Skatinamas ir siekiamas aktyvus dalinimasis gerąja praktika tarp įmonių.

Naujos organizacinės kultūros formavimas. Kuriama moderni, efektyvi ir dinamiška organizacija, kurioje veikla grindžiama bendromis vertybėmis, reikiamos kompetencijos ir pagrindinių darbuotojų pamaina formuojama nuosekliai bei kryptingai, o vidinė aplinka didina darbuotojų įsitraukimą.

Reikšmingiausi 2017 m. įvykiai

2017 sausis

Sausio 2 d. LITGAS, bendradarbiaudama su LDT, suteikė SGD užpildymo paslaugas Klaipėdos SGD terminale pirmajam mažos apimties SGD dujovežiui „Coral Energy“, į kurį buvo perkrauta apie 15 tūkst. kubinių metrų SGD, kurios gabenamos į vieną iš mažųjų terminalų Baltijos jūroje.

Sausio 17 d. VKJ pasirašė sutartį su bendrove AF-Consult, teiksiančia FIDIC rangos sutartyje numatyto inžinieriaus paslaugas.

Sausio 20 d. Bendrovės ESO valdybos nariu bei Paslaugų tarnybos direktoriumi paskirtas Ignas Pranskevičius.

2017 vasaris

Vasario 2 d. „Lietuvos energija“, toliau grynindama savo veiklą, pradėjo Energetikų mokymo centro pardavimą.

Vasario 8 d. „NT valdos“ paskelbė viešą nekilnojamo turto aukcioną, kuriame siūloma įsigyti 29 objektus, kurių bendra vertė siekia 17,8 mln. EUR.

Vasario 24 d. Bendrovė LITGAS optimizavo 2017 m. paskirtojo tiekimo SGD krovinių grafiką. Tai leido uždirbti iki 1 mln. EUR. Šia suma tiesiogiai mažinami gamtinių dujų infrastruktūros išlaikymo kaštai verslui ir gyventojams.

2017 kovas

Kovo 1 d. „Lietuvos energija“, siekdama diversifikuoti turimą skolos portfelį, paskelbė planuojanti rinkoje išplatinti iki 200 mln. EUR vertės obligacijų. Gautas lėšas „Lietuvos energija“ numatyta investuoti į žaliosios energetikos projektus.

Kovo 17 d. KKJ sudarė sutartis dėl naujai jėgainei svarbiausios įrangos tiekimo ir projektavimo, pirkimų bei statybos valdymo paslaugų (EPCM) teikimo.

2017 balandis

Balandžio 4 d. Bendrovė ESO pirmoji Baltijos šalyse pradėjo bandyti jungtines – elektros ir dujų – išmaniąsias apskaitas. Bendrovė 50 namų ūkių, vartojančių elektrą ir gamtines dujas, Vilniuje įrengė išmaniuosius įrenginius, kurie nuotoliniu būdu persiunčia energijos suvartojimo duomenis į ESO apskaitos sistemą.

Balandžio 26 d. Vilniaus valdžia leido statyti kogeneracinę jėgainę - Vilniaus taryba pritarė bendradarbiavimo sutarčiai tarp savivaldybės, VŠT ir „Lietuvos energijos", kurioje numatoma, kad holdingas Trečiąją termofikacinę elektrinę (TEC-3) turėtų perimti iki spalio 1 d. bei pritarė didesniam jėgainės aukštingumui.

2017 gegužė

Gegužės 9 d. Aplinkos apsaugos agentūra patvirtino vėjo elektrinių parko Kruonio HAE teritorijoje poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą. Projekto įgyvendinimas bus tęsiamas po to, kai atsakingos valstybės institucijos priims sprendimus dėl tolesnės vėjo energetikos plėtros Lietuvoje.

Gegužės 16 d. Išsiųstas pranešimas VKJ rangovams apie darbų pradžią.

Gegužės 31 d. KKJ pasirašė projekto finansavimo sutartį su kreditą teiksiančiu banku – Swedbank.

Gegužės 31 d. VKEKK patvirtino naujas gamtinių dujų skirstymo kainas nuo liepos 1 d. Dėl didesnio ESO veiklos efektyvumo kainos sumažėjo 5–6 proc. visoms septynioms klientų grupėms.

2017 birželis

Birželio 1 d. ESO verslo ir privatiems klientams 19 proc. atpigo galios didinimo paslauga.

Birželio 5 d. Lenkijoje įregistruota „Energijos tiekimo“ antrinė įmonė „Geton Energy“ pavadinimu.

Birželio 26 d. „Lietuvos dujų tiekimas“ pasirašė sutartį su JAV „Cheniere Marketing International“ ir įsigijo suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) krovinį.

Birželio 27 d. Kredito reitingų agentūra „Standard & Poor's“ bendrovei „Lietuvos energija“ suteikė vieną aukščiausių skolinimosi reitingų – BBB+ su stabilia perspektyva.

2017 liepa

Liepos 10 d. „Lietuvos energijos“ itin sėkmingai išplatinta 300 mln. eurų dydžio 10 metų trukmės obligacijų emisija tapo didžiausia ir ilgiausios trukmės iš visų kada nors išplatintų emisijų Lietuvos bendrovių tarpe.

Liepos 25 d. „Lietuvos energija“ baigė pasiruošimo etapą ir pasirašė Inovacijų fondo įsteigimo sutartį. Inovacijų fondo valdymas bei energetikos startuolių akseleratoriaus veiklos vystymas patikėtas didelę tarptautinę patirtį turinčiai komandai „Contrarian Ventures“.

2017 rugpjūtis

Rugpjūčio 7 d. „Lietuvos energija“ ir „Litgrid“ pasirašė sutartį su „Telia Lietuva“ dėl „Duomenų logistikos centro“ pardavimo.

Rugpjūčio 14 d. „Lietuvos energija“ sėkmingai baigė VšĮ Energetikų mokymo centro (EMC) pardavimo procesą. EMC dalininko teises įsigijo VšĮ „Kauno Virpstas“.

Rugpjūčio 30 d. Suformuota nauja „Lietuvos energijos“ Stebėtojų taryba jos nariais išrinkti – Darius Daubaras („Saudi Aramco“ projektų vadovas), Daiva Lubinskaitė-Trainauskienė (UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ personalo direktorė), Agnė Bagočiutė (vyriausioji patarėja Finansų ministerijoje), Aušra Vičkačkienė (Valstybės turto valdymo departamento direktorė Finansų ministerijoje).

2017 rugsėjis

Rugsėjo 8 d. Atsistatydino „Lietuvos energijos“ generalinis direktorius dr. Dalius Misiūnas. Iš „Lietuvos energijos“ Stebėtojų tarybos narės pareigų atsistatydino Agnė Bagočiutė. Ją taryboje pakeitė Finansų ministerijos atstovas Gediminas Norkūnas.

Rugsėjo 13 d. „Lietuvos energijos“ Stebėtojų tarybos pirmininku išrinktas nepriklausomas narys Darius Daubaras.

Rugsėjo 22 d. „Lietuvos energijos“ Stebėtojų taryba išrinko laikinąją įmonių grupės valdybą. Jos nariais paskirti iki 2017 m. liepos 22 d. Bendrovės valdybos kadencijos pabaigos valdybos narių pareigas ėję M. Keizeris, I. Daugėlaitė, D. Kašauskas ir D. Tučkus. Valdybos pirmininku ir generaliniu direktoriumi išrinktas Mindaugas Keizeris.

2017 spalis

Spalio 17 d. Įgyvendinant strateginį pasirinkimą atsisakyti nepagrindinių veiklų, grupės įmonė „NT Valdos“ nekilnojamojo turto rinkai pasiūlė įsigyti tris biurų kompleksus Vilniuje, kurių bendra pradinė pardavimo kaina – 36,7 mln. eurų, įskaitant PVM.

Spalio 26 d. „Lietuvos energijos“ Paramos Fondas skyrė paramą 41 projektui.

Spalio 30 d. Paskelbta „Lietuvos energijos“ valdybos narių ir vadovo atranka.

2017 lapkritis

Lapkričio 7 d. Bendra „Lietuvos energijos“ ir „Fortum“ įmonė „Kauno kogeneracinė jėgainė“ sudarė daugiau nei 5,9 mln. eurų vertės paslaugų sutartį su bendrove „Lemminkainen Lietuva“, kuri atliks naujosios jėgainės statybų aikštelės paruošimo bei atliekų bunkerio duobės iškasimo ir išbetonavimo darbus.

Lapkričio 22 d. „Lietuvos energijos“ Stebėtojų taryboje darbą pradėjo du nauji nariai. Nepriklausomas narys Andrius Pranckevičius, AB „Linas Agro Group“ generalinio direktoriaus pavaduotojas ir valdybos narys, PF „Kekava“ generalinis direktorius ir valdybos pirmininkas. Taip pat Finansų ministerijos ES investicijų dep. direktorius Ramūnas Dilba, pakeitęs buvusį Finansų ministerijos darbuotoją ir „Lietuvos energijos“ Stebėtojų tarybos narį G. Norkūną.

2017 gruodis

Gruodžio 8 d. Kauno Laisvojoje ekonominėje zonoje atidaryta Kauno kogeneracinės jėgainės statybų aikštelė ir oficialiai pradėti pirmieji jėgainės statybų darbai.

Gruodžio 12 d. „Lietuvos energija“ priklausanti įmonė „NT Valdos“ paskelbė atskyrimo sąlygas ir pradėjo įmonės transporto veiklos atskyrimo procesą. Atskyrus veiklas, „NT Valdos“ tęs nekilnojamojo turto priežiūros ir nuomos paslaugų teikimą, o transporto veikla bus perkelta į naująją įmonę.

Gruodžio 22 d. Aštuntajame aukcione už 10,5 mln. eurų parduota „Lietuvos energija“ veikloje nenaudojamo nekilnojamojo turto. Energetikos įmonių grupei priklausančios bendrovės „NT Valdos“ viešame aukcione sėkmingai realizuota 11 objektų.

FINANSINIŲ IR VEIKLOS REZULTATŲ ANALIZĖ

Grupės finansinių ir veiklos rezultatų analizė

Esminiai veiklos rodikliai		2017 m.	2016 m.	Δ, +/-	Δ, %
Elektros energija					
Pagaminta el. energijos	TWh	1,28	1,49	-0,21	-14,1%
Pagaminta el. energijos dalis iš AEI	TWh	0,59	0,49	0,10	21,2%
Paskirstytas el. energijos kiekis vidutinės ir žemos įtampos tinklais, t.t.:	TWh	9,22	8,98	0,24	2,7%
Visuomeninis ir garantinis tiekimas	TWh	3,22	3,15	0,07	2,3%
Paskirstyta nepriklausomų tiekėjų vartotojams	TWh	6,00	5,83	0,17	2,9%
Pardavimų mažmeninėje rinkoje kiekiai	TWh	2,12	1,78	-0,34	19,2%
Naujai prijungtų vartotojų skaičius	tūkst. vnt.	29,64	29,36	0,28	1,0%
Naujai prijungtų vartotojų prijungimo terminai (vidutiniškai)	k.d.	49	66	-17	-26,5%
El. energijos tiekimo kokybės rodikliai					
SAIDI, min. (su „force majeure“)	min.	137,83	172,92	-35,09	-20,3%
SAIFI, vnt. (su „force majeure“)	vnt.	1,32	1,25	0,07	5,6%
Technologinės sąnaudos skirstomajame tinkle	%	6,14%	6,49%		-5,5%
Dujos					
Paskirstytas dujų kiekis	TWh	7,37	7,39	-0,02	-0,3%
Parduotas dujų kiekis	TWh	11,47	11,31	0,16	1,4%
Įsigytas dujų kiekis:	TWh	11,88	11,77	1,11	1,0%
Įsigytas SGD kiekis	TWh	6,35	7,55	-1,20	-15,9%
Įsigytas gamtinių dujų kiekis	TWh	5,53	4,22	1,31	31,0%
Naujai prijungtų vartotojų skaičius	tūkst. vnt.	12,53	5,29	7,24	137,0%
Naujai prijungtų vartotojų prijungimo terminai (vidutiniškai)	k.d.	166	160	6	3,7%
Dujų tiekimo kokybės rodikliai					
SAIDI, min. (su „force majeure“)	min.	1,161	0,529	0,63	119,5%
SAIFI, vnt. (su „force majeure“)	vnt.	0,007	0,006	0,001	16,7%
Technologinės sąnaudos skirstomajame tinkle	%	2,13%	2,25%		-5,1%

Didžiausią įtaką elektros energijos vartojimui turi bendrojo vidaus produkto (BVP) rodiklio pokytis. Lyginant 2017 m. ir 2016 m. augant BVP paskirstytas elektros energijos kiekis augo +2,7 proc. arba +0,24 TWh. Palyginus su praėjusiais metais, elektros energijos paskirstymas nepriklausomiems vartotojams augo +2,9 proc. arba +0,17 TWh. Tuo tarpu visuomeninio ir garantinio tiekimo kiekiai augo +2,3 proc. arba +0,07 TWh.

Lyginant su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais, per 2017 m. elektros gamyba Kauno Algirdo Brazausko hidroelektrinėje padidėjo 0,10 TWh arba +26,4 proc. 2017 metai pasižymėjo ypač didele kritulių gausa, dėl to Nemuno upėje vandens buvo gerokai daugiau nei ankstesniais metais. Kruonio HAE gamybos apimtys per 2017 m. padidėjo – pagaminta 0,55 TWh, tai yra +6,2 proc. daugiau nei per tą patį laikotarpį 2016 m. (0,52 TWh).

Elektrėnų komplekso kombinuoto ciklo dujų gamybos pajėgumai įjungiami tik susidarius aukštai elektros energijos kainai dėl „NordBalt" jungties atsijungimų ir kitų priežasčių. Esant galimybei importuoti pigesnę elektros energiją, dujiniai Elektrėnų komplekso įrenginiai turi mažiau galimybių gaminti konkurencingą elektros energiją. Lyginant su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais, gamybos pajėgumai buvo įjungiami žymiai rečiau, todėl elektros gamyba kombinuoto ciklo bloke sumažėjo -72 proc. (nuo 0,49 TWh iki 0,13 TWh). Per 2017 m. kombinuoto ciklo blokas buvo įjungtas 19 kartų, per 2016 m. – 58 kartus.

Estijoje ir Lietuvoje veikiančiuose vėjo elektrinių parkuose buvo pagaminta 0,13 TWh elektros energijos – tai yra 0,01 TWh arba +6 proc. daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais. Elektros energijos gamybos dalis iš atsinaujinančių energijos išteklių didėjo +21,2 proc. ir 2017 m. sudarė 46 proc. visos Grupės elektros energijos gamybos (2016 m. – 33 proc.). Tam didžiausią įtaką turėjo didesnis vandens kiekis Nemuno upėje.

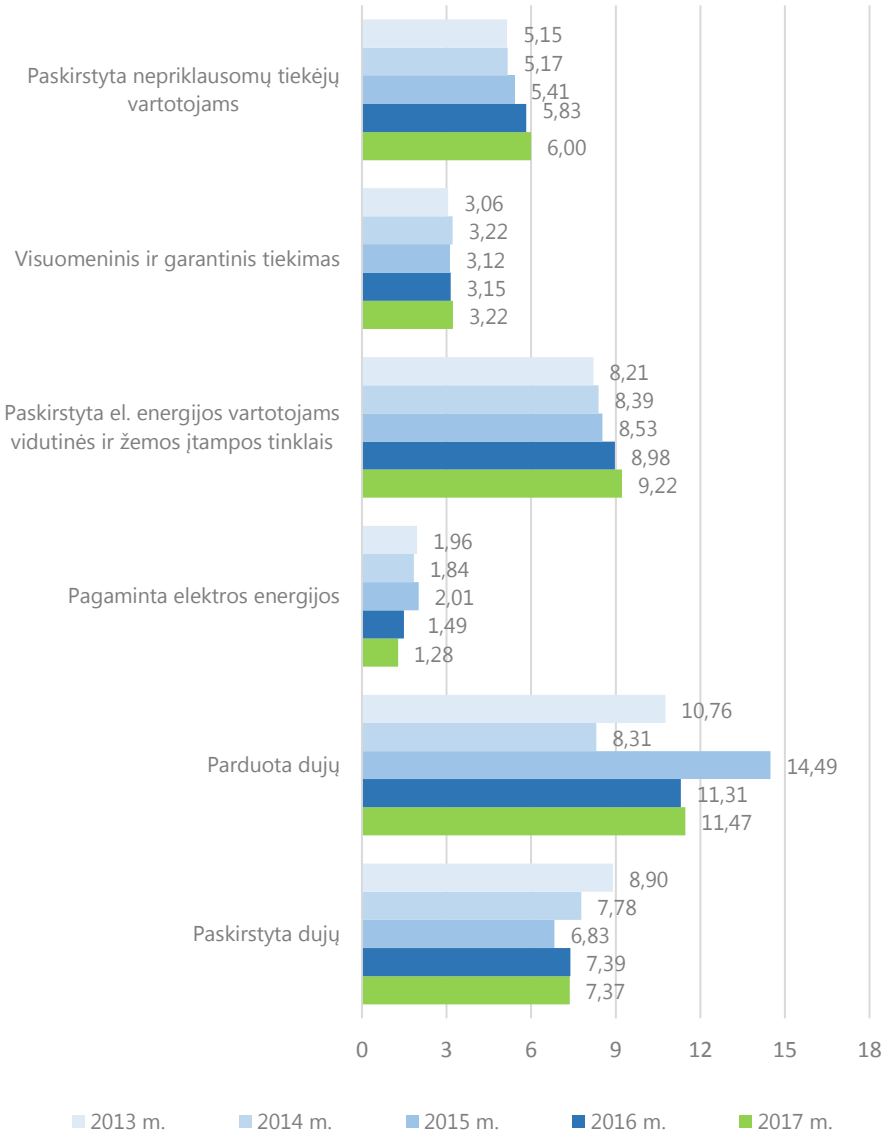
Per 2017 m. technologinės sąnaudos elektros skirstomajame tinkle sumažėjo iki 6,14 proc. (2016 m. – 6,49 proc.). SAIDI rodiklis, su stichinių reiškinių (*force majeure*) įtaka, lyginamuoju laikotarpiu sumažėjo iki 137,83 min. SAIFI rodiklis, per 2017 m. siekė 1,32 karto (2016 m. – 1,25 karto).

Grupės įmonių paskirstytas dujų kiekis per 2017 m. keitėsi nežymiai: -0,3 proc. arba -0,02 TWh. Grupės įmonių parduotas dujų kiekis per 2017 m. padidėjo +1,4 proc. Tam įtakos turėjo dėl geografinės dujų pardavimo portfelio diversifikacijos išaugę pardavimai į Latviją. 2017 m. į Latviją parduota 1,25 TWh dujų (10,9 proc. nuo viso parduoto kiekio), tuo pačiu laikotarpiu prieš metus – 0,04 TWh (0,4 proc. nuo parduoto dujų kiekio).

Per 2017 m. technologinės sąnaudos dujų skirstomajame tinkle sumažėjo nuo 2,25% iki 2,13%, To priežastys – dujotiekių rekonstrukcija, senų dujų apskaitos prietaisų keitimas naujais ir dujų realizacijos augimas. Dujų skirstymo SAIDI rodiklis, su stichinių reiškinių (*force majeure*) įtaka per 2017 m. išaugo ir siekė 1,16 min. (2016 m. – 0,53 min.), o SAIFI rodiklis sudarė ~0,007 vnt. (2016 m. ~0,006 vnt.).

2017 m. buvo prijungti 29 640 naujų elektros vartotojų. Lyginant su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais, šis skaičius išliko panašiame lygyje. Prie gamtinių dujų skirstomojo tinklo per 2017 m. buvo prijungtas 12 531 naujas klientas – 2 kartus daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais. Lyginant 2017 m. su 2016 m. elektros vartotojai buvo prijungiami vidutiniškai 17,5 dienų greičiau, dujų vartotojai – 6 dienomis lėčiau, kadangi 2017 m. prijungti labiau nutolę. vartotojai. praėjusiais metais. Lyginant 2017 m. su 2016 m. elektros vartotojai buvo prijungiami vidutiniškai 17,5 dienų greičiau, dujų vartotojai – 6 dienomis lėčiau, kadangi 2017 m. prijungti labiau nutolę vartotojai.

El. energijos gamyba, dujų ir el. energijos skirstymas ir pardavimas , TWh

Pagrindiniai finansiniai rodikliai

Finansiniai duomenys pateikiami mln. EUR, jei nėra nurodyta kitaip.

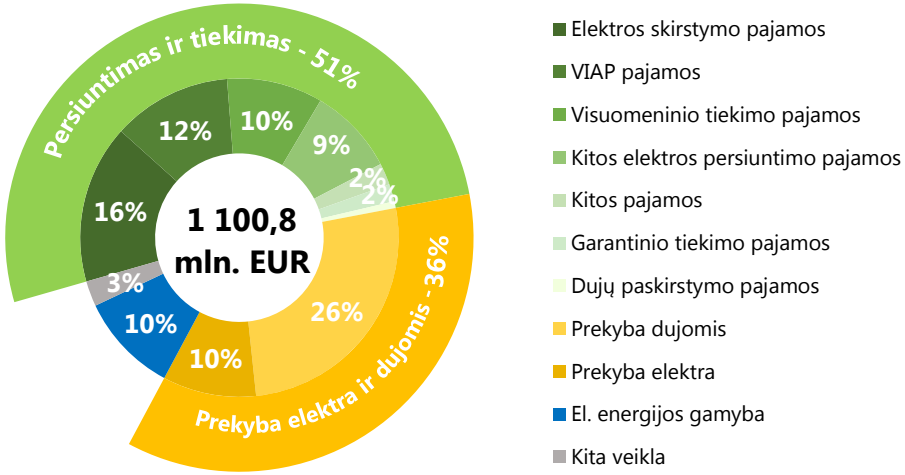
Pajamos

„Lietuvos energijos“ grupės pajamos per 2017 m., palyginti su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus, sumažėjo -0,1 proc. (-0,8 mln. EUR) ir siekė 1 100,8 mln. EUR. Pagrindinės pajamų pokyčio priežastys:

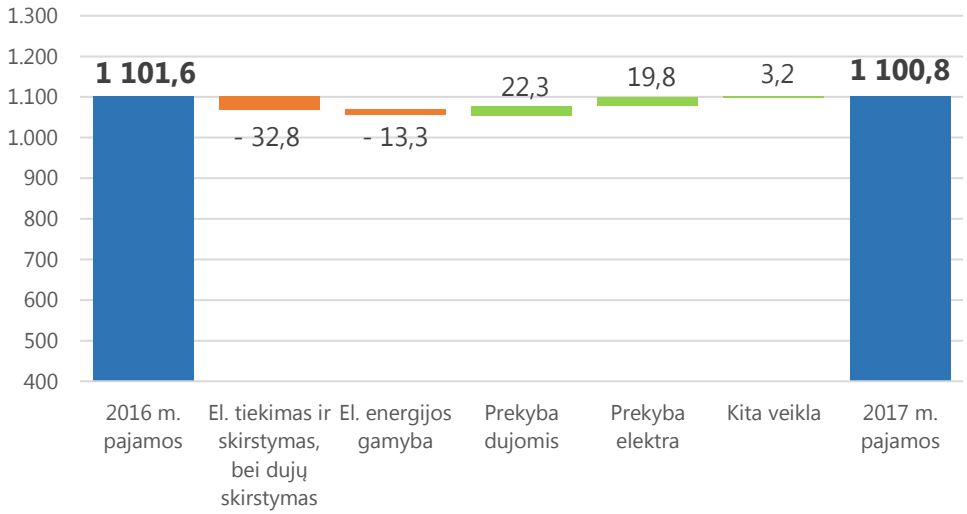
1. **Mažesnės elektros energijos persiuntimo ir visuomeninio tiekimo pajamos.** Lyginant su 2016 m. elektros energijos persiuntimo ir tiekimo pajamos sumažėjo -32,8 mln. EUR. Pagrindinė to priežastis – nustatytos mažesnės elektros energijos ir gamtinių dujų kainos vartotojams. Populiariausio (atsiskaito ~70 proc. privačių ESO klientų) „standartinio“ vienos laiko zonos elektros plano tarifas lyginant su 2016 m. sumažėjo iki 11,4 ct/kWh arba daugiau nei 10 proc. (2016 m. I pusm. – 12,7 ct/kWh, 2016 m. II pusm. – 12 ct/kWh).
2. **Mažesnės elektros energijos gamybos pajamos.** 2017 m., lyginant su tuo pačiu periodu praėjusiais metais, pajamos iš elektros energijos gamybos mažėjo -13,3 mln. EUR. Pagrindinė to priežastis – mažesnės elektros energijos gamybos apimtys. Iš viso Grupei priklausančiose elektrinėse ir vėjo parkuose per 2017 m. pagaminta 14,1 proc. mažiau elektros energijos negu per 2016 m. Tam didžiausią įtaką darė sumažėjusi gamyba Elektrėnų komplekso kombinuoto ciklo bloke.
3. **Didesnės prekybos elektra ir dujomis pajamos.** Prekybos elektra ir dujomis segmentuose pajamos didėjo +42,1 mln. EUR. Konsoliduotos Grupės pajamos iš dujų pardavimo verslo klientams didėjo +27,7 mln. EUR, pagrindinė to priežastis – išaugusi dujų pardavimo kaina dėl metų viduryje pasibaigusios Gazprom dujų kainos nuolaidos. Konsoliduotos Grupės pajamos iš prekybos elektra augo +19,8 mln. EUR, pagrindinė to priežastis – ženkliai išaugusios pajamos iš elektros prekybos mažmeninėje rinkoje Latvijoje dėl didesnių parduotų kiekių (0,57 TWh – 2017 m., 0,14 TWh – 2016 m.).

Pagrindinis Grupės pajamų šaltinis – elektros energijos tiekimas ir skirstymas bei dujų skirstymas. Pajamos iš šio segmento[1] (566,4 mln. EUR per 2017 m.) sudaro daugiau kaip pusę - 51 proc. visų Grupės pajamų (2016 m. – 54 proc.). Pajamos iš prekybos elektra ir dujomis (394,3 mln. EUR per 2017 m.) sudaro 36 proc. (2016 m. – 32 proc.) visų pajamų. Elektros energijos gamybos dalis bendroje pajamų struktūroje sudaro 10 proc. (2016 m. – 11 proc.).

2017 m. Grupės pajamų struktūra

Grupės pajamų pokyčiai pagal veiklos segmentus

[1] *Informacija apie Grupės veiklos segmentus atskleidžiama Konsoliduotų ir bendrovės finansinių ataskaitų 38-oje pastaboje „Veiklos segmentai“.*

Veiklos ir pirkimų sąnaudos

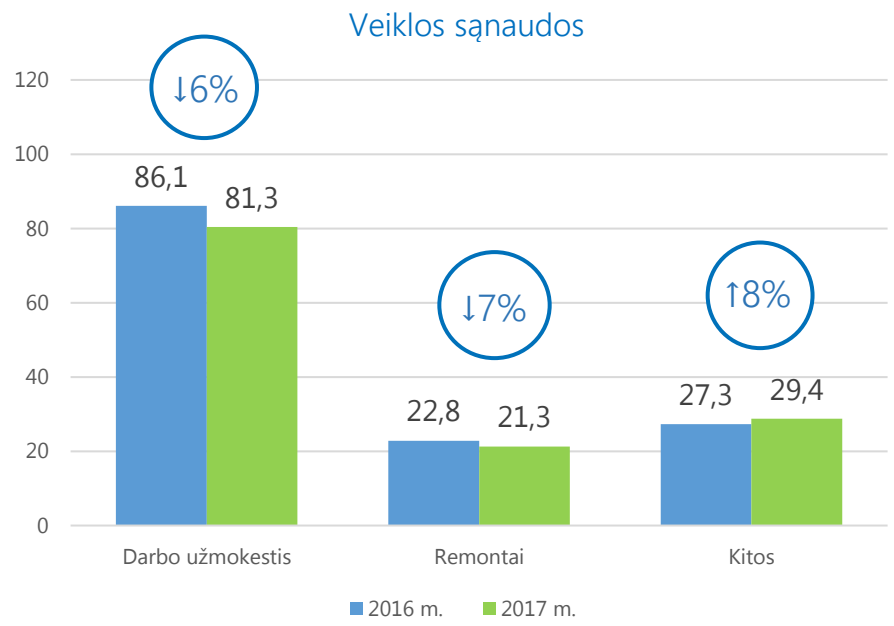
Per 2017 m. Grupės veiklos sąnaudos sudarė 132 mln. EUR. Palyginus su 2016 m., jos sumažėjo -3,1 proc. (-4,2 mln. EUR). Pagrindiniai veiklos sąnaudų mažėjimą lėmę veiksniai buvo:

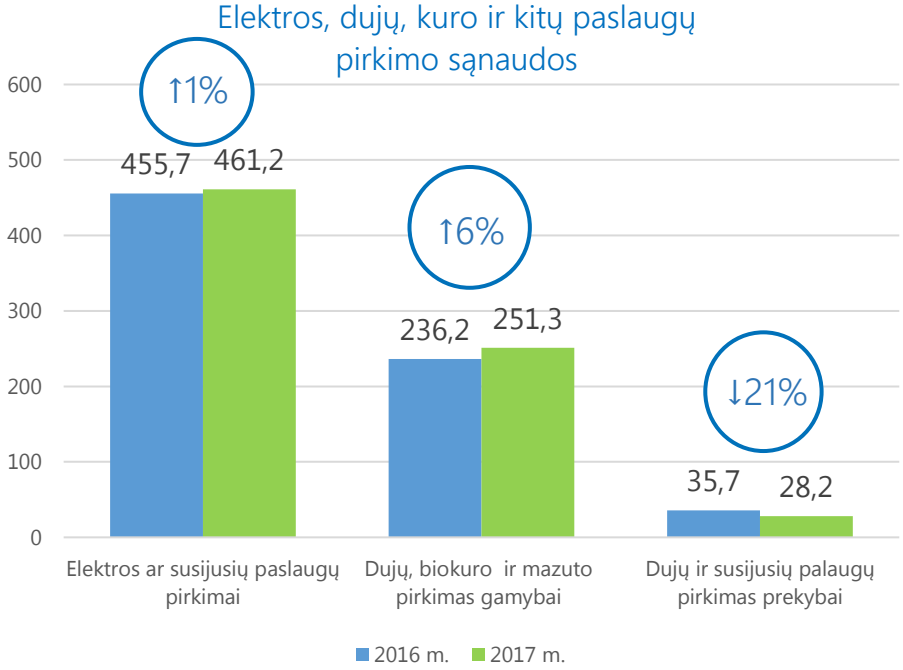
1. **Mažesnės darbo užmokesčio sąnaudos**. Dėl 7 proc. sumažėjusio darbuotojų skaičiaus, darbo užmokesčio sąnaudos buvo -4,7 mln. EUR (-5,5 proc.) mažesnės. 2017 m. gruodžio 31 d. Grupėje dirbo 4 513 darbuotojai, 2016 m. gruodžio 31 d. – 4 861 darbuotojas (nurodomas darbo sutarčių skaičius).
2. **Mažesnės remonto ir priežiūros sąnaudos.** 2017 m. elektros tinklo ir elektros gamybos įrenginių, gamtinių dujų sistemų bei kitų remontų ir priežiūros sąnaudos sumažėjo -1,5 mln. EUR (-6,7 proc.). Pagrindinės to priežastys – didėjančios investicijos į elektros bei dujų tinklą (augo nuo 140,7 mln. EUR iki 215,3 mln. EUR).

Ataskaitiniu laikotarpiu Grupės elektros, dujų, kuro ir susijusių paslaugų pirkimų sąnaudos sudarė 740,7 mln. EUR (2016 m. – 727,5 mln. EUR). Palyginti su 2016 m. šios sąnaudos išaugo +1,8 proc. (arba +13,2 mln. EUR).

Lyginant su atitinkamu laikotarpiu 2016 m., elektros ar susijusių paslaugų pirkimas nežymiai padidėjo ir sudarė 461,2 mln. EUR (+1,2 proc. daugiau). Didesnių kiekių įtaką sumažino pigesnė el. energijos įsigijimo kaina - vidutinė 2017 metų elektros energijos kaina „Nord Pool" biržos Lietuvos kainų zonoje, palyginti su 2016 m., mažėjo 4 proc. ir siekė 35,13 EUR/MWh.

Dujų ir susijusių paslaugų pirkimai prekybai padidėjo +15,1 mln. EUR arba +6,4 proc. lyginant su 2016 m. Tai nulėmė padidėjęs dujų pardavimo kiekis bei didėjusi dujų įsigijimo kaina.

EBITDA

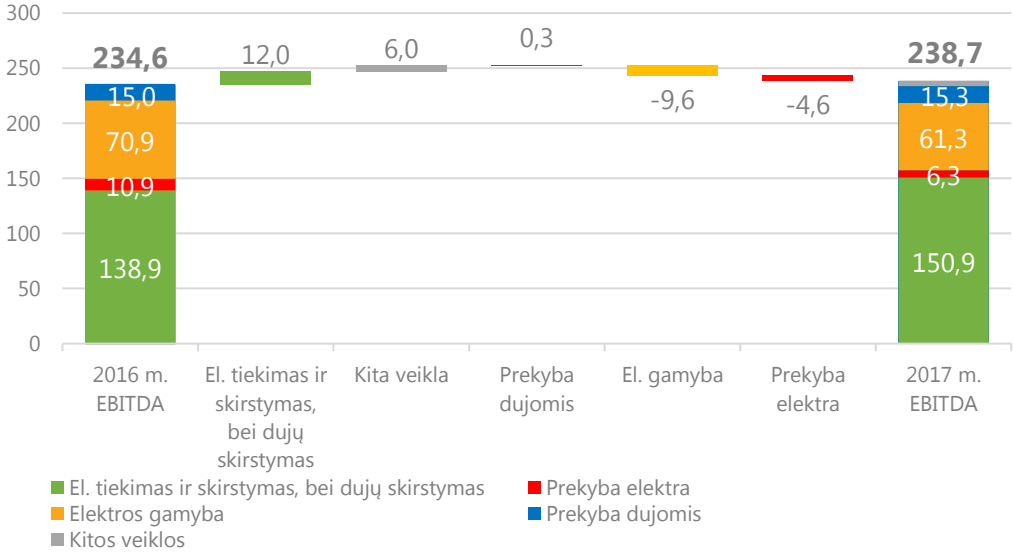
Grupės 2017 m. koreguota EBITDA sudarė 238,7 mln. EUR. Tai yra +1,7 proc., arba +4,1 mln. EUR daugiau nei 2016 m., kuomet koreguota EBITDA buvo lygi 234,6 mln. EUR. Koreguota EBITDA marža ataskaitiniu laikotarpiu siekė 21,7 proc. (2016 m. – 21,3 proc.).

1. **Didesnis elektros bei dujų skirstymo EBITDA rezultatas.** Grupės koreguotos EBITDA augimą lėmė teigiamas (+12 mln. EUR) elektros bei dujų skirstymo veiklos rezultato pokytis. Skirtumas susidarė dėl efektyvesnės veiklos, mažesnių veiklos sąnaudų ir didesnių investicijų į tinklų modernizavimą bei plėtrą. Remiantis nauju elektros energetikos sektoriaus reguliavimu įsigaliojusiu nuo 2016 m. „Energijos skirstymo operatorius“ yra skatinamas taupyti, o dalis sutaupymų lieka įmonei.
2. **Didesnė EBITDA iš kitų veiklų.** Grupės EBITDA rezultatas iš kitos veiklos išaugo +6 mln. EUR palyginti su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus. Tam didžiausią įtaką turėjo mažiau nuostolingas (+2 mln. EUR) Grupės įmonės „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ EBITDA rezultatas bei geresnis (+1 mln. EUR) „NT valdos“ EBITDA rezultatas. Šių įmonių geresnius rezultatus lėmė mažesnės veiklos sąnaudos palyginti su 2016 m.
3. **Mažesnė elektros energijos gamybos EBITDA.** Elektros energijos gamybos veiklos EBITDA, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais, mažėjo -9,6 mln. EUR. Tam įtakos turėjo Elektrėnų komplekso 5 ir 6 blokų demontavimo darbų sąnaudos. Taip pat palyginti su 2016 m. sumažėjusių Kruonio HAE aktyvuoto antrinio galios rezervo pardavimų bei mažesnės Elektrėnų komplekso reguliuojamos veiklos EBITDA.
4. **Mažesnė elektros prekybos EBITDA.** 2017 m. elektros prekybos rezultatas buvo -4,6 mln. EUR mažesnis nei 2016 m. Tam įtakos turėjo 2016 m. pradėjusi veikti „NordBalt“ elektros jungtis – metų eigoje kainos Lietuvos „NordPool“ biržos kainų zonoje sumažėjo. Atitinkamai padidėjo mažesnės kainos lūkesčiai iš komercinių elektros energijos pirkėjų 2017 metams. 2017 metais rinkoje dėl konkurencijos tarp tiekėjų mažėjo el. tiekimo paslaugos pelningumas.

	2017 m.	2016 m.	Δ, +/-
Veiklos pelnas	**97,1**	**147,4**	**-50,3**
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	87,4	78,5	8,9
IMT vertės sumažėjimo sąnaudos ir nurašymai	45,0	3,6	41,4
ATL perkainavimo sąnaudos	-2,3	3,3	-5,6
EBITDA	**227,2**	**232,8**	**-5,6**
Vadovybės koregavimai*			
Atvirų fin. Išvestinių instrumentų rinkos vertės pokytis	-1,1	-2,0	0,9
Atsargų ir gautinų sumų nurašymai	0,9	4,8	-3,9
Gazprom dujų kainos nuolaida (1)	8,7	28,9	-20,2
LITGAS reguliuojamų pajamų perskaičiavimas (2)	7,8	-9,9	17,7
ESO reguliuojamų pajamų perskaičiavimas (3)	10,9	-24,3	35,2
LDT reguliuojamų pajamų perskaičiavimas (4)	1,0	-1,2	2,2
LEG reguliuojamų pajamų perskaičiavimas (5)	-11,4	3,7	-15,1
LEG komercinės veiklos sureguliavimas (6)	-5,4	1,9	-7,3
Koreguota EBITDA	**238,7**	**234,6**	**4,1**

(1) Eliminuojamos sąnaudos, kurios vadovybės nuomone yra susijusios su praėjusiais laikotarpiais.
(2) Eliminuojamas paskirtojo tiekėjo faktinių ir reguliuojamų pajamų nuokrypis, kuriuo bus koreguojami įmonės ateities finansiniai rezultatai.
(3) Eliminuojama Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ataskaitinio laikotarpio investicijų grąžos perskaičiavimo, susijusio su ankstesniais laikotarpiais uždirbtu pelnu, viršijančiu Komisijos leistiną investicijų grąžą bei ataskaitinio laikotarpio uždirbto pelno, viršijančiu Komisijos leistiną investicijų grąžą, įtaka.
(4) Eliminuojamas dujų tiekimo faktinių ir reguliuojamų pajamų nuokrypis, kuriuo bus koreguojami įmonės ateities fin. rezultatai.
(5) Eliminuojamas, reguliuojamos veiklos patikrinimų už praėjusius laikotarpius, sąnaudų bei pajamų perskaičiavimo rezultatas.
(6) Eliminuojama komercinės veiklos sureguliavimo, kuris teismo sprendimu buvo panaikintas, įtaka bendrovės fin. rezultatams.

Koreguotos EBITDA pokyčiai pagal veiklos segmentus

*Koreguotos EBITDA rodiklis apskaičiuotas remiantis vadovybės koregavimais, kurie nepateikiami finansinėse atskaitose. Detalesnis vadovybės koregavimų aprašymas pateikiamas Konsoliduotų ir bendrovės finansinių ataskaitų 38-oje pastaboje „Veiklos segmentai“.

Grynasis pelnas

2017 m. Grupė uždirbo 93,5 mln. EUR grynojo pelno, tai yra -24,9 mln. EUR mažiau nei 2016 m. (118,4 mln. EUR). Didžiausią poveikį 2017 m. grynojo pelno rezultatams, palyginus su 2016 metais, turėjo pripažintas „Lietuvos energijos gamybos“ turto vertės sumažėjimas (Elektrėnų komplekso 7 ir 8 blokai), kurio įtaka grynajam pelnui buvo -26,7 mln. EUR.

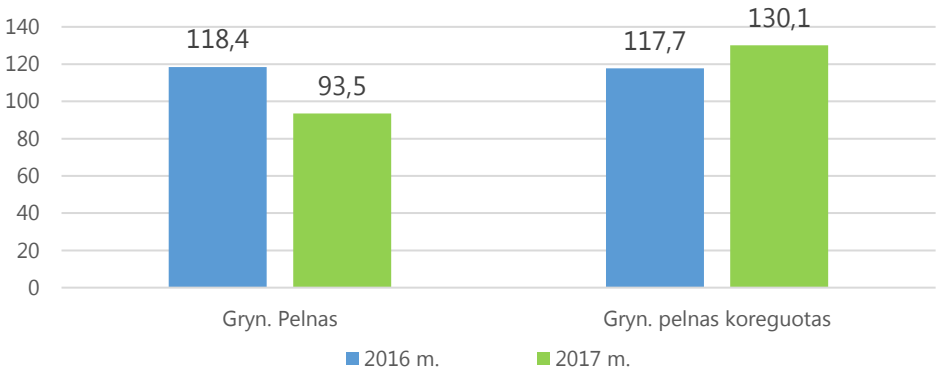
2017 m. ir 2016 m. grynojo pelno rezultatams reikšmingą įtaką turėjo Grupės įmonės „Litgas“ paskirtojo tiekėjo faktinių ir reguliuojamų pajamų nuokrypis. Taip pat Grupės įmonių „Energijos skirstymo operatorius“, „Lietuvos dujų tiekimas“ ir „Lietuvos energijos gamyba“ reguliuojamų pajamų perskaičiavimas pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos tvarką.

Eliminavus minėtus efektus koreguotas 2017 m. grynasis pelnas (130,1 mln. EUR) buvo +8,9 proc. arba +10,4 mln. EUR didesnis negu 2016 m. grynasis koreguotas pelnas (117,7 mln. EUR). Didžiausią poveikį 2017 m. rezultatams turėjo šie efektai:

- Atidėtojo pelno mokesčio sąnaudų sumažėjimas (eliminavus lentelėje pateikiamų koregavimų efektą atidėtąjam pelno mokesčiui) +14,8 mln. EUR;
- Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudų sumažėjimas (eliminavus lentelėje pateikiamų koregavimų efektus pelno mokesčiui) +5,8 mln. EUR;
- Apyvartinių taršos leidimų perkainavimas +5,6 mln. EUR;
- Grupės nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų padidėjimas, kuris mažino grynojo pelno rezultatą -8,0 mln. EUR;
- Didesnės ilgalaikio turto nurašymų ir vertės sumažėjimo sąnaudos, išskyrus minėtą LEG turto vertės sumažėjimą, mažino grynojo pelno rezultatą -8,5 mln. EUR.

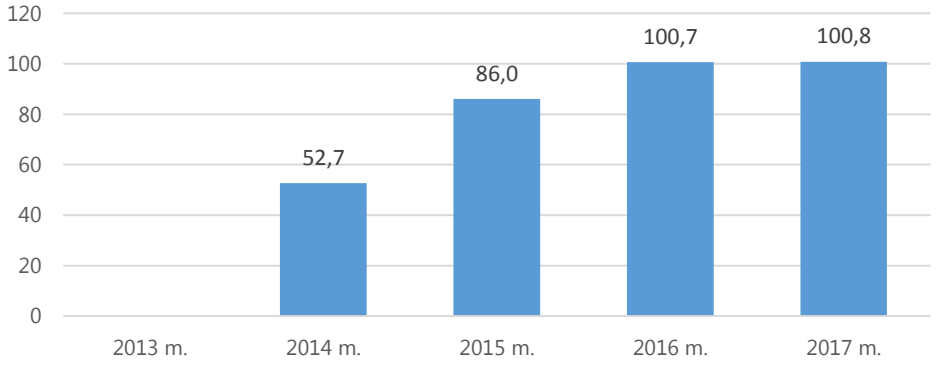
„Lietuvos energijos“ grupės nuosavas kapitalas 2016 m. gruodžio 31 d. buvo lygus 1 319,5 mln. EUR. Per 2017 m. jis padidėjo 1,8 proc. (arba 24,1 mln. EUR) ir 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 1 343,6 mln. EUR. Grupės nuosavas kapitalas didėjo dėl didesnio grynojo pelno likusio po dividendų išmokėjimo akcininkui. Per ataskaitinį laikotarpį Grupė akcininkui paskyrė ir išmokėjo 59,8 mln. EUR dividendų už 2016 m. antrąjį pusmetį. Iš viso už 2016 m. akcininkui išmokėta dividendų suma siekė 100,7 mln. EUR. Grupės nuosavo kapitalo rodiklis per ataskaitinį laikotarpį nežymiai mažėjo ir 2017 m. gruodžio 31 d. siekė 53,6 proc. (2016 m. gruodžio 31 d. jis siekė 54,3 proc.).

Grupės grynasis ir koreguotas grynasis pelnas

Grynojo pelno koregavimai	2017 m.	2016 m.	Δ, +/-
Ataskaitinis grynojasis pelnas	**93,5**	**118,4**	**-24,9**
Gazprom dujų kainos nuolaida	7,4	24,6	-17,2
LITGAS reguliuojamų pajamų perskaičiavimas	6,6	-8,4	15,0
ESO reguliuojamų pajamų perskaičiavimas	9,3	-20,7	30,0
LDT reguliuojamų pajamų perskaičiavimas	0,9	-1,0	1,9
LEG reguliuojamų pajamų perskaičiavimas	-9,7	3,2	-12,9
LEG komercinės veiklos sureguliavimas	-4,6	1,6	-6,2
LEG turto vertės sumažėjimas	26,7	0,0	26,7
Koreguotas grynasis pelnas	**130,1**	**117,7**	**12,4**

Akcininkui išmokėti dividendai (kaupimo principu*)

**Už ataskaitinį laikotarpį mokama dividendų suma. 2017 m. nurodyta dividendų suma apima akcininkui siūlomus išmokėti dividendus už 2017 m. laikotarpį.*

Investicijos

Grupės investicijos per 2017 m. sudarė 253,4 mln. EUR arba +5,4 proc. daugiau nei tuo pačiu ataskaitiniu laikotarpiu praėjusiais metais. Nevertinant vėjo elektrinių parkų įsigijimo, lyginant su 2016 m., investicijos augo +42,5 proc., arba +75,6 mln. EUR. Daugiausia investicijų buvo skirta elektros skirstomojo tinklo palaikymui (51 proc.) ir plėtrai (21 proc.). Investicijos į dujų sistemų statybą ir rekonstrukciją bendrai sudarė 14 proc. nuo visų 2017 m. investicijų.

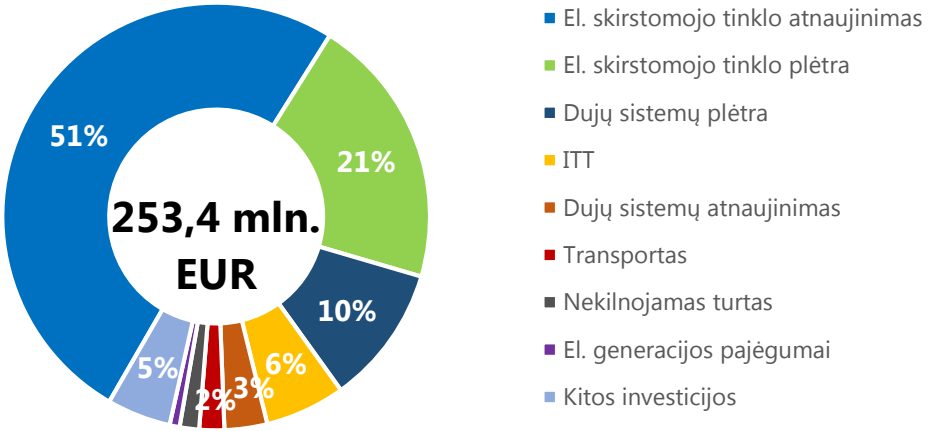
Lyginant su 2016 m., 2017 m. investicijos į elektros skirstomojo tinklo atnaujinimą išaugo +43,5 mln. EUR. Per 2017 m. „Energijos skirstymo operatoriaus" (ESO) investicijos į elektros skirstymo tinklo atnaujinimą siekė 128,2 mln. EUR. Į elektros skirstomojo tinklo plėtrą per 2017 m. ESO investavo 52,2 mln. EUR. Per 2017 m. ESO investicijos į dujų sistemų plėtrą siekė 26,7 mln. EUR ir buvo 2,7 karto didesnės nei per 2016 m. (9,8 mln. EUR.) Per 2017 m. dvylika mėnesių naujiems klientams prijungti prie dujų tinklo ESO pastatė 323 kilometrus skirstomųjų dujotiekių, atitinkamu laikotarpiu 2016 m. buvo pastatyta 109,1 kilometro dujotiekių.

Palyginus su praėjusiais metais, 2017 m. investicijos į transportą sumažėjo -8,6 mln. EUR. Pagrindinė to priežastis buvo Grupės įmonės UAB „NT Valdos" gaisrinių automobilių, išnuomuotų valstybinėms priešgaisrinėms gelbėjimo tarnyboms, įsigijimas 2016 m. 2017 m. -3,5 mln. EUR mažėjo investicijos į nekilnojamąjį turtą. Pagrindinė to priežastis buvo 2016 m. Grupės įmonės UAB „Kauno kogeneracinė jėgainė" kaip turtinio įnašo gautos žemės sklypo nuomos teisės (jų vertė siekė 4 mln. EUR).

2016 m. gruodžio 31 d. Grupės turtas sudarė 2 432,2 mln. EUR. Per 2017 m. Grupės turtas išaugo +3 proc. (arba +72,9 mln. EUR) ir 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 2 505,1 mln. EUR. Grupės turto pokyčiui didžiausią įtaką turėjo dėl Grupės įmonių vykdomų investicijų išaugusi ilgalaikio materialaus turto suma.

Investicijos „Lietuvos energijos" įmonių grupėje vykdomos pagal atskirų grupės įmonių investicijų planus ir atitinkamus sprendimus. Taip pat yra nustatyti bendrieji principai dėl investavimo į atskirus projektus ar naujų paslaugų kūrimą, apimantys investicijų finansinio vertinimo kriterijus bei rizikas, kurias būtina įvertinti vertinant investicinio projekto finansinį atsiperkamumą. Visas investicinio projekto įgyvendinimas apima „standartinius" projektų ciklo etapus nuo inicijavimo ir planavimo iki vykdymo, stebėsenos bei uždarymo. Investicijos į elektros tinklų plėtrą ir palaikymą bei dujų sistemų statybą ir rekonstrukciją atliekamos pagal ESO patvirtintas „Elektros tinklų investicijų planavimo ir investicinių projektų įgyvendinimo" ir „Gamtinių dujų skirstymo sistemos investicijų planavimo ir investicinių projektų įgyvendinimo" tvarkas

2017 m. Grupės investicijų struktūra, %

Grupės investicijų pokyčiai pagal sektorius	2017 m.	2016 m.	Δ, +/-	Δ, %
El. skirstomojo tinklo atnaujinimas	128,2	84,7	43,5	51,4%
El. skirstomojo tinklo plėtra	52,2	39,5	12,7	32,2%
Dujų sistemų plėtra	26,7	9,8	17,0	173,8%
ITT	15,4	10,5	4,9	46,3%
Dujų sistemų atnaujinimas	8,2	6,7	1,5	21,6%
Transportas	4,8	13,4	-8,6	-64,1%
Nekilnojamas turtas	3,7	7,3	-3,5	-48,7%
El. generacijos pajėgumai	1,9	3,3	-1,4	-41,3%
Kitos investicijos	12,3	2,8	9,5	343,7%
Investicijos į vėjo parkus (1)	0,0	62,7	-62,7	-100%
Viso:	**253,4**	**240,5**	**12,9**	**5,4%**

(1) Pateikta investicijų į vėjo parkus suma atspindi Grupės ilgalaikio materialaus turto padidėjimą dėl vėjo parkų įsigijimo.

Finansavimas

2017 m. gruodžio 31 d. Grupės grynoji skola sudarė 442,3 mln. EUR. Palyginus su 2016 m. pab. buvusia grynąja skola, rodiklis išaugo +40,1 proc. arba +126,5 mln. EUR. Grynosios skolos padidėjimą lėmė:

- Sėkmingai išplatinta 300 mln. EUR obligacijų emisija;
- Grupės įmonių vykdomos investicijos.

Grupės finansinių skolų lygis per 2017 m. padidėjo 24,2 proc. (arba 119,7 mln. EUR) ir 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 614,1 mln. EUR (2016 m. pabaigoje – 494,4 mln. EUR). 293,9 mln. EUR finansinių skolų suma 2017 m. gruodžio 31 d. buvo su fiksuota palūkanų norma (47,9 proc. nuo visos finansinės skolos), likusi finansinių skolų dalis yra su kintama palūkanų norma. Vidutinė svertinė palūkanų norma buvo 1,3 proc. (2016 m. – 1,1 proc.) Grupės įmonių piniginių lėšų ir trumpalaikių investicijų suma keitėsi nežymiai ir 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 171,8 mln. EUR – tai yra 6,8 mln. EUR (arba 3,8 proc.) mažiau negu 2016 m. pab. (178,6 mln. EUR).

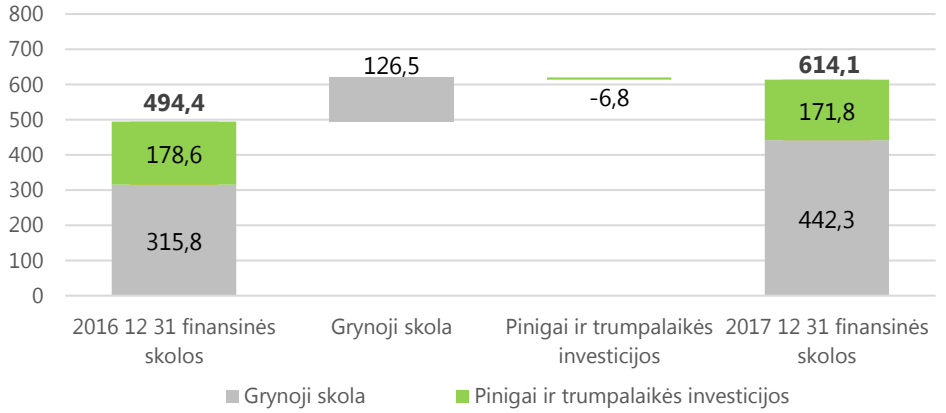
Grupės grynosios skolos ir paskutinių 12 mėn. koreguotos EBITDA santykis padidėjo nuo 1,35 karto 2016 m. pab. iki 1,85 karto 2017 m. gruodžio 31 d. Šį padidėjimą lėmė išaugusi grynoji Grupės skola. Vidutinis finansinės skolos grąžinimo terminas 2017 m. gruodžio 31 d. siekia 6,2 metų (2016 m. gruodžio 31 d. – 3,1 metų), termino ilgėjimą nulėmė išleista obligacijų emisija, kurios grąžinimo terminas 10 metų.

Grupės grynosios skolos ir Grupės nuosavybės santykis padidėjo nuo 23,9 proc. 2016 m. pab. iki 32,9 proc. 2017 m. gruodžio 31 d. Grupės grynosios skolos lygis išlieka pakankamai žemas tiek uždirbamo pelno, tiek ir kapitalo struktūros atžvilgiu.

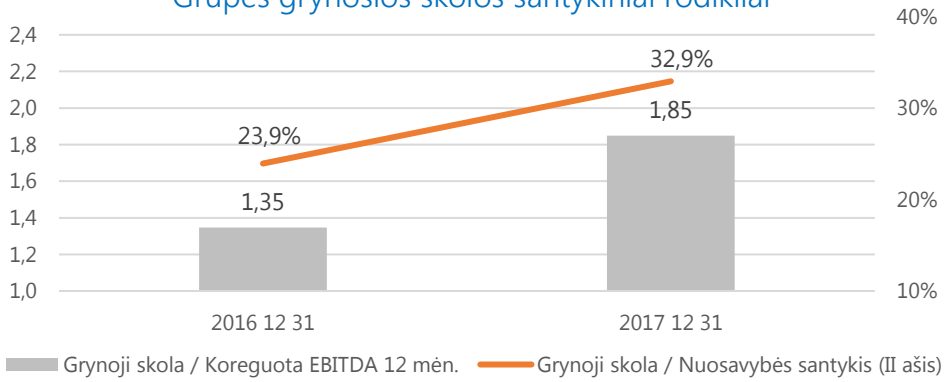
Grupės bendrojo likvidumo koeficientas lyginant su 2016 m. pab. padidėjo nuo 1,05 iki 1,29. Tai nulėmė ženkliai išaugusi ilgalaikio turto, skirto parduoti, suma. Eliminavus šią sumą bendrojo likvidumo rodiklis siektų 1,08. Likvidumo valdymui Grupė turi sudariusi kredito linijų sutartis su bankais. 2017 m. gruodžio 31 d. Grupė turėjo nepanaudotų kredito linijų 208,5 mln. EUR sumai. Iš šios sumos kredito linijos 168,5 mln. EUR sumai yra įpareigojančios, t.y. bankas turi išmokėti lėšas pagal reikalavimą.

Žemas Grupės finansinių skolų ir aukštas nuosavybės lygis, įprastos veiklos pelningumas atspindi tvirtą ir stabilią Grupės finansinę padėtį, Grupės finansines galimybes vykdyti investicijas, būtinas esamų paslaugų teikimui, įgyvendinti ir finansuoti naujų vėjo elektrinių parkų įsigijimą bei vystymą, kogeneracinių jėgainių statybą ir kitus projektus bei užtikrinti tvarią Grupės plėtrą ateityje.

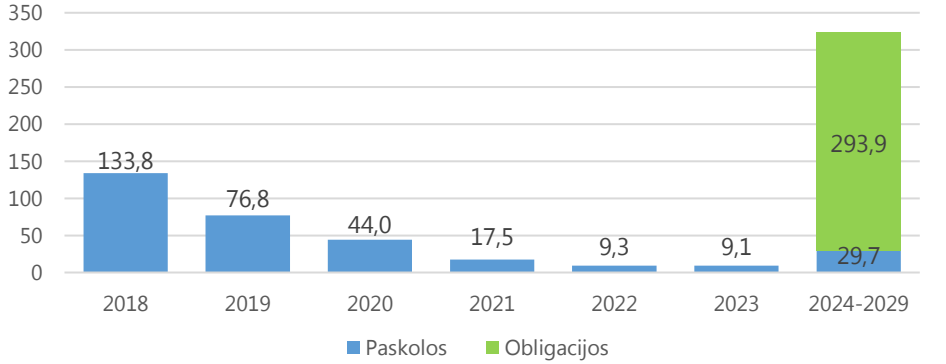
Grupės finansinės skolos

Grupės grynosios skolos santykiniai rodikliai

Grupės finansinės skolos grąžinimo grafikas

Apibrėžimai

Apyvartinis kapitalas	Trumpalaikis turtas - pinigai ir pinigų ekvivalentai - trumpalaikės investicijos ir terminuoti indėliai - trumpalaikiai įsipareigojimai (išskyrus finansinių įsipareigojimų trumpalaikę dalį)
ATL	Apyvartiniai taršos leidimai
Bendrojo likvidumo koeficientas	Trumpalaikis turtas laikotarpio pabaigoje / trumpalaikiai įsipareigojimai laikotarpio pabaigoje
EBITDA	Veiklos pelnas (nuostoliai) + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + aplinkos taršos leidimų perkainojimo ir atidėjinių sąnaudos + ilgalaikio turto vertės sumažėjimo sąnaudos + ilgalaikio turto nurašymo sąnaudos
EBITDA marža	EBITDA / Pajamos
FFO	EBITDA + palūkanų pajamos - palūkanų sąnaudos - ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos
Grynoji skola	Finansinės skolos - pinigai ir pinigų ekvivalentai - trumpalaikės investicijos ir terminuoti indėliai - ilgalaikio kito finansinio turto dalis, kurią sudaro investicijos į skolos vertybinius popierius
Grynojo pelno marža	Grynasis pelnas / Pajamos
Koreguotas grynasis pelnas	Grynasis pelnas + dujų kainos nuolaidos vartotojams poveikis +/- suskystintų gamtinių dujų reguliuojamų pajamų perskaičiavimas +/- elektros ir dujų persiuntimo/skirstymo reguliuojamų pajamų perskaičiavimas
Koreguoto grynojo pelno marža	Grynasis pelnas (koreguotas) / Pajamos
Koreguota grynoji skola	Grynoji skola pakoreguota UAB „Kauno kogeneracinė jėgainė“ akcijų pardavimo opciono vykdymo įsipareigojimu, atidėjinio darbuotojų pensijoms suma ir pinigų likučiu, kurio negalima nedelsiant panaudoti vykdant įprastą veiklą
Koreguota EBITDA	EBITDA + atsargų ir gautinų sumų nurašymai +/- atvirų finansinių išvestinių instrumentų pozicijų rinkos vertės pokytis (t. t. ATL) + dujų kainos nuolaidos vartotojams poveikis - suskystintų gamtinių dujų reguliuojamų pajamų perskaičiavimas +/- elektros ir dujų persiuntimo/skirstymo reguliuojamų pajamų perskaičiavimas +/- el. energijos gamybos reguliuojamos veiklos patikrinimų už praėjusius laikotarpius, sąnaudų bei pajamų perskaičiavimo rezultatas +/- LEG komercinės veiklos sureguliavimo, kuris teismo sprendimu buvo panaikintas, įtaka fin. rezultatams
Koreguota EBITDA marža	Koreguota EBITDA / Pajamos
Nepriklausomų tiekėjų vartotojai	El. energijos paskirstymas verslui
Koreguota nuosavo kapitalo grąža (ROE)	Grynasis atitinkamo ataskaitinio periodo koreguotas pelnas (nuostolis), perskaičiuotas metine išraiška / vidutinis nuosavas kapitalas per ataskaitinį laikotarpį
Nuosavo kapitalo grąža (ROE)	Grynasis atitinkamo ataskaitinio periodo pelnas (nuostolis), perskaičiuotas metine išraiška / vidutinis nuosavas kapitalas per ataskaitinį laikotarpį
Nuosavo kapitalo lygis	Nuosavas kapitalas laikotarpio pabaigoje / visas turtas laikotarpio pabaigoje
Turto apyvartumo rodiklis	Pajamos / visas turtas laikotarpio pabaigoje
SAIDI	Vidutinė neplanuotų elektros energijos arba dujų persiuntimo nutraukimų trukmė
SAIFI	Neplanuotų nutrūkimų dažnis tenkantis vienam vartotojui
Veiklos sąnaudos	Veiklos sąnaudos, išskyrus elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimų, gamybai skirto dujų ir mazuto pirkimo, nusidėvėjimo ir amortizacijos, vertės sumažėjimo (ilgalaikio turto, nebaigtos statybos, gautinų sumų ir kt.), ilgalaikio materialaus turto perkainavimo, ilgalaikio turto, atsargų ir gautinų sumų nurašymai bei ATL perkainavimo sąnaudas.
Visuomeninis ir garantinis tiekimas	El. energijos paskirstymas gyventojams

„Lietuvos energijos“ grupės esminiai rodikliai už 2013 – 2017 m.

Finansiniai duomenys		**2017 m.**	**2016 m.**	**2015 m.**	**2014 m.**	**2013 m.**
Pajamos	mln. EUR	1 100,8	1 101,6	1 095,8	972,7	842,2
Elektros, dujų, kuro, ir susijusių paslaugų pirkimų sąnaudos	mln. EUR	740,5	727,5	774,0	612,4	517,0
Veiklos sąnaudos	mln. EUR	132,0	136,2	151,9	143,3	129,5
EBITDA	mln. EUR	227,2	232,8	172,8	217,5	189,2
EBITDA marža	%	20,6%	21,1%	15,8%	22,4%	22,5%
Koreguota EBITDA	mln. EUR	238,7	234,6	215,8	216,9	197,1
Koreguota EBITDA marža	%	21,7%	21,3%	19,7%	22,3%	23,4%
Grynasis pelnas	mln. EUR	93,5	118,4	55,3	-280,0	40,8
Grynojo pelno marža	%	8,5%	10,7%	5,0%	-28,8%	4,8%
Koreguotas grynasis pelnas	mln. EUR	130,1	117,7	124,5	118,2	40,8
Koreguoto grynojo pelno marža	%	11,8%	10,7%	11,4%	12,2%	4,8%
Investicijos	mln. EUR	253,4	240,5	150,4	153,5	99,8
Akcininkams išmokėti* dividendai (kaupiamuoju principu)	mln. EUR	100,8	100,7	86,0	52,7	0,0
		2017.12.31	**2016.12.31**	**2015.12.31**	**2014.12.31**	**2013.12.31**
Visas turtas	mln. EUR	2 505,1	2 432,2	2 339,2	2 369,2	2 783,0
Nuosavas kapitalas	mln. EUR	1 343,6	1 319,5	1 304,5	1 308,9	1 781,7
Finansinės skolos	mln. EUR	614,1	494,4	420,7	391,6	341,8
Grynoji skola	mln. EUR	442,3	315,8	251,8	175,9	128,0
Nuosavo kapitalo grąža (ROE)	%	7,0%	9,0%	4,2%	-18,1%	2,3%
Koreguota nuosavo kapitalo grąža (ROE)	%	9,8%	9,0%	9,5%	9,0%	2,3%
Nuosavo kapitalo lygis	%	53,6%	54,3%	55,8%	55,2%	64,0%
Grynoji skola / Koreguota EBITDA 12 mėn.	kartais	1,85	1,35	1,17	0,81	0,65
Grynoji skola / Nuosavybės santykis	%	32,9%	23,9%	19,3%	13,4%	7,2%
FFO 12 mėn. / Koreguota grynoji skola	%	47,8%	64,9%	65,1%	102,8%	111,2%
Turto apyvartumo rodiklis	kartais	0,439	0,453	0,468	0,411	0,303
Bendrojo likvidumo koeficientas	kartais	1,285	1,046	1,049	1,073	1,264
Apyvartinis kapitalas	mln. EUR	-8,8	-34,0	-8,5	-39,8	-20,2
Apyvartinis kapitalas / Pajamos	%	-0,8%	-3,1%	-0,8%	-4,1%	-2,4%

** 2017 m. nurodyta dividendų suma apima akcininkui siūlomus išmokėti dividendus už 2017 m.*

„Lietuvos energijos“ grupės esminiai rodikliai už 2013 – 2017 m. (tęsinys)

Veiklos duomenys		2017 m.	2016 m.	2015 m.	2014 m.	2013 m.
Elektros energija						
Pagaminta el. energijos	TWh	1,28	1,49	2,01	1,84	1,96
Pagaminta el. energijos dalis iš AEI	TWh	0,59	0,49	0,27	0,32	0,41
Paskirstyta el. energijos vartotojams vidutinės ir žemos įtampos tinklais	TWh	9,22	8,98	8,53	8,39	8,21
Visuomeninis ir garantinis tiekimas	TWh	3,22	3,15	3,12	3,22	3,06
Paskirstyta nepriklausomų tiekėjų vartotojams	TWh	6,00	5,83	5,41	5,17	5,15
Pardavimų mažmeninėje rinkoje kiekiai	TWh	2,12	1,78	1,37	1,27	-
Naujai prijungtų vartotojų skaičius	tūkst. vnt.	29,64	29,36	28,50	26,43	20,65
Naujai prijungtų vartotojų prijungimo terminai (vidutiniškai)	k.d.	49	66	78	-	-
Elektros energijos tiekimo kokybės rodikliai						
SAIDI, min. (su „force majeure“)	min.	137,83	172,92	106,53	144,04	153,43
SAIFI, vnt. (su „force majeure“)	vnt.	1,32	1,25	1,06	1,29	1,43
Technologinės sąnaudos skirstomajame tinkle	%	6,14%	6,49%	6,76%	7,31%	7,42%
Dujos						
Paskirstytas dujų kiekis	TWh	7,37	7,39	6,83	7,77	8,90
Parduotas dujų kiekis	TWh	11,47	11,31	14,49	8,31	10,76
Įsigytas dujų kiekis	TWh	11,88	11,77	14,56	-	-
Įsigytas SGD kiekis	TWh	6,35	7,55	4,81	-	-
Įsigytas gamtinių dujų kiekis	TWh	5,53	4,22	9,75	-	-
Naujai prijungtų vartotojų skaičius	tūkst. vnt.	12,53	5,29	4,08	3,59	3,04
Naujai prijungtų vartotojų prijungimo terminai (vidutiniškai)	k.d.	166	160	216	205	250
Dujų tiekimo kokybės rodikliai						
SAIDI, min. (su „force majeure“)	min.	1,161	0,529	1,034	2,172	1,528
SAIFI, vnt. (su „force majeure“)	vnt.	0,007	0,006	0,007	0,009	0,004
Technologinės sąnaudos skirstomajame tinkle	%	2,13%	2,25%	2,48%	2,42%	2,19%

GRUPĖS ĮMONIŲ VEIKLOS REZULTATAI

AB „Energijos skirstymo operatorius“

AB „Energijos skirstymo operatorius“ (trumpiau – ESO) veiklą pradėjo 2016 m. sausio 1 dieną, sujungus AB LESTO ir AB „Lietuvos dujos“. Pagrindinės ESO funkcijos: elektros energijos tiekimas ir skirstymas bei gamtinių dujų skirstymas, garantinis elektros ir dujų tiekimas, elektros ir dujų įvedimas, elektros ir dujų skirstymo tinklų eksploatavimas, priežiūra, valdymas ir plėtra, jų saugumo ir patikimumo užtikrinimas. ESO aptarnauja 1,6 mln. klientų visoje Lietuvoje. ESO valdo 121,7 tūkst. km elektros linijų: 78,7 proc. jų sudaro elektros oro linijos, o 21,3 proc. – elektros kabeliai. Bendrovė taip pat eksploatuoja 8,1 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių.

Esminiai finansiniai rezultatai

Per 2017 metus ESO pajamos siekė 612,3 mln. EUR - tai 5,8 proc. mažiau nei 2016 m. Pajamos mažėjo dėl nustatytų mažesnių elektros energijos ir gamtinių dujų kainų Bendrovės klientams. Pagrindinis ESO pajamų šaltinis – elektros energijos persiuntimas. Per 2017 m. persiuntimo pajamos sudarė 66 proc. Bendrovės pajamų. Pajamos iš visuomeninės elektros energijos tiekimo veiklos sudarė 18 proc. pajamų, o dujų paskirstymo pajamos siekė 8 proc. nuo visų pajamų. Koreguota EBITDA padidėjo 8,6 proc. dėl efektyvesnės įmonės veiklos ir didesnių investicijų į tinklų modernizavimą bei plėtrą.

Veiklos sąnaudos siekė 94,7 mln. EUR - 3,9 proc. mažiau nei 2016 m. Labiausiai mažėjo išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo įmokos, bei remonto ir techninės priežiūros sąnaudos, atitinkamai 7,2 ir 15,3 proc.

Per 2017 m. ESO investicijos į elektros ir dujų skirstomuosius tinklus siekė 226,2 mln. EUR – 51,6 proc. daugiau nei 2016 m., kai investicijos sudarė 149,2 mln. EUR. Per 2017 m. investicijos į IT, valdymo sistemas ir kitą turtą siekė 10,9 mln. EUR – 27,2 proc. daugiau nei 2016 m. Tai lėmė naujos elektros skirstymo tinklo valdymo sistemos diegimo darbai. Per 2017 m. ESO prie elektros skirstymo tinklo prijungė 29,6 tūkst. naujų klientų. Per 2017 m. ESO investicijos į dujų sistemų statybą ir rekonstrukciją siekė 34,9 mln. EUR ir buvo 111,7 proc. didesnės nei 2016 metais. Per 2017 m. Bendrovė prie dujotiekių prijungė 12,5 tūkst. klientų – 137 proc. daugiau nei 2016 m. tuo pat metu (5288 klientai).

Finansiniai rodikliai

Mln. EUR, jeigu nenurodyta kitaip	2017 m.	2016 m.	Δ, +/-
Pajamos	612,3	650,1	-37,8
Veiklos sąnaudos (OPEX)	94,7	98,6	-3,9
EBITDA	140,1	163,3	-23,2
Koreguota EBITDA	150,9	138,9	12,0
Grynasis pelnas	77,6	92,5	-14,9
Turtas	1 277,8	1 112,1	165,7
Nuosavas kapitalas	607,6	623,2	-15,6
Finansinės skolos	372,7	219,1	153,6
Grynoji skola	366,2	208,4	157,8
Koreguota EBITDA marža, %	24,6%	21,4%	
Grynoji skola / Nuosavas kapitalas, %	60,3%	33,4%	
Grynoji skola / Koreguota EBITDA	2,43	1,50	
Nuosavo kapitalo grąža, %	12,6%	15,5%	
Nuosavas kapitalas / Turtas, %	47,6%	56,0%	

„Lietuvos energijos gamyba“, AB

„Lietuvos energijos gamyba“ (LEG) yra strateginės svarbos Bendrovė, vienijanti valstybės valdomus elektros energijos gamybos pajėgumus – rezervinę elektrinę bei kombinuoto ciklo bloką Elektrėnų komplekse, Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę bei Kauno Algirdo Brazausko hidroelektrinę. Pagrindinis Bendrovės uždavinys – sutelkus gamybos pajėgumus prisidėti prie šalies energetinio saugumo užtikrinimo. Bendrovė turi neribotos trukmės leidimus gaminti elektros energiją. Bendrovei tenka didžiausia atsakomybė stiprinant šalies elektros ūkio efektyvumą, konkurencingumą bei skaidrumą ir užtikrinant vartotojų interesus. Nuo 2016 m. sausio 1 d. prekybą bendrovės pagaminta elektros energija pagal sutartį vykdo Energijos tiekimas UAB. Iki tol Bendrovė pati prekiavo elektros energijos didmeninėje rinkoje (t. y. elektros gamintojų bei tiekėjų bendravimo aplinkoje).

Esminiai finansiniai rezultatai

Bendrovės valdomose elektrinėse per 2017 m. pagaminta ir parduota 1,147 TWh elektros energijos -16,4 proc. mažiau negu 2016 m. (1,371 TWh). Tokį rezultatą lėmė tai, jog, palyginti su 2016 m., žymiai mažiau gaminta Elektrėnų komplekse. Tuo metu Kruonio HAE ir Kauno A. Brazausko HE pagamintos ir parduotos elektros energijos apimtys didėjo, pastarojoje – netgi daugiau nei ketvirtadaliu dėl gausių kritulių ir didesnio vandens kiekio Nemuno upėje.

Palyginus su 2016 m., Bendrovės pajamos mažėjo -13,4 proc. Tam daugiausiai įtakos turėjo sumažėjusi elektros energijos gamyba Elektrėnų komplekse dėl mažesnių, palyginus su 2016 m., elektros energijos kainų biržoje, bei 2016 m. pajamoms teigiamą įtaką padariusio verslo dalies pardavimo efektas (15,4 mln. EUR). 2017 m. Bendrovė patyrė 133,6 mln. EUR sąnaudų. Didžiąją dalį Bendrovės sąnaudų (58,5 mln. EUR, arba 43,8 proc.) sudarė elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimo bei kuro elektros energijos gamybai sąnaudos. Veiklos sąnaudos 2017 m. lyginant su 2016 m. mažėjo 3,1 mln. EUR ir sudarė 20,0 mln. EUR. Pagrindinė veiklos sąnaudų išaugimo priežastis – didesnės demontavimo projekto (5-6 Elektrėnų komplekso blokai) sąnaudos. Bendrovės nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos 2017 m. sudarė 25 mln. EUR.

Bendrovės 2017 m. koreguota EBITDA už 2016 m. rodiklį mažesnė 10,0 mln. EUR. Bendrovės koreguotas EBITDA rodiklis mažėjo dėl 2017 m. prasidėjusių Elektrėnų komplekso 5 ir 6 blokų demontavimo darbų sąnaudų bei 2017 m., palyginti su 2016 m., sumažėjusių Kruonio HAE aktyvuoto antrinio galios rezervo pardavimų, taip pat mažesnės Elektrėnų komplekso reguliuojamos veiklos EBITDA.

Bendrovės investicijos į ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą 2017 m. sudarė 1,9 mln. EUR, o 2016 m. – 3,3 mln. EUR.

Finansiniai rodikliai

Mln. EUR, jeigu nenurodyta kitaip	2017 m.	2016 m.	Δ, +/-
Pajamos	149,8	172,9	-23,1
Veiklos sąnaudos (OPEX)	20,0	23,1	-3,1
EBITDA	70,5	58,1	12,4
Koreguota EBITDA	53,7	63,7	-10,0
Grynasis pelnas	20,5	40,0	-19,5
Turtas	636,3	819,4	-183,1
Nuosavas kapitalas	353,9	355,6	-1,7
Finansinės skolos	55,6	132,9	-77,3
Grynoji skola	-5,1	33,9	-39,0
Koreguota EBITDA marža, %	35,9%	36,8%	
Grynoji skola / Nuosavas kapitalas, %	-1,5%	9,5%	
Grynoji skola / Koreguota EBITDA	-0,10	0,53	
Nuosavo kapitalo grąža, %	5,8%	11,2%	
Nuosavas kapitalas / Turtas, %	55,6%	43,4%	

UAB „Eurakras“

UAB „Eurakras“ valdo 24 MW galios 8 vėjo elektrinių parką Geišių ir Rotulių II kaimuose, Jurbarko rajone. Vėjo elektrines šiam parkui pagamino Vokietijos įmonė „Nordex“, kiekvienos elektrinės įrengtoji galia siekia po 3 MW. Šio vėjo elektrinių parko statybos užbaigtos ir leidimas elektros energijos gamybai išduotas 2015 m. gruodžio pabaigoje. Nuo 2016 m. sausio mėn. Bendrovės 75 proc. akcijų priklausė „Lietuvos energija“ UAB. 2017 m. rugsėjo mėn. „Lietuvos energija“ UAB įsigijo likusius 25 proc. ir šiuo metu valdo 100 proc. Bendrovės akcijų.

Esminiai finansiniai rezultatai

2017 m. Bendrovės pagamintas elektros energijos kiekis siekė 75 449 MWh (2016 m. – 71 261 MWh).

2017 m. Bendrovės pardavimo pajamos lyginant su 2016 m. išaugo ir siekė 5,3 mln. EUR (2016m. – 5,0 mln. EUR). Pajamos augo dėl didesnio pagaminto ir atitinkamai parduoto elektros energijos kiekio. Bendrovės veiklos sąnaudos 2017 m. siekė 0,7 mln. EUR (2016 m. – 0,7 mln. EUR). Grynasis pelnas už 2017 m. siekia 1,7 mln. EUR (2016 m. – 1,5 mln. EUR).

Finansiniai rodikliai

Mln. EUR, jeigu nenurodyta kitaip	2017 m.	2016 m.	Δ, +/-
Pajamos	5,3	5,0	0,3
Veiklos sąnaudos (OPEX)	0,7	0,7	0,0
EBITDA	4,6	4,3	0,3
Grynasis pelnas	1,7	1,5	0,2
Turtas	32,3	35,8	-3,5
Nuosavas kapitalas	7,2	9,6	-2,4
Finansinės skolos	24,4	24,9	-0,5
Grynoji skola	23,1	22,6	0,5
EBITDA marža, %	86,6%	86,2%	
Grynoji skola / EBITDA	5,07	5,26	
Nuosavo kapitalo grąža, %	20,2%	16,9%	
Nuosavas kapitalas/ Turtas, %	22,5%	26,9%	

„Tuuleenergia“ OU

„Tuulueenergia“ valdo 18,3 MW galios 6 vėjo elektrinių parką Mali ir Tamba vietovėse, Estijoje. Visas šešias vėjo elektrines pagamino Vokietijos įmonė „Enercon“, kiekvienos elektrinės įrengtoji galia yra po 3 MW. Šis vėjo elektrinių parkas pradėjo veikti 2015 m. pradžioje. Nuo 2016 m. sausio mėn. Bendrovės 100 proc. akcijų priklauso „Lietuvos energija“ UAB. 2017 m. Bendrovė sėkmingai tęsė veiklą gerindama veiklos rezultatus.

Esminiai finansiniai rezultatai

2017 m. Bendrovės pagamintas elektros energijos kiekis siekė 55 083 MWh (2016 m. – 51 702 MWh).

2017 m. Bendrovės pardavimo pajamos lyginant su 2016 m. išaugo ir siekė 3,5 mln. EUR (2016m. – 3,3 mln. EUR). Pajamos augo dėl didesnio pagaminto ir atitinkamai parduoto elektros energijos kiekio. Bendrovės veiklos sąnaudos 2017 m. siekė 0,5 mln. EUR (2016 m. – 0,4 mln. EUR). Grynasis pelnas už 2017 m. siekia 0,7 mln. EUR (2016 m. – 0,8 mln. EUR).

Finansiniai rodikliai

Mln. EUR, jeigu nenurodyta kitaip	2017 m.	2016 m.	Δ, +/-
Pajamos	3,5	3,3	0,2
Veiklos sąnaudos (OPEX)	0,5	0,4	0,1
EBITDA	3,0	3,0	0,0
Grynasis pelnas	0,7	0,8	-0,1
Turtas	31,4	31,9	0,5
Nuosavas kapitalas	1,2	0,5	0,7
Finansinės skolos	24,0	23,3	0,7
Grynoji skola	20,6	22,8	-2,2
EBITDA marža, %	85,5%	89,2%	
Grynoji skola / EBITDA	6,87	7,70	
Nuosavo kapitalo grąža, %	58,3%	159,4%	
Nuosavas kapitalas/ Turtas, %	3,8%	1,6%	

UAB „Lietuvos dujų tiekimas“

„Lietuvos dujų tiekimo“ (LDT) pagrindinė veikla – gamtinių dujų pirkimas (importas) ir pardavimas vartotojams. 2014 m. LDT ir „Lietuvos dujos“ sudarė verslo dalies pirkimo-pardavimo sutartį, kurios pagrindu LDT įsigijo gamtinių dujų tiekimo veiklą. Gamtinių dujų tiekimo veikla nuo „Lietuvos dujų“ buvo atskirta įgyvendinant Europos Sąjungos Trečiojo energetikos paketo ir su juo susijusių teisės aktų reikalavimus. Licencijuojamą gamtinių dujų tiekimo veiklą LDT pradėjo vykdyti 2014 m. lapkričio 1 d. ir šiuo metu tiekia gamtines dujas energetikos, pramonės ir verslo įmonėms bei gyventojams – iš viso daugiau kaip 580 tūkst. klientų.

Esminiai finansiniai rodikliai

2017 m. LDT patiekė klientams 8 274 tūkst. MWh gamtinių dujų, neįskaitant pagal gamtinių dujų tiekimo grafiko subalansavimo paslaugų teikimo sandorius patiektų dujų. Iš jų, verslo klientams Lietuvoje patiekta 4 854 tūkst. MWh, gyventojams – 1 986 tūkst. MWh, Latvijos rinkai – 1 249 tūkst. MWh ir SGD perkrova – 186 tūkst. MWh. Bendras patiektas dujų kiekis padidėjo 10 proc. lyginant su 2016 m., daugiausia dėl dujų pardavimų Latvijoje.

2017 m. bendrovės pajamos sudarė 239,9 mln. EUR ir buvo 23 proc. didesnės, lyginant su 2016 m. Pajamų padidėjimą lėmė didesni pardavimai. Per 2017 m. Bendrovė uždirbo 7,6 mln. eurų grynojo pelno (2016 m. buvo patirtas 16,2 mln. EUR grynasis nuostolis). Bendrovės veiklos rezultatams neigiamą įtaką turėjo gyventojams ir verslo klientams perkelta importo kainos sumažinimo dalis dėl retrospektyvinio importo kainos sumažinimo už laikotarpį nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2014 m. balandžio 30 d.

Finansiniai rodikliai

LIETUVOS DUJOS tiekimas

Mln. EUR, jeigu nenurodyta kitaip	2017 m.	2016 m.	Δ, +/-
Pajamos	239,9	195,4	44,5
Veiklos sąnaudos (OPEX)	4,2	4,1	0,1
EBITDA	4,8	-14,5	19,3
Koreguota EBITDA	13,3	14,5	0,9
Grynasis pelnas	7,6	-16,2	23,8
Turtas	85,6	52,9	32,7
Nuosavas kapitalas	21,3	13,6	7,6
Finansinės skolos	31,3	0,0	31,3
Grynoji skola	25,7	-19,9	45,6
Koreguota EBITDA marža, %	5,9%	6,8%	
Grynoji skola / Koreguota EBITDA	1,82	-1,51	
Nuosavo kapitalo grąža, %	43,7%	-90,0%	
Nuosavas kapitalas / Turtas, %	24,8%	25,8%	

UAB „LITGAS“

Bendrovė vykdo suskystintųjų gamtinių dujų (toliau – SGD) tiekimo per SGD terminalą Klaipėdoje, prekybos gamtinėmis dujomis bei SGD perkrovos paslaugų veiklas. Bendrovė, kaip paskirtasis tiekėjas, yra pripažįstama strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčia įmone. Paskirtasis tiekėjas užtikrina būtinojo gamtinių dujų kiekio per SGD terminalą tiekimą teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis. Bendrovės pagrindiniai klientai – reguliuojami energijos gamintojai.

Esminiai finansiniai rodikliai

2017 m. Bendrovės pardavimo pajamos siekė 88,1 mln. EUR, pardavimų savikaina – 94,0 mln. EUR, veiklos sąnaudos – 0,8 mln. EUR, grynasis nuostolis siekė -6,0 mln. EUR. 2017 m. Bendrovė ir toliau vykdė paskirtojo tiekimo veiklą, pagal 2016 m. priimtą reguliacinį modelį ir paskirtojo tiekimo pajamas gavo tiek iš energijos gamintojų, tiek ir visų gamtinių dujų perdavimo sistemos vartotojų per SGDT saugumo dedamąją. Pajamos, palyginus su 2016 m., sumažėjo kadangi 2017 m. rinkta saugumo dedamoji buvo sumažinta 2016 m. perrinkta suma, kurios didžioji dalis susidarė metų pradžioje, kada saugumo dedamoji buvo renkama pagal senosios sutarties su Statoil ASA sąlygas. Tai lėmė ir tai, jog 2017 m. Bendrovė patyrė nuostolį. 2017 m. parduotas SGD kiekis siekė 3 208 tūkst. MWh, 2016 m. - 3 810 tūkst. MWh.

Finansiniai rodikliai

LITGAS

Mln. EUR, jeigu nenurodyta kitaip	2017 m.	2016 m.	Δ, +/-
Pajamos	88,1	101,8	-13,7
Veiklos sąnaudos (OPEX)	0,8	0,9	-0,1
EBITDA	-6,6	11,6	-18,2
Koreguota EBITDA	1,2	1,8	-0,6
Grynasis pelnas	-6,0	8,9	-14,9
Turtas	42,9	48,4	-5,5
Nuosavas kapitalas	15,7	24,7	-9,0
Finansinės skolos	0,0	0,0	0,0
Grynoji skola	-5,6	-9,8	4,2
Koreguota EBITDA marža, %	1,3%	1,7%	
Grynoji skola / Koreguota EBITDA	-4,77	-5,16	
Nuosavo kapitalo grąža, %	-29,7%	42,6%	
Nuosavas kapitalas / Turtas, %	36,7%	51,1%	

„Energijos tiekimas“ UAB

Energijos tiekimas UAB yra didžiausias lietuviško kapitalo nepriklausomas elektros energijos tiekėjas. Pagrindinė Bendrovės veikla, kuri generuoja daugiau kaip pusę Bendrovės pajamų, yra elektros energijos tiekimas. Bendrovė turi virš 6,7 tūkst. klientų portfelį Lietuvoje. Kitos Bendrovės vykdomos veiklos – elektros vartojimo planavimas ir/ar balansavimas, prekyba kilmės garantijomis, elektrinių darbo planavimas ir optimizavimas bei didmeninė prekyba elektra, išnaudojant elektros energijos kainų svyravimus biržoje. Bendrovei priklauso energijos tiekimo veikla užsiimančios bendrovės Estijoje (Geton Energy OU) ir Latvijoje (Geton Energy SIA). Bendrovė, įgyvendindama strateginius tikslus ir vykdydama nuoseklią plėtrą, įžengė į Lenkijos didmeninės elektros prekybos rinką ir 2017 m. birželio 5 d. Lenkijoje įregistravo antrinę įmonę Geton Energy sp. z.o.o. 2017 m. spalio mėnesį Geton Energy sp. z o.o. gavo licenciją vykdyti didmeninę prekybą elektros energija Lenkijoje.

Esminiai finansiniai rezultatai

Liberalizuotoje Lietuvos komercinių elektros energijos vartotojų rinkoje Bendrovės prioritetinis segmentas išliko smulkus ir vidutinis verslas. Bendrovės klientų skaičius 2017 metų pabaigoje siekė 6,7 tūkst.

2017 m. Bendrovė tęsė savo pradėtą didmeninės ir mažmeninės prekybos elektros energija veiklą Lietuvoje, toliau elektros portfelį įsigydama Šiaurės Europos šalių elektros biržoje „Nord Pool“.

2017 m. Bendrovė tęsė prekybą elektros išvestinių finansinių priemonių biržoje „NASDAQ Commodities“. Bendrovė ir toliau buvo vienintelis Lietuvos elektros energijos tiekėjas, aktyviai veikiantis šioje biržoje. Prekyba finansinėmis priemonėmis leidžia sumažinti elektros energijos kainos svyravimų rizikas, taip pat vykdyti prekybinę veiklą, išnaudojant rinkos kainų svyravimus. 2017 m. „NASDAQ Commodities“ biržoje Bendrovė sudarė finansinių išvestinių sandorių, kurių suma buvo didesnė nei 8,7 TWh.

2017 m. Bendrovė toliau tęsė prekybą elektros energija, pagaminta iš atsinaujinančių elektros energijos išteklių. 2017 m. pabaigoje Bendrovė turėjo daugiau kaip 400 klientų, perkančių šią elektros energiją (daugiau, kaip du kartus daugiau lyginant su 2016 m.).

Bendrovės patiektas elektros energijos kiekis dėl stiprėjančios konkurentų veiklos 2017 m. sumažėjo iki 1,653 TWh (-6,1 proc., -0,1 TWh). Metinės Bendrovės pajamos siekė 78,1 mln. EUR (2016 m. – 84,5 mln. EUR), o grynasis pelnas buvo 4,9 mln. EUR (2016 m. – 10,1 mln. EUR). Pagrindinės grynojo pelno sumažėjimo priežastys – aštrėjanti konkurencija rinkoje.

ENERGIJOS TIEKIMAS
„Lietuvos energijos“ grupės dalis

Finansiniai rodikliai

Mln. EUR, jeigu nenurodyta kitaip	2017 m.	2016 m.	Δ, +/-
Pajamos	78,1	84,5	-6,4
Veiklos sąnaudos (OPEX)	2,4	2,1	0,3
EBITDA	7,2	12,9	-5,7
Koreguota EBITDA	6,4	10,9	-4,5
Grynasis pelnas	4,9	10,1	-5,2
Turtas	50,4	47,1	3,3
Nuosavas kapitalas	25,8	30,9	-5,1
Finansinės skolos	16,3	4,4	11,9
Grynoji skola	4,2	-6,4	10,6
Koreguota EBITDA marža, %	8,0%	12,9%	
Grynoji skola / Nuosavas kapitalas, %	16,2%	-20,8%	
Grynoji skola / Koreguota EBITDA	0,65	-0,59	
Nuosavo kapitalo grąža, %	17,3%	45,4%	
Nuosavas kapitalas / Turtas, %	51,1%	65,6%	

BENDROVĖS IR GRUPĖS VEIKLOS APŽVALGA

Bendrovės ir grupės veiklos apžvalga

„Lietuvos energijos“ grupės veiklos apžvalga apima laikotarpį nuo 2017 m. sausio 1 d. iki ataskaitos parengimo dienos.

Naujos paslaugos klientams

Išgryninta „Lietuvos energijos“ grupės veikla įmonėms leidžia dar labiau koncentruotis į naujų paslaugų kūrimą, teikiamų paslaugų kokybės ir prieinamumo didinimą, klientų aptarnavimo gerinimą ir aptarnavimo kanalų tobulinimą.

Išmaniosios apskaitos plėtra

„Energijos skirstymo operatorius“ (ESO) baigė išmaniosios apskaitos bandomąjį projektą ir įvertino bei viešai pristatė jo rezultatus. Bandomojo projekto, kurio metu Lietuvoje buvo įdiegta beveik 3000 išmaniųjų skaitiklių, rezultatai rodo, kad ši technologija padeda gyventojams keisti kasdienius elektros vartojimo įpročius ir suteikia galimybę elektros energiją vartoti efektyviau ir taupiau. Projekto dalyviai per metus sunaudojo vidutiniškai 7 proc. mažiau elektros energijos, palyginus su tradicine apskaita. Išmanieji skaitikliai vartotojams leidžia sekti, kaip kinta jų elektros suvartojimas, analizuoti kas valandą pateikiamus duomenis ir lyginti juos skirtingais laikotarpiais. Bandomojo projekto dalyviai savitarnos svetainėje www.manogile.lt stebėjo savo namų elektros sunaudojimą ir taip galėjo rasti būdų energiją vartoti taupiau. Apklausti projekto dalyviai tarp išmaniosios apskaitos naudų įvardijo ir sutaupytą laiką, kurio nebereikia skirti skaitiklių duomenims nurašyti, taip pat galimybę apmokėti sąskaitas automatiškai. Visą išmaniosios apskaitos sistemą apklausti vartotojai bendrai įvertino 9,1 balo iš dešimties. Šiuo metu yra vertinamos galimybės išmaniuosius skaitiklius diegti klientams visoje Lietuvoje. Remiantis atlikta analize, 219 mln. Eur 4 metų trukmės projekto investicijos šaliai atneštų apie 88 mln. Eur bendros ekonominės naudos.

ESO klientams pasiūlė autonominę dujų tiekimo sistemą

ESO privatiems klientams siūlo naują paslaugą – vos per 10 dienų įrengiamą autonominę dujų tiekimo sistemą. Pasirinkusiems šią paslaugą nereikės iškart patiems įsigyti visos sistemos – ESO įrangą leis išsinuomoti norimam laikui, o sistema pati pasirūpins nenutrūkstamu dujų tiekimu. Autonominė dujų tiekimo sistema žmonėms gerokai palengvina buities rūpesčius. Iš viso mobilioje skydinėje sumontuojami aštuoni dujų balionai. Šildymo sezono metu, esant vidutinei -15 laipsnių temperatūrai, jų užtenka mėnesį apšildyti 200 kv. m. namą bei karštam vandeniui gaminti. Kai 4 balionuose dujos baigiasi, sistema automatiškai persijungia į kitus balionus ir išsiunčia įspėjamąjį SMS pranešimą klientui ir dujų tiekėjui, su kuriuo klientas pasirašo sutartį. Vos per 3 darbo dienas tušti balionai pakeičiami pilnais.

ESO pasiūlė spalvotų elektros apskaitos spintų paslaugą

Atsižvelgusi į klientų užklausas, ESO įvedė naują paslaugą – individualizuotas pasirinktos spalvos elektros apskaitos spintas. Prie elektros tinklo prisijungiantys klientai vietoj įprastos pilkos spalvos apskaitos spintų dabar gali rinktis iš 8 pasiūlytų spalvų variantų.

Klientams bus įrengiamas elektros vidaus tinklas

ESO nuo šiol teiks naują paslaugą ir pasirūpins klientų elektros vidaus tinklo įrengimu. Anksčiau elektrą įsivesti norintys gyventojai turėjo patys pasirūpinti tinklo įrengimu nuo sklypo ribos iki pat namų. Nuo šiol elektrą įsivedantys klientai gali vienu metu užsisakyti viso elektros tinklo įrengimą, įskaitant ir vidaus tinklą nuo ESO elektros apskaitos spintos iki kliento nurodytos vietos jo valdoje. Tai žmonėms leis sutaupyti laiko ir sumažins rūpesčių. ESO taip pat suderins visus elektros tinklo įrengimo dokumentus, o atliktiems darbams užtikrins 10 metų garantiją. Vidaus tinklo darbai apima tranšėjos iškasimą, apsauginio vamzdelio ir kabelio patiesimą, įvadinės spintelės montavimą, prijungimą prie ESO tinklo, darbų suderinimą su Valstybine energetikos inspekcija. Gyventojams telieka namuose įsirengti vidaus instaliaciją – rozetes, jungiklius.

Energetinio efektyvumo didinimas versle ir viešajame sektoriuje

Lazdijų rajono savivaldybė tapo pirmąja Lietuvoje, visose gatvėse ir teritorijose naudojanti modernų energiją taupantį LED apšvietimą. Tai pirmasis šalyje visą rajoną apimantis gatvių apšvietimo modernizavimo projektas paremtas ESCO modeliu, kurį įgyvendino UAB Energijos sprendimų centras. Skaičiuojama, kad jis Lazdijų raj. savivaldybei kasmet leis sutaupyti apie 60 proc. gatvių apšvietimui suvartojamos elektros energijos.

Projekto metu buvo pakeisti beveik 2 tūkst. gatvių šviestuvų, atnaujinta ir modernizuota jų valdymo sistema, pakeisti nusidėvėję elementai stulpuose. Planuojami elektros sutaupymai Lazdijuose sieks 356 megavatvalandes (MWh) per metus, taip pat savivaldybė nepatirs papildomų išlaidų senų šviestuvų remontui. Tai leis sutaupyti apie 70 tūkst. eurų per metus. Naujieji LED šviestuvai turėtų tarnauti 20 metų. Dalį šio laikotarpio savivaldybė sutaupymus energijos išlaidoms skirs investicijoms į modernizacijos projektą padengti. Likusį laikotarpį sutaupytos lėšos liks savivaldybės biudžete. Skaičiuojama, kad iš viso projektas leis sutaupyti apie 700 tūkst. eurų.

ESCO (angl. *Energy Service Company*), tai verslo modelis, kai privati kompanija investuoja ir įdiegia moderniausias energetinio efektyvumo priemones be kliento pradinių investicijų, o klientas atsiskaito iš sutaupytų lėšų per sutarties galiojimo laikotarpį. Šis modelis gali būti pritaikomas viešų įstaigų, komercinės ir pramoninės paskirties objektų apšvietimo modernizavimo ir energetinio efektyvumo didinimo projektams finansuoti.

Klientams siūlomi ir dujiniai kondensaciniai katilai

„Lietuvos dujų tiekimas“ klientams siūlo iš vienų rankų įsigyti kondensacinius dujinius katilus bei vandens šildytuvus, reikalingus jiems komponentus, jų sumontavimo paslaugas bei užsisakyti dujų tiekimą. Bendrovė ateityje planuoja siūlyti ir daugiau papildomų paslaugų, kurios dujinį šildymą, jo įrengimą ir naudojimąsi juo padarys dar patogesniu ir paprastesniu.

Nauja veikla orientuota ne tik į naujus, bet ir į esamus klientus. Pakeisdami savo seniau įsigytus katilus naujais, kondensacinės technologijos, gamtinių dujų vartojimą jie gali sumažinti iki 20 proc.

Patogesnis aptarnavimas ir spartesnis prijungimas

Elektra ir dujos pernai šalies gyventojams ir verslui buvo įvedamos greičiau. Vidutinė elektros įvedimo trukmė pernai sumažėjo 13 kalendorinių dienų – nuo 59 iki 46 dienų, dujų – beveik 16 kalendorinių dienų, nuo 162 iki 146 dienų, rodo elektros ir dujų skirstymo bendrovės ESO duomenys. Naujų klientų prijungimo prie elektros ir dujų skirstymo tinklų trukmė trumpėjo dėl procesų skaitmenizavimo ir automatizavimo. Klientams taip pat suteikta galimybė visą procesą atlikti be popierinių dokumentų – per savitarną www.manogile.lt.

ESO, aptarnaujanti 1,6 mln. klientų, už elektrą savitarnos portale www.manogile.lt atsiskaitantiems privatiems klientams įdiegė naujovę: nuo šiol galima paprastai ir aiškiai sužinoti, iš ko susideda elektros kaina. Savitarnoje, deklaravę rodmenis ir norėdami atsiskaityti už suvartotą elektros energiją, privatūs klientai turi galimybę pamatyti galutinės mokėtinos sumos dedamąsias. Toks kainų detalizavimas įdiegtas siekiant didinti atsiskaitymų skaidrumą ir suteikti daugiau informacijos apie ESO paslaugų kainodarą.

Dujas namie įsivesti nutarusiems gyventojams sumažės rūpesčių tvarkant dokumentus. Nuo šiol nebereikės vykti į klientų aptarnavimo centrą pasirašyti atsakomybės ribų akto. Tai numato energetikos ministro įsakymu atnaujintas aprašas, numatantis privačių klientų prijungimo tvarką prie bendrovės ESO dujų skirstymo tinklo. Šis ribų aktas bus siunčiamas paštu ir įsigalios automatiškai. Į klientų aptarnavimo centrą reikės vykti tik tuo atveju, jei nuosavybės riba nesutaps su apskaitos prietaisu, tačiau tokie atvejai – labai reti.

Nuo 2017 pradžios ESO privatiems klientams, kurie patalpas įsigijo nekilnojamojo turto pirkimo – pardavimo, mainų ir kitu pagrindu, pateiks elektros energijos pirkimo – pardavimo (persiuntimo) paslaugos sutartis. Pasikeitus patalpų savininkams bendrovės specialistai sutartis išsiųs registruotu paštu ir patalpins savitarnos portalo www.manogile.lt kliento paskyroje. Tokia naujovė privatiems ESO klientams leis sutaupyti laiko, nes nebereikės rūpintis dokumentų tvarkymu. Planuojama, kad ESO kiekvieną mėnesį parengs apie 6 tūkst. sutarčių. ESO sutartis parengs per savaitę nuo tada, kai Registrų centre bus atnaujinti duomenys apie pasikeitusį patalpų savininką. Jei ESO bus žinomas kliento el. pašto adresas, klientas gaus el. laišką su specialia nuoroda, kurią paspaudus prisijungs prie savitarnos portalo www.manogile.lt ir galės pasirašyti sutartį.

ESO taip pat didelį dėmesį skiria energiją gaminančių vartotojų prijungimui prie skirstomojo tinklo. 2017 m. kovo mėnesio pabaigoje ESO pirmą kartą viešai pristatė parengtą aštuonių žingsnių skatinimo priemonių programą, kuria siekiama pagerinti gaminančių vartotojų teisinį reglamentavimą. Priėmus pirmuosius sprendimus ir dalį siūlymų įgyvendinus, ESO kviečia nesustoti ir gerinti sąlygas toliau – įgyvendinti visus 8 žingsnių programos etapus, kurie sumažins elektrinių įrengimo kainą ir net dvigubai – nuo vidutiniškai 7 iki 3,5 mėnesio – sutrumpins prijungimo trukmę. ESO siūlymu verslui panaikintos kliūtys tapti gaminančiais vartotojais. Įmonės turi galimybę ne tik savo reikmėms gamintis elektrą, bet generacijos perteklių pateikti į ESO skirstymo tinklus. Sukauptą energijos kiekį galima susigrąžinti, dėl konkrečių sąlygų susitarus su pasirinktu elektros tiekėju. Iki šiol teisės aktai leido gaminti elektrą tik privatiems klientams, viešosioms ir biudžetinėms įstaigoms. Sumažinta ir administracinė našta – norintiems įsirengti mažąją jėgainę iki 5 kW, nebereikia plėtros ir gamybos leidimų išdavimo procedūrų. Saulės jėgaines įsirengę vartotojai gamina elektros energiją savo reikmėms ir jau aktyviai dalyvauja mainų procese su ESO. Šiuo metu tokiu būdu Lietuvoje elektrą gamina beveik 300 vartotojų, dar beveik 700-ams išduotos išankstinės techninės sąlygos.

Elektrą ir dujas vartojančių klientų aptarnavimo paslaugų centrą „Gilė“ valdanti „Lietuvos energijos“ įmonių grupės bendrovė Verslo aptarnavimo centras (VAC) plečia savitarnos svetainės www.manogile.lt ir „Gilės“ išmaniosios programėles funkcionalumus. Atsižvelgdama į naujus klientų įpročius, bendrovė pertvarkė fizinį klientų aptarnavimo tinklą. Vis daugiau klientų su elektros ir dujų vartojimu susijusius klausimus sprendžia ne apsilankydami klientų aptarnavimo centre, o savitarnos svetainėje www.manogile.lt, „Gilės“ mobiliąja programėle ar trumpuoju klientų aptarnavimo telefonu 1802. VAC atlikta analizė parodė, kad tik išskirtiniais atvejais (iki 1%) vartotojai savo klausimų kol kas negalėdavo išspręsti nevykdami į klientų aptarnavimo skyrius. Pasinaudoti

www.manogile.lt savitarna šiuo metu galima 46-iose viešosiose bibliotekose. Esant poreikiui, bibliotekos darbuotojai patars kaip naudotis savitarnos svetaine. Deklaruoti vartojimo rodmenis galima artimiausiame Lietuvos pašto skyriuje – šiuo metu iš viso 45-iuose Lietuvos pašto skyriuose.

Elektroninius atsiskaitymo už paslaugas būdus renkasi vis daugiau gyventojų. „Lietuvos energijos" įmonių grupės savitarnos svetainėje www.manogile.lt užsiregistravo jau 500 tūkst. klientų. Tokį vartotojų skaičių „mano gilė" pasiekė per mažiau nei dvejus metus - nuo 2016 m. sausio 1 d. Visi šie klientai savo paskyrose yra pridėję daugiau nei 1 milijoną sutarčių.

Šiuo metu www.manogile.lt savitarnos svetainėje vartotojai gali ne tik mokėti už elektrą, dujas, atsiskaityti už kitas namų ūkio paslaugas bet ir pateikti paraišką dėl elektros ir dujų įvedimo, valdyti sutartis, deklaruoti skaitiklių duomenis, stebėti vartojimo ir mokėjimų istoriją, teikti prašymus ar konsultuotis nuotoliniu būdu.

Kokybiškos paslaugos klientams

ESO, „Lietuvos dujų tiekimas", „Energijos tiekimas" ir LITGAS atlikti GCSI tyrimai parodė, kad klientų pasitenkinimas teikiamomis paslaugomis ir aptarnavimu 2017 metais išliko itin aukštas ir pranoksta vidutinius Europos ir pasaulio komunalinių paslaugų bendrovių rodiklius.

Investuojama į elektros bei gamtinių dujų tinklus, gerinamos paslaugos

Toliau gerindama paslaugų kokybę ESO per 2017 metus planuoja apie 2,8 tūkst. kilometrų elektros oro linijų pakeisti požeminėmis. Modernios technologijos leis realiu laiku stebėti atskirų tinklo elementų parametrus ar režimus, operatyviau reaguoti į netipines situacijas, greičiau pašalinti gedimus elektros įrenginiuose. Numatytos investicijos leis pagerinti ir įtampos kokybę. Pagrindinė elektros skirstymo tinkle pastebimų įtampos svyravimų priežastis – per ilgos linijos, jungiančios klientų objektus ir transformatorius, per mažo skerspjūvio ploto laidai šiose linijose. Tokia situacija susidarė, nes dabartinė tinklo infrastruktūra, kuri buvo suprojektuota ir įrengta dar 1960-1980 metais, nebeatitinka šiuolaikinių klientų poreikių.

ESO iki 2019 metų planuoja įrengti 19 pažangių dujotiekių sistemų. Bendra projekto vertė siekia apie 2,37 mln. eurų, 50 proc. numatytų investicijų siekiama finansuoti Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų paramos lėšomis.

Paprastinamas sutarčių pasirašymas

Nuo šių metų gegužės bendrovė ESO supaprastino sutarčių pasirašymą su verslo klientais. Pasirašydama sutartis su įmonėmis, kurios veiklai nuomojasi patalpas, ESO nebeprašo trišalio susitarimo su patalpų savininkais. Tokiu būdu verslui greičiau ir patogiau suteikiamos veiklai būtinos paslaugos. Anksčiau patalpas išsinuomojusi įmonė sutartį su ESO dėl elektros pirkimo-pardavimo arba persiuntimo paslaugų galėjo pasirašyti tik gavusi patalpų savininko raštišką sutikimą. Pernai ESO su įmonėmis, kurios nuomojasi patalpas, pasirašė beveik 4 tūkst. sutarčių su trišaliais susitarimais. Dabar šio dokumento iš verslo nebeprašoma.

Tobulinamas klientų informavimas apie gedimus tinkle

Gerindama klientų aptarnavimą ir informavimą, ESO pristatė nemokamą ir visą parą veikiantį elektros gedimų registravimo numerį 1852. Naujas trumpasis numeris skirtas visiems ESO klientams, norintiems užregistruoti elektros tiekimo sutrikimą. Visiems gyventojams, nepriklausomai nuo ryšio operatoriaus ar turimo plano, skambutis nieko nekainuos.

ESO gerindama klientų informavimą pristatė interaktyvų žemėlapį, kuriame realiu laiku skelbiama informacija apie elektros skirstymo tinklo darbą. Žemėlapyje galima sužinoti, kurioje vietovėje atjungti elektros skirstymo tinklo įrenginiai, taip pat pranešti apie elektros energijos tiekimo sutrikimą. Žemėlapis pasiekiamas adresu www.eso.lt/zemelapis – jis pritaikytas ir mobiliems įrenginiams, tad sužinoti aktualią informaciją apie elektros skirstymo tinklo darbą galima ir telefone, ir planšetėje. Elektros atjungimai suskirstyti pagal jų tipus – planinius ir neplaninius (gedimai). Planiniai atjungimai – tai laikinas elektros tiekimo nutraukimas, kai ESO atlieka elektros tinklo atnaujinimo arba plėtros darbus ir dėl darbuotojų saugumo būtinas laikinas įtampos atjungimas. Tuo tarpu gedimai elektros skirstymo tinkle įvyksta dėl techninių arba išorinių priežasčių – pavyzdžiui, pašalinių asmenų veiklos ar gamtos poveikio.

Veiklos diversifikavimas

Grupės įmonių veiklos diversifikavimas – tai viena pagrindinių sąlygų siekiant didinti grupės vertę. Iki 2020 metų grupė planuoja investuoti beveik 1 mlrd. eurų į įvairias sritis: šilumos sektorių, statant naujas kogeneracines jėgaines, į gamtinių dujų tiekimą bei prekybą ir elektros prekybą, panaudojant SGD terminalo potencialą, taip pat į atsinaujinančius energijos išteklius.

Inovacijų plėtra

„Lietuvos energija" įsteigė į energetikos startuolius investuosiantį inovacijų fondą bei pradedančiųjų verslų akseleratorių. Šis fondas tapo pirmuoju korporatyviniu rizikos kapitalo fondu Baltijos šalyse. Planuojama, kad fondas per metus į startuolius investuos iki 1 mln. eurų, o akseleratorius per tris metus turėtų prisidėti išvystant mažiausiai 15 startuolių.

„Lietuvos energija“, remdamasi užsienio šalių gerąją patirtimi, inovacijų fondą įsteigė kartu su rizikos kapitalo fondų valdymo patirtį sukaupusiais profesionaliais. Inovacijų fondo valdymas bei energetikos startuolių akseleratoriaus veiklos vystymas patikėtas didelę tarptautinę patirtį turinčiai komandai „Contrarian Ventures“. Šią komandą sudaro septyni ekspertai iš Lietuvos, Izraelio ir Olandijos, o komandai vadovauja Rokas Pečiulaitis. Fondo veikla apims ir akseleratorių – atrinktų verslo idėjų autoriams bus suteikiama prieiga prie ekspertų konsultacijų, kompetentingų „Lietuvos energijos“ profesionalų ir kitų išteklių. Inovacijų fondo veikla prasidės nuo idėjų atrankos etapo, kuriame tinkamas verslo idėjas bus siekiama pritraukti ne tik iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos, bet ir kitų Šiaurės ir Rytų Europos šalių. Atrinktos verslo idėjų komandos, kurios dar neturi veikiančio savo idėjos prototipo, galės tikėtis prieš–ankstyvosios (angl. pre–seed) stadijos investicijos iki 50 tūkst. eurų. Labiau pažengusios komandos gali tikėtis iki 300 tūkst. eurų arba išskirtiniai atvejais didesnės ankstyvosios (angl. seed) stadijos investicijos. Inovacijų fondas ir naujasis energetikos startuolių akseleratorius kvietimus teikti verslo idėjas paskelbė liepos mėn.

Kogeneracinių jėgainių projektai Vilniuje ir Kaune

„Lietuvos energijos“ grupė Vilniuje ir Kaune įgyvendina modernių atliekas ir biokurą naudojančių didelio efektyvumo kogeneracinių jėgainių projektus. Jėgainės gamindamos šilumą ir elektrą užtikrins mažesnes šilumos gamybos kainas miestų vartotojams, taip pat papildomą vietinės elektros energijos gamybą konkurencinga kaina, spręs atliekų tvarkymo problemas. Pagal 2014 m. gegužės 28 d. LR Vyriausybės nutarimą projektai pripažinti valstybei svarbiais ekonominiais projektais. Įgyvendinus valstybei svarbius ekonominius projektus, naujose jėgainėse pagamintos šilumos kaina būtų apie 20 proc. mažesnė, lyginant su esamomis alternatyvomis.

Kauno Laisvojoje ekonominėje zonoje 2017 m. gruodžio pradžioje atidaryta Kauno kogeneracinės jėgainės statybų aikštelė ir oficialiai pradėti pirmieji jėgainės statybų darbai. Naujoji Kauno kogeneracinė jėgainė leis išspręsti ne tik regiono atliekų problemas, bet ir sumažinti šildymo sąskaitas kauniečiams. Skaičiuojama, kad įgyvendinus projektą, Kauno gyventojai sutaupys apie 13 mln. eurų per metus, mažiau mokėdami tiek už atliekų tvarkymą, tiek už šilumą. Taip pat bus pagaminama vietinės elektros energijos, kurios pakaktų apie 100 tūkst. namų ūkių. Valstybės valdomai energetikos įmonių grupei „Lietuvos energija“ priklauso 51 proc. Kauno kogeneracinės jėgainės akcijų, o „Fortum Heat Lietuva“ – 49 proc. akcijų. Taip pat numatyta, kad iki 5 proc. akcijų gali įsigyti Kauno miesto savivaldybės įmonė. Jėgainės komercinę veiklą planuojama pradėti 2020 metais.

Vilniaus miesto savivaldybės administracijai išdavus leidimą, ruošiamasi pradėti Vilniaus kogeneracinės jėgainės statybos darbus. Vilniaus kogeneracinė jėgainė užtikrintų Europos Komisijos keliamų Žiedinės ekonomikos tikslų įgyvendinimą – sąvartynuose šalinti tik iki 5 proc. atliekų. Šiuo metu Lietuva sąvartynuose vis dar „laidoja“ daugiau nei 30 proc. visų komunalinių atliekų. Kad šie skaičiai gerėtų, turės didėti sąvartynų vartų mokestis, kuris vilniečiams 2020 metais sieks 98 eurų už toną. Tuo tarpu po rūšiavimo likusias atliekas sudeginant naujojoje jėgainėje jis sieks kur kas mažiau – 32 eurus už toną. Skaičiuojama, kad vilniečiai tokiu būdu už atliekų tvarkymą kasmet mokės 10 mln. eurų mažiau. Naujojoje jėgainėje bus pagaminama ir pigesnė šiluma. Vertinant 2016 metų biokuro biržos kainas, skaičiuojama, kad naujojoje jėgainėje pagamintos šilumos kaina būtų apie 19-20 eurų už MWh arba daugiau kaip 35 proc. mažesnė nei 2016 metais, kuomet vidutinė pagaminamos šilumos kaina Vilniuje buvo arti 30 eurų už MWh. Dėl pigesnės šilumos gamybos vilniečiai galėtų sutaupyti iki 13 mln. eurų išlaidų šilumai kasmet.

Auga SGD perkrovos veikla

„Lietuvos dujų tiekimas“ ir LITGAS kartu 2017 metais įgyvendino 6 SGD perkrovos iš „Independence“ į nedidelius dujovežius sandorius. Iš viso jais buvo perkrauta apie 44 tūkst. kubinių metrų SGD (25,5 mln. kubinių metrų arba apie 293 GWh), o Klaipėdos uostui ir SGD terminalui preliminariai tai atnešė apie 385 tūkst. eurų papildomų pajamų.

Pirmieji SGD tiekimai sausuma

LITGAS kartu su „Lietuvos dujų tiekimu“ rudenį sudarė kelis SGD tiekimo sausuma sandorius. Spalio-lapkričio mėnesiais pirmą kartą SGD, kurios buvo parduotos Lenkijos kompanijai DUON, buvo išgabentos į Lenkiją. O gruodį buvo pradėtas realizuoti didžiausias iki šiol SGD tiekimo sausuma sandoris – parduota apie 4000 kubinių metrų SGD (atitinka apie 2,3 mln. kub. m. dujų išdujintoje formoje arba 27,5 GWh), kurios iki 2018 metų kovo tiekiamos keturioms kompanijoms ir keliauja į Druskininkus, Estiją bei Lenkiją.

Sumažintos gamtinių dujų vartotojų išlaidos

Bendrovė LITGAS Klaipėdos SGD terminalo paskirtojo tiekimo sąnaudas sumažino maždaug 18 procentų arba 3 mln. eurų.

Galimybė sumažinti paskirtojo tiekimo sąnaudas atsirado šių metų pirmąjį ketvirtį, kai SGD kainos rinkose išaugo ir pralenkė LITGAS perkamų dujų kainą. Bendradarbiaujant su tiekėju buvo optimizuotas būtinojo SGD terminalo kiekio tiekimo grafikas, dalį vasario mėnesio krovinio parduodant į didesnę kainą mokančias rinkas ir atitinkamai tą kiekį įsigyjant vasarą, kai SGD kainos yra gerokai mažesnės.

LITGAS pasiektas 3 mln. eurų sutaupymas dujų vartotojams susidarė dėl brangiau parduoto krovinio ir vasario bei liepos mėnesių SGD kainų skirtumų, įvertinus susijusias technologinių nuostolių, dujų mainų sąnaudas. Atitinkama suma mažėja ir SGD

terminalo išlaikymo sąnaudos – vadinama terminalo dedamoji, tuo pačiu – gamtinių dujų vartotojų išlaidos. Metinis minimaliai terminalo veiklai būtinas SGD kiekis nuo to nepasikeis ir išliks maždaug 3,8 TWh.

JAV dujos – jau Lietuvoje

Rugpjūtį į Lietuvą buvo pristatytas pirmasis Baltijos šalyse bei vienas pirmųjų Rytų ir Vidurio Europoje SGD krovinys iš JAV, kurį iš šios šalies kompanijos „Cheniere“, pagal birželio mėnesį pasirašytą sutartį, įsigijo gamtinių dujų prekybos bendrovė „Lietuvos dujų tiekimas“. Dalį palankiomis sąlygomis įsigytų dujų „Lietuvos dujų tiekimas“ padėjo saugoti Inčiukalnio gamtinių dujų saugykloje.

Rugsėjo pabaigoje į Lietuvą buvo atgabentas dar vienas JAV SGD krovinys, kurį „Lietuvos dujų tiekimas“ įsigijo iš „Gas Natural Fenosa“ kompanijos. Tai buvo buvo ketvirtasis „Lietuvos dujų tiekimo“ SGD krovinys per devynis mėnesius, o „Gas Natural Fenosa“ – ketvirtasis SGD tiekėjas į Lietuvą.

Siekiama plėsti energijos gamybą iš atsinaujinančių išteklių

„Lietuvos energija“ toliau siekia plėsti veiklą atsinaujinančių energijos išteklių srityje. Bendrovė rugpjūtį paskelbė neįpareigojantį kreipimąsi į energetikos sektoriaus dalyvius ir kviečia teikti siūlymus parduoti valdomas elektrines arba jų parkus bei vystomus saulės, vėjo, biokuro ar biodujų energetikos projektus. „Lietuvos energijos“ akiratyje taip pat ir veikiančios saulės, biokuro bei biodujų jėgainės ir vystomi projektai šiose srityse. Tiek pasauliniai susitarimai, tiek ir naujoji Lietuvos energetikos strategija numato aiškią energetikos vystymosi kryptį – per energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių plėtrą. Todėl ir bendrovė nusprendė žengti šia kryptimi ir plėsti savo turimą gamybos portfelį, tuo pačiu prisidėdama prie tvarios energetikos plėtros šalyje.

„Lietuvos energija“ 2017 metais padidino elektros energijos gamybos apimtis iš atsinaujinančių energijos išteklių (AEI). Praėjusiais metais grupės valdomi AEI pajėgumai pagamino net 21 proc. daugiau elektros energijos, nei 2016 metais. Bendras „Lietuvos energijos“ pagamintos energijos kiekis 2017 metais buvo 1277,1 GWh, tuo tarpu 2016 metais – 1493,9 GWh, o elektros energijos dalis, pagaminta iš AEI, išaugo nuo 33 iki 46 proc.

Vėjo jėgainių parko Kruonio HAE projektas

2015 m. pradžioje Kruonio HAE teritorijoje užbaigti kompleksiniai vėjo greičio, krypčių ir kitų meteorologinių sąlygų matavimai, leidžiantys įvertinti pirminį sklypo potencialą vėjo elektrinių parkui įrengti. Remiantis teigiamais vėjo matavimų rezultatais, Bendrovė inicijavo vėjo elektrinių parko įrengimo Kruonio HAE teritorijoje parengiamuosius darbus. Iki 2017 m. jau buvo parengta Kruonio vėjo elektrinių parko įtakos NATURA 2000 teritorijoms studija, resursų ir elektros energijos gamybos apimčių įvertinimo galimybių studija ir poveikio aplinkai vertinimo programa, užbaigta paukščių ir šikšnosparnių teritorijoje stebėsenos programa. Svarbiausi 2017 m. atliekami darbai susiję su poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos tvirtinimo procedūromis. Aplinkos apsaugos agentūra poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą patvirtino 2017 m. balandžio mėnesio pab. ir tuo uždegė žalią šviesą vėjo jėgainių parkui Kruonio apylinkėse. Išskirtinėje energijos gamybos infrastruktūros teritorijoje, kurioje jau veikia Kruonio HAE bei savoms reikmėms įrengtas saulės kolektorių parkas, planuojama įrengti 9 arba 10 vėjo elektrinių. Bendra jų galia galėtų sudaryti iki 35 MW. Planuojamos veiklos poveikio aplinkai vertinimas buvo paskutinė procedūra, kurią šiuo metu galėjo inicijuoti vėjo elektrinių parką Kruonio HAE teritorijoje įrengti siekianti Bendrovė. Projekto įgyvendinimas bus tęsiamas po to, kai atsakingos valstybės institucijos priims sprendimus dėl tolesnės vėjo energetikos plėtros Lietuvoje.

Plėtra užsienyje

Nepriklausomas elektros energijos tiekėjas „Energijos tiekimas“ žengia į Lenkijos rinką. 2017 m. birželio 5 d. Lenkijoje įregistruota „Energijos tiekimo“ antrinė įmonė „Geton Energy“ pavadinimu. Spalio mėn. įmonė gavo licenciją vykdyti didmeninę prekybą elektros energija Lenkijoje. Procesas įgyvendintas vos per 6 mėnesius nuo „Lietuvos energijos“ pritarimo pradėti didmeninės elektros prekybos veiklos plėtrą į kaimyninę šalį.

„Energijos tiekimo“ dukterinė bendrovė „Geton Energy“ pradėjo teikti elektros rinkos ekspertizės ir portfelio valdymo paslaugas didžiausiai Latvijos telekomunikacijų įmonių grupei ,,Lattelecom“. Mobilaus ryšio, interneto, IT ir kitas paslaugas teikianti grupė nuo balandžio mėnesio siūlo Latvijos gyventojams įsigyti elektros energijos, kurią „Lattelecom“ iš rinkos nusipirkti padeda „Energijos tiekimui“ priklausanti „Geton Energy“.

„Lietuvos dujų tiekimas“ pasirašė tiekimo sutartį su nauju klientu Latvijoje – didžiausia Latvijos gamtinių dujų vartotoja „Latvenergo“. Turėdama daugiau kaip 10 didmeninio ir mažmeninio pardavimo sutarčių su Latvijoje veikiančiomis įmonėmis ir iki metų pabaigos planuoja joms patiekti maždaug 1,2 TWh gamtinių dujų, tokiu būdu užimdama apie 10 proc. šių metų Latvijos gamtinių dujų tiekimo rinkos ir įsitvirtindama antroje vietoje po buvusio monopolinio tiekėjo „Latvijas Gaze“.

Veiklos efektyvumo didinimas

Efektyvesnė grupės veikla užtikrina tvarų balansą tarp didesnio pelno ir grąžos akcininkams bei mažesnių tarifų vartotojams. „Lietuvos energijos“ 2014-2020 metų strategijoje numatyta, kad didinti veiklos efektyvumą siekiama pritaikant pažangiausias

vadybos praktikas korporatyvinio valdymo, veiklos planavimo ir stebėsenos, finansų, pirkimų, rizikų valdymo bei vidaus audito srityse.

Grupėje šiuo metu yra įdiegta ir plėtojama vieninga valdymo ir kontrolės sistema, patvirtinta valdymo ir kontrolės sistemos politika, rizikų valdymo politika ir metodika, integruotos planavimo ir stebėsenos sistemos politika, inovacijų valdymo politika, projektų valdymo politika ir tvarka, procesų valdymo standartas, rengiama portfelių formavimo ir stebėsenos tvarka bei kt. Vieninga valdymo ir kontrolės sistema padeda siekti efektyvumo, sinergijos grupės įmonių veikloje bei iškeltų tikslų įgyvendinimo.

Atsisakoma nepagrindinių veiklų

Įgyvendinant valstybės valdomos energetikos įmonių grupės „Lietuvos energija" strateginį pasirinkimą atsisakyti nepagrindinių veiklų, 2017m. rugpjūčio mėn. sėkmingai baigtas vienos didžiausių Lietuvoje energetikos darbuotojų sertifikavimu, kvalifikacijos tobulinimu bei konsultacine veikla užsiimančio VšĮ Energetikų mokymo centro (EMC) pardavimo procesas. EMC dalininko teises įsigijo geriausią kainą pasiūlęs pirkėjas – VšĮ „Kauno Virpstas". Taip pat rugpjūčio mėn. buvo pasirašyta „Duomenų logistikos centro" (akcininkai „Lietuvos energija" ir „Litgrid") įmonės akcijų pirkimo – pardavimo sutartis su „Telia Lietuva".

Grynindama veiklą, „Lietuvos energija" ir nekilnojamąjį turtą valdanti grupės įmonė „NT Valdos" nuo 2016 m. pradžios vykdomuose viešuose aukcionuose realizavo grupės veikloje nenaudojamą nekilnojamąjį turtą, iš viso 50 objektų, už daugiau nei 18 mln. eurų, įskaitant PVM, o pelnas iš įvykusių pardavimo sandorių planuojama sieks daugiau nei 2 mln. eurų.

„NT Valdos" nekilnojamojo turto rinkai taip pat ketina pasiūlyti įsigyti tris biurų kompleksus Vilniuje. Viešojo konkurso būdu planuojamų parduoti biurų pastatų bendra pradinė pardavimo kaina – 36,7 mln. eurų, įskaitant PVM. Investuotojams bus siūlomi trys biurų kompleksai: A. Juozapavičiaus g./Žvejų g., P. Lukšio g. ir Aguonų g. Bendras pastatų plotas yra 30 tūkst. kvadratinių metrų, tačiau šį plotą galima papildomai išvystyti net iki 45 tūkst. kvadratinių metrų.

Biurų kompleksai bus parduodami kartu su nuomos sutartimis, išlaikant tas pačias biuro patalpas „Lietuvos energijos" darbuotojams iki bus persikelta į bendrą biurą. Rugsėjo pabaigoje „Lietuvos energija" paskelbė viešąjį konkursą, leisiantį atsirinkti nekilnojamojo turto konsultantus, kurie pateiks tinkamiausią bendro biuro pasiūlymą. Grupė planuoja Vilniuje veikiančias įmones 2021 m. sutelkti į vieną, toliau nuo sostinės centro esantį pastatą.

2017 m. gruodžio mėn. „NT Valdos" paskelbė atskyrimo sąlygas ir pradėjo įmonės transporto veiklos atskyrimo procesą. Transporto veikla bus perduota naujai steigiamai įmonei, kurios 100 proc. akcijų priklausys „Lietuvos energijai". Atskyrus veiklas, „NT Valdos" tęs nekilnojamojo turto priežiūros ir nuomos paslaugų teikimą, o transporto veikla bus perkelta į naująją įmonę. Po atskyrimo, naujoji įmonė perims su transporto veikla susijusį turtą, įsipareigojimus, sutartines ir kitas prievoles, taip pat kitas teises ir pareigas.

Toliau pinga paslaugos klientams

Nuo 2017 m. birželio pasikeitė elektros įvedimo įkainiai. ESO duomenimis, elektros įvedimas vidutiniškai atpigo beveik 15 proc., o sumažėjusią elektros įvedimo kainą pajuto beveik 16 tūkst. klientų. Nuo liepos mėn. mažėjo gamtinių dujų skirstymo kainos. Priklausomai nuo kainų grupės, gamtinių dujų skirstymo kaina mažėjo nuo 5 proc. iki 6 proc. Kainos mažėjo dėl didesnio Bendrovės veiklos efektyvumo.

„Lietuvos dujų tiekimas" nuo spalio 1 dienos iki šių metų pabaigos verslo klientams dujų kainą sumažino maždaug 6 procentais. Nepaisant sezoninio dujų brangimo tarptautinėse rinkose, dėl šio kainos sumažinimo Lietuvos įmonės galėjo sutapyti iki 2 mln. eurų.

Metų pabaigoje „Lietuvos dujų tiekimas" pasiūlė gerokai – 14-20 proc. pigesnes dujas Druskininkų gyventojams – bendrovė nuo gruodžio 1 d. šiame mieste dujas pradėjo tiekti tokiomis pačiomis kainomis, kaip ir visoje Lietuvoje.

Nauji klientai prijungiami be popierinių dokumentų

Siekdama supaprastinti elektros ir dujų įvedimo procesą naujiems klientams, ESO atsisakė popierinių dokumentų, kuriuos iki šiol teikdavo projektuotojai, derindami dujų ir elektros įrenginių montavimą ar rekonstrukcijas. Nuo rudens projektuotojams pakanka pateikti elektronines dokumentų versijas.

Skaitmeninė transformacija

Siekdama kurti patogesnes paslaugas klientams bei didinti veiklos efektyvumą, „Lietuvos energija" pradėjo skaitmeninės transformacijos strategijos „LE 4.0" įgyvendinimą. Ja siekiama, kad įmonių grupė taptų organizacija, efektyviai įdarbinančia pažangias skaitmenines technologijas kasdieniame darbe. Strategijos dokumentas nubrėžia kelias strategines skaitmenizacijos kryptis, orientuotas į vertės klientui didinimą diegiant išmanias paslaugas ir kuriant patogesnį aptarnavimą. „Lietuvos energijos" darbuotojai galės kokybiškai naudoti turimus skaitmeninius įrankius ir diegti naujus, efektyviai dalintis žiniomis. Siekiant sėkmingai įgyvendinti įmonių grupės skaitmeninę transformaciją, strategijoje išskiriamos trys būtinosios sąlygos: patikimi ir realiu laiku pasiekiami duomenys, skaitmeninių gebėjimų ugdymas, greita IT funkcija. Šių sąlygų užtikrinimas sudarys prielaidas įgyvendinti strategijoje keliamus tikslus. Skaitmeninė

transformacija „LE 4.0“ prisidės prie „Lietuvos energijos“ strateginio tikslo iki 2020 metų padvigubinti grupės vertę.

Elektrėnuose nebeeksploatuojami seni blokai

2017 m. kovo pabaigoje baigtas Elektrėnų komplekso rezervinės elektrinės 1-o ir 2-o bloko demontavimo darbų projektas. 2015 m. užbaigus šilumos gamybos įrenginių plėtros Elektrėnuose projektą, elektrinės 1 ir 2 blokų, iki tol naudotų šilumos gamybai Elektrėnų miesto gyventojams bei pramonei šaltuoju metų laiku tolimesnis eksploatavimas tapo nebetikslingas. Todėl, įvertinus tai, kad blokais pagamintos elektros energijos kaina yra nekonkurencinga rinkoje, o jų atsisakymas padės mažinti VIAP lėšų poreikį, o kartu ir galutinį elektros energijos tarifą vartotojams, nuspręsta šiuos senus ir neefektyvius, 1962–1965 m. statytus rezervinės elektrinės 150 MW galios blokus demontuoti. Demontuota ir utilizuota blokų šiluminė izoliacija, katilų mūras, įrenginiai ir prietaisai, dalį jų parduodant kaip metalo laužą, likusią, dar tinkamą naudoti įrangą – parduodant rinkoje.

2017 m. sausį pradėtas Elektrėnų komplekso rezervinės elektrinės 5-o ir 6-o bloko demontavimo darbų projektas. Šių blokų eksploatacija buvo nutraukta 2016 m. pradžioje, įvertinus tai, kad blokais pagamintos elektros energijos kaina yra nekonkurencinga rinkoje, o jų atsisakymas padės sumažinti galutinį elektros energijos tarifą vartotojams. Blokus, kurių abiejų galia yra po 300 MW, planuojama demontuoti iki 2020 m. pabaigos. Siekiama, kad kuo daugiau susijusių darbų atliktų patys Bendrovės darbuotojai, o pardavus demontuotas medžiagas ar įrenginius gautos pajamos padengtų projekto sąnaudas.

2017 m. gruodį. Bendrovės valdyba, įvertinusi Lietuvos elektrinės blokais 2018 m. planuojamų teikti paslaugų apimtis, elektros gamybos ir sisteminių paslaugų rinkos situaciją, reguliacinės aplinkos pokyčius ir perspektyvas, bei atsižvelgdama į Bendrovės stebėtojų tarybos atsiliepimą, priėmė sprendimą nutraukti Lietuvos elektrinės 7 bloko eksploataciją nuo 2018 m. sausio 1 d. bei konservuoti bloką.

Modernus ir skaidrus valdymas

„Lietuvos energija“ ketvirtus metus iš eilės pripažinta pažangiausia valstybės valdoma įmone. Valdymo koordinavimo centro (VKC) paskelbtame valstybės valdomų įmonių (VVĮ) gerojo valdymo indekse „Lietuvos energija“ vienintelė iš visų VVĮ gavo aukščiausią A+ įvertinimą.

Palankiausiai energetikos įmonių grupė buvo įvertinta už skaidrumą, strateginį planavimą ir įgyvendinimą, taip pat už taikomus tarptautinius apskaitos standartus, socialinės atsakomybės ataskaitas ir metinius pranešimus bei pasiektus aukštus grąžos rodiklius. Paskelbtame indekse įvertinta 2016 m. valstybės valdomų įmonių veikla.

Ataskaitoje pažymima, kad „Lietuvos energijai“ aukštas įvertinimas skirtas už nepriklausomumo principų įgyvendinimą: savo stebėtojų taryboje bendrovė turi nepriklausomų narių ir yra išsirinkusi nepriklausomą stebėtojų tarybos pirmininką. Taip pat „Lietuvos energija“ išliko vienintele VVĮ, vertinimo laikotarpiu turėjusia visus tris Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomenduojamus komitetus: Skyrimo ir atlygio, Audito bei Rizikų valdymo.

Socialinė atsakomybė ir nefinansinės informacijos atskleidimas

„Lietuvos energijos“ grupė kasmet rengia atskiras konsoliduotas socialinės atsakomybės ataskaitas, pagal Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo (angl. UN Global Compact) metodiką. Šiose ataskaitose atskleidžiama informacija apie įmonių grupės veiklos poveikį socialiniu, aplinkosauginiu ir ekonominiu požiūriais. Atskirą socialinės atsakomybės ataskaitą už 2017 metus planuojama paskelbti po metinio pranešimo publikavimo. Socialinės atsakomybės ataskaitos skelbiamos lietuvių ir anglų kalbomis bendrovės puslapyje adresu: https://www.le.lt/index.php/atsakingas-verslas/ataskaitos/2497

Grupės planai 2018 metams

2018 metais grupė toliau planuoja vykdyti paslaugų, plėtros ir veiklos diversifikavimo bei efektyvinimo veiksmus. Per šiuos metus planuojama išgryninti Visuomeninio elektros tiekimo veiklą. Taip pat toliau tęsti Vilniaus ir Kauno kogeneracinių jėgainių projektus, intensyvinant jėgainių statybos darbus. Klientų aptarnavimo ir paslaugų srityje planuojama sukurti teisines, IT ir procesų valdymo priemones, kurios užtikrins saugų asmens duomenų tvarkymą pagal naujausius teisinius reikalavimus. Grupė taip pat daug dėmesio skirs ir organizacinės kultūros vystymui – bus siekiama dar labiau padidinti darbuotojų įsitraukimo reitingą bei visose grupės įmonėse pasiekti aukštesnį veiklos meistriškumo brandos lygį.

Korporatyvinis valdymas

„Lietuvos energijos“ grupei, kurios akcininkas yra Lietuvos valstybė, yra svarbu užtikrinti efektyvią ir skaidrią veiklą. To siekiant 2013 metais buvo atlikta valdymo pertvarka, kurios metu buvo pertvarkytas ir sustiprintas korporatyvinis Grupės valdymas.

Rengiant naująją Grupės valdymo struktūrą ir modelį, buvo pritaikyta pažangiausia tarptautinė ir nacionalinė praktika, naudotasi Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) skelbiamomis rekomendacijomis, atsižvelgta į NASDAQ OMX Vilnius biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodeksą, BICG (angl. *Baltic Institute of Corporate Governance*) rekomenduojamas valdymo gaires valstybės valdomoms įmonėms. Energetikos įmonių Grupės korporatyvinio valdymo modelis įgyvendintas pagal 2013 m. birželio 7 d. LR finansų ministerijos patvirtintas ir 2017 m. birželio 1 d. atnaujintas valdymo gaires (su gairėmis susipažinti galima www.le.lt).

Svarbiausias korporatyvinio valdymo tikslas – pasiekti sinergijos efektą, suderinant „Lietuvos energijos“ grupės įmonių skirtingas veiklas ir nukreipiant jas į visos Grupės bendrų tikslų siekimą.

Grupės valdymo struktūra suformuota pagal korporatyvinio valdymo principus ir prisideda prie jų įgyvendinimo. Bendrovės akcininkas – valstybė, kuriai priklauso 100 proc. akcijų. Akcininko teises ir pareigas įgyvendina LR finansų ministerija, priimanti pagrindinius su nuosavybės teisių ir pareigų įgyvendinimu susijusius sprendimus.

„Lietuvos energijos“ grupė 2017-aisiais ketvirtus metus iš eilės pripažinta geriausiai valdoma valstybės įmone. Už 2016 metus bendrovė pelnė aukščiausią įmanomą „A+“ įvertinimą. Analizę atliko Valdymo koordinavimo centras, kuris vertina valstybės valdomas įmones pagal įvairius kriterijus ir nustato gerojo valdymo indeksą.

„Lietuvos energijos“ Audito komiteto pranešimas

2017 metais „Lietuvos energijos“ Audito komitetas, įgyvendindamas savo funkcijas, nustatytas bendrovės Stebėtojų tarybos Audito komiteto nuostatuose, surengė 12 posėdžių. Audito komiteto veikla 2017 metais apėmė šias sritis:

- nepriklausomo auditoriaus atliekamo finansinių ataskaitų audito proceso stebėsena ir išvadų apie „Lietuvos energijos“ įmonių grupės finansines ataskaitas projektų aptarimas;
- „Lietuvos energijos“ įmonių grupės vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų veiksmingumo stebėsena;
- bendrovės „Lietuvos energija“ veiklos procesų veiksmingumo vertinimas ir rekomendacijų dėl jų pagerinimo teikimas;
- vidaus audito proceso organizavimo efektyvumo stebėsena;
- rekomendacijų Stebėtojų tarybai teikimas dėl vidaus audito plano tvirtinimo;
- susipažinimas su „Lietuvos energijos“ įmonių grupės vadovybei pateiktais vidaus audito pastebėjimais;
- stebėsena, ar „Lietuvos energijos“ vadovybė tinkamai atsižvelgia į vidaus bei nepriklausomo auditoriaus / audito įmonės teikiamas rekomendacijas ir pastabas;
- leidimų Audito įmonei dalyvauti ir teikti pasiūlymus kitų, nei finansinių ataskaitų audito, paslaugų pirkime, suteikimas;
- susipažinimas su pagrindiniais Įmonių grupėje vykdomais projektais bei iniciatyvomis.

Išsami informacija apie Audito komiteto veiklą 2017 metais buvo pateikta Audito komiteto veiklos ataskaitose bei pristatyta bendrovės „Lietuvos energija“ Stebėtojų tarybai.

Audito komitetas pareiškia, kad 2017 metais nebuvo jokių Audito komiteto veiklą ribojančių veiksnių ir savo funkcijoms vykdyti Audito komitetas gavo iš „Lietuvos energijos“ įmonių grupės visą reikalingą informaciją. 2017 metais Audito komitetas neužfiksavo jokių reikšmingų pastebėjimų, turinčių neigiamą įtaką „Lietuvos energijos“ įmonių grupės veiklai, apie kuriuos nebūtų informuota bendrovės Stebėtojų taryba.

Audito komiteto pirmininkė

Irena Petruškevičienė

Priežiūros organai

Stebėtojų taryba

2017 m. birželio 1 d. Finansų ministras patvirtino atnaujintas Korporatyvinio valdymo gaires, kurios pakeitė iki tol buvusią Stebėtojų tarybos formavimo tvarką. Pagal iki pakeitimo galiojusias Korporatyvinio valdymo gaires Stebėtojų tarybą sudarė 7 nariai, iš kurių 3 nariai buvo nepriklausomi, o 4 narius delegavo Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Finansų ministerija, Ūkio ministerija, Energetikos ministerija.

Pagal naujas Korporatyvinio valdymo gaires Stebėtojų taryba yra Bendrovės įstatuose numatytas kolegialus priežiūros organas, kurią ketverių metų kadencijai renka visuotinis akcininkų susirinkimas. „Lietuvos energijos" stebėtojų tarybą sudaro 5 nariai – 2 nariai atstovaujantys Finansų ministerijai, ir 3 nepriklausomi nariai. Pirmininką stebėtojų taryba renka iš savo narių. Toks stebėtojų tarybos formavimo modelis atitinka korporatyvinio valdymo principus. Ataskaitos paskelbimo metu veikiančios stebėtojų tarybos kadencija: nuo 2017-08-30 iki 2021-08-30. Nei vienas Stebėtojų tarybos narys nedalyvauja bendrovės ar grupės įmonių kapitale. Ataskaitos skelbimo dieną Stebėtojų tarybą sudaro šie nariai:

Darius Daubaras
(g. 1973)

Pirmininkas, nepriklausomas narys

Daiva Lubinskaitė-Trainauskienė
(g. 1970)

Nepriklausoma narė

Andrius Pranckevičius
(g. 1976)

Nepriklausomas narys (nuo 2017-11-22)

Aušra Vičkačkienė
(g. 1974)

Narė

Ramūnas Dilba
(g. 1981)

Narys (nuo 2017-11-22)

Išsilavinimas	Kembridžo Universitetas, Tarptautinių Santykių magistras Pensilvanijos universitetas, JAV, Verslo administravimo magistro laipsnis finansų ir verslo valdymo srityje; Denverio universitetas, JAV, Verslo administravimo bakalauro laipsnis finansų ir vadybos srityje	ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas, magistro laipsnis; Ryšių su visuomene profesinės studijos Vilniaus universitete; Vilniaus universitetas, Filologijos specialisto diplomas	Kauno technologijų universitetas, Verslo administravimo bakalauras ir Marketingo vadybos magistro laipsnis; Harvardo verslo mokykla, lyderystės mokslų (angl. *leadership development*) programa	Vilniaus universitetas, Vadybos ir verslo administravimo magistras; Vilniaus universitetas, Vadybos ir verslo administravimo bakalauras	Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutas, Politikos mokslų bakalauras ir Europos studijų magistro laipsnis
Darbovietė, pareigos	SAUDI ARAMCO finansų ir plėtros projektų vykdymo skyrius, Projektų vadovas	UAB Thermo Fisher Scientific Baltics, personalo direktorė; Personalo valdymo profesionalų asociacijos (PVOA) valdybos narė; ISM Magistrų klubo narė	AB „Linas Agro Group" generalinio direktoriaus pavaduotojas ir valdybos narys; PF „Kekava" generalinis direktorius ir valdybos pirmininkas	Finansų ministerijos Valstybės turto valdymo departamento direktorė; VĮ Turto banko valdybos narė; UAB Būsto paskolų draudimas, valdybos narė	Finansų ministerijos Europos Sąjungos investicijų departamento direktorius

Ataskaitinio laikotarpio metu, „Lietuvos energijos“ Stebėtojų tarybos narės pareigas nuo 2017-08-30 iki 2017-09-08 ėjo Finansų ministerijos vyriausioji patarėja **Agnė Bagočiutė**. Iš pareigų ji buvo atšaukta Finansų ministro sprendimu, atsižvelgiant į jos pateiktą atsistatydinimo prašymą.

Ataskaitinio laikotarpio metu, Stebėtojų tarybos nario pareigas nuo 2017-08-30 iki 2017-11-22 ėjo Finansų ministerijos Valstybės iždo departamento direktoriaus pavaduotojas **Gediminas Norkūnas**, kuris pakeitė Agnę Bagočiūtę. Iš pareigų jis buvo atšauktas Finansų ministro sprendimu, atsižvelgiant į jo pateiktą atsistatydinimo prašymą. 2017-11-22 Stebėtojų tarybos nario pareigas pradėjo eiti **Ramūnas Dilba**, Finansų ministerijos Europos Sąjungos investicijų departamento direktorius.

Ataskaitiniu laikotarpiu veikusi „Lietuvos energijos“ Stebėtojų taryba, kurios kadencija buvo nuo 2013-07-16 iki 2017-07-16: **Šarūnas Kliokys** (Pirmininkas, nepriklausomas narys), **Antanas Danys** (nepriklausomas narys), **Dr. Virginijus Lepeška** (nepriklausomas narys), **Tomas Garasimavičius** (narys), **Rasa Noreikienė** (narė), **Agnė Bagočiutė** (narė nuo 2016-05-26).

Pagrindinės stebėtojų tarybos funkcijos ir atsakomybė apima šias sritis: valdybos narių rinkimą ir jų atšaukimą, valdybos ir vadovo veiklos priežiūrą, atsiliepimų dėl Bendrovės strategijos, finansinių ataskaitų rinkinio, pelno (nuostolio) paskirstymo, metinio pranešimo visuotiniam akcininkų susirinkimui teikimą. Stebėtojų taryba taip pat sprendžia kitus jos kompetencijai priskirtus klausimus.

Stebėtojų taryba veikia visos Grupės mastu, t. y., esant poreikiui joje yra svarstomi klausimai, susiję ne tik su Bendrovės, bet ir su jos dukterinių įmonių ar tų įmonių valdymo ar priežiūros organų veikla.

Stebėtojų tarybos komitetai

Efektyviam savo funkcijų ir pareigų vykdymui Stebėtojų taryba sudaro komitetus. Stebėtojų tarybos komitetai pagal kompetenciją savo išvadas, nuomones bei siūlymus teikia Stebėtojų tarybai. Komitetą turi sudaryti ne mažiau kaip trys nariai, iš kurių ne mažiau kaip vienas narys yra Stebėtojų tarybos narys ir ne mažiau kaip vienas – nepriklausomas narys. Komitetų nariai renkami 4-rių metų kadencijai.

„Lietuvos energijoje“ formuojami šie Stebėtojų tarybos komitetai:

- **Rizikų valdymo priežiūros komitetas** yra atsakingas už išvadų ar pasiūlymų dėl valdymo ir kontrolės sistemos Grupėje veikimo ir (ar) svarbiausių rizikos faktorių bei rizikos valdymo ar prevencinių priemonių įgyvendinimo teikimą stebėtojų tarybai;
- **Audito komitetas** yra atsakingas už objektyvių ir nešališkų išvadų ar siūlymų dėl audito ir kontrolės sistemos Grupėje veikimo teikimą stebėtojų tarybai;
- **Skyrimo ir atlygio komitetas** yra atsakingas už išvadų ar siūlymų dėl valdybos narių skyrimo, atšaukimo ar skatinimo klausimų teikimą stebėtojų tarybai, taip pat už valdybos ir jos narių veiklos vertinimą ir atitinkamos nuomonės teikimą. Komiteto funkcijos taip pat apima bendros atlygio politikos formavimą įmonių Grupėje, atlygio dydžio ir sudėties nustatymą, skatinimo principus ir kt.

Esant poreikiui gali būti *ad hoc* principu sudaromi ir kiti komitetai (pvz., specialiems klausimams spręsti, strateginiams projektams rengti, prižiūrėti ar koordinuoti ir pan.).

Iki „Lietuvos energijos“ Stebėtojų tarybos kadencijos pabaigos 2017-07-16 bendrovėje veikė Rizikų valdymo priežiūros, Audito ir Skyrimo ir atlygio komitetai. Ataskaitos paskelbimo dieną „Lietuvos energijoje“ veikia Audito ir Skyrimo ir atlygio komitetai. Rizikų valdymo priežiūros komitetas ataskaitos paskelbimo dieną nesudarytas.

Rizikų valdymo priežiūros komitetas iki 2017-07-16:

Komiteto narys	Turimų Bendrovės ir Grupės įmonių akcijų skaičius	Darbovietė
Antanas Danys Komiteto pirmininkas, nepriklausomas narys	-	Grinvest PTE.LTD direktorius
Raimundas Petrauskas Nepriklausomas narys	-	Schmitz Cargobull Baltic, UAB generalinis direktorius
Donatas Kaubrys Nepriklausomas narys	-	Dovirma, UAB direktorius
Tomas Garasimavičius Narys	-	LR Ministro Pirmininko patarėjas energetikai

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Stebėti, kaip identifikuojamos, vertinamos ir valdomos Bendrovės ir Bendrovės įmonių grupės tikslų pasiekimui aktualios rizikos;
- Vertinti vidaus kontrolės procedūrų ir rizikos valdymo priemonių adekvatumą identifikuotoms rizikoms;
- Vertinti rizikų valdymo priemonių įgyvendinimo būklę;
- Stebėti rizikų valdymo proceso vykdymą;
- Analizuoti finansines galimybes rizikų valdymo priemonėms įdiegti;

- Vertinti rizikas ir Bendrovės bei Bendrovės įmonių grupės įmonių rizikų valdymo planą;
- Vertinti periodinio rizikų nustatymo ir vertinimo ciklą;
- Kontroliuoti, ar sudaromi rizikų registrai, analizuoja jų duomenis, teikia pasiūlymus;
- Stebėti vidaus dokumentų, susijusių su rizikų valdymu, rengimą;
- Vykdyti kitas funkcijas, Stebėtojų tarybos sprendimu priskirtas Komiteto kompetencijai.

Ataskaitos paskelbimo dieną Audito komitetą sudaro:

Komiteto narys	Turimų Bendrovės ir Grupės įmonių akcijų skaičius	Darbovietė
Irena Petruškevičienė Komiteto pirmininkė Nepriklausoma narė	-	Europos Komisijos audito vystymo komiteto narė
Danielius Merkinas Nepriklausomas narys	-	UAB „Nordnet" generalinis direktorius
Aušra Vičkačkienė Narė	-	LR finansų ministerija, turto valdymo departamento direktorė

Audito komitetas iki 2017-07-16:

Komiteto narys	Turimų Bendrovės ir Grupės įmonių akcijų skaičius	Darbovietė
Rasa Noreikienė Komiteto pirmininkė	-	LR ūkio ministerija, viceministrė (iki 2016-12-13)
Danielius Merkinas Nepriklausomas narys	-	UAB „Nordnet" generalinis direktorius
Aušra Vičkačkienė Narė	-	LR finansų ministerija, turto valdymo departamento direktorė
Gintaras Adžgauskas Narys	-	Pasaulio energetikos tarybos Lietuvos komiteto direktorius
Irena Petruškevičienė Nepriklausoma narė	-	Europos Komisijos audito vystymo komiteto narė

Šiuo metu veikiančio Audito komiteto kadencija yra nuo 2017-10-13 iki 2021-10-13.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Stebėti Bendrovės ir Bendrovės įmonių grupės įmonių finansinių ataskaitų rengimo procesą, ypatingą dėmesį skiriant naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui;
- Stebėti Bendrovės ir Bendrovės įmonių grupės įmonių vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų veiksmingumą, atlikti šių sistemų poreikio ir tinkamumo analizę, vykdyti jau egzistuojančių vidaus kontrolės valdymo sistemų peržiūrą;
- Stebėti, kaip atestuotas auditorius ir audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų, teikti su tuo susijusias rekomendacijas, teikti rekomendacijas dėl pasirenkamos audito įmonės;
- Stebėti Bendrovės ir Bendrovės įmonių grupės įmonių audito atlikimo procesus, tikrinti audito veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei;
- Stebėti Bendrovės ir Bendrovės įmonių grupės įmonių vidaus audito funkcijos veiksmingumą, analizuoti šios funkcijos poreikį ir tinkamumą, teikti rekomendacijas dėl vidaus audito funkcijos reikalingumo, veiksmingumo ir kitais su vidaus auditu susijusiais klausimais;
- Teikti pasiūlymus dėl Bendrovės ir Bendrovės įmonių grupės įmonių vidaus audito planų, teikti rekomendacijas dėl Bendrovės ir Bendrovės įmonių grupės įmonių vidaus audito padalinių nuostatų, vidaus audito funkcijas atliekančio struktūrinio padalinio vadovo skyrimo ir atleidimo, jo pareiginių nuostatų tvirtinimo, skatinimo ir nuobaudų skyrimo;
- Stebėti ar Bendrovės ir Bendrovės įmonių grupės įmonių veikla atitinka Lietuvos Respublikos įstatymus, kitus teisės aktus, įstatus ir veiklos strategiją;
- Vertinti ir analizuoti kitus klausimus, Stebėtojų tarybos sprendimu priskirtas Komiteto kompetencijai;
- Vykdyti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktuose bei vertybinių popierių biržos NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekse numatytas funkcijas, susijusias su Komiteto funkcijomis.

Ataskaitos paskelbimo dieną Skyrimo ir atlygio komitetą sudaro:

Komiteto narys	Turimų Bendrovės ir Grupės įmonių akcijų skaičius	Darbovietė
Daiva Lubinskaitė-Trainauskienė Komiteto pirmininkė	-	UAB Thermo Fisher Scientific Baltics, personalo direktorė Lietuvos personalo valdymo profesionalų asociacijos
Aušra Vičkačkienė Narė	-	LR finansų ministerija, turto valdymo departamento direktorė
Gediminas Norkūnas Narys (iki 2017-11-22)	-	Finansų ministerijos Valstybės iždo departamento direktoriaus pavaduotojas
Ramūnas Dilba Narys (nuo 2017-11-22)	-	Finansų ministerijos Europos Sąjungos investicijų departamento direktorius

Skyrimo ir atlygio komitetas iki 2017-07-16:

Komiteto narys	Turimų Bendrovės ir Grupės įmonių akcijų skaičius	Darbovietė
Virginijus Lepeška Nepriklausomas narys, komiteto pirmininkas (nuo 2016-06-14)	-	UAB „Organizacijų vystymo centras“ valdybos pirmininkas
Tomas Garasimavičius Narys	-	LR Ministro Pirmininko patarėjas energetikai
Agnė Bagočiutė Narė (nuo 2016-06-14)		LR finansų ministerija, viceministrė (iki 2016-12-13), Ministerijos vyriausioji patarėja

Šiuo metu veikiančio Skyrimo ir atlygio komiteto kadencija yra nuo 2017-09-13 iki 2021-09-13.

Pagrindinės komiteto funkcijos:

- Vertinti ir teikti pasiūlymus dėl Bendrovės, Bendrovės įmonių grupės įmonių ilgalaikės atlyginimų politikos (fiksuoto pagrindinio atlyginimo, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, pensijų draudimo, kitų garantijų ir atlygio formų, kompensacijų, išeitinių išmokų, kitų atlygio paketo dalių), taip pat su asmens veikla susijusių išlaidų kompensavimo principų;
- Vertinti ir teikti pasiūlymus dėl Bendrovės, Bendrovės įmonių grupės įmonių tantjemų politikos;
- Prižiūrėti Bendrovės, Bendrovės įmonių grupės įmonių atlyginimų ir tantjemų politikos atitikimą tarptautinei praktikai ir gero valdymo praktikos rekomendacijoms ir teikti atitinkamus pasiūlymus dėl atlyginimų, tantjemų politikos tobulinimo;
- Teikti pasiūlymus dėl tantjemų, skirstant Bendrovės, Bendrovės įmonių grupės įmonių atitinkamų finansinių metų paskirstytinąjį pelną (nuostolius);
- Vertinti Bendrovės, Bendrovės įmonių grupės įmonių sutarčių su Bendrovės, Bendrovės įmonių grupės įmonių valdymo organų nariais sąlygas;
- Vertinti kandidatų į Bendrovės, Bendrovės įmonių grupės įmonių organų narius ir vyresniąją vadovybę paieškos bei atrankos procedūras bei kvalifikacinių reikalavimų nustatymą;
- Nuolat vertinti Bendrovės, Bendrovės įmonių grupės įmonių valdymo ir priežiūros organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą;
- Prižiūrėti, kaip Bendrovės, Bendrovės įmonių grupės įmonių valdymo organų nariai ir darbuotojai informuojami apie galimybes kelti kvalifikaciją ir reguliariai ją kelia;
- Prižiūrėti ir vertinti Bendrovės, Bendrovės įmonių grupės įmonių valdymo ir priežiūros organų veiklos tęstinumą užtikrinančių priemonių įgyvendinimą;
- Vykdyti kitas funkcijas, Stebėtojų tarybos priskirtas Komiteto kompetencijai.

Valdymo organai

Valdyba

Ataskaitos skelbimo dieną „Lietuvos energijos“ valdybą sudaro šie nariai (Valdybos kadencija nuo 2018-02-01 iki 2022-02-01):

	Darius Maikštėnas (g. 1970) Valdybos pirmininkas ir generalinis direktorius	**Vidmantas Salietis** (g. 1987) Valdybos narys	**Darius Kašauskas** (g. 1972) Valdybos narys, Finansų ir iždo direktorius	**Dominykas Tučkus** (g. 1982) Valdybos narys, Gamybos ir paslaugų direktorius	**Živilė Skibarkienė** (g. 1976) Valdybos narė, Organizacinio vystymo direktorė
Išsilavinimas	Harvardo verslo mokykla, Vadybos programa (angl. *General Management Program*); Baltijos vadybos institutas, Verslo administravimo magistro laipsnis; Kauno technologijos universitetas, Verslo vadybos bakalauro laipsnis	Stokholmo aukštoji ekonomikos mokykla Rygoje (SSE Riga), Ekonomikos ir verslo administravimo bakalauras	ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas, Socialinių mokslų ekonomikos krypties doktorantūros studijos; ISM Vadybos ir ekonomikos universitetas, BI Norvegijos verslo mokykla, Vadybos magistro laipsnis; Vilniaus universitetas, Ekonomikos magistro laipsnis	L. Bocconi universitetas (Italija), Finansų magistro laipsnis; L. Bocconi universitetas, Verslo vadybos ir administravimo bakalauro laipsnis	Mykolo Romerio universitetas Teisės fakultetas, Socialinių mokslų teisės krypties daktaro laipsnis; Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, magistro laipsnis
Darbovietės, pareigos		Energijos tiekimas, UAB, generalinis direktorius; Geton Energy SIA valdybos primininkas UAB „Lietuvos dujų tiekimas“, valdybos narys UAB LITGAS, valdybos narys	NT Valdos UAB valdybos pirmininkas (iki 2017-07); UAB Elektroninių mokėjimų agentūra“, valdybos pirmininkas (iki 2017-04), stebėtojų tarybos narys (nuo 2017-04); UAB Duomenų logistikos centras, valdybos pirmininkas; Lietuvos energijos paramos fondas, valdybos narys (nuo 2017-10); 288-oji DNSB „Vingis“ revizijos komisijos narys UAB Energetikos paslaugų ir rangos organizacija, valdybos pirmininkas	„Lietuvos energijos gamyba“, AB, stebėtojų tarybos narys; UAB LITGAS, valdybos pirmininkas; UAB „Lietuvos dujų tiekimas“, valdybos pirmininkas); Energijos tiekimas UAB, valdybos pirmininkas; UAB Elektroninių mokėjimų agentūros stebėtojų tarybos pirmininkas; „Tuuleenergia“ OU valdybos narys; UAB „EURAKRAS“ valdybos pirmininkas; UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė valdybos narys; KŪB Smart Energy Fund powered by Lietuvos Energija Patariamojo komiteto narys.	

Valdyba yra Bendrovės įstatuose numatytas kolegialus valdymo organas. Valdybos narius Skyrimo ir atlygio komiteto siūlymu keturių metų kadencijai renka ir atšaukia stebėtojų taryba. Valdyba, kurią sudaro 5 nariai, iš savo narių renka valdybos pirmininką – Bendrovės generalinį direktorių. Valdybos nariai pagal kompetenciją turi užtikrinti tinkamą Bendrovės veiklos vykdymą/atitinkamų sričių kuravimą Grupės mastu. Nei vienas valdybos narys nedalyvauja bendrovės ar grupės įmonių kapitale. Už veiklą valdyboje mokamas atlygis pagal bendrovės akcininko nustatytas gaires.

Ataskaitiniu laikotarpiu veikusių „Lietuvos energijos“ valdybų sudėtys:

Ataskaitiniu laikotarpiu veikusi „Lietuvos energijos“ valdyba, kurios kadencija buvo nuo 2013-07-22 iki 2017-07-22: **Dalius Misiūnas,** Valdybos pirmininkas, generalinis direktorius, **Ilona Daugėlaitė**, Valdybos narė, Organizacinio vystymo direktorė, **Darius Kašauskas**, Valdybos narys, Finansų ir iždo direktorius, **Mindaugas Keizeris**, Valdybos narys, Strategijos ir plėtros direktorius, **Dominykas Tučkus**, Valdybos narys, Gamybos ir paslaugų direktorius (nuo 2016-01).

Stebėtojų tarybos sprendimu buvo suformuota laikina „Lietuvos energijos“ valdyba, kurios kadencija buvo nuo 2017-09-22 iki 2018-02-01 (kol buvo suformuota nuolatinė valdyba). Laikinosios valdybos sudėtis: **Mindaugas Keizeris**, Valdybos pirmininkas ir l.e.p. generalinis direktorius, Strategijos ir plėtros direktorius, **Ilona Daugėlaitė**, Valdybos narė, Organizacinio vystymo direktorė, **Darius Kašauskas**, Valdybos narys, Finansų ir iždo direktorius, **Dominykas Tučkus**, Valdybos narys, Gamybos ir paslaugų direktorius.

Ataskaitiniu laikotarpiu veikusių „Lietuvos energijos“ valdybos narių vidutinis darbo užmokestis už 2017 metus (eurais):

Valdybos pirmininkas ir generalinis direktorius Dalius Misiūnas	6809
Valdybos narys, Strategijos ir plėtros direktorius Mindaugas Keizeris	5648
Valdybos narys, Gamybos ir paslaugų direktorius Dominykas Tučkus	5614
Valdybos narys, Finansų ir iždo direktorius Darius Kašauskas	5648
Valdybos narė, Organizacinio vystymo direktorė Ilona Daugėlaitė	5693

Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrino gairės

	Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo punktas (Aprašas)	Lietuvos energija, UAB (Bendrovė)	Pastabos
	INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS		
1.	10. Valstybės valdoma įmonė vadovaujasi Bendrovių valdymo kodekso nuostatomis dėl informacijos atskleidimo, išdėstytomis šio kodekso X principe („Informacijos atskleidimas“), kitomis Bendrovių valdymo kodekse nurodytus principus detalizuojančiomis nuostatomis, susijusiomis su viešu informacijos atskleidimu.	+	Bendrovė pagal Bendrovių valdymo kodekse nurodytas rekomendacijas informaciją atskleidžia keliais būdais: 1. skelbia įstatymų nustatyta tvarka kaip esminius įvykius (pvz. naujų valdymo narių išrinkimas, Bendrovės finansiniai rezultatai ir kt.), 2. informacija yra patalpinta viešai prieinamame Bendrovės interneto tinklalapyje (pvz., Bendrovės tikslai), NASDAQ Vilnius biržoje. 3. skelbia metiniame pranešime (pvz., Bendrovės valdymo organų nariai, Bendrovės vadovas bei jo atlyginimas, galimi numatyti esminiai rizikos veiksniai ir kt .). Bendrovė pateikia informaciją apie visos įmonių grupės (t.y. jos dukterinių bendrovių) konsoliduotus rezultatus. Bendrovė informaciją per NASDAQ Vilnius biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu. Bendrovė skelbia informaciją prieš, per arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos ir vienu metu pateikia visoms rinkoms, kuriose prekiaujama Bendrovės vertybiniais popieriais. Informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, Bendrovė neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
2.	11. Valstybės valdoma įmonė skelbia valstybei atstovaujančios institucijos nustatytus įmonės tikslus ir užduotis, finansinius ir kitus veiklos rezultatus, esamą darbuotojų skaičių, metinį darbo užmokesčio fondą, valstybės valdomos įmonės vadovų ir jų pavaduotojų mėnesinę algą, finansiniais metais įvykdytus, vykdomus ir planuojamus pirkimus ir investicijas.	+	Pagrindinės Bendrovės veiklos kryptys ir strategijos gairės, darbuotojų skaičius, metinis darbo užmokesčio fondas, vadovų atlyginimas viešai skelbiami Bendrovės interneto tinklalapyje, Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose. Bendrovėje nėra vadovo pavaduotojo pareigybės
3.	12. Valstybės valdoma bendrovė, Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo apraše priskirta I ar II kategorijai, rengia metinį pranešimą ir 6 mėnesių tarpinį pranešimą (toliau – tarpinis pranešimas)	+	

4.	13. Informacija apie valstybės valdomą įmonę pasiekiama visuomenei (skelbiama įmonės interneto svetainėje, o jeigu valstybės valdoma įmonė neturi savo interneto svetainės, – valstybei atstovaujančios institucijos interneto svetainėje).	+	
VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ METINIO PRANEŠIMO IR TARPINIO PRANEŠIMO TURINYS			
5.	Metiniame pranešime turi būti nurodoma (pateikiama): 14.1.1. veiklos strategija ir tikslai (finansiniai ir nefinansiniai), jeigu tai nėra valstybės valdomos įmonės komercinė paslaptis (jei valstybės valdomos įmonės veiklos strategijoje ir tiksluose yra informacijos, laikomos komercine paslaptimi, nurodoma (pateikiama) sutrumpinta veiklos strategija ir tikslai be šios informacijos); 14.1.2. pasiektų veiklos rezultatų atitiktis valstybės valdomos įmonės veiklos tikslams; 14.1.3. pagrindiniai įvykiai, turintys esminės reikšmės valstybės valdomos įmonės veiklai, įvykę per ataskaitinį laikotarpį; 14.1.4. informacija apie teikiamų paslaugų ar gaminamos produkcijos rinką, jeigu tai nėra valstybės valdomos įmonės komercinė paslaptis; 14.1.5. pagrindiniai klientai ir pagrindinės jų grupės, jeigu tai nėra valstybės valdomos įmonės komercinė paslaptis. Jei valstybės valdomos įmonės atskleidžia segmentų informaciją, pagrindiniai klientai pateikiami pagal atskirus segmentus; 14.1.6. investicijos per ataskaitinį laikotarpį, didžiausi vykdomi ar planuojami investicijų projektai; 14.1.7. bendras metinis darbo užmokesčio fondas, vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal einamas pareigas ir (arba) padalinius; 14.1.8. vykdomos socialinės, aplinkosaugos iniciatyvos ir politika; 14.1.9. informacija apie Aprašo nuostatų laikymąsi: nurodoma, kaip jos įgyvendinamos, kokių nuostatų nesilaikoma ir kodėl;	+ + + + + + + +	

	14.1.10. veiklą apibūdinantys pagrindiniai finansiniai rodikliai (pelningumo, likvidumo, turto panaudojimo efektyvumo), jų kaita per 3 metus; 14.1.11. valdymo organai; 14.1.12. informacija apie atliktą metinių finansinių ataskaitų auditą (auditą atlikęs subjektas, atlyginimas už audito atlikimą); 14.1.13. kita iki metinio pranešimo ar veiklos ataskaitos paskelbimo dienos paaiškėjusi svarbi informacija, turinti įtakos valstybės valdomos įmonės veiklai; 14.2. valstybės valdomos bendrovės: 14.2.1. informacija ir ataskaitos, kurias pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą ir Bendrovių valdymo kodeksą savo metiniame pranešime turi atskleisti akcinės bendrovės, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje; 14.2.2. dividendų politika; 14.2.3. informacija apie veiklos strategijos ir tikslų (finansinių ir nefinansinių) įgyvendinimą	+ + + + +	
6.	15. Valstybės valdomos bendrovės tarpiniame pranešime tarpinėje veiklos ataskaitoje glaustai pateikiama svarbiausia informacija apie valstybės valdomos įmonės veiklą apibūdinančius rodiklius ir jų pokyčius, palyginti su praėjusiais laikotarpiais.		
APSKAITOS TVARKYMAS IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIAI			
7.	16. Valstybės valdomos įmonės apskaitą tvarko pagal tarptautinius apskaitos standartus.	+	Pagal Bendrovės įstatus Bendrovė apskaitą tvarko pagal TFAS. Bendrovėje atliekamas Bendrovės metinės finansinės atskaitomybės auditas. Audito įmonė taip pat patikrina metinio pranešimo atitikimą audituotai finansinei atskaitomybei.
8.	Valstybės valdoma bendrovė rengia metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį.	+	
9.	Valstybės valdomų įmonių metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditas atliekamas pagal tarptautinius audito standartus.	+	
PRANEŠIMŲ, VEIKLOS ATASKAITŲ IR FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIŲ PATEIKIMAS IR SKELBIMAS			

10.	19. Valstybės valdoma bendrovė metinį pranešimą, tarpinį pranešimą, metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį, taip pat informaciją apie valstybės valdomos įmonės atliekamas funkcijas (specialiuosius įpareigojimus), ir metinių finansinių ataskaitų nepriklausomo auditoriaus išvadas skelbia savo interneto svetainėje: 19.1. valstybės valdoma įmonė teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintus metinį pranešimą ar metinę veiklos ataskaitą, metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir informaciją apie jos vykdomus specialiuosius įpareigojimus, taip pat metinių finansinių ataskaitų nepriklausomo auditoriaus išvadą – **ne vėliau kaip balandžio 30 dieną**; 19.3. valstybės valdoma įmonė 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį ir tarpinį pranešimą ar tarpinę veiklos ataskaitą – **ne vėliau kaip rugpjūčio 31 dieną**;	+ +	
11.	19 punkte nurodyti dokumentai skelbiami PDF formatu, sudaromos techninės galimybės juos išsispausdinti.	+	
12.	Valstybės valdoma bendrovė metinį pranešimą, tarpinį pranešimą, metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir informaciją apie jos vykdomus specialiuosius įpareigojimus, metinių finansinių ataskaitų nepriklausomo auditoriaus išvadą, 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį pateikia valstybei atstovaujančiai institucijai 19.1 ir 19.3 papunkčiuose nustatytu laiku. Valstybės valdoma bendrovė kartu su metinių finansinių ataskaitų rinkiniu ir metiniu pranešimu teikia valstybei atstovaujančiai institucijai informaciją apie jų vadovų praėjusių metų darbo užmokestį, vadovų mėnesinės algos kintamajai daliai nustatyti taikomus veiklos rezultatų vertinimo rodiklius, šių rodiklių vykdymą, vadovams nustatytą mėnesinės algos kintamąją dalį (eurais ir vadovams nustatytos mėnesinės algos pastoviosios dalies procentais) ir išmokėtą mėnesinės algos kintamąją dalį (eurais ir vadovams nustatytos mėnesinės algos pastoviosios dalies procentais).	+	

Rizikos veiksniai ir jų valdymas

Visoje Įmonių grupėje taikomas rizikos valdymo modelis parengtas atsižvelgiant į pagrindinius COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ir AS/NZS ISO 31000:2009 (Risk management - Principles and guidelines) principus.

Pagrindiniai rizikos valdymo proceso tikslai Bendrovėje:

- pasiekti Bendrovės tikslus kartu su kontroliuojamais, bet iš esmės priimtinais šių tikslų nuokrypiais;
- užtikrinti maksimaliai teisingos informacijos teikimą sprendimų priėmėjams, akcininkams ir kitoms suinteresuotoms šalims;
- apsaugoti Bendrovės reputaciją;
- ginti akcininkų, darbuotojų, klientų, suinteresuotųjų šalių bei visuomenės interesus;
- užtikrinti Bendrovės stabilumą (įskaitant ir finansinį) bei tvarumą.

„Lietuvos energija“, UAB, apibrėžti rizikos valdymo pricipai vieningai taikomi visoje Įmonių grupėje. Vienodais rizikos valdymo principais užtikrinama, kad Įmonių grupės įmonių vadovybei būtų pateikiama visas veiklos sritis apimanti rizikos valdymo informacija. Siekiant užtikrinti rizikos valdymo proceso praktiškumą konkrečios veiklos sritys savo veiklas papildo detalizuojančiais rizikos vertinimo, stebėsenos ir valdymo principais.

Siekiant užtikrinti, kad rizikos valdymo informacija ir sprendimai atitiktų Bendrovės aktualijas ir įvykusius pokyčius, kiekvienais metais nustatytu laiku atliekamas Bendrovės rizikos lygio pervertinimas ir numatomi rizikos valdymo veiksmai. Papildomai Bendrovė kartą į ketvirtį vykdo naujų rizikos veiksnių stebėseną ir esant poreikiui nusimato papildomus veiksmus.

Įmonių grupėje yra nustatomas rizikos apetitas ir tolerancijos ribos. Rizikos apetitas – rizikos lygis ir tipas, kurį Įmonių grupė yra pasirengusi priimti siekdama įgyvendinti strateginius tikslus. Rizikos apetitas, nustatomas įvertinant finansinį rizikos poveikį bei poveikį žmonių saugai ir sveikatai. Tolerancijos riba – rizikos lygis, kurio viršijimas Įmonių grupei nepriimtinas ir kuris yra išreikštas veiklos rezultatų ar incidentų vertėmis. Įmonių grupės rizikos apetitą ir tolerancijos ribas nustato bei kartą į metus peržiūri „Lietuvos energija“, UAB, valdyba. Bendrovei viršijus rizikos apetitą ir toleranciją yra sudaromi veiksmų planai siekiant atitikti minėtus dydžius. Valdymo planų efektyvumą vertina Bendrovės valdyba, Bendrovės stebėtojų taryba ir Įmonių grupės Rizikos valdymo priežiūros komitetas prie Stebėtojų tarybos.

Siekdama efektyviai valdyti rizikos veiksnius su kuriais susiduriama, Bendrovė, taiko „trijų gynybos linijų“ (angl. „three lines of defense“) principą, nustatant aiškų atsakomybių už rizikos valdymą ir kontrolę pasidalinimą tarp Bendrovės valdymo bei priežiūros organų ir struktūrinių padalinių ar funkcijų.

Rizikos valdymo ir kontrolės modelis

Įmonių grupėje pagrindinės vidaus kontrolės sistemos atsakomybės apibrėžtos pagal III-jų gynybos linijų principą:

- I-oji gynybos linija – įmonių grupės padalinių darbuotojai nustato ir vertina rizikas savo veikloje, užtikrina, kad sprendimai priimami remiantis rizikos ir naudos principu;
- II-oji gynybos linija – rizikos valdymo funkcija nepriklausomai vertina riziką, stebi apibrėžtas rizikos ribas bei padeda I-ajai gynybos linijai valdyti riziką;
- III-oji gynybos linija - vertina rizikos ir kontrolės sistemos optimalumą, vertina veiklos padalinių rizikos valdymo priemonių efektyvumą.

Rizikos valdymo priežiūros komitetas stebi ar Įmonių grupėje veikianti rizikos valdymo sistema yra efektyvi ir užtikrina esminių rizikų valdymą bei teikia savo nuomonę Įmonių grupės stebėtojų tarybai.

Rizikos veiksnys	Aprašymas	Pagrindinės rizikos valdymo kryptys
Darbuotojų, gyventojų ir rangovų sveikata ir sauga	Pagrindinės veiklos įmonėse dėl veiklos specifikos ir darbo pobūdžio bendrovė turi prigimtinę darbuotojų, gyventojų sveikatos ir saugos riziką. Ši rizika išlieka prioritetine sritimi jau eilę metų, o šios rizikos pagrindiniai šaltiniai be rizikingos darbo aplinkos išlieka sąmoningumo ar patyrimo/ žinių trūkumas. 2017 metais vidinių nelaimingų atsitikimų skaičius reikšmingai nekito, tačiau rangovų ir gyventojų tarpe pasitaikė mirtinų nelaimingų atsitikimų. Rangovų atveju Rizikos valdymo priežiūros komitetas pasikvietė rangovų atstovus kartu paieškoti sprendimų, kaip ateityje išvengti tokių nelaimingų atsitikimų. Gyventojų atvejų 3 mirtini nelaimingi atsitikimai buvo susiję su elektros įrenginiais ir pavojingu prisiartinimų prie jų, siekiant užkirti kelią tokiems atsitikimams ateityje vykdoma viešoji komunikacija.	• Skatinanti ir drausminanti darbuotojų ir rangovų motyvacinė sistema; • Edukacinė veikla išorėje ir viduje; • Modernios mokymų bazės; • Nuolatinė darbų saugos kontrolė ir priežiūra (darbuotojų/ rangovų)
Informacijos sauga (kibernetinė sauga)	Stebint išorės veiksnius, geopolitinę aplinką įmonių grupė supranta savo strateginę reikšmę šalies saugumui ir bendradarbiaudama su išorės įstaigomis bei diegdama vidines priemonės siekia užtikrinti, kad tiek įmonės strateginė informacija, tiek pagrindinės valdymo sistemos būtų apsaugotos nuo bet kokio išorės/ vidaus nusikaltimo poveikio. 2017 metais buvo sustiprinti kibernetinių grėsmių stebėsenos/ aptikimo procesai diegiant ir atnaujinant esamas sistemas. 2018 metais informacinės saugos aktualumas išauga dėl naujai įsigaliojančio Bendrojo duomenų apsaugos reglamento bei vykdomų vidinių ir išorinių pokyčių (išmaniųjų skaitiklių diegimas, procesų skaitmenizavimas ir panašiai).	• Atsparumo didinimas atliekant testus/ pratybas; • Aptikimo/ sustabdymo gerinimas; • Bendradarbiavimas su išorės institucijomis.
Rinkos pokyčiai ir konkurencingumas	Nuo žaliavų kainų svyravimų iki strateginių iniciatyvų rinkos pokyčiai yra prigimtinė energetikos sektoriaus rizika. Pagrindinės veiklos įmonėms didžiausią įtaką daro makroekonominiai šalies rodikliai, kurie lemia elektros ir dujų suvartojimą. Energetikos sektorius yra papildomai veikiamas konkurencinės aplinkos ir žaliavų kainos kitimo. Elektros prekybos veiklai nemažą įtaką turi naujos rinkos, kurios atsirado pradėjus veikti NordBalt ir LitPolink jungtims. Konkurencinėje aplinkoje veikiančios įmonės susiduria su tradicinėmis rinkos rizikomis, kurios skatina įmones didinti paslaugų kokybę, siekiant išlaikyti esamus ir pritraukti naujus klientus. 2017 metais esminių pokyčių šiose srityse neįvyko - išlieka ilgalaikis maržos mažėjimo ir konkurencijos augimo iššūkis, kuris kompensuojamas didinant klientų pasitenkinimą bei lojalumą ir vykdant plėtrą į užsienio rinkas.	• Diversifikavimo kryptis taikoma didžiojoje dalyje įmonių, kuri verčia ieškoti alternatyvių žaliavų tiekimo ir užtikrinti ilgalaikį įmonių grupės stabilumą • Elektros ir dujų prekyboje naudojami rizikos valdymo finansiniai instrumentai bei kontrolės priemonės • Keičiantis konkurencinei aplinkai rinkos dalies išlaikymui numatyta kokybiškų paslaugų strateginė kryptis.
Reguliavimas ir atitiktis	Reguliavimo rizika įmonei pasireiškia sudėtingu piniginių srautų planavimu ir žalos reputacijai rizika. Reikšmingiausias reguliatorius įmonių grupei išlieka Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, kuri daro didžiausią įtaką įmonių teikiamų paslaugų kainoms ir pajamoms nustatydama pastarųjų viršutines ribas. 2017 metais Lietuvos energijos gamybai didžiausią įtaką darė rezervinių paslaugų teikimo rinkos pasikeitimai, ši rizika išlieka aktuali ir 2018 metais. 2018 metais ypatingas dėmesys bus skiriamas asmens duomenų apsaugos reglamentavimo įgyvendinimui Taip pat kaip reikšmingą aspektą įmonių grupei 2018 metais galima vertinti naują Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategiją, kurioje gali būti nustatyti ambicingi planai, galimai sąlygosiantys pokyčius veikloje ar paliesiantys grupės galimybes tinkamai paskirstyti investicijas į didžiausios grąžos projektus.	• Siekiama kuo aiškiau ir geriau įgyvendinti reguliatoriaus reikalavimus bei suvienodinti bendradarbiavimo su reguliatoriumi principus įmonių grupėje. • Naujų reikalavimų atitikimo užtikrinimui organizuojami įmonių grupės projektai, kuriu metu įtraukiami geriausi įmonių grupės specialistai konkrečiu klausimu. • Stiprinama ir formuojama atitikties funkcija įmonių grupėje.

Strateginių tikslų vykdymo rodikliai

BSC	Strateginė kryptis Strateginis tikslas	Strateginių tikslų rodikliai	matavimo vnt.	2016 faktas	2017 faktas	2017 planas	2020 planas
	Vertės didinimas						
Finansai	Tvarus vertės didinimas	Grupės koreguota EBITDA	mln. EUR	235	**238,7**	233,5 [1]	319
		Grupės ROE (nuosavo kapitalo grąža)	%	9,0%	**9,8%**	5,7%	>9%
		Grupės D/E (kapitalo struktūra)	santykis	0,24	**0,33**	0,61	<1,1
	Kokybiškos paslaugos						
Klientai	Kokybiškas klientų aptarnavimas	GCSI (Global Customer Satisfaction Index)	indeksas	79,1	**79,9**	≥75	≥75
	Klientų poreikius atitinkančios paslaugos	EE SAIDI su Force majeure	min.	111,99	**125,99**	103	87
		EE SAIFI su Force majeure	kartai	1,1132	**1,23**	1,03	0,94
		GD SAIDI su Force majeure	min.	0,5290	**1,16128**	1,03367	1,03367
		GD SAIFI su Force majeure	kartai	0,00596	**0,00719**	0,00708	0,00708
	Indėlis į šalies ūkio konkurencingumo didėjimą	Naujų vartotojų prijungimo prie EE tinklų trukmė	dienos	58,46	**45,87**	50	50
		Naujų vartotojų prijungimo prie GD tinklų trukmė	dienos	162,38	**146,17**	135	85
	Veiklos diversifikavimas						
Klientai	Diversifikuota veikla	Naujų veiklų dalis grupės EBITDA rodiklyje	%	22,7%	**22,1%**	24%	24%
	Veiklos efektyvumas						
Vidiniai procesai	Išgryninti ir optimizuoti pagrindinių veiklų procesai	Pagrindinių veiklų (gamyba, skirstymas, tiekimas) koreguota EBITDA marža	% (LEG)	36,8%	**35,9%**	30%	38%
			% (ESO)	21,4%	**24,6%**	18%	29%
			% (EE ir D tiekimas)	6,9%	**5,3%**	6%	5%
	Efektyvus valdymas	VKC vertinamas valdymo indeksas	reitingas	A (2015 m.)	**A+ (2016 m.)**	A	A
	Organizacinės kultūros vystymas						
Mokymasis ir augimas	Įsitraukę darbuotojai	Darbuotojų įsitraukimas	%	56%	**58%**	≥52%	≥ESvid.
	Veiklos meistriškumo integravimas į kultūrą	Įgyvendintų patobulinimų (KAIZEN) skaičius darbuotojui	vnt. darbuotojui	0,0784 (381 KAIZEN)	**0,8181 (3692 KAIZEN)**	0,33	nuo 2019 VM tikslai integruojami į fin. tikslus
	Užtikrinta vadovų ir pagrindinių darbuotojų pamaina	*Pamainos paruošimo proc.* [2]	*%*	*74%*	***67,7%***	*>90%*	*>90%*
		Pamainos paruošimo proc. [3]	%	21%	**16,3%**	30%	60%

1 -Patikslinta pagal LE grupės metinius tikslus 2017 metams (pagal LE grupės strategijos įgyvendinimo žemėlapį buvo planuota 184 mln. EUR).

2,3 -Pasikeitus rodiklio skaičiavimo metodikai (skaičiuojami tik pilnai pasirengę), perskaičiuotas 2016 m. rezultatas bei atnaujintos siektinos reikšmės.

Organizacinė kultūra ir darbuotojai

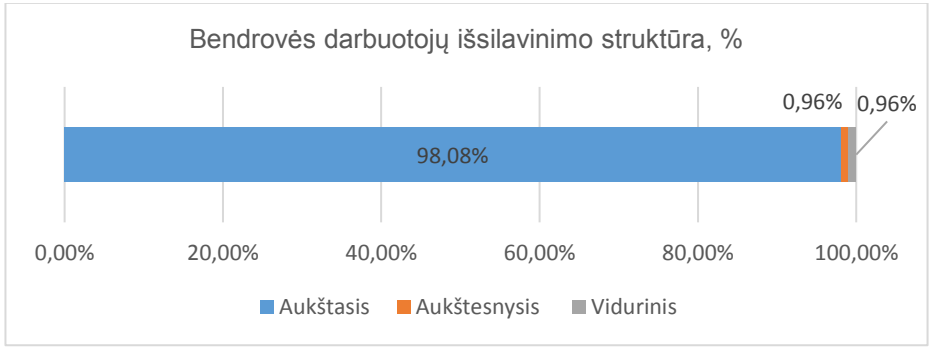
„Lietuvos energijos“ grupės strategijos įgyvendinimo pagrindas yra joje dirbantys žmonės. Grupėje siekiama suformuoti ir palaikyti vertybėmis grįstą organizacinę kultūrą, skatinančią darbuotojų motyvaciją prisiimti atsakomybę, bendradarbiauti ir vieningai siekti geriausio rezultato.

Įgyvendindami akcininko keliamus tikslus ir vykdydami socialiai atsakingą verslą, siekiame į grupę pritraukti ir išlaikyti kvalifikuotus darbuotojus, užtikrinant abipusę naudą, kurti su jais ilgalaikės partnerystės santykius ir bendrą sėkmingą ateitį.

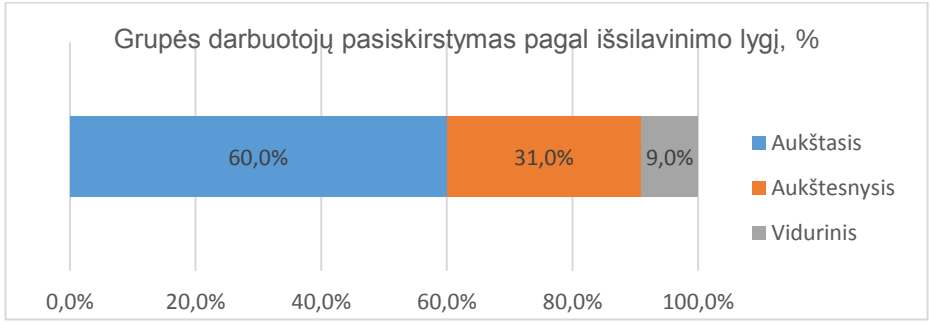
2017 m. gruodžio 31 d. Grupėje dirbo 4513[2] darbuotojai.

Įmonė	Viso darbuotojų
„Lietuvos energija“, UAB	104
AB „Energijos skirstymo operatorius“	2503
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	393
UAB Energetikos paslaugų ir rangos organizacija	552
UAB Technologijų ir inovacijų centras	167
UAB Duomenų logistikos centras	14
Energijos tiekimas UAB	31
UAB „Elektroninių mokėjimų agentūra"	6
NT Valdos, UAB	175
UAB LITGAS	16
UAB VAE SPB	3
UAB Verslo aptarnavimo centras	480
UAB „Lietuvos dujų tiekimas“	32
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	22
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	3
UAB Energijos sprendimų centras	11
UAB Eurakras	1
Iš viso	**4513**

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 104 darbuotojai. 98,08 proc. Bendrovėje dirbančių darbuotojų turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą, iš jų – 2 mokslo daktarai. Bendrovėje dirba 2 sertifikuoti profesionalūs projektų vadovai (PRINCE2 ir PMP), 1 sertifikuotas finansų analitikas (CFA), 1 sertifikuotas vidaus audito ekspertas (CIA), 1 sertifikuotas neteisėtų veiksmų ekspertas (Certified Fraud Examiner; CFE), 2 sertifikuoti rizikos valdymo užtikrinimo ekspertai (CRMA), 1 sertifikuotas ISO 31000:2009 rizikos valdymo profesionalas, 4 darbuotojai, turintys Baltijos korporatyvinio valdymo instituto (Baltic Institute of Corporate Governance) profesionalaus valdybos nario kvalifikaciją. Darbuotojai yra aktyvūs asociacijų ir sąjungų nariai, akademinės visuomenės dalyviai (LEI mokslo taryba; KTU verslo taryba; LEI stebėtojų taryba; Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros Technologinės plėtros komitetas, Lietuvos atsakingo verslo asociacijos valdyba, Rizikos valdymo profesionalų asociacijos valdyba).

60 proc. grupėje dirbančių darbuotojų turi aukštąjį išsilavinimą, iš jų – 20 mokslo daktarų, 31 proc. turi aukštesnįjį išsilavinimą, 9 proc. turi vidurinį išsilavinimą.

[2] *Galiojančių darbo sutarčių skaičius.*

Didžiąją dalį grupės darbuotojų sudarė vyrai – 76 proc., moterys sudarė 24 proc. Tarp vadovaujančias pozicijas užimančių darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį taip pat labai panašus: 77 proc. vadovų sudarė vyrai, o moterys – 23 proc.

Bendras Bendrovės darbo užmokesčio fondas už 2017 m. sausio – gruodžio mėn. buvo 2 570 679 Eur.

Bendrovės darbuotojų vidutinis sutartinis darbo užmokestis 2017 m., prieš mokesčius:

Darbuotojų kategorija	Vidutinis sutartinis darbo užmokestis, eurais
Įmonės vadovas	6 125
Aukščiausio lygmens vadovai	4 934
Vidurinio lygmens vadovai	3 397
Ekspertai, specialistai	1 979

2017 m. gruodžio 31 d. grupėje dirbo 4513 darbuotojų. Bendras grupės darbo užmokesčio fondas už 2017 m. sausio–gruodžio mėn. buvo 58,14 mln. Eur.

Grupės darbuotojų vidutinis sutartinis darbo užmokestis 2017 m. prieš mokesčius:

Darbuotojų kategorija	Vidutinis sutartinis darbo užmokestis, eurais
Įmonės vadovas	4 902
Aukščiausio lygmens vadovai	4 281
Vidurinio lygmens vadovai	2 144
Ekspertai, specialistai, darbininkai	1 185

Organizacijos ir jos kultūros vystymas

2017 m. buvo tęsiamos strateginės iniciatyvos, skirtos koordinuotam organizacijos vystymui, žmogiškųjų išteklių valdymui, naujos organizacinės kultūros formavimui, veiklos organizavimo efektyvumui, naujų darbuotojų ugdymui, kompetencijų stiprinimui ir išlaikymui.

„Lietuvos energijos“ grupėje veikia 12 profesinių sąjungų, su kuriomis bendradarbiaujama atlygio valdymo, papildomų naudų, struktūrinių pokyčių ir kitais klausimais.

2017 m. buvo vykdomas kasmetinis grupės darbuotojų įsitraukimo tyrimas. Bendras darbuotojų įsitraukimo indeksas, matuojamas pagal tarptautinės konsultacinės bendrovės „AON“ metodiką, pasiekė 58 proc. (+ 2 p.p. lyginant su 2016 m.) ir lenkia Baltijos šalių organizacijų vidurkį 9 p.p., o ES energetikos įmonių vidurkį- 18 p.p. Tarp darbuotojų įsitraukimą sąlygojančių veiksnių, aukščiausiai vertinami tiesioginių vadovų (80 proc.), bendradarbiavimo (76 proc) ir veiklos valdymo (73 proc.) veiksniai.

Atlygio valdymo srityje, 2017 m. buvo vykdoma aktyvi komunikacija atnaujintos grupės atlygio politikos, kurioje įtvirtinami kertiniai atlygio valdymo principai – aiškumas, skaidrumas ir vidinis teisingumas, užtikrinantis, kad visose grupės įmonėse už tą patį darbo pobūdį, kompetenciją ir rezultatą yra atlyginama vienodai. Atnaujinta Atlygio politika įtvirtino taip pat aktyvų dialogą ir komunikaciją su darbuotojais siekiant, kad kiekvienas grupės darbuotojas gerai suprastų, iš ko susideda jo atlyginimas, kada ir dėl kokių priežasčių jis gali keistis ir už ką darbuotojas gali būti papildomai paskatinamas.

Toliau sėkmingai tęsiami karjeros valdymo, rotacijų sistemų struktūrizavimo procesai (per 2017 m. tarp grupės įmonių rotavo 68 darbuotojų, o karjerą įmonės viduje padarė 398 darbuotojai).

Kompetencijų ugdymas

„Lietuvos energijos“ grupėje nuosekliai rūpinamasi darbuotojų kvalifikacijos kėlimu bei užtikrinama, kad darbuotojai turėtų visus įstatymų numatytus darbui privalomus atestatus, tobulintų darbui reikalingas kompetencijas. Atskirose įmonėse organizacijos lygmeniu organizuoti įvairūs bendrųjų, profesinių ir vadovavimo kompetencijų mokymai, pvz., lyderystės, komandos formavimas, pokyčių valdymas, komunikavimas, projektų valdymas, verslo procesų valdymas ir kt.

2017 m. buvo tęsiama ilgalaikė vadovų ugdymo programa „Stiprių lyderių lyga“, kurios metu virš 100 vadovų, ugdė vadovavimo ir lyderystės įgūdžius, kurie leis jiems efektyviau vadovauti nukreipiant, motyvuojant ir įgalinant darbuotojus siekti užsibrėžtų tikslų.

Praktikos galimybės

Grupės įmonės sudaro sąlygas aukštųjų ir profesinių mokyklų studentams pritaikyti teorines žinias bei įgyti praktinių įgūdžių. Per 2017 m. praktiką grupėje atliko 59 praktikantų.

Listinguojamų Grupės įmonių priežiūros ir valdymo organai

2017 m. gruodžio 31 d. „Energijos skirstymo operatoriaus“ stebėtojų tarybą (kadencija iki 2019 gruodžio 3 d.) sudarė:

Vardas, pavardė	Dalyvavimas Bendrovės ir Grupės įmonių kapitale, %	Kadencijos laikotarpis	Darbovietė
Dalius Misiūnas Pirmininkas	-	2015-12-03 – 2017-10-04	„Lietuvos energija“, UAB generalinis direktorius (iki 2017-09-22)
Ilona Daugėlaitė Narė	-	2015-12-03 – 2019-12-03	„Lietuvos energija“, UAB Organizacinio vystymo direktorė
Petras Povilas Čėsna Nepriklausomas narys	-	2015-12-03 – 2019-12-03	

2017 m. gruodžio 31 d. „Energijos skirstymo operatoriaus“ valdybą (kadencija iki 2019 m. gruodžio 3 d.) sudarė:

Vardas, pavardė	Dalyvavimas Bendrovės ir Grupės įmonių kapitale, %	Kadencijos laikotarpis	Darbovietė
Dalia Andrulionienė Pirmininkė nuo 2016-11-04	-	2015-12-03 – 2019 m. gruodis	AB „Energijos skirstymo operatorius“ generalinė direktorė
Rytis Borkys Narys	-	2015-12-03 – 2018-01-24	AB „Energijos skirstymo operatorius“ Tinklų eksploatavimo tarnybos
Saulius Vaičekauskas Narys nuo 2017-04-26	-	2017-04-26 – 2019 m. gruodis	AB „Energijos skirstymo operatorius“ Tinklų plėtros tarnybos direktorius
Augustas Dragūnas Narys	-	2016 m. vasaris – 2019 m. gruodis	AB „Energijos skirstymo operatorius“ Finansų ir administravimo tarnybos
Ignas Pranckevičius Narys	-	2017-01-20 – 2019 m. gruodis	AB „Energijos skirstymo operatorius“ Paslaugų tarnybos

Vadovas: Dalia Andrulionienė, AB „Energijos skirstymo operatorius“ generalinė direktorė.

2017 m. gruodžio 31 d. „Lietuvos energijos gamybos“ stebėtojų tarybą (kadencija iki 2021 rugpjūčio 10 d.) sudarė:

Vardas, pavardė	Dalyvavimas Bendrovės ir Grupės įmonių kapitale, %	Kadencijos laikotarpis	Darbovietė
Mindaugas Keizeris Narys	-	2017-08-10 - 2021-08-10	„Lietuvos energija“, UAB, valdybos pirmininkas, Strategijos ir plėtros direktorius, l.e.p. generalinis direktorius
Dominykas Tučkus Narys	-	2017-08-10 - 2021-08-10	„Lietuvos energija“, UAB, gamybos ir paslaugų direktorius

Ataskaitiniu laikotarpiu veikusi „Lietuvos energijos gamyba“, AB, stebėtojų taryba, kurios kadencija buvo nuo 2013-08-05 iki 2017-08-05: Mindaugas Keizeris (stebėtojų tarybos pirmininkas), Dominykas Tučkus, Pranas Vilkas (nepriklausomas narys).

2017 m. gruodžio 31 d. „Lietuvos energijos gamybos“ valdybą (kadencija iki 2021 m. rugsėjo 22 d.) sudarė:

Vardas, pavardė	Dalyvavimas Bendrovės ir Grupės įmonių kapitale, %	Kadencijos laikotarpis	Darbovietė
Eglė Čiužaitė Pirmininkė nuo 2017-09-25	-	2017-09-22 – 2021-09-22	„Lietuvos energijos gamyba“, AB, generalinė direktorė
Nerijus Rasburskis Narys	-	2017-09-22 – 2021-09-22	„Lietuvos energijos gamyba“, AB, projektų vadovas; „Lietuvos energija“, Kogeneracinių jėgainių projektų tarnybos vadovas; UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė, valdybos narys narys; UAB Kauno kogeneracinė jėgainė, valdybos narys
Darius Kucinas Narys	-	2017-09-22 – 2021-09-22	„Lietuvos energijos gamyba“, AB, gamybos direktorius
Mindaugas Kvekšas Narys	-	2017-09-22 – 2021-09-22	„Lietuvos energijos gamyba“, AB, finansų ir administravimo direktorius

Vadovas: Eglė Čiužaitė, „Lietuvos energijos gamyba“, AB, generalinė direktorė.
Ataskaitiniu laikotarpiu veikusios valdybos, kurios kadencija buvo nuo 2013-09-17 iki 2017-09-17 sudėtis buvo tokia: Eglė Čiužaitė (2016-02-09 – 2017-09-17) , Adomas Birulis (2013-09-17 – 2017-01-06), Darius Kucinas (2013-09-17 – 2017-09-17), Mindaugas Gražys (2017-01-06 – 2017-06-09), Mindaugas Kvekšas (2015-12-31 – 2017-09-17), Nerijus Rasburskis (2017-06-09 – 2017-09-17).

Pagrindinė informacija apie Bendrovę ir Grupę

„Lietuvos energijos“ ir jos dukterinių įmonių metinė ataskaita yra rengiama vadovaujantis 2010 m. liepos 14 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1052 „Dėl valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo ir koordinuojančios institucijos paskyrimo“ bei skelbiama viešai Bendrovės internetinėje svetainėje adresu www.le.lt.

Bendrovės pavadinimas	Lietuvos energija“, UAB
Bendrovės kodas	301844044
Įstatinis kapitalas	1 212 156 tūkst. Eur
Apmokėtas įstatinis kapitalas	1 212 156 tūkst. Eur
Adresas	Žvejų g. 14, LT-09310, Vilnius, Lietuva
Telefonas	(8 5) 278 2998
Faksas	(8 5) 278 2115
Elektroninis paštas	biuras@le.lt
Interneto tinklapis	www.le.lt
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2008 m. rugpjūčio 28 d. Juridinių asmenų registre
Registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie	Juridinių asmenų registras, VĮ Registrų centras

Bendrovės akcininkai	Akcinis kapitalas (tūkst. Eur)	%
Lietuvos Respublika, atstovaujama LR finansų ministerijos	1 212 156	100

2013 m. vasario 13 d. Bendrovės akcijos patikėjimo teise perduotos Finansų ministerijai.

Nuo 2013 m. rugpjūčio 30 d. UAB „Visagino atominė elektrinė“ pavadinimas pakeistas į „Lietuvos energija“, UAB.

Įstatinis kapitalas 2017 m. gruodžio 31 d. buvo padalintas į paprastąsias vardines 1 Lt (0,29 Eur) nominalios vertės akcijas. Visos akcijos pilnai apmokėtos.

Grupės įmonių ir konsoliduoto visos Grupės biudžetų vykdymo kontrolė atliekama kiekvieną mėnesį. Esant poreikiui biudžeto sudėtinių dalių faktiniai rezultatai atsakingiems asmenims pateikiami kiekvieną dieną. Kiekvieną mėnesį už biudžeto vykdymą atsakingi darbuotojai rengia paaiškinimus, pagrindimus ir faktinių rezultatų nuokrypių priežastis pagal atskiras biudžeto eilutes teikia finansų ir iždo valdymo tarnybai. Kiekvieną mėnesį Finansų ir iždo tarnyba parengia bendrovių veiklos rezultatų pristatymą, įtraukiantį Bendrovių ir Grupės biudžetų vykdymo analizę, ir pristato periodiniuose grupės įmonių vadovų susirinkimuose. Finansų ir iždo tarnyba taip pat atsakinga už konsoliduotų metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų sudarymą. Vertinant rezultatų ataskaitą įvertinami atsiradę nuokrypiui nuo biudžetų bei jų priežastys. Už biudžeto vykdymą atsakingi darbuotojai gali siūlyti biudžeto pokyčius esant reikšmingiems nuokrypiams nuo pajamų/sąnaudų planų ir/ar biudžeto dalių.

Informacija apie nepriklausomą auditą atlikusios auditoriaus nuomonę:

Metai	Auditorius	Nuomonė
2017	UAB „PricewaterhouseCoopers"	Besąlyginė
2016	UAB „PricewaterhouseCoopers"	Besąlyginė
2015	UAB „PricewaterhouseCoopers"	Sąlyginė*

* 2015 metais gauta sąlyginė nuomonė yra susijusi su to paties nepriklausomo auditoriaus pateikta sąlygine nuomone, vertinant 2013 metų finansines ataskaitas.

Informacija apie dukterines įmones, filialus ir atstovybes

Ataskaitos išleidimo dieną „Lietuvos energija“, UAB tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliavo šias įmones:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Valdomų akcijų efektyvioji dalis (%)	Įstatinis kapitalas (tūkst. Eur)	Pagrindinė veikla
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	Elektrinės g. 21, Elektrėnai	96,75	184 174	Elektros energijos gamyba, tiekimas, prekybos elektra veikla
„Energijos skirstymo operatorius“	Aguonų g. 24, Vilnius	94,98	259 443	Elektros energijos tiekimas ir skirstymas vartotojams; gamtinių dujų skirstymas
NT Valdos, UAB	Geologų g. 16, Vilnius	100	37 295	Nekilnojamojo turto disponavimas, kita su tuo susijusi veikla ir paslaugų teikimas
UAB Duomenų logistikos centras	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius	79,64	4 033	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų aptarnavimo paslaugos
UAB Energetikos paslaugų ir rangos organizacija	Motorų g. 2, Vilnius	100	1 100	Elektros tinklų ir susijusių įrenginių statyba, remontas, techninė priežiūra, vartotojų prijungimas prie elektros tinklų, energetinių įrenginių remontas, metalo konstrukcijų gamyba
UAB LITGAS	Žvejų g. 14, Vilnius	100	13 050	Suskystintų gamtinių dujų tiekimas per terminalą ir prekyba gamtinėmis dujomis
UAB Elektroninių mokėjimų agentūra	Žvejų g. 14, Vilnius	100	700	Įmokų surinkimo paslaugų teikimas
Energijos tiekimas UAB	Žvejų g. 14 Vilnius	100	17 240	Elektros energijos tiekimas, elektros energijos eksportas/importas, balansavimo paslaugos
VšĮ Energetikų mokymo centras (iki 2017-08-11)	Jeruzalės g. 21, Vilnius	100	85	Energetikos sektoriaus specialistų profesinis ugdymas ir tęstinis profesinis mokymas
Geton Energy OÜ	Narva mnt 5, 10117 Talinas	100	35	Elektros energijos tiekimas
Geton Energy SIA	Darzciema g. 60, LV-1048, Ryga	100	500	Elektros energijos tiekimas
Geton Energy, sp. Z.o.o.	Puławska 2-B, PL-02-566, Varšuva	100	10 M zlotų	Elektros energijos tiekimas
UAB Technologijų ir inovacijų centras	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius	100	6 440	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų ir kitų paslaugų teikimas
UAB „VAE SPB“	Žvejų g. 14, Vilnius	100	100	Konsultacinė verslo ir kito valdymo veikla
UAB Verslo aptarnavimo centras	P. Lukšio g. 5 b, Vilnius	100	580	Viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, apskaitos, personalo administravimo paslaugos
UAB „Lietuvos dujų tiekimas“	Žvejų g. 14, Vilnius	100	8 370	Dujų tiekimas
Lietuvos energijos paramos fondas	Žvejų g. 14, Vilnius	100	3	Paramos teikimas visuomenei reikšmingiems projektams, iniciatyvoms bei veikloms
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	Žvejų g. 14, Vilnius	100	21 003	Vilniaus miesto centralizuoto šilumos tiekimo ūkio modernizavimas
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	Žvejų g. 14, Vilnius	51	24 000	Kauno miesto centralizuoto šilumos tiekimo ūkio modernizavimas
Tuuleenergia OU	Keskus, Parnu (Estija)	100	499	Elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių
UAB „Eurakras“	Žvejų g. 14, Vilnius	100	4 621	Elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių
UAB Energijos sprendimų centras	Žvejų g. 14, Vilnius	100	1 230	Energijos taupymo paslaugų teikimas
UAB „Transporto valdymas“ (nuo 2018-02-15)	Smolenkso g. 5, Vilnius	100	2 359	Transporto priemonių nuoma, lizingas, remontas, priežiūra, atnaujinimas, aptarnavimas

Informacija apie Grupės įmonių vertybinius popierius

AB „Energijos skirstymo operatorius“ ir „Lietuvos energijos gamybos“ akcijos įtrauktos į „Nasdaq Vilnius“ biržos Oficialųjį prekybos sąrašą. Bendrovių akcijos pradėtos listinguoti atitinkamai nuo 2016 m. sausio 11 d. ir 2011 m. rugsėjo 1 d. Įmonių akcijomis prekiaujama tik „Nasdaq Vilnius“ vertybinių popierių biržoje.

Įstatinio kapitalo struktūra ir akcininkai, 2017-12-31 duomenimis turėję daugiau kaip 5 proc. emitento įstatinio kapitalo:

Bendrovė	Bendra nominalioji akcijų vertė, Eur	ISIN kodas	VP trumpinys	Prekybos sąrašas	Akcininko vardas, pavardė (įmonės pavadinimas)	Nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiama balsų dalis, proc.
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	184 174 248,35	LT0000128571	LNR1L	BALTIC MAIN LIST	„Lietuvos energija“, UAB	96,75%
AB „Energijos skirstymo operatorius“	259 442 796,57	LT0000130023	ESO1L	BALTIC MAIN LIST	„Lietuvos energija“, UAB	94,98%

Informacija apie sutartis su vertybinių popierių tarpininkais

„Lietuvos energija“ yra išleidusi 300 mln. eurų vertės dešimties metų žaliųjų obligacijų emisiją, kuri listinguota Liuksemburgo vertybinių popierių ir NASDAQ Vilnius biržose. Obligacijų programos dydis 1 mlrd. eurų.

Bendrovė	Bendra nominalioji emisijos vertė, Eur	ISIN kodas	Išpirkimo data
„Lietuvos energijos“ UAB	300 000 000,00	XS1646530565	2027.07.14

Emitento ir jo organų narių ar darbuotojų susitarimų, numatančių kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties, arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo sudaryta nebuvo.

Reikšmingų susitarimų, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigaliotų, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei, taip pat jų poveikis, išskyrus atvejus, kai dėl susitarimų pobūdžio jų atskleidimas padarytų emitentui didelę žalą, sudaryta nebuvo.

Per ataskaitinį laikotarpį emitentas žalingų sandorių (neatitinkančių Bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan.) bei sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp emitento vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų emitentui ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų, nesudarė.

Grupės įmonės:

„Lietuvos energijos gamyba“, AB

2017 m. gruodžio 31 d. įmonė buvo išleidusi 635 083 615 paprastąsias vardines 0,29 Eur nominaliosios vertės akcijas. „Lietuvos energijos gamybos“ akcijos įtrauktos į NASDAQ OMX Vilnius oficialųjį prekybos sąrašą. Emisijos ISIN kodas LT0000128571.

„Lietuvos energijos gamyba“ vertybinių popierių apskaitos tvarkymo sutartis dėl išleistų vertybinių popierių apskaitos ir asmeninių vertybinių popierių sąskaitų sudaryta su AB SEB banku.

AB „Energijos skirstymo operatorius“

2017 m. gruodžio 31 d. įmonė buvo išleidusi 894 630 333 paprastąsias vardines 0,29 Eur nominaliosios vertės akcijas. AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcijos buvo įtrauktos į NASDAQ OMX Vilnius oficialųjį prekybos sąrašą. Emisijos ISIN kodas LT0000130023.

AB „Energijos skirstymo operatorius“ yra sudariusi sutartį su AB SEB banku dėl bendrovės išleistų vertybinių popierių apskaitos ir asmeninių vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo.

„Lietuvos energija“, UAB

Generalinis direktorius

Darius Maikštėnas

Reikšmingi įvykiai 2017

2017 sausis:

2017-01-02 LITGAS, bendradarbiaudama su LDT, suteikė SGD užpildymo paslaugas Klaipėdos SGD terminale pirmajam mažos apimties SGD dujovežiui „Coral Energy“, į kurį buvo perkrauta apie 15 tūkst. kubinių metrų SGD, kurios gabenamos į vieną iš mažųjų terminalų Baltijos jūroje. Vasario pabaigoje buvo įgyvendintas ir antrasis perkrovos sandoris.

2017-01-06 LEG nauju valdybos nariu išrinktas Mindaugas Gražys, Adomas Birulis atšauktas iš valdybos nario pareigų.

2017-01-16 Apmokestintos mokėjimo operacijos www.manogile.lt svetainėje – 0,15 EUR už vieną operaciją. Mokantiems už elektrą ir dujas operacijos mokestis netaikomas. Mokestį už klientams teikiamą paslaugą (įmokų surinkimą bei išskirstymą visiems tiekėjams) renka EMA.

2017-01-17 VKJ pasirašė sutartį su bendrove AF-Consult, teiksiančia FIDIC rangos sutartyje numatyto inžinieriaus paslaugas.

2017-01-20 Bendrovės ESO valdybos nariu bei Paslaugų tarnybos direktoriumi paskirtas Ignas Pranskevičius.

2017-01-25 LEG prasidėjo išvestų iš eksploatacijos Elektrėnų komplekso rezervinės elektrinės 5-o ir 6-o bloko demontavimo darbų projektas.

2017-01-31 EMA paskirstė 80 000 ESO įmokų per mėnesį ir aplenkė SEB banką ir pagal šį rezultatą užima 2-ą poziciją elektroninių mokėjimų rinkoje (21% rinkos, po Swedbank‘o su 31% rinkos dalimi). Vertinant visą įmokų rinką (kartu su mokėjimais grynaisiais pinigais), EMA užima 5 poziciją su 8% bendros rinkos dalies.

2017 vasaris:

2017-02-02 „Lietuvos energija“, toliau grynindama savo veiklą, pradėjo EMC pardavimą.

2017-02-03 Bendrovė ESO, siekdama užtikrinti patikimą gamtinių dujų tiekimą Druskininkuose, ketina įrengti suskystintų gamtinių dujų (SGD) išdujinimo stotelę.

2017-02-08 NTV paskelbė viešą nekilnojamo turto aukcioną, kuriame siūloma įsigyti 29 objektus, kurių bendra vertė siekia 17,8 mln. EUR.

2017-02-14 EMA pasiekė susitarimą su TELIA – manogile.lt klientai gali atsiskaityti už visas TELIA grupės paslaugas.

2017-02-24 Bendrovė LITGAS optimizuoja 2017 m. paskirtojo tiekimo SGD krovinių grafiką. Tai leis uždirbti iki 1 mln. EUR. Šia suma bus tiesiogiai mažinami gamtinių dujų infrastruktūros išlaikymo kaštai verslui ir gyventojams.

2017-02-27 Europos Komisija (EK) nutraukė bylą prieš Lietuvą, Vyriausybei 2014 m. nusprendus atliekas deginti tik valstybei priklausančiose jėgainėse. EK sprendimas reiškia, kad energetikos grupės „Lietuvos energija“ jau pradėti įgyvendinti naujų kogeneracinių elektrinių statybos Vilniuje ir Kaune projektai gali būti tęsiami. Vyriausybės sprendimą Komisijai apskundė koncerno „Icor“ ir Vilniaus savivaldybės valdoma įmonė „Reenergy“ ir vokiečių kapitalo „Danpower“.

2017-02-27 EnePRO pradėjo teikti dujotiekio projektavimo ir statybos darbų paslaugas.

2017-02-28 Paskelbti 2016 m. LEG veiklos rezultatai: bendrovės pajamos 2016 m. iš viso sudarė 172,9 mln. eurų ir buvo 19,3 proc. mažesnės negu 2015 m. (214,4 mln. eurų). Bendrovės pardavimo pajamos mažėjo 25 proc., daugiausiai dėl sumažėjusios elektros energijos gamybos Elektrėnų komplekse. Panaikinus remtinos elektros energijos gamybą Elektrėnų komplekso blokai pagamino per pusę mažiau elektros energijos negu 2015 m. (atitinkamai 0,491 TWh ir 1,067 TWh). Pardavimo pajamų mažėjimą šiek tiek atsvėrė už verslo dalies pardavimą gautos pajamos.

2017-02-28 Paskelbti „Lietuvos energijos“ grupės 2016 m. rezultatai: EBITDA sudarė 256,3 mln. EUR – tai 16 proc., arba 35,2 mln. EUR, daugiau nei ataskaitiniu laikotarpiu 2015 m., kuomet EBITDA buvo lygi 221,1 mln. EUR. Energetikos įmonių grupės pajamos per 2016 m., palyginti su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus, išaugo 7,9 mln. EUR, ir pasiekė 1103,7 mln. EUR. 2016 m. „Lietuvos energijos“ grupė uždirbo 122 mln. EUR grynojo pelno, tai yra 66,7 mln. EUR, daugiau negu per 2015 m. (55,3 mln. EUR). Per 2016 m. įmonių grupės veiklos sąnaudos sudarė 136,3 mln. EUR ir, palyginti su 2015 m., sumažėjo 9,2 proc. (13,8 mln. EUR).

2017 kovas:

2017-03-01 „Lietuvos energija“, siekdama diversifikuoti turimą skolos portfelį, paskelbė planuojanti rinkoje išplatinti iki 200 mln. EUR vertės obligacijų. Gautas lėšas „Lietuvos energija“ investuos į žaliosios energetikos projektus.

2017-03-01 VAC Klientų aptarnavimas Alytuje, Marijampolėje, Utenoje ir Visagine perkeltas į nuotolinius kanalus – www.manogile.lt, klientų aptarnavimo telefonu 1802. Fiziniai klientų aptarnavimo skyriai nuo kovo 1 d. uždaryti.

2017-03-10 „Lietuvos energija“, valdanti strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčias įmones, ir Policijos departamentas bendradarbiaus kovoje su pažeidėjais ir rengs bendrus prevencijos projektus. Tai numatančią bendradarbiavimo sutartį pasirašė „Lietuvos energijos“ generalinis direktorius Dalius Misiūnas ir Policijos generalinis komisaras Linas Pernavas.

2017-03-10 Penktame viešame aukcione už beveik 1,2 mln. EUR (įskaitant PVM) parduota energetikos įmonių grupės „Lietuvos energija“ veikloje nenaudojamo nekilnojamojo turto (NT). NTV paskelbtame viešame aukcione sėkmingai realizuoti 6 objektai. Iš viso aukcione buvo siūlomi 29 objektai, likę objektai bus pakartotinai siūlomi kituose aukcionuose.

2017-03-17 KKJ sudarė sutartis dėl naujai jėgainei svarbiausios įrangos tiekimo ir projektavimo, pirkimų bei statybos valdymo paslaugų (EPCM) teikimo.

2017-03-27 Teismas patvirtino taikos sutartį tarp VKJ ir First Opportunity (FO), dėl VKJ sklype esančio FO krano. Kranas turi būti demontuotas iki 2017-04-22.

2017-03-28 bendrovė ESO Vilniuje surengė viešą diskusiją, kaip skatinti elektros energiją gaminančių vartotojų plėtrą ir užtikrinti tvarią jų integraciją. ESO susitikime pirmą kartą pristatė gaminančių vartotojų plėtros skatinimo planą, kuriuo siūloma naikinti biurokratines kliūtis ir kurti ekosistemą.

2017-03-30 Seimas priėmė Gamtinių dujų įstatymo pataisas, kurios leis sutrumpinti dujų įvedimo trukmę 55 dienomis. Atnaujintame įstatyme įtvirtinta, jog mažo ir vidutinio slėgio dujotiekiai, kurių Lietuvoje daugiausia eksploatuoja elektros ir dujų skirstymo bendrovė ESO, taps kilnojamaisiais daiktais.

2017-03-30 EMA pasirašė įmokų surinkimo sutartis su Vilniaus Šilumos Tinklais, UAB ir pradėjo įmokų surinkimą manogile.lt portale.

2017-03-31 Vyriausybei pakeitus Kelių priežiūros tvarkos aprašą, prijungimo prie elektros ir dujų skirstymo tinklų darbai bus atliekami visus metus, nepaisant sezono. Tokiu būdu elektros ir dujų skirstymo bendrovė ESO galės greičiau atlikti elektros ir dujų įvedimo darbus 6 tūkst. klientų kasmet.

2017-03-31 Bendrovė ESCO Vilniaus Adomo Mickevičiaus gimnazijoje modernizavo vienos klasės apšvietimą, diegiant LED šviestuvus. Per pirmąjį mėnesį šioje klasėje buvo sunaudota 4 kartus mažiau elektros energijos nei tokioje pat klasėje su seno tipo apšvietimo sistema. Paskaičiuota, kad Vilniaus mokyklose seno tipo šviestuvus pakeitus moderniais LED šviestuvais, būtų galima sutaupyti daugiau nei 2 mln. EUR per metus ir tam nereikėtų jokių pradinių investicijų.

2017-03-31 LEG baigė Elektrėnų komplekso rezervinės elektrinės 1-o ir 2-o bloko demontavimo darbų projektą.

2017 balandis:

2017-04-03 LITGAS ir LDT žiniasklaidos atstovams pristatė parengtą 2016 m. pasaulinės SGD ir Europos gamtinių dujų rinkos apžvalgą.

2017-04-05 Viešai pateiktos VKJ šilumos gamybos ir atliekų tvarkymo kainos. Metinės vilniečių išlaidos šilumai mažės ~13 mln. EUR, atliekų tvarkymui – ~10 mln. EUR.

2017-04-05 EnePRO startavo programa „Dirbu saugiai“, kurios pagalba bus stiprinamas Darbuotojų saugos ir aplinkosaugos reikalavimų laikymasis, atsakingas požiūris į saugų darbą.

2017-04-07 Gauta teigiama Jaspers ekspertų išvada dėl VKJ atliekų dalies paramos paraiškos ir galimybių studijos.

2017-04-13 VKEKK pakeitė prognozuojamos gamtinių dujų rinkos kainos skaičiavimo metodiką. Kaina bus perskaičiuojama kas ketvirtį pagal esamas faktines ir prognozuojamas kainas, atsisakant rinkos kainos pokyčio ribojimo iki 10 proc.

2017-04-14 ESO pirmoji Baltijos šalyse pradėjo bandyti jungtines elektros ir dujų išmaniąsias apskaitas.

2017-04-18 ESO pasirašė rangos sutartį su įmone „Inlinen“, kuri visoje Lietuvoje pradėjo teikti dujų ir elektros skaitiklių rodmenų nurašymo paslaugą.

2017-04-20 Energetikos ministro įsakymu patvirtintas projektų finansavimo sąlygų aprašas (PFSA) „Didelio efektyvumo kogeneracijos skatinimas Vilniaus mieste“ priemonei, kuriuo numatytas finansavimas VKJ biokuro daliai.

2017-04-25 Vilniaus miesto savivaldybės taryba patvirtino leistiną aukštingumą VKJ jėgainei (80 m ir 8 aukštai).

2017-04-27 ESO valdybos nariu bei Tinklų eksploatavimo tarnybos direktoriumi paskirtas Saulius Vaičekauskas.

2017-04-27 Atnaujinta Gilės mobilioji programėlė – nuo šiol naudojantis programėle galima ne tik deklaruoti skaitiklių rodmenis, atsiskaityti už dujas ir elektrą, bet ir susimokėti už daugiau nei 1750 paslaugų teikėjų paslaugas, nuo birželio mėn. galima registruoti gedimus.

2017-04-28 EMA pateikė paraišką Lietuvos Bankui dėl elektroninių pinigų licencijos gavimo.

2017-04-28 ESO paskelbė pirmąją Socialinės atsakomybės pažangos ataskaitą.

2017 gegužė:

2017-05-01 Startavo „Gilės" Naujų vartotojų lydėjimo procesas. Nuo šiol vartotojas, kuris planuoja įsivesti elektrą ar pasididinti elektros galią, proceso metu bus proaktyviai konsultuojamas ir informuojamas apie vykdomus veiksmus.

2017-05-04 Oficialiai pateikta paraiška APVA (Aplinkos projektų valdymo agentūrai) dėl paramos VKJ atliekų deginimo daliai.

2017-05-09 Aplinkos apsaugos agentūra patvirtino poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą ir uždegė žalią šviesą vėjo jėgainių parkui Kruonio HAE apylinkėse.

2017-05-10 Įgyvendintas ESO Operatyvinio balso įrašymo paslaugos MIRA optimizavimo pokytis. Rezultatas: modernesnis ir keliskart pigesnis sprendimas.

2017-05-12 LEG gavo valdybos nario Mindaugo Gražio pranešimą dėl atsistatydinimo iš bendrovės valdybos nario pareigų. Paskutinė pareigų ėjimo diena – 2017 m. birželio 9 d.

2017-05-15 LEG paskelbė 2017 m. 1-3 mėnesių neaudituotus finansinius rezultatus: pajamos sudarė 31,79 mln. EUR ir buvo 5 % mažesnės (2016 m. 33,46 mln. EUR), EBITDA siekė 14,50 mln. EUR ir buvo 52 % didesnė (2016 m. 1-3 mėn. 9,56 mln. EUR), grynasis pelnas sudarė 3,97 mln. EUR ir buvo 72 % mažesnis (2016 m. 1-3 mėn. 13,96 mln. EUR).

2017-05-15 ESO paskelbė 2017 m. 1-3 mėnesių neaudituotus finansinius rezultatus: grynasis pelnas siekė 28,5 mln. EUR ir buvo 7,5 % mažesnis (2016 m. 30,8 mln. EUR), pajamos siekė 168,5 mln. EUR ir buvo 7,6% mažesnės (2016 m. 182,5 mln. EUR), EBITDA siekė 45,1 mln. eurų ir buvo 7,8 % mažesnė (2016 m. 48,9 mln. EUR).

2017-05-15 „Lietuvos energija" paskelbė 2017 m. 1-3 mėn. neaudituotus finansinius rezultatus: EBITDA siekė 71,3 mln. EUR – tai 3,8 mln. EUR daugiau nei praėjusiais metais, veiklos sąnaudos, palyginti su 2016 m. pirmuoju ketvirčiu, mažėjo 11 % arba 3,7 mln. EUR. Grynasis palyginamasis pelnas išaugo 22,5 % – iki 35,9 mln. EUR. Grupės nuosavo kapitalo grąžą išliko aukštesnė už Lietuvos valstybės valdomoms įmonėms keliamą normą ir viršijo 10 %.

2017-05-16 Išsiųstas pranešimas VKJ rangovams apie darbų pradžią. NTP (angl. notice to proceed) išsiuntimas rangovams 05.31, oficiali kontrakto vykdymo pradžia 06.01.

2017-05-17 NTV valdyba patvirtino naują organizacinę struktūrą.

2017-05-22 LEG ankščiau laiko grąžino 60,0 mln. EUR AB SEB bankas suteikto ilgalaikio kredito dalį. Grąžinimas inicijuotas siekiant mažinti Bendrovės patiriamas palūkanų sąnaudas.

2017-05-23 NTV generaline direktore paskirta Ieva Lauraitytė.

2017-05-23 EnePRO startavo pirmoji klientų apklausa, kuri, kaip tikimasi, padės gerinti klientų aptarnavimą ir bendradarbiavimą.

2017-05-26 „Lietuvos energija" įmonių grupė atsirinko partnerį, su kuriuo steigia į energetikos startuolius investuosiantį inovacijų fondą bei pradedančiųjų verslų akseleratorių. Fondas taps pirmuoju korporatyviniu rizikos kapitalo fondu Baltijos šalyse.

2017-05-26 VKEKK pritarė ESO investicijoms į dujų skirstymo tinklo modernizavimą. ESO iki 2018 m. planuoja įrengti 14 pažangių dujotiekių sistemų. Tai leis padidinti dujų skirstymo sistemos patikimumą ir saugumą apie 55 tūkst. ESO klientų.

2017-05-29 ESO Energetikos ministerijai pateikė veiksmų planą, kaip stiprins tinklo atsparumą ekstremaliems gamtos reiškiniams ir gerins klientų informavimą.

2017-05-31 KKJ pasirašė projekto finansavimo sutartį su AB Swedbank.

2017-05-31 VKEKK patvirtino naujas gamtinių dujų skirstymo kainas nuo 2017-07-01. Dėl didesnio ESO veiklos efektyvumo kainos sumažėjo 5–6 % visoms septynioms kainų grupėms.

2017-05-31TIC vadovas Marius Juknevičius baigė darbą „Lietuvos energijos" įmonių grupėje.

2017 birželis:

2017-06-01 ESO verslo ir privatiems klientams 19 % atpigo galios didinimo paslauga. Elektros įvedimo įkainis sumažėjo naujiems klientams, planuojantiems verslo plėtrą ar būsto statybas atokesnėse vietovėse.

2017-06-02 Lietuvos energijos Paramos fondas kviečia teikti paraiškas.

2017-06-05 Lenkijoje įregistruota „Energijos tiekimo" antrinė įmonė „Geton Energy".

2017-06-05 NTV įvykusiame VI aukcione parduoti 4 NT objektai už 0,5 mln. EUR.

2017-06-06 APVA (Aplinkos projektų valdymo agentūra) informavo Finansų ministeriją, jog VKJ atliekų dalies paramos paraiškos patikra atlikta bei teigiamai įvertintas tinkamumas finansuoti projektą.

2017-06-08 ESO supaprastino sutarčių pasirašymą su verslo klientais: nebeprašoma trišalio susitarimo su patalpų savininkais.

2017-06-12 Vilniuje prasidėjo gamtinių dujų skirstymo tinklo rekonstrukcijos darbai, kurių metu bus atnaujinta beveik 7 km dujotiekių.

2017-06-12 NTV akcininko sprendimu, paskirta nauja bendrovės valdyba. Jos sudėtis iki kadencijos pabaigos (2017 12 mėn.): Lina Maskoliūnė, Mindaugas Keizeris, Vitalij Rakovski. Valdybos pirmininku išrinktas Mindaugas Keizeris.

2017-06-20 Pradėtas „Gilės" Klientų aptarnavimo centrų transformacijos projektas. Projekto tikslas – transformuoti klientų aptarnavimo padalinius iš aptarnaujančių centrų į paslaugų pardavimo ir konsultacijų centrus, klientų aptarnavimą perkeliant į nuotolinius kanalus.

2017-06-20 ESO pasiūlė keisti Administracinių nusižengimų kodeksą ir sugriežtinti atsakomybę už energetikos objektų ir įrenginių apsaugos taisyklių pažeidimus, sukėlusius energetikos veiklos sutrikimus ar nutraukimą.

2017-06-22 LEG paskelbė Kruonio HAE plėtros įrengiant penktąjį hidroagregatą galimybių vertinimo rezultatus. Analizė rodo, kad šiandieninėmis rinkos sąlygomis elektrinės darbui pakanka esamos 900 MW galios, tačiau jos plėtra svarbi ateityje Lietuvoje užtikrinant pakankamus elektros energijos pajėgumus ir konkurencingą energetiką.

2017-06-26 LDT pasirašė sutartį su JAV „Cheniere Marketing International" ir įsigijo suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) krovinį.

2017-06-27 Gavusi aukščiausią kredito reitingą Baltijos šalyse, „Lietuvos energija" ruošiasi platinti žaliąsias obligacijas.

2017-06-29 Konkurencijos taryba (KT) atsisakė pradėti tyrimą dėl LEG veiksmų dalyvaujant pirmiausia aukcione, o vėliau ir derybose dėl tretinio aktyviosios galios rezervo. KT nutarime skelbiama, jog nėra pagrindo įtarti, kad LEG teikdama pasiūlymą dėl tretinio rezervo užtikrinimo būtų taikiusi nesąžiningas ypač žemas kainas ar kad bendrovės veiksmai turėtų piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi požymių.

2017- 06- 30 TIC atlikti kokybės vadybos ir informacinės saugos pakartotino sertifikavimo auditai.

2017-06-30 Kauno LEZ užbaigtas, KKJ skirtas, infrastruktūros įrengimas (vandentiekio ir nuotėkų tinklai, privažiuojamasis kelias, nuovaža iš A1 magistralės).

2017-06-30 ESO gerindama klientų informavimą pristatė interaktyvų žemėlapį, kuriame realiu laiku skelbiama informacija apie elektros skirstymo tinklo darbą www.eso.lt/zemelapis.
2017-06-30 per II ketvirtį EMA pasirašė tiesiogines sutartis su Vilniaus Šilumos Tinklais, Vilniaus vandenimis. Reguliarių mokėtojų skaičius išaugo iki 98 tūkst., rinkos dalis pasiekė 10.1% (vertinant elektros įmokas).

2017-06-30 LEG paskelbė 2016 m. bendrovės socialinės atsakomybės pažangos ataskaitą.

2017 liepa:

2017-07-01 ESO sukūrė interaktyvų žemėlapį, kuriame realiu laiku skelbiama informacija apie EE skirstymo tinklo darbą.

2017-07-03 LITGAS Klaipėdos SGD terminalo paskirtojo tiekimo sąnaudas sumažino maždaug 18 proc. arba 3 mln. EUR.

2017-07-05 Inicijuotas projektas, kuriuo planuojama atskirti ESO vykdomą visuomeninio EE tiekimo veiklą nuo EE skirstymo veiklos, perleidžiant ją kitai LE grupės įmonei.

2017-07-05 Lietuvos gyventojai ir verslas 2016 m. I pusm. už elektrą mokėjo mažiausiai iš visų Baltijos šalių.

2017-07-05 VKJ biokuro dalies projektas įtrauktas į valstybei svarbių ekonomikos projektų sąrašą.

2017-07-05 LEG pasirašė kreditavimo sutartį su SEB banku dėl kredito iki 60 mln. EUR.

2017-07-07 LE valdyba priėmė sprendimą dėl obligacijų emisijos nominalios vertės patikslinimo, obligacijų emisijos galiojimo pradžios, trukmės, išpirkimo datos, metinių palūkanų dydžio ir mokėjimo periodiškumo nustatymo. Išleidžiamų obligacijų nominali vertė padidinta nuo 200 mln. iki 300 mln. EUR.

2017-07-07 LE pradėjo platinti iki 300 mln. eurų obligacijų emisiją.

2017-07-10 LE valdyba pritarė VAE nuostolių padengimui 100 tūkst. EUR suma.

2017-07-10 LE valdyba pritarė 70 mln. EUR overdrafto sutarčiai su OP Corporate bank.

2017-07-11 LE grupė paskelbė korporatyvinės atsakomybės ataskaitą už 2016 metus.

2017-07-11 VKJ koncepcinis projektas įkeltas viešinimui į Infostatybą.

2017-07-14 Atnaujinta ir supaprastinta TIC paslaugų užsakymo savitarna.

2017-07-16 Baigėsi LE Stebėtojų tarybos kadencija.

2017-07-17 KKJ VAS priimtas sprendimas įstatinį kapitalą padidinti iki 40 mln. EUR, patvirtinti nauji Bendrovės įstatai.

2017-07-21 LDT pasirašė dujų tiekimo sutartį su „Latvenergo".

2017-07-22 Baigėsi LE valdybos kadencija.

2017-07-24 ET pradėjo prekybą nauju produktu „Žaliąja elektros energija".

2017-07-24 LEG paskelbė vertinsianti dabartinę Vilniaus termofikacinės elektrinės Nr.3 būklę. Siekiama nustatyti jėgainės panaudojimo galimybes ateityje**.**

2017-07-24 ESO per 2017 m. I pusm. nutiesė beveik 645 km požeminių EE kabelių. Tai 2,6 karto daugiau nei per pernai.

2017-07-25 LE pasirašė sutartis su inovacijų fondo valdytojais „Contrarian Ventures".

2017-07-28 ESO pateikė pasiūlymus EN MIN, kaip palengvinti teisinį reguliavimą naujai prijungiamiems verslo ir privatiems EE vartotojams bei gamintojams.

2017-07-28 Tuuleenergia gavo laikiną leidimą eksploatuoti Tamba vėjo jėgaines iki 2017-09-30.

2017-07-28 LDT baigė dalinti sukauptą 93,16 mln. EUR nuolaidų sumą, kuri susidarė Lietuvai išsiderėjus papildomą kainos nuolaidą dujoms, patiektoms 2013-2014 m. Verslui sukaupta nuolaidos suma sudarė 81,41 mln. EUR, gyventojams – 11,75 mln. EUR.

2017-07-28 LE inicijavo NTV transporto veiklos pardavimo procesą.

2017 rugpjūtis:

2017-08-02 GD namų šildymui naudojančių LDT klientų gretos per metus išaugo beveik 10% ir pasiekė beveik 100 tūkst.

2017-08-02 VKJ projektą teigiamai įvertino EK nepriklausomi ekspertai JASPERS.

2017-08-03 Įvyko viešas VKJ projektinių pasiūlymų pristatymas visuomenei bei svarstymas.

2017-08-07 LDT pradėjo siūlyti iš vienų rankų įsigyti kondensacinius dujinius katilus, kurie sumažins dujų suvartojimą iki 20%, vandens šildytuvus, jų sumontavimo paslaugas bei užsisakyti dujų tiekimą.

2017-08-07 DLC akcininkai, LE ir „Litgrid", pasirašė įmonės akcijų pirkimo–pardavimo sutartį su „Telia Lietuva".

2017-08-07 ESO paskelbė apie planus šalia Marijampolės LEZ statyti GD skirstomojo tinklo atšaką LEZ besikuriančiai Danijos langų ir durų gamybos milžinei „Dovista", kuri planuoja pastatyti vieną didžiausių gamybos kompleksų Lietuvoje.

2017-08-10 ESO per 2017-2018 m. ketina automatizuoti 142 labiausiai pažeidžiamus skirstomojo tinklo ruožus. Dėl to energijos paslaugų kokybė pagerės 138 tūkst. klientų.

2017-08-10 Neeiliniame VAS išrinkti LEG Stebėtojų tarybos nariai 4 m. kadencijai: Mindaugas Keizeris, Dominykas Tučkus.

2017-08-14 LE pardavė EMC. Dalininko teises įsigijo geriausią kainą pasiūlęs pirkėjas VšĮ „Kauno Virpstas".

2017-08-17 ESO laikinos SGD stotelės Druskininkuose nuomos konkursą laimėjo „JetGas".

2017-08-21 Į Lietuvą atvyko pirmosios JAV išgautos GD. LDT dujas įsigijo iš „Cheniere". Dalį šių dujų LDT laiko Inčukalnio saugykloje.

2017-08-21 ESO ir „Telia" pirmą kartą įgyvendino bendrą EE ir ryšio tinklų įrengimo projektą viename gyvenamųjų namų kvartalų Vilniaus rajone.

2017-08-28 Kuršių nerijos EE skirstymo tinklo rekonstrukcijos darbai pristatyti Neringos savivaldybės tarybos posėdyje.

2017-08-30 Suformuota nauja LE Stebėtojų taryba. Nepriklausomais nariais išrinkti Darius Daubaras ir Daiva Lubinskaitė-Trainauskienė. FIN MIN į Stebėtojų tarybą paskyrė vyriausiąją ministerijos patarėją Agnę Bagočiutę ir Valstybės turto valdymo departamento direktorę Aušrą Vičkačkienę.

2017-08-30 LEG 2017 m. 1-6 mėn. pajamos 63,31 mln. EUR (-8%), EBITDA 27,08 mln. EUR (+25%), grynasis pelnas 10,28 mln. EUR (-42% mažiau nei pernai).

2017-08-31 ESO 2017 m. 1-6 mėn. pajamos 307,79 mln. EUR (-7,8%), EBITDA 76,6 mln. EUR (-12,7%), grynasis pelnas 46,3 mln. EUR (-13% mažiau nei pernai). Investicijos į EE ir GD skirstymo tinklus siekė 74,14 mln. EUR (+44,7%).

2017 rugsėjis:

2017-09-05 ESO pristatė investicijų planą Utenos regione investuoti į tinklą daugiau kaip 11 mln. EUR ir oro linijas pakeisti požeminiais kabeliais.

2017-09-06 ESO pradėjo teikti naują klientų EE vidaus tinklo įrengimo paslaugą.

2017-09-08 Atsistatydino LE generalinis direktorius Dalius Misiūnas.

2017-09-08 Iš LE Stebėtojų tarybos pasitraukė FIN MIN vyriausioji patarėja Agnė Bagočiutė. Ją pakeitė FIN MIN Valstybės iždo departamento direktoriaus pavaduotojas Gediminas Norkūnas.

2017-09-08 VAC generalinė direktorė Eglė Šimė įteikė prašymą atsistatydinti iš pareigų.

2017-09-12 Lietuvos Bankas išdavė EMA elektroninių pinigų įstaigos licenciją.

2017-09-12 LE įsigijo 25% vėjo elektrinių parką Lietuvoje valdančios bendrovės „Eurakras" akcijų.

2017-09-13 LEG atliko senųjų blokų (7 ir 8) emisijų monitoringo bandymus.

2017-09-13 LE Stebėtojų tarybos posėdyje Stebėtojų tarybos pirmininku išrinktas nepriklausomas narys Darius Daubaras.

2017-09-14 LE Stebėtojų taryba nusprendė naują bendrovės valdybą formuoti iš kandidatų, atrinktų viešos atrankos būdu. Valdybos atranką vykdys LE Skyrimo ir atlygio komitetas.

2017-09-15 Startavo naujas nemokamas EE gedimų registravimo numeris 1852.

2017-09-18 LDT kompanijai „Shell Western LNG B.V." patiekė SGD, reikalingas naujosios Klaipėdos antžeminės SGD paskirstymo stoties paleidimo ir derinimo darbams.

2017-09-18 Paskelbtas sprendimas 2014 m. pradėtoje byloje dėl UAB „Vilniaus energija" reikalavimo iš ESO prisiteisti virš 10 mln. EUR nuostolių už supirktą ne visą nustatytą maksimalų Remtinos gamybos apimties EE kiekį. Ieškinys atmestas visiškai.

2017-09-19 ESO užbaigė Mažeikių transformatorių pastotės rekonstrukcijos darbus – patikimesnis EE tiekimą ir skirstymas daugiau kaip 12 tūkst. ESO klientų.

2017-09-22 LE Stebėtojų taryba išrinko laikiną valdybą. Jos nariais paskirti Mindaugas Keizeris, Ilona Daugėlaitė, Darius Kašauskas ir Dominykas Tučkus. Valdybos pirmininku ir generaliniu direktoriumi išrinktas M. Keizeris.

2017-09-22 Naujai 4 metų kadencijai išrinkta LEG valdyba. Ją sudaro praėjusios kadencijos valdybos nariai: Eglė Čiužaitė, Darius Kucinas, Mindaugas Kvekšas ir Nerijus Rasburskis.

2017-09-22 Vilniaus miesto savivaldybės administracija išdavė leidimą VKJ statybvietės įrengimo darbams.

2017-09-25 LEG valdyba pirmininke išrinko valdybos narę E. Čiužaitę. Ji paskirta ir toliau eiti LEG generalinės direktorės pareigas.

2017-09-25 išsiplėtus „Gilės“ webchat aptarnavimo grupei, manogile.lt klientai atsakymus į užklausas gaus ir po darbo valandų.

2017-09-28 Tuuleenergia išduotas naujas laikinas leidimas eksploatuoti Tamba vėjo jėgainės iki 2018-05-31.

2017-09-25 (VKJ) ir 2017-09-28 (LRV) Europos Sąjungos Bendrajam Teismui paduotas prašymas dalyvauti byloje trečiuoju asmeniu, kurioje Danpower pateikė ieškinį prieš EK dėl VKJ suteikiamos valstybės pagalbos.

2017-09-26 ESO privatiems klientams pradėjo siūlyti naują paslaugą – per 10 d. įrengiamą autonominę dujų tiekimo sistemą.

2017-09-28 Planuodama 2021 m. grupės įmones įkurdinti bendrame biure, LE paskelbė viešąjį konkursą NT valdymo konsultantams geriausios alternatyvos pasiūlymui atrinkti.

2017-09-29 VKJ projekto biokuro dalį teigiamai įvertino EK nepriklausomi ekspertai.

2017-09-29 ESO VAS už pirmąjį šių metų pusmetį nuspręsta išmokėti po 0,046 EUR už akciją dividendus. Iš viso tarpiniams dividendams skirta 41,153 mln. eurų.

2017-09-29 Neeiliniame VAS priimtas sprendimas LEG akcininkams išmokėti 0,017 EUR dividendų už akciją. Iš viso tarpiniams dividendams skirta 10,796 mln. EUR.

2017-09-29 Startavo ESO paskyra socialine tinkle Facebook.

2017-09-30 Nesutarus dėl sąlygų, nutrūko EMA sutartis su UAB Mokėjimo paslaugos dėl tarpininkavimo surenkant komunalines įmokas. Sutarties nutraukimas kompensuotas pasirašant tiesiogines sutartis su paslaugų teikėjais.

2017-09-30 Atsistatydinus EnePRO vadovui Simonui Šileikiui, laikinai eiti generalinio direktoriaus pareigas paskirtas Finansų ir turto valdymo departamento direktorius Laurynas Jocys.

2017-09-30 Į Lietuvą atvyko antrasis SGD krovinys iš JAV. Dujas iš „Sabine Pass“ eksporto terminalo bendrovei LDT atplukdė Ispanijos dujų tiekimo kompanija „Gas Natural Fenosa“.

2017 spalis:

2017-10-01 Atnaujinta ESO Tinklo eksploatavimo ir Tinklo vystymo tarnybų struktūra.

2017-10-01 „Gilės“ Klientų aptarnavimo centre startavo nauja funkcija – ESO dujų naujų vartotojų lydėjimas numatytuose proceso žingsniuose.

2017-10-01 LDT iki metų pabaigos verslo klientams dujų kainą mažina 6%.

2017-10-02 ESO ir Energetikos ministerija pasirašė susitarimą dėl energijos sutaupymų. Energijos taupymo iniciatyvos padės iki 2020 m. sutaupyti 1,6 TWh energijos.

2017-10-04 LDT laimėjo didžiausios Latvijoje paukštininkystės įmonės AS „Putnu fabrika Kekava“ skelbtą tarptautinį konkursą gamtinėms dujoms tiekti.

2017-10-04 Paskutinė ESO Stebėtojų tarybos nario (pirmininko) D. Misiūno pareigų ėjimo diena.

2017-10-04 NTV valdyba pritarė Vilniaus nekilnojamojo turto objektų (A. Juozapavičiaus g. 13, Žvejų g. 14, P. Lukšio g. 1, 3, 5, 5B ir Aguonų g. 24, 26) pardavimui konkurso būdu.

2017-10-05 Gautas statybos leidimas VKJ biokuro dalies rangovo statybvietės įrengimui.

2017-10-05 Laikinąja VAC generaline direktore paskirta Ingrida Kudabienė, VAC Teisės paslaugų centro vadovė.

2017-10-05 LITGAS klientų pasitenkinimo indeksas pagal GCSI metodiką pasiekė 83 balus (2016 m. buvo 77).

2017-10-10 Pirmasis SGD tiekimo sausuma sandoris Lietuvoje: LITGAS sudarė sutartį su Lenkijos DUON dėl SGD tiekimo sausuma iš naujosios Klaipėdos SGD paskirstymo stoties.

2017-10-12 Vilniaus TE-3 jėgainė perduota „Lietuvos energijai“.

2017-10-13 ESO pasiskolino 100 mln. eurų „Lietuvos energijos“ žaliųjų obligacijų lėšų, kurias skirs investicijoms į elektros tinklų modernizavimą.

2017-10-16 LDT pardavė daugiau nei 6000 kub. m SGD (apie 40 GWh arba maždaug 3,5 mln. kub. m dujiniame pavidale) „Shell“ kompanijai, kurios buvo perkrautos iš „Independence“ saugykloje esančių LDT atsargų. Tai buvo penktasis mažos apimties SGD perkrovos sandoris.

2017-10-18 Pasirašyta sutartis su APVA dėl 49 mln. EUR paramos skyrimo VKJ projekto atliekų daliai.

2017-10-19 Suteikta garantija KKJ paskolai.

2017-10-20 EMA gavo elektroninių pinigų licenciją iš Lietuvos banko

2017 10 20 Iš žaliųjų obligacijų refinansuota Eurakro ilgalaikė banko paskola.

2017-10-21 Savitarnos svetainėje www.manogile.lt užsiregistravo 500-tūkstantasis klientas. Tokį vartotojų skaičių „Mano Gilė“ pasiekė per mažiau nei dvejus metus - nuo 2016 m. sausio 1 d. Visi šie klientai savo paskyrose yra pridėję daugiau nei 1 milijoną sutarčių.

2017-10-24 Druskininkuose pradeda veikti nauja SGD stotelė, užtikrinsianti miestui alternatyvų dujų šaltinį.

2017-10-26 Įvyko tradicinis metinis LDT didžiųjų klientų renginys, kurio metu klientams buvo pristatyta atnaujinta išmanioji savitarnos sistema.

2017-10-27 LEG pasirašė sutartį su VĮ Turto banku dėl bendro visų Bendrovei priklausančių UAB „Geoterma“ akcijų pardavimo.

2017-10-30 LDT klientų pasitenkinimo indeksas pagal GCSI metodiką pasiekė 81 balą (2016 m. buvo 80).

2017-10-30 VKEKK 2018 m. I ketvirčiui nustatė 12,5 % didesnę (19,6 EUR/MWh) prognozuojamą gamtinių dujų rinkos kainą, už kurią iš LITGAS reguliuojami energijos gamintojai perka SGD terminalo būtinąjį kiekį. Kaina didėja dėl išaugusių ateities sandorių kainų tarptautinėse biržose šaltuoju laikotarpiu.

2017-10-31 Paskelbta „Lietuvos energijos“ valdybos narių ir vadovo atranka.

2017-10-31 Pasirašyta sutartis su LPVA dėl 90 mln. EUR paramos skyrimo VKJ projekto biokuro daliai.

2017-10-31 ESO pastangos gerinti elektros įvedimo sąlygas kilstelėjo visos Lietuvos konkurencingumo reitingą – pagal prisijungimo prie elektros tinklų rodiklį pakilo į 33 vietą, 22 pozicijomis aukščiau nei prieš metus.

2017 lapkritis:

2017-11-03 „Lietuvos energijos“ paramos fondas paskirstė paramą 41 projektui.

2017-11-07 VKJ rangovai (LOT 2 biokuro dalis) pradėjo statybvietės įrengimo ir duobės užpylimo darbus.

2017-11-07 KKJ su UAB „Lemminkainen Lietuva“ pasirašė rangos darbų sutartį dėl „Aikštelės paruošimo darbų“ (kuro bunkeris).

2017-11-08 LITGAS ir LDT prisijungė prie įsteigtos SGD platformos.

2017-11-10 NTV valdyba patvirtino VIII-ą nekilnojamojo turto pardavimo aukcioną (40 objektų).

2017-11-15 Sumokėjus žemės mokestį galutinai užbaigtos procedūros susijusios su žemės sklypų VAE statybai nuomos sutarčių nutraukimu.

2017-11-17 LEG 2017 m. 9 mėn. pardavimo pajamos sudarė 96,7 mln. EUR, tai 4% mažiau nei pernai tuo pačiu metu. EBITDA buvo 38,4 mln. EUR, tai 21% daugiau nei 2016 m.

2017-11-17 2017 m. 9 mėn. ESO rezultatai: pajamos siekė 446,3 mln. EUR ir buvo 6,8 % mažesnės nei atitinkamu laiku pernai, EBITDA siekė 102,2 mln. EUR - 16,8 % mažiau nei tuo pat metu pernai. Investicijos į elektros ir gamtinių dujų skirstymo tinklus siekė 135,6 mln. EUR – 51,3 % daugiau nei pernai.

2017-11-18 LEG valdomoje KHAE įvyko Lietuvos elektros energetikos sistemos atkūrimo po totalinės avarijos bandymas.

2017-11-21 TIC valdyba Irmą Kaukienę, laikinai ėjusią TIC generalinės direktorės pareigas, paskyrė nuolatine vadove**.**

2017-11-21 VKEKK patvirtino gamtinių dujų skirstymo kainas 2018 m. – kainos visoms septynioms kainų grupėms mažėja nuo 14 iki 24 %, lyginant su 2017 m. II pusmečio kainomis.

2017-11-22 „Lietuvos energijos“ stebėtojų taryboje darbą pradėjo du nauji nariai: Andrius Pranckevičius ir Ramūnas Dilba.

2017-11-23 Gauta pirma ES paramos įmoka VKJ atliekų daliai (4,9 mln. EUR);.

2017-11-27 DLC vadovas Nerijus Dumbrava paskirtas „Elektroninių mokėjimų agentūros“ vadovu. Darius Zailskas paskirtas laikinu DLC generaliniu direktoriumi.

2017-11-27 KKJ sklypas perduotas rangovui, pradėti fiziniai atliekų bunkerio įrengimo darbai.

2017-11-27 Per 2017 m. I-III ketv. „Lietuvos energija“ išlaikė nuosaikų finansinių rezultatų augimą. Sumažėjus elektros ir dujų persiuntimo bei skirstymo kainoms klientams grupės pajamos krito 2,5 %. Tačiau koreguotas pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją (EBITDA) augo 5 % (iki 166 mln. EUR). „Lietuvos energijos“ nuosavo kapitalo grąžos (ROE) lygis išliko aukštas ir šį periodą siekė 9,3 %.

2017-11-29 Teismas atmetė DanPower skundą dėl VKJ detaliojo plano, kaip nepagrįstą.

2017-11-29 VTEK paskelbė, ESO ir TIC generalinės direktorės nepažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimų deklaruoti privačius interesus.

2017-11-30 VKEKK suderino LDT pasiūlytas 2018 m. I pusmečio gamtinių dujų kainas gyventojams. 5 centais nuo 0,64 iki 0,59 EUR už kubinį metrą sumažėjo kainos už gamtines dujas maistui gaminti naudojantiems gyventojams. Kitos kainos – vienos žemiausių per 10 metų – liko nepakitę.

2017 gruodis:

2017-12-01 LDT pradėjo tiekti gamtines dujas Druskininkų gyventojams, kuriems jos atpigo.

2017-12-01 Suformuota komanda dukterinėje bendrovėje Lenkijoje Geton Energy Sp. z o.o. ir pradėta veikla didmeninėje rinkoje.

2017-12-01 Suformuota komanda dukterinėje bendrovėje Latvijoje Geton Energy SIA ir bendrovė pradėjo aktyviai vykdyti pardavimus.

2017 12 03 Iš žaliųjų obligacijų refinansuota Tuleenergia ilgalaikė banko paskola.

2017-12-05 Gauta pirma ES paramos įmoka, biokuro daliai (2,4 mln. EUR);

2017-12-07 LDT ir LITGAS sudarė pirmąjį didelį SGD tiekimo sausuma sandorį su 4 pirkėjais. 4000 kub. m SGD iš „Independence“ laivo bus transportuojamos į mažos apimties SGD terminalą sausumoje, iš kur jas maždaug 100 autodujovežių iki pavasario gabens į Estiją, Lenkiją ir Druskininkus.

2017-12-08 NTV valdyba pritarė patalpų nuomos sutarčių atnaujinimams su ESO, kitomis LE įmonėmis bei Litgrid.

2017-12-08 įvyko KKJ statybų aikštelės atidarymo ceremonija.

2017-12-11 Publikuota LITGAS parengta 9 mėn. SGD rinkos apžvalga. Esminė žinia – SGD paklausa Azijoje neleido kristi kainoms Europoje, nors SGD pasiūla ir augo.

2017-12-11 LEG valdyba priėmė sprendimą nuo 2018 m. sausio 1 d. nutraukti Lietuvos elektrinės 7 bloko eksploataciją.

2017-12-12 Paskelbtos NTV reorganizavimo sąlygos. Pagal jas transporto veikla atskiriama nuo NTV įkuriant LE dukterinę įmonę bei į ją perkeliant visą turtą ir įsipareigojimus, susijusius su transporto veikla.

2017-12-14 Vyko Vilniaus nekilnojamojo turto objektų (A. Juozapavičiaus g. 13, Žvejų g. 14, P. Lukšio g. 1, 3, 5, 5B ir Aguonų g. 24, 26) konkursas. Konkurso metu nebuvo parduotas nė vienas objektas.

2017-12-18 Akcininko sprendimas (LE) didinti VKJ įstatinį kapitalą

2017-12-20 LITGAS darbuotojų įsitraukimo indeksas pasiekė 91% (2016 m. buvo 79%).

2017-12-20 Įvykusiame VIII-ame aukcione už 10,5 mln. EUR, įskaitant PVM NTV pardavė 11 objektų.

2017-12-14 TIC užbaigė Duomenų perdavimo tinklo atnaujinimo projektą.

2017-12-21 VKJ atliekų dalies rangovai pradėjo statybvietės įrengimą bei atliekų bunkerio pastato pamatų darbus.

2017-12-22 VATESI prašymu VAE SPB išanalizavo Astravo BE streso testų rezultatų ataskaita bei pateiktos pastabos.

2017-12-22 LEG su LITGRID AB sudarė sutartį dėl tretinio aktyviosios galios rezervo pirkimo – pardavimo.

2017-12-22 VKEKK paskelbė visuomenines elektros energijos kainas 2018 metams – kainos gyventojams vidutiniškai mažėja 1,2 %. Elektros kainos gyventojams mažėja jau penktus metus iš eilės. Nuo 2013 metų vidutinė elektros kaina gyventojams sumažėjo 23 %.

2017-12-28 LEG pateikė skundą teismui ginčydama VKEKK nutarimu nustatytą 2018 m. kainų viršutinę ribą ir VKEKK taikomus LEG sąnaudų skaičiavimo principus.

2017-12-29 Elektrėnuose sėkmingai išbandyta tretinio galios rezervo paslauga –bandymo metu KCB pasiekė numatytą 260 MW galią.

2017-12-29 EnePRO baigė įgyvendinti stambų, 8,5 mln. EUR vertės projektą - Estijos užsakovui „VKG Energia OU" atliko naujo katilo (Nr.4, 100 MW) projektavimo, pristatymo ir įrengimo darbus.

Po ataskaitinio laikotarpio:

2018-01-02 Gautas statybos leidimas VKJ.

2018-01-04 Gerojo valdymo indekse „Lietuvos energija" įvertinta aukščiausiu A+ reitingu.

2018-01-10 VAC Valdybos posėdžio metu patvirtinta nauja įmonės generalinė direktorė Eglė Šatkovskienė.

2018-02-02 Suformuota naujoji „Lietuvos energijos" įmonių grupės valdyba. Valdybos nariais ketveriems metams išrinkti Darius Maikštėnas, Darius Kašauskas, Vidmantas Salietis, Živilė Skibarkienė ir Dominykas Tučkus. „Lietuvos energijos" valdybos pirmininku ir bendrovės generaliniu direktoriumi, atsižvelgus į stebėtojų tarybos rekomendaciją, išrinktas Darius Maikštėnas.

NASDAQ Atskleidimo struktūrizuota lentelė

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas. Pagrindiniai nuostatai **Pagrindinis Bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.**		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Pagrindinės Bendrovės veiklos kryptys ir strategijos gairės viešai skelbiamos Bendrovės interneto tinklalapyje, Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės organai, siekdami Bendrovės veiklos tikslų, veikia Bendrovės ir visų Bendrovės akcininkų naudai.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organų veiklą reglamentuojantys teisės aktai, įstatai ir darbo reglamentai nustato bendradarbiavimo tarp Bendrovės priežiūros ir valdymo organų principus bei tvarką ir užtikrina, kad valdymo ir priežiūros organai tinkamai veiktų siekdami kuo didesnės naudos Bendrovei ir jos akcininkams.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovės organai gerbia Bendrovės veikloje dalyvaujančių ir su Bendrovės veikla susijusių asmenų teises ir interesus. Bendrovė vykdo prisiimtus finansinius ir kitus įsipareigojimus kreditoriams. Bendrovės dukterinės įmonės įgyvendina Bendrovės klientų aptarnavimo gerinimo priemones. Bendrovė yra įsteigusi Lietuvos energijos paramos fondą, kuris kaip socialinės atsakomybės politikos dalis, remia projektus visuomenei ir vietos bendruomenėms svarbiose gyvenimo srityse. Fondas taip pat remia gabius studentus. Informacija apie vykdomas iniciatyvas pateikiama Bendrovės interneto tinklalapyje ir metiniame pranešime.
II principas. Bendrovės valdymo sistema **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą Bendrovei, efektyvią Bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp Bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.**		

2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Taip	Pagal Bendrovės įstatus, Bendrovėje sudaromas kolegialus Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas – stebėtojų taryba, ir kolegialus Bendrovės valdymo organas – valdyba.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Pagal Bendrovės įstatus, valdyba yra atsakinga už tinkamą strateginį Bendrovės valdymą (tvirtina Bendrovės veiklos strategiją ir veiklos biudžetą, Bendrovės organizacinę struktūrą, priima sprendimus dėl kitų teisės aktuose, Bendrovės įstatuose valdybos kompetencijai priskirtų klausimų). Stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią Bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą (renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų; teikia visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlymus ir atsiliepimus dėl Bendrovės veiklos strategijos, Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Bendrovės pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, Bendrovės metinio pranešimo, valdybos ir Bendrovės vadovo veiklos; teikia Bendrovės valdybai atsiliepimus ir siūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos ir veiklos biudžeto, teikia nuomonę dėl kandidatūrų į dukterinių įmonių valdymo organus, priima sprendimus dėl kitų teisės aktuose, Bendrovės įstatuose stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtų klausimų).
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	Pagal Bendrovės įstatus Bendrovėje sudaromas kolegialus Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas – stebėtojų taryba, ir kolegialus Bendrovės valdymo organas – valdyba.

2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.[3]	Taip	Pagal Bendrovės įstatus Bendrovėje sudaromas kolegialus Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas – stebėtojų taryba. III ir IV principuose išdėstytos rekomendacijos Bendrovėje nėra įgyvendintos visa apimtimi, tačiau Bendrovė laikosi visų teisės aktuose numatytų reikalavimų, keliamų kolegialaus organo sudarymui. Pažymėtina, kad Bendrovė vykdo energetikos įmonių grupės patronavimo funkcijas. Kai kurių dukterinių įmonių veikla griežtai reglamentuojama teisės aktais ir prižiūrima atitinkamų valstybės institucijų (Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir kt.). Taip užtikrinamas sprendimų priėmimo skaidrumas ir operatyvumas, įgyvendinami Bendrovės vartotojų nediskriminavimo, Bendrovės sąnaudų mažinimo ir kiti principai.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.[4]	Taip	Pagal Korporatyvinio valdymo gaires ir Bendrovės įstatus Bendrovės stebėtojų tarybą sudaro 5 (penki) nariai. Ne mažiau kaip 1/2 (pusė) stebėtojų tarybos sudaro nepriklausomi nariai. Šiuo metu Stebėtojų taryboje yra 3 nepriklausomi nariai ir 2 akcininko atstovai. Bendrovės valdybą sudaro 5 (penki) nariai. Bendrovės nuomone, Bendrovės įstatuose nustatytas stebėtojų tarybos ir valdybos narių skaičius yra pakankamas, kad būtų užtikrinta tinkama Bendrovės veiklos priežiūra ir operatyvus bei efektyvus Bendrovės valdymas, o nepriklausomų narių įtraukimas į Bendrovės Stebėtojų tarybą sudaro sąlygas efektyviai veiklos priežiūrai, atskiri asmenys ar jų grupės neturi galimybės dominuoti priimant sprendimus (Stebėtojų tarybos posėdis laikomas įvykusiu, kai dalyvauja daugiau kaip pusė narių, o valdybos – ne mažiau nei 4 nariai).

[3] III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba **(pavyzdžiui, komitetų formavimas),** neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

[4] *Vykdomojo direktoriaus* ir *direktoriaus konsultanto* sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos nariai renkami Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytam maksimaliam laikotarpiui – 4 metų kadencijai. Apribojimų stebėtojų tarybos ar valdybos narių perrinkimui Bendrovės įstatuose nėra numatyta, tačiau yra taikomi galiojančiuose teisės aktuose nustatyti apribojimai patiems kandidatams į minėtų organų narius. Bendrovės įstatuose numatyta galimybė atšaukti tiek atskirus kolegialių organų narius, tiek visą kolegialų organą *in corpore,* nesibaigus tokio organo kadencijai. Valdybos narius (pavienius arba visus) turi teisę atšaukti stebėtojų taryba, o stebėtojų tarybos narius (pavienius arba visus) – visuotinis akcininkų susirinkimas.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo – stebėtojų tarybos – pirmininkas ir Bendrovės vadovas nėra tas pats asmuo. Stebėtojų tarybos nariai ir pirmininkas nėra buvę Bendrovės valdybos nariais ar Bendrovės vadovu. Bendrovės vadovas yra valdybos narys ir pirmininkas, tačiau tai nesudaro prielaidų galimam nešališkumo atsiradimui, kadangi yra sudarytas Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas – stebėtojų taryba.
III principas. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka **Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti Bendrovės atstovavimą smulkiųjų akcininkų interesams, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią Bendrovės veiklos bei jos valdymo organų[5] priežiūrą.**		

[5] Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotiniame akcininkų susirinkime renkamas kolegialus organas yra Valdyba, ji, kaip valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų Bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – Bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina ir 3.1 punktui.

3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principe – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Pagal Bendrovės įstatus, kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius privalo pateikti visuotiniam akcininkų susirinkimui kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas, nurodant bet kokias galimas interesų konflikto rizikas ir jų valdymo priemones (įskaitant ir nusišalinimą priimant sprendimus, nedalyvavimą svarstant atitinkamus klausimus ir pan.). Stebėtojų taryba renkama Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo, laikantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose nustatytų reikalavimų, taip pat kitų teisės aktų, reglamentuojančių atrankos į valstybės valdomų įmonių visuotinio akcininkų susirinkimo renkamą kolegialų organą procedūras.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Informacija apie kandidatus į valstybės valdomos įmonės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamą kolegialų organą teikiama teisės aktų nustatyta tvarka. Atrankos procedūras ir reikalavimus atrankai nustato atskiri teisės aktai. Teikiama informacija apie kandidato išsilavinimą, darbo patirtį, kompetenciją, užimamas ir buvusias pareigas (CV), interesų deklaracijos bei kiti teisės aktuose numatyti dokumentai. Nuomonę dėl kandidatų tinkamumo teikia atrankos komisija, sudaroma teisės aktų nustatyta tvarka. Interesų deklaracijose nurodomos visos aplinkybės, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas bei jo valdymo priemonės. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Bendrovę, stebėtojų tarybą ir Visuotinį akcininkų susirinkimą (akcininko teises įgyvendinančią instituciją). Informacija apie stebėtojų tarybos narių einamas pareigas ar dalyvavimą kitų įmonių veikloje nuolat renkama, kaupiama ir pateikiama Bendrovės metiniame pranešime bei Bendrovės interneto tinklalapyje.

3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiame organe.	Taip	Informacija apie kandidatus ir jų tinkamumą eiti valstybės valdomos įmonės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamą kolegialaus organo nario pareigas teikiama teisės aktų nustatyta tvarka, kandidatų tinkamumą vertina atrankos komisija. Informacija apie stebėtojų tarybos narių einamas pareigas ar dalyvavimą kitų įmonių veikloje nuolat renkama, kaupiama ir pateikiama tarpiniuose ir metiniame pranešimuose ir Bendrovės interneto tinklalapyje.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	Taip Taip	Stebėtojų tarybos ir valdybos sudarymo modelis leidžia užtikrinti įvairiapusę narių kompetenciją, atsižvelgiant į Grupės vykdomų veiklų specifiką, taip pat vertinamos EBPO pateikiamos rekomendacijos dėl valstybės valdomų įmonių kolegialių organų sudarymo. Stebėtojų taryboje ir valdyboje yra narių, išmanančių energetikos veiklas, taip pat turinčių strateginio valdymo, rizikų valdymo, finansų, organizacinio vystymo ir kitas kompetencijas, leidžiančias užtikrinti efektyvų priežiūros ir valdymo funkcijų vykdymą. Bendrovėje sudarytas Audito komitetas, kurio nariai turi reikalingas žinias finansų ir audito srityse. Skyrimo ir atlygio komitete bent vienas narys turi žinių ir patirties atlyginimų nustatymo bei atrankų vykdymo srityse.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Taip Taip	Stebėtojų tarybos nariai (įskaitant ir naujus narius) apie Bendrovės veiklą ir jos pokyčius, esminius Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų ir kitų Bendrovės veiklai įtakos turinčių aplinkybių pasikeitimus reguliariai informuojami stebėtojų tarybos posėdžių metu ir individualiai, esant poreikiui. Stebėtojų tarybos narių kompetencijos kėlimą reguliuoja Stebėtojų tarybos mokymų gairės.

		Bendrovės priežiūros ir valdymo organai ne rečiau nei 1 kartą per metus atlieka savo veiklos vertinimą, kurio metu nustato (jei yra poreikis) sritis, kuriose reikėtų atnaujinti savo žinias ir įgūdžius. Tam Bendrovė numato biudžeto lėšų dalį Mokymo gairėse nustatyta tvarka.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas[6] nepriklausomų[7] narių skaičius.	Taip	Stebėtojų tarybos sudarymas (ir nepriklausomų narių išrinkimas) priklauso visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai. Korporatyvinio valdymo gairėse bei Bendrovės įstatuose numatyta, kad ne mažiau kaip 1/2 Stebėtojų tarybos narių turi būti nepriklausomi. Ataskaitos pateikimo dieną stebėtojų taryboje yra 3 (trys) nepriklausomi nariai iš 5 (penkių) narių.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų;	Taip	Pagal Bendrovės įstatus nepriklausomumo kriterijus, vadovaujantis teisės aktų nustatytais reikalavimais ir gerąja bendrovės valdymo praktika, nustato visuotinis akcininkų susirinkimas bei įvertina atrankos komisija teisės aktų nustatyta tvarka. Vertinant narių nepriklausomumą vadovaujamasi NASDAQ Vilniaus listinguojamų bendrovių valdymo kodekse nustatytais reikalavimais, 2015 m. birželio 17 d. (Nr. 631) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kandidatų į valstybės įmonės ar savivaldybės įmonės valdybą ir kandidatų į valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamą kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“ nuostatomis. Pagal Bendrovės įstatų 22 straipsnį kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius privalo visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas

[6] Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

[7] Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų		aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Bendrovę ir stebėtojų tarybą bei Visuotinį akcininkų susirinkimą.

ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.		
3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Taip / Ne	Stebėtojų tarybos sudarymas (ir nepriklausomų narių išrinkimas) priklauso visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai (žr. 3.6 rekomendacijos komentarą). Pagal Korporatyvinio valdymo gaires ir Bendrovės įstatus nepriklausomumo kriterijus, vadovaujantis teisės aktų nustatytais reikalavimais ir gerąja bendrovės valdymo praktika, nustato teisės aktai ir visuotinis akcininkų susirinkimas (žr. 3.7 rekomendacijos komentarą). Korporatyvinio valdymo gairės ir Bendrovės įstatai taip pat numato kokie asmenys negali būti Stebėtojų tarybos nariais (generalinis direktorius, valdybos narys, elektros energijos ar dujų perdavimo ar gamybos (gavybos) veiklą vykdančio juridinio asmens priežiūros organo, valdymo organo ar administracijos narys bei asmuo, kuris pagal teisės aktus neturi teisės eiti šių pareigų).
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Taip	Stebėtojų tarybos sudarymas (ir nepriklausomų narių išrinkimas) priklauso visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai (žr. 3.6 rekomendacijos komentarą). Informacija apie išrinktus nepriklausomus stebėtojų tarybos narius pateikiama tarpiniuose ir metiniame pranešimuose ir Bendrovės interneto tinklalapyje.

3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Neaktualu	Bendrovėje iki šiol nebuvo atvejų, kada būtų iškilęs poreikis taikyti šią rekomendaciją. Su nepriklausomu stebėtojų tarybos nariu sudarytoje sutartyje dėl nepriklausomo stebėtojų tarybos nario veiklos nustatytas įpareigojimas stebėtojų tarybos nariui nedelsiant raštu informuoti Bendrovę ir stebėtojų tarybą apie bet kokias naujas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų[8]. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	Nepriklausomam stebėtojų tarybos nariui už jo veiklą stebėtojų taryboje yra atlyginama su juo pasirašytoje sutartyje dėl nepriklausomo stebėtojo tarybos nario veiklos nustatyta tvarka ir sąlygomis. Sutarties su nepriklausomu stebėtojų tarybos nariu sąlygas tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas. Pagal Korporatyvinio valdymo gaires Bendrovės atlygio dydis nepriklausomam stebėtojų tarybos nariui yra apribotas maksimalia suma, skaičiuojamą proporcingai nuo Bendrovės generalinio direktoriaus atlyginimo (1/4 generalinio direktoriaus atlyginimo nepriklausomam Stebėtojų tarybos nariui ir 1/3- nepriklausomam Stebėtojų tarybos pirmininkui).
IV principas. Visuotiniame akcininkų susirinkime renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotiniame akcininkų susirinkime renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų[9] priežiūrą ir visų Bendrovės akcininkų interesų apsaugą.**		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principe – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba – yra atsakinga už efektyvią Bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą (renka valdybos

[6] Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos Įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluotė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi Įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

[9] Žr. 3 išnašą.

kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.[10]		narius ir atšaukia juos iš pareigų; teikia visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlymus ir atsiliepimus dėl Bendrovės veiklos strategijos, Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Bendrovės pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, Bendrovės metinio pranešimo, valdybos ir Bendrovės vadovo veiklos; teikia Bendrovės valdybai atsiliepimus ir siūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos ir veiklos biudžeto, priima sprendimus dėl kitų teisės aktuose, Bendrovės įstatuose stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtų klausimų).
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Stebėtojų tarybos nariai veikia gera valia Bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi Bendrovės interesais ir atsižvelgdami į visuomenės gerovę. Stebėtojų tarybos nariai turi teisę išreikšti savo nuomonę visais posėdžio darbotvarkėje numatytais klausimais, kuri, vadovaujantis Bendrovės stebėtojų tarybos darbo reglamentu, turi būti tinkamai atspindėta posėdžio protokole.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje[11] kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	Stebėtojų tarybos nariai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai savo, kaip kolegialaus organo nario, laiko pareigoms vykdyti. 2017 metais įvyko 14 (keturiolika) Bendrovės Stebėtojų tarybos posėdžių. Visi Stebėtojų tarybos nariai dalyvavo daugiau kaip pusėje organizuotų posėdžių. Stebėtojų tarybos nariai dalyvavo ir komitetų veikloje (dalyvavo Rizikų valdymo, Skyrimo ir atlygio, Audito komitetų posėdžiuose), teikė nuomonę Bendrovės veikloje aktualiais klausimais.

[10] Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

[11] Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankantį kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Bendrovės kolegialūs organai laikosi nurodytų rekomendacijų. Kolegialių organų nariai prieš priimdami sprendimus apsvarsto jų įtaką Bendrovės veiklai ir Bendrovės akcininkui. Bendrovės įstatai įpareigoja Bendrovės kolegialius organus ir kiekvieną jų narį veikti Bendrovės ir jos akcininkų naudai. Bendravimas su akcininku ir įsipareigojimai jiems nustatomi vadovaujantis teisės aktų reikalavimais. Bendrovės Stebėtojų taryba ne rečiau kaip 1 (vieną) kartą per ketvirtį informuodavo Bendrovės akcininko teises valdančią instituciją apie savo veiklą, teikdavo ketvirtines Bendrovės veiklos ataskaitas.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Neaktualu	Sutartys dėl veiklos stebėtojų taryboje su stebėtojų tarybos nariais sudaromos visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu. Sutarčių su valdybos nariais ir valdybos pirmininku dėl jų veiklos valdyboje sąlygas nustato stebėtojų taryba. Bendrovės vadovo darbo sutarties sąlygas nustato valdyba. Bendrovės kolegialūs organai sandorius sudaro ir tvirtina vadovaudamiesi teisės aktų ir Bendrovės įstatų reikalavimais. Sandorių tarp šioje rekomendacijoje nurodytų asmenų ir Bendrovės nebuvo.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų[12]. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba yra nepriklausoma nuo Bendrovės valdymo organų ir priimdama sprendimus, turinčius reikšmės Bendrovės veiklai ir strategijai, veikia savarankiškai, vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais. Bendrovė užtikrina stebėtojų tarybos aprūpinimą jos veiklai reikalingais ištekliais (techniškai prižiūri stebėtojų tarybos posėdžius, suteikia visą reikiamą informaciją ir vykdo kitas funkcijas, numatytas Bendrovės stebėtojų tarybos darbo reglamente).

[12] Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.	Taip Ne	Žr. 4.13 punkto komentarą.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus[13]. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims	Taip Taip	Stebėtojų taryba veikia ir sprendimus priima vadovaudamasi teisės aktų ir Bendrovės įstatų reikalavimais, įskaitant ir priimant sprendimus dėl šioje dalyje nurodytų klausimų. Bendrovėje formuojami Rizikų valdymo, Skyrimo ir atlygio bei Audito komitetai, veikiantys Grupės mastu. Bendrovės nuomone, stebėtojų tarybos darbas yra pakankamai efektyvus, subalansuotas ir gerai organizuotas, todėl stebėtojų taryba gali tinkamai atlikti visas jai priskirtas funkcijas.

[13] Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.		Specialių ar išskirtinių balsavimo teisių nepriklausomiems stebėtojų tarybos nariams nėra suteikiama. Nepriklausomi stebėtojų tarybos nariai visada turi teisę pareikšti savo nuomonę, kuri užfiksuojama posėdžių protokoluose.
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekiama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Taip	Pagal Korporatyvinio valdymo gaires bei Stebėtojų tarybos patvirtintus komitetų veiklos nuostatus, Komitetai yra skirti užtikrinti Stebėtojų tarybos darbo efektyvumą. Komitetai atlieka patariamąją funkciją, o galutinį sprendimą priima Stebėtojų taryba.
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.	Taip	Komitetus sudaro ne mažiau kaip 3 nariai, įtraukiant ir nepriklausomus narius. Stebėtojų tarybos, Skyrimo ir atlygio, Audito komitetų pirmininkai yra nepriklausomi Stebėtojų tarybos nariai.
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti	Taip	Komitetai yra patariamieji Stebėtojų tarybos organai. Jų nuostatus tvirtina ir jų narius skiria Stebėtojų taryba. Komitetai ne rečiau kaip 1 kartą per 6 (šešis) mėnesius teikia savo veiklos ataskaitą, kurią pristato Stebėtojų tarybos posėdžio metu.

paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Iš dalies	Posėdžių skaičius metiniame pranešime nėra skelbiamas, tačiau apie įvykusių posėdžių skaičių ir juose priimtus pagrindinius sprendimus ne rečiau kaip kartą per 6 mėnesius yra informuojama Stebėtojų taryba bei Bendrovės akcininko teises įgyvendinanti institucija.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	Visi Komitetų pirmininkai yra Stebėtojų tarybos nariai. Stebėtojų tarybos nariai turi teisę dalyvauti komitetų posėdžiuose. Komitetų posėdžiuose, esant poreikiui, dalyvauja tam tikri darbuotojai ar ekspertai Komitetų kvietimu. Komitetų pirmininkai turi galimybę tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininko teises įgyvendinančia institucija.
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo.	Taip	Skyrimo ir atlygio komiteto pagrindinės funkcijos aprašytos Korporatyvinio valdymo gairėse bei atitinka, tačiau neapsiriboja, šiame principe išvardintas funkcijas. Skyrimo ir atlygio komitetas teikia nuomonę dėl Grupės įmonių valdymo ir priežiūros organų (esant poreikiui – gali teikti nuomonę ir dėl kitų) kandidatūrų. Sprendimus dėl tokių kandidatūrų tvirtinimo priima Stebėtojų taryba. Nuomonę dėl minėtų kandidatūrų tinkamumo teikia ir Bendrovės valdyba (įskaitant ir generalinį direktorių).

4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.		
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui; 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą; 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;	Taip	Skyrimo ir atlygio komiteto pagrindinės funkcijos aprašytos Korporatyvinio valdymo gairėse bei atitinka, tačiau neapsiriboja, šiame principe išvardintas funkcijas. Skyrimo ir atlygio komitetas teikia nuomonę dėl Aukščiausios grandies vadovų politikos gairių Stebėtojų tarybai. Stebėtojų taryba priima sprendimus dėl tokių atlygio gairių patvirtinimo, atsižvelgdama į Skyrimo ir atlygio komiteto nuomonę. Komitetas visuotiniame akcininkų susirinkime nedalyvauja, tačiau reguliariai (1 kartą per 6 mėnesius) apie jo veiklą yra informuojama Stebėtojų taryba bei akcininko teises įgyvendinanti institucija.

6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, spręsdamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimu. 4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		

4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų	Taip	Audito komiteto pagrindinės funkcijos aprašytos Korporatyvinio valdymo gairėse bei atitinka, tačiau neapsiriboja, šiame principe išvardintas funkcijas. Audito komiteto posėdžiuose dalyvauja Vidaus audito padalinio vadovas, esant poreikiui kiti darbuotojai, svarstant konkrečius klausimus. Audito komitetas bendradarbiauja ir su kitais komitetais, esant poreikiui organizuojami jungtiniai posėdžiai. Audito komiteto posėdyje, esant poreikiui, dalyvauja nepriklausomą finansinių ataskaitų auditą atliekančios bendrovės atstovai. Audito komitetas teikia nuomonę dėl vidaus audito metinių planų, kuriuos tvirtina Stebėtojų taryba. Vidaus audito padalinys informuoja Audito komitetą apie vidaus audito planų vykdymą bei teikia ataskaitas. Tikrinti darbuotojų skundų dėl pažeidimų ir įtarimų iki šiol nebuvo poreikio. Audito komitetas savo veiklos ataskaitas Stebėtojų tarybai teikia ne rečiau kaip kartą per 6 mėnesius.

rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta		

tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksmams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		

4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Stebėtojų taryba savo veiklos vertinimą atlieka kiekvienais metais. Stebėtojų taryba vertina posėdžių organizavimą, efektyvumą, kompetencijų poreikį, tarpusavio bendradarbiavimą, vadovybės pateikiamos informacijos pakankamumą sprendimams priimti. Informacija apie Stebėtojų tarybos veiklos procedūras, taikomas praktikas, priimtus sprendimus nėra skelbiama viešai, tačiau apie tai Stebėtojų taryba ne rečiau kaip kartą per ketvirtį informuoja Bendrovės akcininko teises įgyvendinančią instituciją.
V principas. Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka **Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų Bendrovės organų bendradarbiavimą.**		
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiame principe sąvoka *kolegialūs organai* apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Stebėtojų tarybai ir valdybai vadovauja jų pirmininkai. Stebėtojų tarybos pirmininkas yra nepriklausomas narys. Posėdžiai vyksta pagal iš anksto nustatytą grafiką, laikomasi reguliarumo, esant poreikiui organizuojami neeiliniai posėdžiai. Visi kolegialių organų nariai turi vienodas galimybes iš anksto susipažinti su informacija, reikalinga sprendimui priimti.

5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokiu periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.[14]	Taip	Kolegialių organų posėdžiai vyksta pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Stebėtojų tarybai sudaromas metinis posėdžių ir jų darbotvarkių planas, kuris, atsižvelgiant į Įmonių grupės veiklą ir vykstančius procesus, papildomas metų eigoje. Stebėtojų tarybos posėdžiai vyksta kartą per mėnesį, o valdybos – kartą per savaitę. Stebėtojų tarybos nariai siūlo klausimus, kuriuos reikalinga aptarti posėdžių metu, Stebėtojų tarybos nariams pristatoma ne tik Bendrovės, bet ir atskirų Grupės įmonių veikla.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Kolegialaus organo nariai apie posėdžio darbotvarkę žino iš anksto, būsimo posėdžio darbotvarkė aptariama einamojo posėdžio pabaigoje, į būsimo posėdžio darbotvarkę klausimai įtraukiami bendru sutarimu. Eigoje darbotvarkė įprastai nekeičiama. Visi kolegialių organų nariai sprendimams priimti reikalingą medžiagą darbotvarkės klausimais gauna iš anksto ir turi galimybę su ja susipažinti bei užduoti klausimus tiek iki posėdžio, tiek posėdžio metu, turi teisę siūlyti papildyti svarstomo klausimo medžiagą, prašyti ją patikslinti. Apie bet kokias gautas pastabas ar tikslinimą informuojami visi kolegialaus organo nariai.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Taip	Stebėtojų tarybos posėdžiuose dalyvauja ir Bendrovės valdyba. Posėdžių datos ir darbotvarkės derinamos taip, kad juose galėtų dalyvauti visi kolegialių organų nariai. Stebėtojų taryba ir valdyba bendradarbiauja formuojant posėdžių darbotvarkes, įtraukiant aktualius Bendrovės ar Grupės įmonių veiklos klausimus.

[14] Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

VI principas. Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius ir užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.**		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės visą įstatinį kapitalą sudaro 0,29 Eur nominalo paprastosios vardinės akcijos, kurios visiems jų turėtojams suteikia vienodas turtines ir neturtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Neaktualu	Akcijų suteikiamos teisės nurodomos Bendrovės įstatuose ir nesiskiria nuo numatytų Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme. Rekomendacija neaktuali, nes Bendrovės vienintelis akcininkas – valstybė. Bendrovės akcijų įsigijimui taikomas specialus teisinis reguliavimas, kadangi Bendrovė priskiriama nacionaliniam saugumui svarbią reikšmę turinčioms įmonėms.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą[15]. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Bendrovės sandoriai sudaromi Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose nustatyta tvarka. Svarbūs sandoriai, naujų įmonių steigimas ar atskirų Grupės įmonių kapitalo struktūros keitimas (didinimas, mažinimas, akcijų priedų formavimas), reorganizavimas ir pan., svarbių kreditavimo sandorių sudarymas, gali būti vykdomas tik pritarus visuotiniam akcininkų susirinkimui.

[15] Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvarstomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	Bendrovė visuotinį akcininkų susirinkimą šaukia ir kitas susirinkimo procedūras įgyvendina Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka.
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Neaktualu	Vienintelė Bendrovės akcininkė – valstybė. Bendrovės akcininko teises įgyvendina Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Užsienyje gyvenančių akcininkų nėra, todėl rekomendacija nėra aktuali.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininko teises įgyvendinanti institucija gali įgyvendinti savo teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime teisės aktų nustatyta tvarka ir yra neribojama.

6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Neaktualu	Kadangi Bendrovės akcininko teises įgyvendina Lietuvos Respublikos finansų ministerija, visuotinių akcininkų susirinkimų sprendimų priėmimas vykdomas pagal vidines ministerijos procedūras.
VII principas. Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas **Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti Bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų ir užtikrinti skaidrų bei efektyvų Bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.**		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų. Pagal Bendrovės įstatus, kiekvienas kandidatas į kolegialaus organo narius privalo jį renkančiam organui pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti kolegialaus organo nario ir Bendrovės interesų konfliktas, stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Bendrovę ir stebėtojų tarybą. Be to, Bendrovės įstatus valdybos nariai negali dirbti kito darbo ar eiti kitų pareigų, kurios būtų nesuderinamos su jų veikla valdyboje, įskaitant vadovaujančių pareigų kituose juridiniuose asmenyse ėjimą (išskyrus pareigas ir darbą bendrovėje ir įmonių grupėje), darbą valstybės tarnyboje, statutinėje tarnyboje. Eiti kitas pareigas ar dirbti kitą darbą, išskyrus pareigas Bendrovėje ir kituose juridiniuose asmenyse, kurių dalyviu yra bendrovė, bei vykdyti pedagoginę, kūrybinę ar autorinę veiklą valdybos nariai gali tik gavę išankstinį stebėtojų tarybos sutikimą.

7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Vadovaujantis įstatymais ir Bendrovės teisės aktais, reglamentuojančiais Bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių veiklą, Bendrovės organų nariai privalo vengti situacijos, kai jų asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti Bendrovės interesams ir neturi teisės balsuoti, kai posėdyje sprendžiamas su jo veikla atitinkamame Bendrovės organe susijęs ar jo atsakomybės klausimas. Be kita ko, interesų deklaracijose nurodomos interesų konflikto valdymo priemonės, įskaitant nusišalinimą priimant sprendimus, esant poreikiui ir nedalyvavimą posėdyje, svarstant atitinkamus klausimus.
VIII principas. Bendrovės atlyginimų politika **Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos ir direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti Bendrovės atlyginimų politikos ir direktorių atlyginimų viešumą bei skaidrumą**.		

8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Taip	Bendra informacija apie Bendrovės atlyginimų politiką ir vidutiniai atskirų darbuotojų grupių atlyginimų dydžiai viešai skelbiami Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose. Taip pat informacija yra skelbiama Bendrovės interneto tinklalapyje. Bendrovė viešai skelbia Bendrovės valdymo organų nariams nustatytą darbo užmokestį ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą. Metiniame pranešime nėra pateikiama Bendrovės direktorių atlyginimų politika ateinantiems ir tolesniems metams. Tarpiniuose ir metiniame pranešimuose pateikiama informacija apie Bendrovės organų nariams priskaičiuotas pinigų sumas (atlyginimus, kitas išmokas).
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas;	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą. Tarpiniuose ir metiniame pranešimuose pateikiama informacija apie Bendrovės organų nariams priskaičiuotas pinigų sumas (atlyginimus, kitas išmokas, tantjemas, kitas išmokas iš pelno), informacija apie perleistą turtą ir suteiktas garantijas organų nariams, taip pat kita informacija, susijusi su atlygiu organų nariams.

8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.		
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.

3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		

8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.	Taip	Bendrovėje kintamosios atlygio dalies nustatymą ir mokėjimą reglamentuoja Aukščiausio lygmens vadovų atlygio gairės, tvirtinamos Stebėtojų tarybos ir taikomos Grupės mastu. Detalesnę tvarką reguliuoja Atlygio politika. Generaliniam direktoriui kintamąją atlygio dalį iki 40 proc. metinės pastovios atlygio dalies nustato bendrovės valdyba. Nuomonę tokiam sprendimui teikia Bendrovės Stebėtojų taryba. Pažymėtina, kad vienodi kintamosios atlygio dalies nustatymo ir mokėjimo principai yra taikomi visoje „Lietuvos energija“, UAB įmonių grupėje. Kintama atlygio dalis priklauso nuo veiklos rezultatų (Bendrovės tikslų) pasiekimo.
8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Taip	Vadovų ir darbuotojų kintamos atlygio dalies nustatymas siejamas su iš anksto patvirtintais Bendrovės ir darbuotojų tikslais ir priklauso nuo jų įvykdymo. Kintamoji atlygio dalis generaliniam direktoriui skiriama už tikslų (rodiklių) pasiekimą. Tikslus (rodiklius) generaliniam direktoriui nustato ir tvirtina bendrovės valdyba, atsižvelgiant į Bendrovės stebėtojų tarybos nuomonę.
8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.	Taip	Bendrovės atlygio politika nustato, kad aukščiausio lygmens vadovams kintama atlygio dalis išmokama dalimis per 2 (du) mokėjimus: pirmoji kintamosios atlygio dalis, sudaranti 80 proc. visos apskaičiuotos ir paskirtos kintamosios atlygio dalies (už ataskaitinio laikotarpio pasiektus tikslus (rodiklius)), išmokama per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo dėl kintamos atlygio dalies išmokėjimo priėmimo; antroji kintamosios atlygio dalis, sudaranti 20 proc. visos apskaičiuotos kintamos atlygio dalies (už ataskaitinio laikotarpio Nr.1 metu pasiektus tikslus (rodiklius)), siekiant aukščiausio lygmens vadovų lojalumo įmonei ir veiklos rezultatų tęstinumo, atidedama ir išmokama po 1 (vienerių) metų per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo dėl antrosios kintamos atlygio dalies išmokėjimo priėmimo, išmokant kartu su 80 proc. kintamąja atlygio dalimi, priskaičiuota už pastarojo ataskaitinio laikotarpio metu pasiektus tikslus (rodiklius). Generalinio direktoriaus veiklos rodiklių nustatymo ir kintamos atlygio dalies skaičiavimo tvarka nesiskiria nuo aprašytos.

8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Neaktualu	
8.10. Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Taip	Išeitinės išmokos apskaičiuojamos ir mokamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso nuostatomis.
8.11. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	Žr. 8.10 rekomendacijos komentarą.
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamasi mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	

8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Taip	Stebėtojų tarybos nepriklausomiems nariams mokamas Korporatyvinio valdymo gairėse numatytas atlygis. Kitas atlygis Stebėtojų tarybos nariams nėra mokamas.
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Neaktualu	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Neaktualu	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Atlygį sudaro pagrindinė (nekintama) ir kintamoji atlygio dalis. Kitoks atlygis nėra numatytas.

8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Neaktualu	Žr. 8.19 rekomendacijos komentarą.
8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.	Neaktualu	Žr. 8.19 rekomendacijos komentarą.
8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.	Neaktualu	Žr. 8.19 rekomendacijos komentarą.
	Neaktualu	Žr. 8.19 rekomendacijos komentarą.

8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.		
IX principas. Interesų turėtojų vaidmuo Bendrovės valdyme **Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymų, ir skatinti aktyvų Bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą, kuriant Bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.**		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Bendrovės valdymo sistema užtikrina, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.

9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų, nustatydama bendras įmonių Grupei taikomas taisykles. Interesų turėtojai (pvz., dukterinių įmonių darbuotojų profesinės sąjungos) gali dalyvauti dukterinių įmonių valdyme tiek, kiek tai numato įstatymai.
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.
X principas. Informacijos atskleidimas **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius Bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir Bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.**		

10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1. bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2. bendrovės tikslus; 3. asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4. bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5. galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6. bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7. pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8. bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu.	Taip	Bendrovės metiniame ir tarpiniuose pranešimuose atskleidžiama informacija apie Bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus, strategiją, priežiūros ir valdymo organų narius ir vadovą, Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams nustatytą atlygį ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas. Rekomendacijos 4 ir 6 punktuose nurodyta informacija skelbiama tiek, kiek yra privaloma pagal galiojančius teisės aktus ir metinių finansinių ataskaitų parengimui keliamus reikalavimus.
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	Taip	Bendrovė atskleidžia Grupės konsoliduotus rezultatus.
10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principe.	Taip	10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodyta informacija pateikiama Bendrovės metiniame pranešime ir Bendrovės interneto tinklalapyje. Bendrovė viešai skelbia Bendrovės vadovo darbo užmokestį ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas.

10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.	Taip	10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodyta informacija skelbiama tiek, kiek tai privaloma pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus. Informacija apie Bendrovės ir interesų turėtojų santykius skelbiama pranešimuose spaudai ir Bendrovės interneto tinklalapyje.
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos. Bendrovė patvirtino „Lietuvos energija“, UAB įmonių grupės listinguojamų bendrovių viešai neatskleistos informacijos konfidencialumo užtikrinimo ir atskleidimo politiką, kuri privaloma ir dukterinėms listinguojamoms bendrovėms. Listinguojamos bendrovės taip pat laikosi Viešai neatskleistos informacijos konfidencialumo užtikrinimo ir atskleidimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2013 m. vasario 28 d. nutarimu Nr. 03-46.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintiną priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Be 10.5 rekomendacijos komentare nurodyto informacijos atskleidimo būdo, dukterinės listinguojamos bendrovės naudojasi įvairiomis priemonėmis (VĮ Registrų centro leidžiamu elektroniniu informaciniu leidiniu viešiems pranešimams skelbti, naujienų agentūromis, viešai prieinamu Bendrovės interneto tinklalapiu), siekdama užtikrinti, kad skleidžiama informacija pasiektų kuo daugiau suinteresuotų asmenų. Bendrovės ir jos dukterinių listinguojamų bendrovių interneto tinklalapiuose informacija skelbiama lietuvių ir anglų kalbomis.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines	Taip	Bendrovė savo interneto tinklalapyje skelbia visą šioje rekomendacijoje nurodytą informaciją. Pranešimai apie esminius įvykius skelbiami dukterinių listinguojamų bendrovių interneto tinklalapiuose.

ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.		
XI principas. Bendrovės audito įmonės parinkimas **Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.**		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Bendrovėje atliekamas Bendrovės metinės finansinės atskaitomybės auditas. Audito įmonė taip pat patikrina metinio pranešimo atitikimą audituotai finansinei atskaitomybei.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Ne	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka atrinkus audito įmonę, ją visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo Bendrovės valdyba.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Nepriklausomo auditoriaus išvada

„Lietuvos energija“, UAB akcininkui

Išvada dėl atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, atskirosios ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą „Lietuvos energija“, UAB (toliau – Bendrovė) ir jos patronuojamųjų įmonių (toliau visos kartu – Grupė) 2017 m. gruodžio 31 d. atskirosios bei konsoliduotosios finansinės padėties ir tuomet pasibaigusių metų jų atskirųjų bei konsoliduotųjų finansinių veiklos rezultatų ir atskirųjų bei konsoliduotųjų pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų nuomonė atitinka papildomą ataskaitą Audito komitetui.

Mūsų audito apimtis
Bendrovės ir Grupės atskirąsias bei konsoliduotąsias finansines ataskaitas sudaro:

- 2017 m. gruodžio 31 d. atskiroji bei konsoliduotoji finansinės padėties ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų atskirosios bei konsoliduotosios pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos;
- tuomet pasibaigusių metų atskiroji bei konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų atskiroji bei konsoliduotoji pinigų srautų ataskaita; ir
- atskirųjų bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis apibendrintus reikšmingus apskaitos principus.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

UAB „PricewaterhouseCoopers“, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 (5) 239 2300, faks.+370 (5) 239 2301, el. p. vilnius@lt.pwc.com, www.pwc.com/lt

UAB „PricewaterhouseCoopers“, įmonės kodas 111473315, registruota LR juridinių asmenų registre.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Bendrovės ir Grupės vadovaujantis Tarptautinių buhalterių etikos standartų valdybos Buhalterių profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kurie taikytini atliekant atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Remdamiesi savo žiniomis ir isitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Bendrovei ir Grupei, atitinka Lietuvos Respublikoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat pareiškiame, kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 537/2014 išimtis, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme.

Ne audito paslaugos, kurias laikotarpiu nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. suteikėme Bendrovei ir Grupei, atskleistos finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 31 pastaboje.

Mūsų audito metodika

Apžvalga

Reikšmingumo lygis

- Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei yra 5 mln. Eur
- Bendras reikšmingumo lygis Grupei yra 5,3 mln. Eur

Audito apimtis

- Auditą atlikome aštuoniuose ataskaitas rengiančiuose ūkio subjektuose, kurie visi veikia Lietuvoje
- Mūsų visas audito darbas apėmė 94 % Grupės turto ir pajamų

Pagrindiniai audito dalykai

Bendrovė: Investicijų į patronuojamąsias įmones ir iš jų gautinų sumų vertės sumažėjimas

Grupė:

- Ilgalaikis materialusis turtas, vertinamas perkainota verte
- Ilgalaikis materialusis turtas, vertinamas įsigijimo savikaina atėmus nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo atskirosiose ir konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose (toliau – finansinės ataskaitos) rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose vadovybė priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Bendrovės ir Grupės reikšmingumo lygį atskirosioms ir konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir apimtį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei	5 mln. Eur (2016 m. – 5,8 mln. Eur)
Bendras reikšmingumo lygis Grupei	5,3 mln. Eur (2016 m. – 7,2 mln. Eur)
Kaip mes jį nustatėme	Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei sudaro 5 % vidutinio pelno dydžio prieš apmokestinimą už 2015–2017 metus. Bendras reikšmingumo lygis Grupei sudaro 5 % pelno prieš apmokestinimą, koreguoto vienkartiniais ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo nuostoliais (32 mln. Eur) ir vienkartinėmis reguliuojamos veiklos pajamomis (17 mln. Eur).
Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas	Kaip pagrindinį kriterijų Bendrovės reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome pelną prieš apmokestinimą, nes, mūsų nuomone, tai yra bendrai priimtas kriterijus ir būtent šiuo kriterijumi dažniausiai remiamasi, norint įvertinti įmonės veiklos rezultatus. Bendrovės ataskaitinių metų veiklos rezultatai priklauso nuo jos patronuojamųjų įmonių veiklos rezultatų dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais ir nuo vėlesniais laikotarpiais išmokamų

pwc

dividendų, todėl pasirinkome vidutinius dydžius tam, kad būtų eliminuojami neįprasti nuokrypiai.

Grupės pelnas prieš apmokestinimą buvo pakoreguotas vienkartiniais straipsniais, kurie atspindi pavienius įvykius.

Pasirinkome 5 %, kuris yra priimtinose kiekybinio reikšmingumo ribose.

Sutarėme su Audito komitetu, kad informuosime jį apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 250 tūkst. Eur sumą, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiame jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas	*Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką*
Investicijų į patronuojamąsias įmones ir iš jų gautinų sumų vertės sumažėjimas (Žr. 4, 8, 37 pastabas)	Įgijome supratimą apie vadovybės taikomą procesą, skirtą patronuojamųjų įmonių veiklos rezultatų stebėjimui ir investicijų į patronuojamąsias įmones atsiperkamosios vertės įvertinimui.
Apskaitinė investicijų į patronuojamąsias įmones vertė (1 149 mln. Eur) ir iš jų gautinų sumų vertė (499 mln. Eur) 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 87 % viso Bendrovės turto. Per 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius finansinius metus Bendrovė pripažino 12,1 mln. Eur investicijų į patronuojamąsias įmones ir joms suteiktų paskolų vertės sumažėjimo nuostolį bei apskaitė 2,9 mln. Eur atidėjinį garantijoms, suteiktoms, siekiant užtikrinti dukterinės įmonės įsipareigojimų vykdymą. Siekdama įvertinti iš patronuojamųjų įmonių gautinų paskolų atgautinumo tikimybę ir būtinybę suformuoti atidėjinį garantijoms, vadovybė naudojo tuos pačius vertės sumažėjimo testus,	Mes gavome vadovybės įvertinimą dėl vertės sumažėjimo požymių egzistavimo, išanalizavome šį įvertinimą ir aptarėme jį su vadovybe. Mes gavome įmonių, kurioms buvo nustatyti vertės sumažėjimo požymiai, vertės sumažėjimo testus, aptarėme su vadovybe tikėtinų veiklos rezultatų nustatymo pagrindą, išanalizavome pagrindinius skaičiavimuose naudotus duomenis, įskaitant pelningumą, prielaidas dėl diskonto normos ir jautrumą pasirinktoms prielaidoms. Vertindami vertės sumažėjimo požymius ir analizuodami vertės sumažėjimo testuose naudotus duomenis, pasitelkėme savo

pwc

kurie buvo naudojami siekiant įvertinti investicijų į patronuojamąsias įmones atgautinumą. Pagrindinį dėmesį šiai sričiai skyrėme dėl investicijų į patronuojamųjų įmonių dydžio ir dėl šių įmonių išmokamų reikšmingų dividendų sumų, kurie gali būti laikomi vertės sumažėjimo požymiu. Bendrovės vadovybei reikia priimti reikšmingus sprendimus, siekiant įvertinti, ar egzistuoja vertės sumažėjimo požymiai ir taikyti reikšmingas prielaidas, siekiant nustatyti investicijų ir iš patronuojamųjų įmonių gautinų sumų atsiperkamąsias vertes, taikant diskontuotų pinigų srautų analizę.	žinias, įgytas atliekant patronuojamųjų įmonių auditą bei susijusias su audito procedūromis, kurios buvo taikomos ilgalaikio materialiojo turto atžvilgiu, kaip aptarta toliau pagrindinių audito dalykų pastraipoje. Mūsų atliktas darbas suteikė mums pakankamų audito įrodymų, kad galėtume padaryti išvadą, jog vadovybės įvertinimai, taikyti nustatant investicijų, gautinų sumų ir atidėjinio suteiktoms garantijoms apskaitines vertes, yra pagrįsti ir tinkami atsižvelgiant į gautus įrodymus.
Ilgalaikis materialusis turtas, vertinamas perkainota verte (žr. 4 ir 6 pastabas) Ilgalaikis materialusis turtas yra didžiausias turto straipsnis konsoliduotoje finansinės padėties ataskaitoje. 2017 m. gruodžio 31 d. jo vertė buvo 1 761 mln. Eur. Perkainota verte apskaityto ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė buvo lygi 1 041 mln. Eur. Reikšmingiausia ilgalaikio materialiojo turto dalis – elektros skirstymo tinklas. Jo likutinė vertė – 989 mln. Eur. Elektros skirstymo tinklo turtas buvo paskutinį kartą perkainotas 2014 m. Ataskaitiniais metais vadovybė įvertino, ar šio turto likutinė vertė reikšmingai nesiskyrė nuo jo tikrosios vertės. Vadovybė identifikavo elektros tinklus kaip atskirą pinigus kuriantį vienetą ir prognozavo būsimus pinigų srautus. Remdamasi modeliu, vadovybė nustatė, kad pinigus kuriančio vieneto tikroji vertė buvo šiek tiek didesnė už jo likutinę vertę 2017 m. gruodžio 31 d. Padariusi išvadą, kad su elektra susijusioje teisinio reguliavimo aplinkoje neįvyko jokių reikšmingų pokyčių lyginant su praėjusiu laikotarpiu, ir kad įvertintas tikrosios vertės padidėjimas iki 5 % nėra reikšmingas, vadovybė neapskaitė šio padidėjimo finansinėse ataskaitose.	Mes išsiaiškinome, supratome ir įvertinome vadovybės taikomą ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės įvertinimo procesą. Su vadovybe aptarėme, ar 2017 m. įvyko reikšmingų su elektros skirstymu susijusios teisinio reguliavimo aplinkos ir Grupės strateginių planų pokyčių, kurie turėtų reikšmingos įtakos būsimiems elektros skirstymo tinklų veiklos pinigų srautams ir turto vertei. Remėmės mūsų turimomis žiniomis apie Grupės vykdomą veiklą ir sukauptomis žiniomis apie sektorių, kuriame Grupė veikia, įskaitant reguliavimo aplinkos pokyčius. Be to, išsiaiškinome pinigų srautų modelius, kuriuos vadovybė naudoja siekdama stebėti elektros veikloje naudojamo turto vertę. Patikrinome šį modelį, ar jis matematiškai tikslus ir ar rezultatai tiksliai palyginami su turto apskaitine verte; su vadovybe aptarėme pagrindines prielaidas, kur tinkama, sutikrinome jas su išorės ar Grupės vidaus informacija bei įvertinome pinigų srautų modelių jautrumą pasirinktų prielaidų pasikeitimams. Mes taip pat pasitelkėme vidaus vertinimo ekspertą, kuris įvertino taikyto modelio kaip vertinimo pagrindo tinkamumą bei taikytos diskonto normos pagrįstumą. Mūsų atliktas darbas suteikė mums pakankamų audito įrodymų, kad galėtume padaryti išvadą, jog vadovybės sprendimas dėl

pwc

Ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymas yra sritis, kurioje vadovybei tenka priimti svarbius sprendimus, todėl šio audito metu jai skyrėme ypatingą dėmesį.

ilgalaikio materialiojo turto apskaitinių verčių tinkamumo yra pagrįstas ir tinkamas atsižvelgiant į gautus įrodymus.

Ilgalaikis materialusis turtas, vertinamas įsigijimo savikaina atėmus nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą

(Žr. 4, 6 pastabas)

2017 m. gruodžio 31 d. ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo įsigijimo savikaina atėmus nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą, likutinė vertė buvo 720 mln. Eur.

Vadovybė įvertino, ar egzistavo reikšmingiausio turto vertės sumažėjimo požymių.

Pasikeitimai ekonominėje ir teisinio reguliavimo aplinkoje, taip pat 2017 metais įvykę turto naudojimo paskirties bei numatomo naudingo tarnavimo laiko pasikeitimai turėjo neigiamos įtakos Šiluminės elektrinės (arba Elektrėnų komplekso) veiklos rezultatams bei liudijo, kad šio turto atsiperkamoji vertė gali būti mažesnė už jo apskaitinę vertę. Be to, dėl pasikeitimų nustatant Grupės viešuosius interesus atitinkančių paslaugų ir tretinio galios rezervo paslaugas 2018 metams, Elektrėnų komplekse buvo išskirti du pinigus kuriantys vienetai (PKV), lyginant su vienu PKV 2016 pabaigoje.

Vadovybė atliko vertės sumažėjimo testus abiem Elektrėnų komplekso PKV ir 7 bei 8 blokų PKV pripažino 31 mln. Eur vertės sumažėjimo nuostolius, atėmus dotacijas, tuo tarpu kito PKV atsiperkamoji vertė buvo didesnė už jo 377 mln. Eur apskaitinę vertę.

Vadovybė taip pat atliko vertės sumažėjimo testus dujų skirstomiesiems tinklams, kurių apskaitinė vertė buvo 149 mln. Eur. Vadovybė nustatė, kad dujų skirstomasis tinklas yra atskiras pinigus kuriantis vienetas, įvertino tikėtinus pinigų srautus ir nustatė, kad remiantis modeliu, papildomų vertės sumažėjimo nuostolių nėra.

Įvertinome, kuriems Grupės PKV egzistavo vertės sumažėjimo požymių. Vadovavomės turimomis žiniomis apie Grupę ir jos vykdomą veiklą, taip pat sukauptomis žiniomis apie pramonės šaką, kurioje Grupė vykdo savo veiklą, įskaitant pasikeitimus teisinio reguliavimo srityje. Be to, pateikėme užklausas vadovybei bei pagrindiniams darbuotojams ir patikrinome Grupės vidaus dokumentus. Nustatėme, kad vadovybės išvados dėl turto, kuriam nustatyti vertės sumažėjimo požymiai, atitiko mūsų gautus įrodymus.

Įvertinome vadovybės atliktų vertės sumažėjimo testų tinkamumą:

- įvertinome prielaidų pagrįstumą, susijusių su PKV būsimais veiklos rezultatais, tokiais kaip pelno prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją, kapitalinių investicijų ir reguliuojamos grąžos iš reguliuojamo turto bazės prognozės;
- pasitelkėme vidaus vertinimo ekspertus, kad galėtume išanalizuoti vertės sumažėjimo apskaičiavimui taikytą metodologiją bei Elektrėnų kompleksui vadovybės taikytų diskonto normų ir nuolatinio mažėjimo veiksnio pagrįstumą bei kad galėtume įvertinti dujų skirstymo tinklui taikytos diskonto normos pagrįstumą;
- patikrinome vadovybės taikytas prielaidas, palygindami jas su faktiniais veiklos rezultatais, taip pat vidaus dokumentus, tokius kaip biudžeto prognozės už 2018–2024 metus;
- įvertinome vertės sumažėjimo testo jautrumą pagrindiniams naudojamiems duomenims.

Dėl kai kurių vertės sumažėjimo testui naudojamų duomenų ar prognozių mūsų požiūris nesutapo su vadovybės požiūriu, tačiau

Šio turto vertės sumažėjimo vertinimas yra subjektyvus ir jį atliekant reikia priimti reikšmingus sprendimus. Dėl šių priežasčių ši sritis laikoma pagrindiniu audito dalyku.	susidarę skirtumai išliko pagrįstose laukiamų rezultatų intervalo ribose. Taip pat patikrinome, ar taikyti vertės sumažėjimo modeliai buvo matematiškai teisingi ir ar rezultatai buvo tiksliai palyginti su turto apskaitinėmis vertėmis. Remdamiesi audito įrodymais, gautais atlikus pirmiau minėtas procedūras, nenustatėme jokių reikšmingų iškraipymų ilgalaikio materialiojo turto atsiperkamosios vertės ir jam pripažinto vertės sumažėjimo nuostolių skaičiavimuose. Be to, peržiūrėjome finansinėse ataskaitose atskleistą informaciją, susijusią su vertės sumažėjimo testais, ir nenustatėme jokių reikšmingų trūkumų ar trūkstamos informacijos.

Kaip pritaikėme Grupės audito apimtį

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Grupės struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į pramonės sektorių, kuriame Grupė vykdo savo veiklą.

Grupę sudaro daugiau nei 20 patronuojamųjų įmonių, veikiančių Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Lenkijoje (žr. 8 pastabą). Grupės audito tikslais, remdamiesi mūsų rizikos ir reikšmingumo lygio įvertinimu, nustatėme, kad būtina atlikti šių Grupės įmonių pilnos apimties auditą:

- „Lietuvos energija“, UAB
- AB „Energijos skirstymo operatorius“
- AB „Lietuvos energijos gamyba“
- UAB „NT Valdos“
- UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“
- UAB „Energijos tiekimas“
- UAB „Litgas“
- UAB „Lietuvos dujų tiekimas“

Šių įmonių auditą atliko „PwC“ firma Lietuvoje. Audito darbas apėmė 94 % Grupės pajamų ir turto. Kitų patronuojamųjų įmonių atžvilgiu, Grupės audito komanda atliko analitines procedūras Grupės lygmeniu, siekdama surinkti pakankamų tinkamų audito įrodymų, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės finansines ataskaitas kaip visumą.

Išvada apie kitą informaciją, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima konsoliduotąjį metinį pranešimą, įskaitant bendrovių valdymo ataskaitą (tačiau neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas), kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų.

Konsoliduotojo metinio pranešimo atžvilgiu mes įvertinome, ar konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme, kuriais įgyvendinami Direktyvos 2013/34/ES 19 straipsnio reikalavimai, numatyta informacija.

Remiantis audito metu atliktu darbu, mūsų nuomone:

- 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų, už kuriuos parengtos finansinės ataskaitos, konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta informacija atitinka duomenis, pateiktus finansinėse ataskaitose; ir
- konsoliduotasis metinis pranešimas yra parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo bei Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Be to, privalome informuoti, ar, atsižvelgiant į audito metu gautą informaciją ir įgytą supratimą apie Bendrovę ir Grupę bei jų aplinką, nustatėme reikšmingų iškraipymų konsoliduotajame metiniame pranešime, kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės ir Grupės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ir Grupę ar nutraukti jų veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės ir Grupės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės ir Grupės vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės ir Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė ir Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos;

- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją;
- surenkame pakankamų ir tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar jų vykdomą veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą Grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą audito nuomonę.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtiname, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais audito dalykais. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

pwc

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Paskyrimas

Bendrovės ir Grupės auditoriais pirmą kartą buvome paskirti atlikti 2009 m. auditą. Mūsų paskyrimas buvo pratęsiamas kasmet remiantis akcininko nutarimu ir viso nenutrūkstamo užduoties vykdymo laikotarpis apima 9 metus.

Nefinansinė informacija

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įmonių konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatymo 10i straipsniu, Grupė ketina pateikti atskirą konsoliduotosios socialinės atsakomybės ataskaitą, kurią tikimės gauti po 2018 m. kovo 22 d.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, atestuota auditorė yra Rasa Radzevičienė.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rasa Radzevičienė
Partnerė
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000377

Vilnius, Lietuvos Respublika
2018 m. kovo 22 d.

KONSOLIDUOTOS IR ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

KONSOLIDUOTOS IR ĮMONĖS FINANSINĖS ATASKAITOS

už 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus,
parengtos pagal Tarptautinius Finansinės Atskaitomybės Standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje,
pateikiamos kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada

Bendrovės ir Grupės konsoliduotos metinės finansinės ataskaitos buvo patvirtintos „Lietuvos energija", UAB vadovybės ir pasirašytos 2018 m. kovo 22 d.:

Darius Maikštėnas
Generalinis direktorius

Darius Kašauskas
Finansų ir iždo direktorius

Giedruolė Guobienė
UAB Verslo aptarnavimo centras Apskaitos paslaugų centro vadovė, veikianti pagal 2017.08.28 įsakymą Nr. IS17-80

„Lietuvos energija", UAB, įmonės kodas 301844044, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius, Lietuva
FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA
2017 m. gruodžio 31 d.
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	Grupė 2017 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Ilgalaikis nematerialusis turtas	5	36.360	32.261
Ilgalaikis materialusis turtas	6	1.761.082	1.770.814
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą	12	21.911	-
Investicinis turtas	7	14.878	46.207
Po vienerių metų gautinos sumos	9	170.488	203.582
Kitas finansinis turtas	15	426	-
Kitas ilgalaikis turtas	10	3.239	2.620
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	21	7.084	5.699
Ilgalaikio turto iš viso		**2.015.468**	**2.061.183**
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	11	56.866	38.117
Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	12	38.119	6.967
Prekybos gautinos sumos	13	112.563	111.884
Kitos gautinos sumos	14	27.800	29.363
Kitas trumpalaikis turtas	27	1.093	4.606
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		2.102	589
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	16	171.756	178.565
		410.299	**370.091**
Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti	17	79.301	878
Trumpalaikio turto iš viso		**489.600**	**370.969**
TURTO IŠ VISO		**2.505.068**	**2.432.152**

	Pastabos	Grupė 2017 m. gruodžio 31 d.	Grupė 2016 m. gruodžio 31 d.
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įstatinis kapitalas	18	1.212.156	1.212.156
Rezervai	19	99.380	92.171
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		(13.706)	(35.952)
Nuosavas kapitalas, tenkantis patronuojančios įmonės akcininkams		**1.297.830**	**1.268.375**
Nekontroliuojanti dalis		45.796	51.172
Nuosavo kapitalo iš viso		**1.343.626**	**1.319.547**
Įsipareigojimai			
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Ilgalaikės paskolos ir obligacijos	20	480.068	364.957
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai		187	316
Dotacijos ir subsidijos	22	200.311	284.929
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	21	36.049	40.481
Atidėjiniai	24	1.893	3.254
Ateinančių laikotarpių pajamos	23	54.509	52.214
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	25	7.306	11.780
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		**780.323**	**757.931**
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	20	119.599	90.008
Trumpalaikės paskolos	20	14.082	38.953
Išperkamosios nuomos įsipareigojimų einamųjų metų dalis		145	157
Prekybos mokėtinos sumos	26	98.338	96.118
Gauti išankstiniai apmokėjimai		27.765	27.636
Pelno mokesčio įsipareigojimai		3.695	9.355
Atidėjiniai	24	2.498	12.883
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	27	114.663	79.564
		380.785	**354.674**
Įsipareigojimai, susiję su ilgalaikiu turtu, skirtu parduoti		334	-
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		**381.119**	**354.674**
Įsipareigojimų iš viso		**1.161.442**	**1.112.605**
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		**2.505.068**	**2.432.152**

„Lietuvos energija", UAB, įmonės kodas 301844044, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius, Lietuva
FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA
2017 m. gruodžio 31 d.
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	Bendrovė	
		2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Ilgalaikis materialusis turtas	6	421	348
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą	12	3.899	-
Investicijos į dukterines įmones	8	1.148.917	1.172.187
Po vienerių metų gautinos sumos	9	492.938	196.511
Kitas finansinis turtas	15	426	-
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	21	549	93
Ilgalaikio turto iš viso		**1.647.150**	**1.369.139**
Trumpalaikis turtas			
Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	12	42	5.011
Kitos gautinos sumos	14	5.322	14.294
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		147	160
Trumpalaikės paskolos	15	169.395	4.902
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	16	52.517	73
		227.423	**24.440**
Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti	17	14.717	4.782
Trumpalaikio turto iš viso		**242.140**	**29.222**
TURTO IŠ VISO		**1.889.290**	**1.398.361**

	Pastabos	Bendrovė	
		2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įstatinis kapitalas	18	1.212.156	1.212.156
Rezervai	19	14.516	9.758
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		117.103	75.699
Nuosavo kapitalo iš viso		**1.343.775**	**1.297.613**
Įsipareigojimai			
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Ilgalaikės paskolos ir obligacijos	20	433.668	23.440
Atidėjiniai	24	2.903	-
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	25	9.807	9.358
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		**446.378**	**32.798**
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	20	95.013	2.131
Trumpalaikės paskolos	20	2.794	64.759
Prekybos mokėtinos sumos	26	506	343
Gauti išankstiniai apmokėjimai		1	-
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	27	823	717
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		**99.137**	**67.950**
Įsipareigojimų iš viso		**545.515**	**100.748**
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		**1.889.290**	**1.398.361**

PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2017	2016	2017	2016
Pajamos					
Pardavimo pajamos	28	1.064.459	1.070.542	2.972	1.802
Kitos veiklos pajamos	29	36.372	31.088	516	2
Dividendų pajamos	35	-	-	124.704	69.525
Pajamos, iš viso		**1.100.831**	**1.101.630**	**128.192**	**71.329**
Veiklos sąnaudos					
Elektros, dujų prekybai ir susijusių paslaugų pirkimai	30	(712.298)	(691.738)	-	-
Dujų ir mazuto pirkimai		(28.193)	(35.689)	-	-
Nusidėvėjimas ir amortizacija	5,6,22	(87.357)	(78.518)	(3)	(3)
Darbo užmokestis ir susijusios sąnaudos		(81.336)	(86.065)	(4.105)	(3.372)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(21.318)	(22.765)	-	-
Ilgalaikio turto perkainojimo rezultatas	6,7,17	(7.103)	336	-	-
Investicijų į dukterines įmones vertės (sumažėjimas) atstatymas		-	-	(9.414)	20.869
Gautinų sumų ir paskolų vertės (sumažėjimas) atstatymas		1.003	(2.189)	(2.701)	(4.181)
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas	6,17,22	(33.387)	(566)	-	-
Kitos sąnaudos	31	(33.709)	(37.085)	(5.810)	(1.792)
Veiklos sąnaudos, iš viso		**(1.003.698)**	**(954.279)**	**(22.033)**	**11.521**
Finansinės veiklos pajamos	32	2.163	3.720	3.588	13.526
Finansinės veiklos sąnaudos	33	(9.098)	(6.856)	(4.291)	(1.232)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		**90.198**	**144.215**	**105.456**	**95.144**
Ataskaitinių metų pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	34	(2.682)	(13.373)	2	(23)
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	34	6.009	(12.404)	456	34
Grynasis pelnas		**93.525**	**118.438**	**105.914**	**95.155**
Priskirtinas:					
Patronuojančios įmonės savininkams		89.103	108.105	105.914	95.155
Nekontroliuojančiai daliai		4.422	10.333	-	-

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2017	2016	2017	2016
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)					
Straipsniai, kurie nebus perklasifikuojami į pelną (nuostolius)					
Pelnas (nuostolis) dėl ilgalaikio turto perkainojimo	5,6	259	385	-	
Straipsniai, kurie nebus perklasifikuojami į pelną (nuostolius), iš viso		**259**	**385**	**-**	**-**
Straipsniai, kurie bus perklasifikuojami į pelną (nuostolius)					
Galimo parduoti finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimas		-	(48)	-	(48)
Kitos pajamos (sąnaudos), apskaitytos tiesiogiai nuosavame kapitale per laikotarpį	24	(187)	-	-	-
Grynųjų investicijų, veikiančių užsienyje, perskaičiavimas į Grupės pateikimo valiutą	19	42	-		-
Straipsniai, kurie bus perklasifikuojami į pelną (nuostolius), iš viso		**(145)**	**(48)**	**-**	**(48)**
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos), iš viso		**114**	**337**	**-**	**(48)**
Laikotarpio bendrosios pajamos (sąnaudos), iš viso		**93.639**	**118.775**	**105.914**	**95.107**
Priskirtinos:					
Patronuojančios įmonės savininkams		89.217	108.442	105.914	95.107
Nekontroliuojančiai daliai		4.422	10.333	-	-

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Grupė	Pastabos	Nuosavas kapitalas, priskirtinas Bendrovės akcininkams						Nekontro-liuojanti dalis	Iš viso
		Kapitalas	Privalomasis rezervas	Perkainojimo rezervas	Kiti rezervai	Nepaskir-stytasis pelnas	Tarpinė suma		
Likutis 2016 m. sausio 1 d.		**1.212.156**	**28.777**	**62.323**	**48**	**(49.264)**	**1.254.040**	**50.445**	**1.304.485**
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas, atėmus atidėtojo pelno mokesčio įtaką		-	-	385	-	-	385		385
Galimo parduoti finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimas, atėmus atidėtojo pelno mokesčio įtaką		-	-	-	(48)	-	(48)	-	(48)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos), iš viso		**-**	**-**	**385**	**(48)**	**-**	**337**	**-**	**337**
Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas		-	-	-	-	108.105	108.105	10.333	118.438
Laikotarpio bendrosios pajamos iš viso		**-**	**-**	**385**	**(48)**	**108.105**	**108.442**	**10.333**	**118.775**
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną (perkeltas nusidėvėjimas atėmus atidėtąjį pelno mokestį)		-	-	(5.523)	-	5.523	-	-	-
Pervesta į rezervus ir rezervų pasikeitimai		-	5.768	-	-	(5.768)	-	-	-
Dividendai	35	-	-	-	-	(97.194)	(97.194)	(3.453)	(100.647)
Dukterinės įmonės įsigijimas (UAB Eurakras)		-	-	-	-	-	-	5.199	5.199
Nekontroliuojančios dalies pasikeitimas dėl įmonių reorganizavimo		-	85	284	-	9	378	(378)	-
Akcijų įsigijimas iš nekontroliuojančios dalies	8	-	66	6	-	2.637	2.709	(11.764)	(9.055)
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė įstatinio kapitalo didinimas	8	-	-	-	-	-		790	790
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.		**1.212.156**	**34.696**	**57.475**	**-**	**(35.952)**	**1.268.375**	**51.172**	**1.319.547**
Likutis 2017 m. sausio 1 d.		**1.212.156**	**34.696**	**57.475**	**-**	**(35.952)**	**1.268.375**	**51.172**	**1.319.547**
Ilgalaikio turto perkainojimas, atėmus atidėtojo pelno mokesčio įtaką	5,6	-	-	218	-	-	218	41	259
Grynųjų investicijų, veikiančių užsienyje, perskaičiavimas į Grupės pateikimo valiutą	19	-	-	-	42	-	42	-	42
Aktuarinių prielaidų pasikeitimo rezultatas	24	-	-	-	-	(187)	(187)	-	(187)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos), iš viso		**-**	**-**	**218**	**42**	**(187)**	**73**	**41**	**114**
Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas		-	-	-	-	89.103	89.103	4.422	93.525
Laikotarpio bendrosios pajamos iš viso		**-**	**-**	**218**	**42**	**88.916**	**89.176**	**4.463**	**93.639**
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną (perkeltas nusidėvėjimas atėmus atidėtąjį pelno mokestį)		-	-	(4.867)	-	4.867	-	-	-
Pervesta į rezervus, rezervų pasikeitimai		-	11.816	-	-	(11.816)	-	-	-
Dividendai	35	-	-	-	-	(59.752)	(59.752)	(5.598)	(65.350)
Nekontroliuojančios dalies pasikeitimas dėl pokyčių Grupės struktūroje		-	-	-	-	31	31	(31)	-
Akcijų įsigijimas iš UAB Eurakras nekontroliuojančios dalies	8	-	-	-	-	-	-	(5.182)	(5.182)
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė įstatinio kapitalo didinimo dalis tenkanti mažumai	8	-	-	-	-	-	-	972	972
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.		**1.212.156**	**46.512**	**52.826**	**42**	**(13.706)**	**1.297.830**	**45.796**	**1.343.626**

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Bendrovė	Pastaba	Kapitalas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
Likutis 2016 m. sausio 1 d.		**1.212.156**	**4.207**	**48**	**83.289**	**1.299.700**
Galimo parduoti finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimas, atėmus atidėtojo pelno mokesčio įtaką		**-**	**-**	(48)	**-**	(48)
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos), iš viso		**-**	**-**	**(48)**	**-**	**(48)**
Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas		**-**	**-**	**-**	95.155	95.155
Laikotarpio bendrosios pajamos iš viso		**-**	**-**	**(48)**	**95.155**	**95.107**
Pervedimas į privalomąjį rezervą		**-**	5.551	**-**	(5.551)	-
Dividendai	35	-	**-**	**-**	(97.194)	(97.194)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.		**1.212.156**	**9.758**	**-**	**75.699**	**1.297.613**
Likutis 2017 m. sausio 1 d.		**1.212.156**	**9.758**	**-**	**75.699**	**1.297.613**
Galimo parduoti finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimas, atėmus atidėtojo pelno mokesčio įtaką		**-**	**-**	-	**-**	-
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos), iš viso		**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas					105.914	105.914
Laikotarpio bendrosios pajamos iš viso		**-**	**-**	**-**	**105.914**	**105.914**
Pervedimas į privalomąjį rezervą			4.758		(4.758)	-
Dividendai	35				(59.752)	(59.752)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.		**1.212.156**	**14.516**	**-**	**117.103**	**1.343.775**

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.
Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2017	2016	2017	2016
Pagrindinės veiklos pinigų srautai					
Grynasis pelnas		93.525	118.438	105.914	95.155
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas:					
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	5,6	107.579	90.925	3	3
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas	6,17	106.259	566	-	-
Dotacijos tenkančios Ilgalaikiam materialiajam turtui, kuriam apskaitytas vertės sumažėjimas	22	(72.872)	-		
Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezultatas		(1.379)	(122)	-	-
Investicinio turto perkainojimo rezultatas		3.929	(214)	-	-
Išvestinių finansinių priemonių perkainojimas		(2.165)	(2.036)	-	-
Finansinio turto vertės sumažėjimas (atstatymas)		(1.003)	1.019	2.701	-
Investicijų į dukterines įmones vertės sumažėjimas (atstatymas)	8	-	-	9.414	(20.869)
Pelno mokesčio sąnaudos		(3.327)	25.777	(458)	(11)
Dotacijų (nusidėvėjimas)	22	(20.222)	(12.407)	-	-
Atidėjinių padidėjimas (sumažėjimas)		(11.362)	(10.481)	2.903	-
Atsargų vertės sumažėjimo sąnaudos (atstatymas)	31	(98)	275	-	-
Aplinkos taršos leidimų perkainojimo sąnaudos (pajamos)	31	(2.296)	3.346	-	-
Panaudoti aplinkos taršos leidimai	5	932	1.742	-	-
Investicinės veiklos rezultatų eliminavimas:					
- Dividendų (pajamos)	35	-	-	(124.704)	(69.525)
- (Pelnas) nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto perleidimo/nurašymo		2.258	2.285	-	(9)
- Investicijų į dukterines bei asocijuotas įmones perleidimo (pelnas) nuostolis	24	(352)	-	(24)	-
- Kitos investicinės veiklos sąnaudos (pajamos)		-	-	217	-
Finansinės veiklos rezultatų eliminavimas:					
- Palūkanų (pajamos)	32	(1.520)	(2.858)	(3.147)	(3.871)
- Palūkanų sąnaudos	33	7.858	5.760	3.802	732
- Kitos finansinės veiklos sąnaudos (pajamos)	32,33	597	234	48	(9.155)
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:					
Pirkėjų įsiskolinimo ir kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas		3.672	3.803	(891)	3.265
Atsargų ir išankstinių apmokėjimų ir kito trumpalaikio turto (padidėjimas) sumažėjimas		(55.678)	31.057	(32)	(5)
Mokėtinų sumų, ateinančių laikotarpių pajamų ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)		(10.112)	(3.188)	347	1.191
(Sumokėtas) pelno mokestis		(9.663)	(2.229)	15	(255)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		**134.560**	**251.692**	**(3.893)**	**(3.354)**

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2017	2016	2017	2016
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)		(232.548)	(172.946)	(10.011)	(65)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimas		5.525	4.327	-	-
(Suteiktos) paskolos		-	-	(218.983)	(5.191)
Susigrąžintos paskolos		34.759	29.201	51.091	29.500
Investicijų į dukterines įmones (įsigijimas) perleidimas	8	62	(27.378)	(19.060)	(104.726)
Gautos dotacijos	22	7.798	2.157	-	-
Obligacijų (įsigijimas)		-	-	-	-
Obligacijų perleidimas		-	4.534	-	4.534
Gautos palūkanos		1.498	2.858	1.910	4.289
Gauti dividendai		-	-	124.704	69.525
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		**(182.906)**	**(157.247)**	**(70.349)**	**(2.134)**
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Gautos paskolos	20	97.305	172.189	-	90.330
Obligacijų emisija	20	293.759	-	293.759	-
Sugrąžintos paskolos	20	(284.904)	(96.689)	(106.662)	-
Išperkamosios nuomos mokėjimai	20	(158)	(155)	-	-
Sumokėtos palūkanos		(4.436)	(5.760)	(786)	(754)
Išmokėti dividendai		(65.350)	(100.537)	(59.752)	(97.194)
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė įstatinio kapitalo didinimas		-	1.317	-	-
Akcijų išpirkimas iš nekontroliuojančios dalies	8	(4.284)	(9.055)	-	-
Išvestinių finansinių priemonių uždarymo rezultatas	26	(1.050)	-	127	-
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		**30.882**	**(38.690)**	**126.685**	**(7.618)**
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (įskaitant sąskaitos perviršį) padidėjimas (sumažėjimas)	20	**(17.464)**	**55.755**	**52.444**	**(13.106)**
Pinigai ir pinigų ekvivalentai (įskaitant sąskaitos perviršį) laikotarpio pradžioje		178.565	122.810	73	13.179
Pinigai ir pinigų ekvivalentai (įskaitant sąskaitos perviršį) laikotarpio pabaigoje	16	**161.101**	**178.565**	**52.517**	**73**

1 Bendroji informacija

„Lietuvos energija“, UAB (toliau - Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje įregistruota uždaroji akcinė bendrovė. Buveinės adresas - Žvejų g. 14, LT-09310, Vilnius, Lietuva. Bendrovė - ribotos civilinės atsakomybės pelno siekiantis ūkio subjektas, 2008 m. rugpjūčio 28 d. įregistruotas Juridinių asmenų registre, kurio tvarkytojas yra VĮ "Registrų centras". Bendrovės kodas 301844044, PVM mokėtojo kodas LT100004278519. Bendrovė įsteigta neribotam laikui.

Bendrovė yra patronuojanti įmonė, kuri atsakinga už grupės įmonių, užsiimančių elektros ir šilumos energijos gamyba (taip pat elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių šaltinių), tiekimu, elektros energijos importu bei eksportu, skirstymu ir prekyba, gamtinių dujų skirstymu ir tiekimu, taip pat elektros energetikos ūkio aptarnavimu ir plėtra, valdymu ir veiklos koordinavimu.

Bendrovė analizuoja grupės įmonių veiklą, reprezentuoja grupę, įgyvendina akcininko teises ir pareigas, nustato veiklos gaires ir taisykles bei koordinuoja veiklą finansų, teisės, strategijos ir plėtros, žmogiškųjų išteklių, rizikos valdymo, audito, technologijų, komunikacijos ir kitose srityse.

Bendrovė siekia efektyvios įmonių grupės veiklos, Nacionalinėje energetikos strategijoje ir kituose teisės aktuose numatytų ir su grupės veikla susijusių tikslų įgyvendinimo, užtikrindama socialiai atsakingą ilgalaikės vertės didinimą.

Bendrovės akcijos priklauso Lietuvos Respublikos Valstybei.

Bendrovės akcininkas	2017 m. gruodžio 31 d. Akcinis kapitalas, tūkst. Eur	%	2016 m. gruodžio 31 d. Akcinis kapitalas, tūkst. Eur	%
Lietuvos Respublika, atstovaujama LR finansų ministerijos	1.212.156	100	1.212.156	100

2017 m. gruodžio 31 d. Grupėje buvo 4.513 darbuotojai (2016 m. gruodžio 31 d. – 4.859), Bendrovėje – 104 darbuotojai (2016 m. gruodžio 31 d. - 103).

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2018 m. vasario 28 d. Bendrovės akcininkai turi teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų bei reikalauti, kad vadovybė parengtų naujas finansines ataskaitas.

2 Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Bendrovės ir Grupės finansines ataskaitas už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

2.1 Rengimo pagrindas

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, ir atitinka juos.

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ir Grupės finansinės ataskaitos parengtos įsigijimo vertės pagrindu, išskyrus tam tikrą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris apskaitytas perkainota verte, investicinį turtą, aplinkos taršos leidimus ir tam tikras finansines priemones, kurios apskaitomos tikrąja verte.

a) Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Grupė ir Bendrovė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS ir jų pakeitimus:

„Informacijos atskleidimo iniciatyva“ – 7-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau). 7-ojo TAS pataisomis reikalaujama atskleisti iš finansinės veiklos atsirandančių įsipareigojimų pokyčių suderinimą. Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų likučių pasikeitimų ir finansinės veiklos pinigų srautų suderinimas pateikiamas 20 pastaboje.

„Atidėtųjų mokesčių turto, skirto nerealizuotiems nuostoliams, pripažinimas“ – 12-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau). Standarto pataisomis patikslinami atidėtųjų mokesčių turto, skirto skolos priemonių nerealizuotiems nuostoliams, pripažinimo reikalavimai. Ūkio subjektas turės pripažinti atidėtųjų mokesčių turtą nerealizuotiems nuostoliams, kurie atsiranda diskontuojant skolos priemonių pinigų srautus taikant rinkos palūkanų normas, net ir tuo atveju, jeigu jis ketina laikyti skolos priemonę iki galiojimo pabaigos ir atgavus pagrindinę paskolos sumą nebus mokami jokie mokesčiai. Atidėtųjų mokesčių turto ekonominė nauda atsiranda dėl skolos priemonės turėtojo galimybių gauti pelną ateityje (diskonto išskleidimas) nemokant mokesčių už šį pelną. Grupės ir Bendrovė per 2017 m. neturėjo reikšmingų nerealizuotų mokestinių nuostolių susijusių su skolos priemonėmis, o skolos finansinių instrumentų finansinės ir mokestinės vertės skirtumai susiję diskontavimų nebuvo reikšmingi.

Kiti standartai, pakeitimai ir išaiškinimai, įsigalioję finansiniams metams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d., nėra aktualūs Grupės/Bendrovei.

b) Dar neįsigalioję nauji standartai, pakeitimai ir išaiškinimai

Kiti nauji standartai, standartų pataisos ir aiškinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir kurie nebuvo taikomi rengiant šias finansines ataskaitas, nurodyti toliau:

9-asis TFAS „Finansinės priemonės“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pagrindiniai naujajame standarte numatyti reikalavimai:

- Finansinį turtą reikalaujama suskirstyti į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas: finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.
- Skolos priemonių klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelio ir ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus. Jeigu skolos priemonė laikoma sutartiniams pinigų srautams gauti, ji gali būti apskaitoma amortizuota savikaina, jeigu ji taip pat tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą. Skolos priemonės, kurios tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą ir kurios sudaro ūkio subjekto portfelio, kuriame pinigų srautams gauti skirtas turtas yra laikomas ir parduodamas, gali būti pripažįstamos finansiniu turtu, vertinamu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis. Finansinis turtas, kuris neapima pinigų srautų, tenkinančių tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų reikalavimo, turi būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (pavyzdžiui, išvestinės finansinės priemonės). Įterptosios išvestinės finansinės priemonės nuo šiol

neatskiriamos nuo finansinio turto, tačiau į jas atsižvelgiama vertinant, ar vykdomas tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimas.

- Investicijos į nuosavybės priemones visada vertinamos tikrąja verte. Tačiau vadovybė gali priimti neatšaukiamą sprendimą pripažinti tikrosios vertės pasikeitimą kitomis bendrosiomis pajamomis jeigu priemonė nėra skirta parduoti. Jeigu nuosavybės priemonė klasifikuojama kaip skirta parduoti, tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais.
- Daugelis 39-jame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ajį TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje turės pateikti kredito rizikos, iškylančios dėl finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąją verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pokyčių poveikį.
- 9-ajame TFAS nustatytas naujas vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo modelis – tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelis. Standarte numatytas trijų etapų metodas, grindžiamas finansinio turto kredito kokybės pokyčiu nuo pirminio pripažinimo momento. Praktikoje naujosios taisyklės reiškia, kad ūkio subjektai, apskaitoje pirmą kartą pripažindami finansinį turtą, kurio kredito kokybė nėra pablogėjusi, apskaitoje turės iš karto registruoti numatomus nuostolius, kurių suma lygi 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių sumai (prekybos gautinų sumų atveju, tikėtinų kredito nuostolių sumai už visą terminą). Tuo atveju, jeigu kredito rizika yra labai išaugusi, vertės sumažėjimas vertinamas nustatant tikėtinų kredito nuostolių sumą už visą terminą, o ne už 12 mėnesių. Modelyje numatyti procedūriniai supaprastinimai, apimantys lizingo ir prekybos gautinas sumas.
- Apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai buvo pakeisti, siekiant juos labiau suderinti su rizikos valdymu. Standarte numatyta galimybė ūkio subjektams pasirinkti, ar taikyti 9-ajame TFAS numatytus apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimus, ar toliau taikyti 39-ąjį TAS visoms apsidraudimo nuo rizikos priemonėms, nes dabartinis standartas šiuo metu neapima makro apsidraudimo sandorių apskaitos.

Grupė ir Bendrovė *9-ąjį TFAS* taikys modifikuotai retrospektyviai nuo 2018 m. sausio 1 d.

Grupės ir Bendrovės vertinimu, standartas neturės įtakos 2017 m. gruodžio 31 d, Bendrovės turimo finansinio turto klasifikavimui:

a) gautinos sumos paskolos ir toliau bus klasifikuojamos kaip finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina,
b) finansinis turtas apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius) bus apskaitomas tokiu pas būdu.

Grupė ir Bendrovė neturi finansinio turto, kuris galėtų vėlesniais laikotarpiais būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis.

Naujasis standartas neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų klasifikavimui, nes keičiasi tik per pelną (nuotolius) apskaitomų finansinių įsipareigojimų klasifikavimas, o Grupė ir Bendrovė tokių finansinių įsipareigojimų neturi.

Bendrovė įvertino tikėtinus kredito nuostolius, susijusius su prekybos gautinomis sumomis ir gautinomis paskolomis, vertinant klientus individualiai nes, visos paslaugos teikiamos patronuojamoms įmonėms, o didžiausią paskolų dalis išduota taip pat patronuojamoms įmonėms. Vertinant 2017 m. gruodžio 31 d. tikėtinus kredito nuostolius buvo atsižvelgta į klientų atsiskaitymų istorinius duomenis ir klientų atsiskaitymus gautus po 2017 m. gruodžio 31 d. Tikėtinų kredito nuostolių suma 2017 m. gruodžio 31 d. tenkanti Bendrovės prekybos gautinomis sumomis ir gautinomis paskolomis reikšmingai nesiskiria nuo 2017 m. gruodžio 31 d. finansinėse ataskaitose apskaitytų vertės sumažėjimo likučių.

Grupės tikėtinų kredito nuostolių tenkančių prekybos gautinoms sumoms įvertinimas rodo 148 tūkst. Eur tikėtinų kredito nuostolių padidėjimą lyginant su nuostoliais apskaičiuotais taikant 39 TAS. 2018 m. sausio 1 d. Grupė apskaitė 148 tūkst. Eur gautinų sumų ir nepaskirstytojo pelno sumažėjimą, kuris rodo 9 TFAS taikymo pirmąjį kartą įtaką Grupės finansinėms ataskaitoms.

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Naujame standarte pateiktas pagrindinis principas, kuriuo remiantis pajamos turi būti pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, turi būti pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties naudos suvartojimo laikotarpį.

*15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ pataisos (*taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisomis nekeičiami pagrindiniai standarto principai, tačiau patikslinamas šių principų taikymas. Pataisomis patikslinama, kaip nustatyti veiklos įsipareigojimą (pasižadėjimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje; kaip nustatyti, ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ar paslaugos teikėjas) ar agentas (atsakingas už prekės ar paslaugos teikimo organizavimą); ir kaip nustatyti, ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru momentu ar per tam tikrą laikotarpį. Be šių patikslinimų pataisose numatytos dvi papildomos išimtys, siekiant sumažinti sąnaudas ir sudėtingumą įmonei pirmą kartą taikant naująjį standartą.

Grupė ir Bendrovė 15-ąjį TFAS taikys modifikuotai retrospektyviai nuo 2018 m. sausio 1 d.

Bendrovės vadovybė įvertino 15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ ir jo pataisos taikymo įtaką Bendrovės finansinėms ataskaitoms ir nustatė, kad naujo standarto ir jo pataisos taikymo įtaką Bendrovės pajamų pripažinimo laikui ir apimtis reikšmingos įtakos neturi.

Grupės vadovybė įvertino 15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ ir jo pataisos taikymo įtaką Grupės finansinėms ataskaitoms ir nustatė, kad naujojo standarto reikalavimai įtakos naujų vartotojų prijungimo pajamų pripažinimą .

Pritaikius 15-tąjį TFAS Naujų vartotojų (toliau - NV) pajungimo prie elektros sistemos paslaugos pajamoms, Grupė šias pajamas turės pripažinti per laikotarpį, skirtingai nuo šiuo metu taikomo metodo (pajamos pripažįstamos įvykdžius įsipareigojimą). Kadangi naujas vartotojas pagal galiojančius teisės aktus turi sudaryti persiuntimo arba visuomeninio/garantinio tiekimo sutartį, tai reiškia, kad vartotojo prijungimas prie tinklo nėra atskiras įvykdymo įsipareigojimas pagal 15-tąjį TFAS, bet yra neatsiejamas nuo elektros energijos persiuntimo paslaugos, todėl NV pajungimo pajamos turi būti pripažįstamos per elektros energijos skirstymo paslaugos teikimo laikotarpį. Dėl šio pasikeitimo sukauptos NV pajungimo pajamos, kurios buvo pripažintos pajamomis iš karto laikotarpiu nuo 2009 liepos 2 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d., turės būti perskaičiuotos retrospektyviai ir pripažintos per numatomą elektros energijos skirstymo paslaugų teikimo NV laikotarpį. Toks pajamų pripažinimas vadovybės vertinimu sumažins Grupės nepaskirstytą pelną 73 mln. eurų (suma nustatyta neįvertinus diskontavimo įtakos) bei padidins ateinančių laikotarpių pajamas atitinkamu dydžiu. Mokestinė įtaka sudarytų 11 mln. eurų ir būtų apskaityta taip pat nepaskirstytojo pelno straipsnyje. NV pajungimo prie elektros tinklų pajamoms, sukauptoms iki 2009 m. liepos 1 d., TFAS 15-ojo įsigaliojimas įtakos neturės, kadangi jos buvo pripažįstamos per laikotarpį.

Pažymėtina, kad šiuo metu yra inicijuoti Elektros energetikos įstatymo, reglamentuojančio visuomeninio tiekimo funkcijos vykdymą pakeitimai, kurie gali reikšmingai pakeisti reguliacinę aplinką. Įgyvendinus šiuos pakeitimus reguliacinė aplinka leis vartotojams užsitikrinti elektros energijos persiuntimo paslaugas nesudarant tiesioginės paslaugų sutarties, o pasirašant sutartį su tiekimo įmone. Tokiu atveju elektros NV prijungimo pajamų pripažinimo būdas galėtų pasikeisti NV gautas pajamas pripažįstant, kuomet prijungimo paslauga yra suteikta.

Taikant 15-tąjį TFAS dujų segmente NV pajungimo paslaugos pajamos, sukauptos ir finansinės padėties ataskaitoje pripažintos per sukurto prijungimo metu ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį (t.y. atidėtosios), bus pripažintos įvykdžius pajungimo įsipareigojimą. Toks vadovybės vertinimas yra pagrįstas tuo, kad klientai turi galimybę gamtinių dujų skirstymo paslaugas užsitikrinti per tiekimo sutartį, sudaromą su gamtinių dujų tiekimo įmone. Tokia galimybe naudojasi didžioji dauguma Grupės klientų. Tokiu atveju vienintelė sutartis, sudaroma su vartotoju, yra NV prijungimo sutartis ir pagal ją visi įsipareigojimai prieš vartotoją yra įgyvendinti, kuomet prijungimo paslauga yra suteikta. Vadovybės vertinimu toks pajamų pripažinimas didins Grupės nepaskirstytą rezultatą 8 mln. eurų ir mažins ateinančių laikotarpių pajamas atitinkamu dydžiu. Tačiau NV pajungimo atidėtosios pajamos turėjo įtakos dujų segmento ilgalaikio materialaus turto vertei (t.y. atliekant vertės sumažėjimo testą atidėtosios NV pajungimo pajamos mažino dujų segmento ilgalaikio materialiojo turto balansinę vertę), todėl toks pajamų apskaitymas galimai turėtų neigiamos įtakos dujų segmento ilgalaikio materialiojo turto balansinei vertei, nes ji taptų didesnė nei atsiperkamoji turto vertė, o vertės koregavimas būtų atspindėtas per Grupės nepaskirstytą rezultatą 15-ojo TFAS pritaikymo pirmąjį kartą momentu. Šių dujų segmento perskirstymų, įskaitant ir mokestinę įtaką, bendra suma būtų lygi nuliui.

Bendra TFAS 15-ojo įsigaliojimo įtaka 2018 m. sausio 1 d. pateikiama lentelėje žemiau:

milijonais Eurų

	Elektros segmentas	Gamtinių dujų segmentas	Viso
Ilgalaikis materialusis turtas	-	(8)	(8)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	11	2	13
	11	(6)	5
Atidėtosios pajamos	73	(8)	65
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	-	2	2
	73	(6)	67
Nepaskirstytasis pelnas	(62)	-	(62)

„Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendrosios įmonės“ – 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisos (taikymo datą nustatys Tarptautinių apskaitos standartų valdyba; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Šiose pataisose aptartas neatitikimas tarp 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendrosios įmonės. Pagrindinė šių pataisų pasekmė yra ta, kad visa pelno ar nuostolio suma pripažįstama tuomet, kai sandoris apima verslą. Pelnas ar nuostolis pripažįstami iš dalies tuomet, kai sandoris apima turtą, kuris nėra verslas, net jei šis turtas priklauso patronuojamai įmonei, o patronuojamos įmonės akcijos perleidžiamos sandorio metu. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios standartų pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

16-asis TFAS „Nuoma“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau). Naujajame standarte numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turtą nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to, 16-uoju TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis. Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turtą ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkeliami 17-jame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis. Grupė ir Bendrovė numato taikyti *16-ąjį TFAS „Nuoma“* nuo 2019 m. sausio 1 d. Pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė ir susiję nuomos įsipareigojimai bus apskaityti Grupė ir Bendrovės Finansinės padėties ataskaitoje. Standarto taikymo pirmąjį kartą įtaką bus atvaizduojama naudojant modifikuotą retrospektyvinį būdą kurį taikant koreguojamas nepaskirstytojo pelno likutis Finansinės padėties ataskaitoje.

„Mokėjimo akcijomis sandorių klasifikavimas ir vertinimas“ – 2-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisos reiškia, kad ne rinkos veiklos rezultatų teisių suteikimo sąlygos turės tą patį poveikį mokėjimo akcijomis sandorių, kurie padengiami pinigais, vertinimui, kaip ir nuosavybės priemonėmis padengiamam atlygiui. Pataisomis taip pat patikslinamas sandorio su grynojo atsiskaitymo elementu klasifikavimas, kuomet ūkio subjektas atsisako išduoti tam tikrą nuosavybės priemonių dalį, kuri kitu atveju būtų išduota sandorio šaliai pasinaudojus teise (ar suteikus teisę) mainais už sandorio šalies mokestinės prievolės, susijusios su mokėjimu akcijomis, įvykdymą. Visi tokie susitarimai į apskaitą bus traukiami kaip padengiami nuosavybės priemonėmis. Galiausiai, pataisomis taip pat pateikiami šie pinigais padengiamų mokėjimo akcijomis sandorių, kurie modifikuojami taip, kad taptų padengiamais nuosavybės priemonėmis, apskaitos patikslinimai: (a) mokėjimas akcijomis vertinamas remiantis modifikavimo dieną galiojančia nuosavybės priemonių, suteiktų atliekant modifikavimą, tikrąja verte; (b) įvykdžius modifikavimą įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas; (c) nuosavybės priemonėmis padengiamas mokėjimas akcijomis pripažįstamas tokia apimtimi, kokia paslaugos buvo suteiktos iki modifikavimo įvykdymo dienos; ir (d) skirtumas tarp modifikavimo dieną galiojančios įsipareigojimo balansinės vertės ir tą pačią dieną nuosavybėje pripažintos sumos nedelsiant pripažįstamas pelnu ar nuostoliais. Grupė ir Bendrovė per 2017 metus nevykdė sandorius, susijusius su atsiskaitymais atliekant mokėjimus akcijomis.

9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“ taikymas drauge su 4-uoju TFAS „Draudimo sutartys“ – 4-ojo TFAS pataisos (taikomos, atsižvelgiant į pasirinktą metodą, metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, tiems ūkio subjektams, kurie pasirinko taikyti laikiną išimtį arba tuomet, kai ūkio subjektas pirmą kartą pradeda taikyti 9-ąjį TFAS, tiems ūkio subjektams, kurie pasirinko taikyti apdangalo (angl. overlay) metodą). Pataisomis siekiama spręsti susirūpinimą keliančius klausimus dėl naujojo finansinių priemonių standarto (9-ojo TFAS) taikymo prieš pradedant taikyti TASV rengiamą standartą, kuris pakeis 4-ąjį TFAS. Šie susirūpinimą keliantys klausimai apima laikinus ataskaitose pateikiamų rezultatų svyravimus. Pataisose pristatyti du metodai. (1) Standarto pataisos numato galimybę visoms įmonėms, kurios sudaro draudimo sutartis, kitose bendrosiose pajamose, o ne pelne ar nuostoliuose, pripažinti svyravimus, kurie galėtų atsirasti pradėjus taikyti 9-ąjį TFAS prieš tai, kai bus paskelbtas naujasis draudimo sutarčių standartas (apdangalo (angl. overlay) metodas). Be to, standarto pataisomis numatyta galimybė įmonėms, kurių didžiąją veiklos dalį sudaro draudimo veikla, taikyti pasirenkamą laikiną 9-ojo TFAS taikymo išimtį iki 2021 m. 9-ojo TFAS taikymą atidedančios įmonės toliau taikys galiojantį finansinių priemonių standartą (39-ąjį TAS). 4-ojo TFAS pataisomis papildomos standarte jau numatytos pasirinkimo galimybės, kuriomis galima pasinaudoti sprendžiant su laikinais svyravimais susijusius klausimus. Šis TFAS neturės įtakos Grupė ir Bendrovės finansinei būklei ar veiklos rezultatams nes draudimo paslaugos nėra teikiamos.

2014–2016 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau (12-ojo TFAS pakeitimai) arba 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau (1-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pakeitimai); kol kas nepatvirtinti Europos Sąjungos). Patobulinimai apima tris standartus. Pataisomis patikslinama, kad 12-ajame TFAS aprašyti informacijos atskleidimo reikalavimai, išskyrus tuos, kurie numatyti B10–B16 straipsniuose, taikomi ūkio subjekto dalims kituose ūkio subjektuose, kurios priskiriamos skirtoms parduoti arba nutrauktai veiklai pagal 5-ąjį TFAS. 1-ojo TFAS pataisomis panaikinamos kai kurios trumpalaikės TFAS taikymo išimtys po to, kai šios trumpalaikės taikymo išimtys buvo panaudotos numatytai paskirčiai. 28-ojo TAS pataisomis patikslinama, kad rizikos kapitalo organizacijos ar panašūs ūkio subjektai kiekvienos investicijos atveju gali pasirinkti vertinti ūkio subjektus, į kuriuos investuoja, tikrąja verte. Pataisomis taip pat patikslinama, kad jeigu investuotojas, kuris nėra investicinis subjektas, turi asocijuotąją arba bendrą įmonę, kuri yra investicinis subjektas, investuotojas kiekvienos investicijos atveju atskirai gali pasirinkti toliau taikyti vertinimą tikrąja verte, kurį taiko investiciniu subjektu esanti asocijuotoji ar bendra įmonė, arba atstatyti vertinimą tikrąja verte tuomet, kai pradedamas taikyti nuosavybės metodas. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

„Investicinio turto perkėlimas“ – 40-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinama, kad perkėlimas į investicinį turtą arba iš jo gali būti atliekamas tik tada, kai pasikeičia turto naudojimo paskirtis. Šis pasikeitimas turi būti pagrįstas įrodymais: ketinimo pasikeitimas, pats savaime, nėra pakankamas įrodymas perkėlimui pagrįsti. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos standarto pataisa turės jos finansinėms ataskaitoms.

TFAAK 22-asis aiškinimas „Sandoriai užsienio valiuta ir avansinis mokėjimas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). Aiškinimas taikomas tuomet, kai ūkio subjektas sumoka arba gauna avansinį mokėjimą pagal sutartis, sudarytas užsienio valiuta. Aiškinimu patikslinama, kad sandorio data, t. y. data, kurią nustatomas valiutų kursas, yra data, kurią ūkio subjektas atlieka pirminį nepiniginio turto ar nepiniginio įsipareigojimo, atsiradusio dėl avansinio mokėjimo, pripažinimą. Tačiau ūkio subjektas turi priimti sprendimą tam, kad nustatytų, ar išankstinis mokėjimas yra piniginis ar nepiniginis turtas, ar įsipareigojimas pagal 21-ojo TAS, 32-ojo TAS gaires ir principų sistemą apskaitos standartams rengti. Bendrovė nevykdo atsiskaitymų užsienio valiuta todėl aiškinimo pataisa neįtakos Bendrovės finansinių ataskaitų. Grupė vertina, kokios įtakos standarto pataisa turės jos finansinėms ataskaitoms.

17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). 17-uoju TFAS pakeičiamas 4-asis TFAS, kuriuo remiantis įmonėms suteikta galimybė draudimo sutarčių apskaitai toliau taikyti dabartinę praktiką. Dėl šios priežasties investuotojams buvo sunku palyginti panašių draudimo įmonių finansinius veiklos rezultatus. 17-asis TFAS – tai bendrais principais grindžiamas standartas, nustatantis apskaitos reikalavimus visoms draudimo sutarčių rūšims, įskaitant draudiko turimas perdraudimo sutartis. Standartu reikalaujama draudimo sutarčių grupes pripažinti ir vertinti: (i) būsimųjų pinigų srautų (iš sutarties vykdymo kylančių pinigų srautų) dėl rizikos koreguota dabartine verte, kuri atspindi visą turimą informaciją apie iš sutarties vykdymo kylančius pinigų srautus, atitinkančią rinkoje stebimus duomenis; pridedant (jei ši vertė yra įsipareigojimas) arba atimant (jei ši vertė yra turtas) (ii) sumą, atspindinčią iš sutarčių grupės neuždirbtą pelną (sutartyje numatytą paslaugos maržą). Iš draudimo sutarčių grupės gaunamą pelną draudikai pripažins per visą draudimo apsaugos suteikimo laikotarpį ir tuo momentu, kuomet jie perleidžia riziką. Jei sutarčių grupė yra arba tampa nuostolinga, ūkio subjektas nuostolį pripažins nedelsiant. Šis TFAS neturės įtakos Grupė ir Bendrovės finansinei būklei ar veiklos rezultatams nes draudimo paslaugos nėra teikiamos.

TFAAK 23-asis aiškinimas „Neaiškumas dėl pelno mokesčio apskaitymo“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). 12-asis TAS nurodo, kaip turi būti apskaitomas ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis, tačiau nenurodo, kaip atspindėti neaiškumo poveikį. Šiuo aiškinimu patikslinama, kaip turi būti taikomi 12-ajame TAS numatyti pripažinimo ir vertinimo reikalavimai, jeigu egzistuoja neaiškumas dėl pelno mokesčio apskaitymo. Ūkio subjektas turi nustatyti, ar neaiškumai dėl mokesčio apskaitymo turi būti vertinami kiekvienas atskirai ar kartu su vienu arba daugiau kitų neaiškumų dėl mokesčio apskaitymo, atsižvelgiant į tai, kuris būdas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas turi vadovautis prielaida, kad mokesčių administratorius patikrins sumas, kurias jis turi teisę patikrinti ir, atlikdamas tokius patikrinimus, bus išsamiai susipažinęs su visa susijusia informacija. Jei ūkio subjektas nusprendžia, kad nėra tikėtina, jog mokesčių administratorius sutiks su neaiškumo dėl mokesčio apskaitymo, neaiškumo poveikis bus atspindimas nustatant susijusį apmokestinamąjį pelną arba nuostolį, mokesčių bazę, nepanaudotus mokesčių nuostolius, nepanaudotus mokesčių kreditus ar mokesčių tarifus, taikant labiausiai tikėtiną sumą arba numatomą vertę, atsižvelgiant į tai, kuris metodas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas atskleis faktų ir aplinkybių pasikeitimo ar naujos informacijos poveikį, kuris turi įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams, kaip apskaitinio įvertinimo pasikeitimą. Faktų ir aplinkybių pasikeitimų ar naujos informacijos, dėl kurių gali būti iš naujo įvertinamas sprendimas ar apskaitinis įvertinimas, pavyzdžiai apima, tačiau tuo neapsiriboja, mokesčių administratoriaus patikrinimus ar veiksmus, mokesčių administratoriaus nustatytų taisyklių pakeitimus arba mokesčių administratoriaus teisės atlikti mokesčio apskaitymo patikrinimą ar pakartotinį patikrinimą galiojimo pasibaigimą. Mokesčių administratoriaus pritarimo ar nepritarimo dėl mokesčio apskaitymo nebuvimas pats savaime neturėtų būti laikomas faktų ir aplinkybių pasikeitimu ar nauja informacija, turinčiais įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos aiškinimo pataisa turės jos finansinėms ataskaitoms.

„Išankstinio mokėjimo savybės su neigiama kompensacija“ – 9-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis leidžiama amortizuota savikaina vertinti tam tikras paskolas ir skolos vertybinius popierius, kurie gali būti iš anksto apmokami verte, mažesne už amortizuotą savikainą, pavyzdžiui, tikrąja verte arba verte, kuri apima pagrįstą skolininkui mokėtiną kompensaciją, lygią rinkos palūkanų normos padidėjimo per likusį priemonės galiojimo laikotarpį poveikio dabartinei vertei. Be to, tekste, kuriuo papildytas standarto išvadų pagrindas, dar kartą patvirtinami 9-ajame TFAS pateikti galiojantys nurodymai, kad tam tikrų amortizuota savikaina vertinamų finansinių įsipareigojimų sąlygų pakeitimai ar mainai, dėl kurių pripažinimas nenutraukiamas, lems pelno ar nuostolio atsiradimą, kurie bus pripažįstami pelnu ar nuostoliu. Todėl ataskaitas teikiantys ūkio subjektai daugeliu atveju negalės patikslinti faktinių palūkanų normos už likusį paskolos galiojimo laikotarpį tam, kad išvengtų poveikio pelnui ar nuostoliams dėl paskolos sąlygų pakeitimo. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos standarto pataisa turės jos finansinėms ataskaitoms.

„Ilgalaikės dalys asocijuotosiose ir bendrosiose įmonėse“ – 28-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinama, kad ataskaitas teikiantys ūkio subjektai turi taikyti 9-ąjį TFAS ilgalaikėms paskoloms, privilegijuotosioms akcijoms ir panašioms priemonėms, kurios sudaro dalį grynosios investicijos į nuosavybės metodu vertinamą įmonę, į kurią investuojama, iki kol jie galės sumažinti tokią balansinę vertę įmonės, į kurią investuojama, nuostolio dalimi, kuri viršija investuotojo dalį įmonėje, į kurią investuojama. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos standarto pataisa turės jos finansinėms ataskaitoms.

2015–2017 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtinti Europos Sąjungos). Siauros apimties pataisos turės įtakos keturiems standartams. 3-iojo TFAS pataisomis patikslinta, kad įsigyjantis ūkio subjektas turi iš naujo įvertinti jo anksčiau turėtą bendros veiklos dalį tuomet, kai jis įgyja verslo kontrolę. Priešingai, 11-ajame TFAS dabar aiškiai nurodoma, kad investuotojas neturi iš naujo įvertinti savo anksčiau turėtos dalies tuomet, kai jis įgyja bendros veiklos bendrą kontrolę, panašiai kaip numato galiojantys reikalavimai, kuomet asocijuotoji įmonė tampa bendrąja įmone ir atvirkščiai. 12-ojo TAS pataisomis paaiškinama, kad ūkio subjektas pripažįsta visas su dividendais susijusias pelno mokesčio pasekmes, jeigu jis pripažino sandorius ar įvykius, dėl kurių buvo gautas susijęs paskirstytinas pelnas, pavyzdžiui, pelne ar nuostoliuose arba kitose bendrosiose pajamose. Dabar aišku, kad šis reikalavimas taikomas visomis aplinkybėmis tol, kol finansinių priemonių, klasifikuojamų kaip nuosavybė, mokėjimai yra pelno paskirstymai, o ne tik tais atvejais, kai mokestinės pasekmės atsiranda dėl skirtingų mokesčių tarifų, taikomų paskirstytajam ir nepaskirstytajam pelnui. Persvarstytame 23-ajame TAS dabar aiškiai nurodyta, kad konkretaus turto finansavimui specialiai pasiskolintos lėšos neįtraukiamos į bendrąsias kapitalizuojamas skolinimosi išlaidas tik tol, kol konkretus turtas nėra iš esmės užbaigtas. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės jos finansinėms ataskaitoms.

Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos naujieji standartai turės jos finansinėms ataskaitoms.

2.2 Konsolidavimas

Konsolidavimas

Grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos apima patronuojančios įmonės „Lietuvos energija“, UAB ir jos tiesiogiai ir netiesiogiai kontroliuojamų dukterinių įmonių finansines ataskaitas. Grupė kontroliuoja ūkio subjektą, jei ji gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama, ir gali naudotis savo galia valdyti šį ūkio subjektą, kad paveiktų šios grąžos dydį. Kontrolė paprastai yra įgyjama valdant daugiau negu 50 proc. balsų suteikiančių akcijų. Dukterinės bendrovės yra konsoliduojamos nuo tada, kai Grupė įgyja kontrolę, ir nebekonsoliduojamos nuo kontrolės praradimo momento.

Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra parengtos taikant tokias pačias apskaitos politikas ir apima tokį patį ataskaitinį laikotarpį kaip ir patronuojančios įmonės finansinės ataskaitos. Visi Grupės įmonių tarpusavio sandoriai, likučiai bei nerealizuotas tarpusavio sandorių pelnas ir/ar nuostoliai tarp Grupės įmonių konsolidavimo metu yra eliminuojami.

Nekontroliuojanti dalis atspindi pelno (nuostolių) ir grynojo turto dalį, nepriklausančią Grupei. Ji yra parodoma atskirai konsoliduotoje bendrųjų pajamų ataskaitoje, o konsoliduotame balanse atskirai išskiriama nuosavybės dalis, priklausanti nekontroliuojančiai daliai, ir nuosavybė, priklausanti patronuojančios įmonės akcininkams.

Verslo jungimai

Dukterinių įmonių, nepriklausančių Bendrovės grupei, įsigijimas yra apskaitomas taikant įsigijimo metodą. Sumokėtas atlygis vertinamas tikrąją verte, kurią sudaro mainais suteikto turto, išleistų nuosavybės priemonių, gautų ar prisiimtų įsipareigojimų tikroji vertė mainų dieną. Su įsigijimu susijusios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kai yra patiriamos. Įsigyjamojoje įmonėje identifikuojamas įsigytas turtas, įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai, atitinkantys 3 TFAS „Verslo jungimai“ pateiktus pripažinimo kriterijus. Jie yra pripažįstami jų tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną.

Perleisto atlygio ir nekontroliuojančios dalies įsigyjamame ūkio subjekte sumos bei anksčiau turėtos nuosavybės dalies įsigyjamame ūkio subjekte tikrosios vertės perviršis lyginant su įsigyto identifikuojamo grynojo turto tikrąja verte yra pripažįstamas prestižu. Jeigu bendra perleisto atlygio, pripažintos nekontroliuojančios dalies ir anksčiau turėtos nuosavybės dalies suma yra mažesnė už įsigytos dukterinės įmonės grynojo turto tikrąją vertę (perkant pigiau nei rinkos kaina), skirtumas pripažįstamas pelnu (nuostoliu). Paskesnis perleisto atlygio pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliu.

Nekontroliuojanti dalis įgytoje įmonėje pirminio pripažinimo metu yra įvertinama kaip apskaityto grynojo turto, įsipareigojimų ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų tikrosios vertės proporcinga dalis, tenkanti nekontroliuojančiai daliai.

Nuosavybės dalies dukterinėse įmonėse pasikeitimas, neturintis įtakos kontrolės pasikeitimui

Sandoriai su nekontroliuojančios dalies akcininkais, dėl kurių kontrolė neprarandama, apskaitomi kaip sandoriai, kurie pripažįstami nuosavybės dalyje, t. y. kaip sandoriai su akcininkais. Skirtumas tarp sumokėto atlygio tikrosios vertės ir įsigytos dukterinės įmonės atitinkamos grynojo turto dalies balansinės vertės apskaitomas nuosavybės dalyje. Vykdant perleidimo nekontroliuojančiai daliai sandorius, pelnas ar nuostoliai taip pat apskaitomi nuosavybės dalyje.

2.3 Bendrovės investicijos į dukterines įmones

Dukterinė įmonė – tai tokia įmonė, kurią tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja patronuojanti įmonė. Investicijos į tiesiogiai kontroliuojamas dukterines įmones patronuojančios įmonės balanse yra apskaitytos įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės balanse viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę. Neapibrėžtasis atlygis įvertintas tikrąja verte pripažįstamas įsigijimo savikainos dalimi įsigijimo data. Vėliau, mokėtino neapibrėžtojo atlygio tikrosios vertės sumažėjimas arba padidėjimas apskaitomas per pelną (nuostolį), kurio atsiradimas nurodo į poreikį atlikti investicijų į dukterines įmones vertės sumažėjimo testą.

2.4 Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones

Asocijuota įmonė - tai tokia įmonė, kuriai Bendrovė ar Grupė daro reikšmingą įtaką. Reikšminga įtaka - tai galėjimas dalyvauti priimant finansinės ir veiklos politikos sprendimus, tačiau tai nėra galia kontroliuoti ar bendrai kontroliuoti šiuos sprendimus.

Investicijos į asocijuotas įmones patronuojančios įmonės balanse yra apskaitytos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės balanse viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

Asocijuotų įmonių turtas, įsipareigojimai bei veiklos rezultatai įtraukiami į Grupės konsoliduotas finansines ataskaitas naudojant nuosavybės metodą, išskyrus atvejus, kai investicija yra klasifikuojama kaip laikoma pardavimui, kai ji yra apskaitoma pagal 5-ąjį TFAS „Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimams ir nutraukiama veikla“. Taikant nuosavybės metodą, investicija į asocijuotą įmonę pirminio pripažinimo metu apskaitoma įsigijimo savikaina, pakoreguota po įsigijimo datos įvykusiais Grupės grynojo turto asocijuotoje įmonėje dalies pasikeitimais. Pelno ir kitos išmokų paskirstymai, kuriuos gauna Grupė, mažina investicijos į asocijuotą įmonę balansinę vertę. Investicijos

balansinė vertė taip pat koreguojama atsižvelgiant į Grupės grynojo turto asocijuotoje įmonėje dalies pokyčius dėl asocijuotos įmonės kitų bendrųjų pajamų pokyčių.

Asocijuotos įmonės nuostoliai, viršijantys Grupės turto dalį joje, nėra pripažįstami, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė prisiėmė teisinius arba netiesioginius įsipareigojimus arba padarė mokėjimus asocijuotos ar bendrai valdomos įmonės vardu.

Bet koks įsigijimo savikainos perviršis, lyginant su Grupės identifikuojamo turto, įsipareigojimų ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų grynosios tikrosios vertės asocijuotoje įmonėje dalimi įsigijimo dieną, apskaitomas kaip menamas prestižas. Prestižas yra įtraukiamas į investicijos likutinę vertę ir vertinamas dėl vertės sumažėjimo kaip investicijos dalis. Jei po pakartotinio vertinimo Grupei tenkanti identifikuojamo turto, įsipareigojimų ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų grynosios tikrosios vertės dalis viršija įsigijimo savikainą, perviršis yra nedelsiant pripažįstamas pelnu (nuostoliu). Kai Grupės įmonė vykdo operacijas su asocijuota Grupės įmone, nerealizuotas pelnas ar nuostoliai, tenkantys Grupei, yra eliminuojami.

2.5 Užsienio valiutų perskaičiavimas

(*a) Funkcinė ir pateikimo valiuta*

Kiekvienos Grupės įmonės finansinėse ataskaitose parodyti straipsniai įvertinti pirminės ekonominės aplinkos, kurioje konkreti įmonė vykdo veiklą, valiuta (toliau – funkcinė valiuta). Konsoliduotos finansinės ataskaitos pateiktos Eurais (Eur), kurie yra Bendrovės funkcinė ir pateikimo valiuta nuo 2015 m. sausio 1 d.

(b) Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą naudojant valiutų kursus, galiojančius sandorių atlikimo dieną. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant piniginius turto bei įsipareigojimų likučius, išreikštus užsienio valiutomis, pagal metų pabaigoje galiojančius kursus apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.6 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina arba perkainota verte. Ilgalaikio materialiojo turto grupė, kurią sudaro hidroelektrinė ir hidroakumuliacinė elektrinės, Šiluminės elektrinės statinių ir įrenginių (kombinuoto ciklo blokas bei rezervinė elektrinė), skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga, vėjo elektrinės, taip pat informacinių technologijų ir telekomunikacijų įranga apskaitoma savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą. Kitas ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškais nepriklausomų turto vertintojų arba Grupės vadovybės atliekamais turto vertinimais, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma. Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Įsigijimo vertė apima ilgalaikio materialiojo turto dalių pakeitimo išlaidas, kai jos patiriamos, jei šios išlaidos atitinka turto pripažinimo kriterijus. Visos kitos remonto ir priežiūros sąnaudos apskaitomos bendrųjų pajamų straipsnyje kai yra patiriamos.

Apskaitinės vertės padidėjimas dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo pripažįstamas kitose bendrosiose pajamose ir kaupiamas perkainojimo rezerve akcininkų nuosavybės dalyje. Tačiau padidėjimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, tiek, kiek jis panaikina to paties turto balansinės vertės sumažėjimą dėl perkainojimo, anksčiau pripažinto pelnu ar nuostoliais. Balansinės vertės sumažėjimas, susijęs su turto perkainavimu, pripažįstamas pelnu arba nuostoliais; vertės sumažėjimai, kurie padengia to paties turto ankstesnius vertės padidėjimus, pripažįstami kitose bendrosiose pajamose ir pateikiami mažinant perkainojimo rezervą. Kiekvienais metais skirtumas tarp nusidėvėjimo, apskaičiuoto pagal turto perkainotą apskaitinę vertę (kai perkainojant vertė padidėja), pripažinto pelnu arba nuostoliu, ir nusidėvėjimo, apskaičiuoto pagal to turto pirminę įsigijimo savikainą, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytą pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį. Turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto įsigijimo / perkainotą vertę iki likvidacinės vertės per šiuos įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius (metais):

Ilgalaikio materialaus turto grupė	Naudingo tarnavimo laikotarpius (metais)
Pastatai	8-75
Statiniai ir mašinos	
- elektros ir ryšių įtaisai	20-25
- elektros skirstymo įranga	15-45
- elektros įrenginiai	15-35
- kita įranga	5-50
Vėjo elektrinės	20
Hidroelektrinės, hidroakumuliacinės, rezervinės elektrinės ir kombinuotojo ciklo bloko turtas	
Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinių turtas:	
- vandentakos hidrotechniniai statiniai ir įrengimai	75
- slėgiminiai vamzdynai	50
- hidrotechninės turbinos	25-40
- kita įranga	8-15
Rezervinės elektrinės turtas:	
- statiniai ir tiesiniai	10-70
- šilumos ir elektros įrenginiai	10-60
- matavimo prietaisai ir įranga	5-30
- kita įranga	8-15
Kombinuoto ciklo bloko turtas:	
- statiniai ir tiesiniai	20-50
- elektros linijos	20-40
- elektros gamybos įrenginiai	20-50
Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai	18 - 55
Transporto priemonės	2-35
Informacinių technologijų ir telekomunikacijų įranga	3-10
Kitas ilgalaikis materialusis turtas:	
- įrankiai, kitas ilgalaikis materialusis turtas	4-10

Ilgalaikis materialusis turtas apima atsargines dalis, atsarginius įrenginius ir priežiūros įrenginius, kai jie atitinka ilgalaikio materialaus turto apibrėžimą.

Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi ir, prireikus, koreguojami.

Skolinimosi išlaidos, tiesiogiai susijusios su turto, kurio parengimas naudojimui arba pardavimui trunka ilgiau negu vienerius metus, įsigijimu, statyba ar gamyba, kapitalizuojamos kaip to turto savikainos dalis (žr. 2.17 pastabą).

Kai ilgalaikis materialusis turtas nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei susijęs sukauptas nusidėvėjimas toliau nebeapskaitomi finansinėse ataskaitose, o su tuo susijęs pelnas arba nuostolis apskaitomas pelno (nuostolių) dalyje bendrųjų pajamų ataskaitoje. Pelnas arba nuostolis, perleidus ilgalaikį materialųjį turtą, yra apskaičiuojami iš gautų pajamų atimant parduoto turto likutinę vertę. Pardavus perkainotą turtą, atitinkama perkainojimo rezervo dalis perkeliama į nepaskirstytąjį pelną (nuostolį).

Remonto išlaidos yra pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad ateityje iš šių išlaidų bus gauta ekonominė nauda, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

Nebaigta statyba perkeliama į atitinkamas ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai ji užbaigiama ir turtas yra parengtas jo numatytam naudojimui.

2.7 Ilgalaikis nematerialusis turtas

(a) Patentai ir licencijos

Patentai ir licencijos yra parodomos įsigijimo savikaina. Prekių ženklai ir licencijos, įgytos jungiant verslą, yra pripažįstamos tikrąja verte įsigijimo datą. Prekių ženklai ir licencijos apskaitomos įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą metodą per numatytą naudingo tarnavimo laiką 3-5 metus arba per licencijos ir/ar patento konkretų galiojimo laiką, jeigu toks nustatytas. Naudingo tarnavimo laikotarpis yra peržiūrimas kiekvienais metais.
Verslo jungimo metu įgytoms licencijoms (Licencija gaminti elektros energiją su skatinamuoju tarifu) nustatytas naudingo tarnavimo laikotarpis 12 m.

(b) Kompiuterių programinė įranga

Įsigytos kompiuterių programinės įrangos licencijos kapitalizuojamos remiantis su konkrečios programinės įrangos įsigijimu ir parengimu naudojimui susijusiomis išlaidomis. Šios išlaidos amortizuojamos per įvertintą naudingo tarnavimo laikotarpį (2-4 metai).

(*c) Taršos leidimai*

Detali taršos leidimų apskaitos politika pateikta 2.22 pastaboje.

(d) Kitas nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, iš kurio tikimasi gauti ekonominės naudos ateityje, apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolių suma. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per 3-4 metų įvertintą ekonominės naudos gavimo laikotarpį.

2.8 Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo datą Grupė ir Bendrovė peržiūri likutinę ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Esant tokiems požymiams, yra įvertinama šio turto atsiperkamoji vertė, kad būtų galima apskaičiuoti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti turto atsiperkamosios vertės, yra paskaičiuojama pajamas generuojančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamoji vertė. Kai gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas, turtas yra paskirstomas atskiriems pajamas generuojančio turto vienetams, priešingu atveju turtas yra paskirstomas mažesnėms pajamas generuojančio turto vienetų grupėms, kurioms gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas.

Kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo datą bei, kai yra vertės sumažėjimo požymių, atliekami ilgalaikio nematerialiojo turto, kurio naudingo tarnavimo laikotarpis yra neapibrėžtas, ir ilgalaikio nematerialiojo turto, kuris nėra dar paruoštas naudojimui, vertės sumažėjimo testai.

Atsiperkamoji vertė yra didesnioji iš tikrosios vertės, atėmus perleidimo išlaidas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini ateities pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės, naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant ateities pinigų srautus.

Jei turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto nuostoliu.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė vėliau padidėja, tai apskaitinė turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet tiek, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas iš karto pripažįstamas pelnu.

2.9 Investicinis turtas

Investicinį turtą sudaro Grupės pastatai ir statiniai, kurie laikomi uždirbti nuomos pajamas arba tikintis vertės padidėjimo. Investicinis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitomas įsigijimo savikaina, vėliau - tikrąja verte. Tikroji vertė yra nustatoma nepriklausomų turto vertintojų. Investicinio turto nusidėvėjimas neskaičiuojamas, pelnas ar nuostoliai dėl tikrosios vertės pasikeitimo sudarant finansines ataskaitas, parodomi ataskaitinio laikotarpio pelnu arba nuostoliu.

Perkėlimai į investicinį turtą ir iš jo atliekami tik tada, kai pasikeičia turto paskirtis. Tam tikras nekilnojamasis turtas gali būti naudojamas Grupės, o nenaudojama dalis gali būti skiriama nuomos pajamoms uždirbti arba tikintis turto vertės padidėjimo. Jeigu Grupės naudojama turto dalis gali būti atskirai parduota, turto dalys apskaitomos atskirai. Grupės naudojama turto dalis apskaitoma vadovaujantis 16-ojo TAS, o skirta turto nuomos pajamoms uždirbti – 40–ojo TAS reikalavimais.

2.10 Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimui, apskaitomas žemesne iš apskaitinės vertės ir tikrosios vertės, atėmus numatomas pardavimo išlaidas, jeigu jo apskaitinę vertę ketinama atgauti iš pardavimo sandorio, o ne iš nepertraukiamo naudojimo.

2.11 Finansinis turtas

Grupės ir Bendrovės finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte (vertės pokytis apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje), finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas. Klasifikavimas priklauso nuo įsigyto finansinio turto paskirties,

vadovybės ketinimų ir nuo to, ar investicijos kotiruojamos aktyvioje rinkoje. Vadovybė nustato finansinio turto klasifikaciją jo pirmojo pripažinimo metu.

Finansinio turto įsigijimai ir pardavimai apskaitoje atvaizduojami sandorio sudarymo dieną – dieną, kai Grupė ir Bendrovė įsipareigoja pirkti ar parduoti turtą. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas įvertinamas tikrąja verte. Jei investicijos apskaitytos ne tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas parodant bendrųjų pajamų ataskaitoje, prie investicijų pridedamos tiesioginės išlaidos, susijusios su sandoriu.

Finansinio turto apskaita po pirminio pripažinimo priklauso nuo to, kuriai grupei finansinis turtas yra priskirtas

Finansinis turtas apskaitomas tikrąja verte bendrųjų pajamų ataskaitoje pelno (nuostolių) dalyje

Grupės finansinis turtas apskaitomas tikrąja verte bendrųjų pajamų ataskaitoje pelno (nuostolių) dalyje sudaro tiktai turtas, susijęs su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis (žr. 2.12 pastabą).

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas – tai neišvestinis finansinis turtas, priskirtas galimam parduoti turtui arba nepriskirtas prie paskolų ir gautinų sumų, investicijų laikomų iki išpirkimo ar finansinio turto, apskaitomo tikrąja verte per pelną/nuostolius. Vadovybė nustato, kaip bus klasifikuojamos jos investicijos jų įsigijimo metu.

Galimi parduoti vertybiniai popieriai vertinami tikrąja verte pagal rinkos pardavimo kainas arba remiantis diskontuotų pinigų srautų modelių taikymo rezultatais. Nerealizuotas pelnas ar nuostolis, atsiradęs dėl galimo parduoti finansinio turto tikrosios vertės pokyčių, apskaitomas tiesiogiai per nuosavybę, išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius ir užsienio valiutos keitimo rezultatą. Kai tokio turto pripažinimas nutraukiamas visas anksčiau nuosavybėje sukauptas perkainojimo rezultatas iškeliamas į bendrųjų pajamų ataskaitos pelno (nuostolių) dalį. Tačiau palūkanos už tokį finansinį turtą, apskaičiuotos taikant faktinę palūkanų normą, yra pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio pajamomis.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Jos pripažįstamos trumpalaikiu turtu, išskyrus tas paskolas ir gautinas sumas, kurių grąžinimo terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių po finansinės būklės ataskaitos parengimo dienos; tokiu atveju paskolos ir gautinos sumos pripažįstamos ilgalaikiu turtu.

Paskolos ir gautinos sumos pradžioje apskaitomos įsigijimo savikaina (suteikto atlygio tikrąja verte), o vėliau - amortizuota verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas arba nuostolis pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitos pelno (nuostolių) dalyje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Prekybos gautinos sumos pradžioje yra apskaitomos tikrąja verte, o vėliau amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą, sumažinta vertės sumažėjimo nuostolių suma.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo datą Grupė ir Bendrovė įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto ateities pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kad skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant pirminio pripažinimo metu nustatytą apskaičiuotų palūkanų normą.

Viso finansinio turto, kuris vertinamas amortizuota savikaina, apskaitinė vertė yra sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, naudojant abejotinų sumų sąskaitą. Finansinio turto vertinamo tikrąja verte apskaitinė vertė koreguojama tiesiogiai apskaitant turto vertės pasikeitimus. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po finansinių ataskaitų sudarymo datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi ir parodomi bendrųjų pajamų ataskaitoje, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:
- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- išlaikoma teisė į pinigų srautus, bet prisiimamas įsipareigojimas sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- perleidžiama teisė gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžiama iš esmės visa su finansinio turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda, arba (b) nei perleidžiama, nei išlaikoma su finansiniu turtu susijusi rizika ir nauda, bet perleidžiama šio turto kontrolė.

2.12 Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės klasifikuojamos kaip laikomos prekybai. Pirminio pripažinimo metu jos pripažįstamos tikrąja verte ir vėliau jos taip pat apskaitomos tikrąja verte. Tikroji vertė yra apskaičiuojama pagal kotiruojamas rinkos kainas arba naudojant kainų nustatymo modelius, kurie apima su finansinėmis priemonėmis susijusio turto dabartines rinkos ar sutartines kainas bei kitus veiksnius. Išvestinės finansinės priemonės yra apskaitomos kaip turtas, kai jų tikroji vertė yra teigiama, ir kaip įsipareigojimai, kai neigiama. Pelnas ar nuostoliai iš šių finansinių priemonių yra įtraukiami į bendrųjų pajamų ataskaitos pelno (nuostolių) dalį kaip finansinės veiklos pajamos ar sąnaudos arba kaip pajamos, priklausomai nuo jų pobūdžio.

2.13 Atsargos

Atsargos pripažįstamos savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra mažesnė. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą, išskyrus gamtines dujas ir suskystintas gamtines dujas, kurių savikaina apskaičiuojama naudojant svertinio vidurkio metodą. Atsargų savikaina apima pirkimo kainą, mokesčius (išskyrus tuos, kuriuos vėliau Grupė ir Bendrovė susigrąžina iš mokesčių institucijų), transportavimo, tvarkymo ir kitas išlaidas, tiesiogiai priskirtinas atsargų įsigijimui. Savikainai nepriskiriamos skolinimosi išlaidos. Grynoji galimo realizavimo vertė yra įvertinta

pardavimo kaina, esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus priskirtinas kintamas pardavimo sąnaudas.

2.14 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje, indėlius iki pareikalavimo bankuose ir kitas trumpalaikes labai likvidžias investicijas, kurių terminas yra ne ilgesnis kaip trys mėnesiai.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje, indėlius iki pareikalavimo bankuose ir kitas trumpalaikes labai likvidžias investicijas, kurių terminas yra ne ilgesnis kaip trys mėnesiai, bei banko sąskaitos kreditus (angl. overdrafts). Banko sąskaitos kreditas (overdraft) apskaitomas balanso trumpalaikių įsipareigojimų paskolų straipsnyje.

2.15 Įstatinis kapitalas

Paprastosios akcijos apskaitomos nuosavybėje.

Jei įmonė superka savo akcijas, šios supirktos akcijos atimamos iš nuosavybės. Joks pelnas ar nuostolis nepripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje dėl įmonei priklausančių nuosavybės priemonių pirkimo, pardavimo, išleidimo ar atšaukimo.

Skirtumas tarp naujos akcijų emisijos nominalios vertės ir už akcijas gauto apmokėjimo tikrosios vertės apskaitomas kaip akcijų priedai.

2.16 Prekybos mokėtinos sumos

Prekybos mokėtinos sumos yra pripažįstamos, kuomet kita šalis įvykdo savo įsipareigojimus pagal sutartį, ir pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, o vėliau apskaitomos amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

2.17 Paskolos

Paskolos pradžioje apskaitomos tikrąja verte, atėmus patirtas sandorio išlaidas. Vėliau paskolos apskaitomos amortizuota savikaina. Bet koks skirtumas, susidaręs tarp pradžioje pripažintos sumos ir išpirkimo vertės, pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitos pelno (nuostolių) dalyje per skolinimosi laikotarpį, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

Paskolos priskiriamos prie trumpalaikių įsipareigojimų, nebent Grupė ir Bendrovė turi besąlyginę teisę atidėti įsipareigojimo įvykdymą ne mažiau kaip 12 mėnesių po finansinių ataskaitų sudarymo dienos. Skolinimosi kaštai, tiesiogiai susiję su turto įsigijimu, statyba ar turto, kuriam pagaminti ar jį paruošti naudojimui ar pardavimui reikia gana daug laiko (daugiau nei vienerių metų), pasigaminimu ar paruošimu naudojimui ar pardavimui, yra pridedami prie šio turto įsigijimo vertės tol, kol šis turtas visiškai parengiamas naudojimui ar pardavimui. Palūkanų pajamos, susijusios su laikinu skolintų lėšų investavimu iki jos bus panaudotos turto įsigijimui, yra atimamos iš turto įsigijimo vertės.

2.18 Pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis

Pelno mokestis

Ataskaitinių ir praėjusių metų pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra apskaityti suma, kuri, tikimasi, bus atgauta iš arba sumokėta mokesčius administruojančiai institucijai. Skaičiuojant pelno mokestį yra naudojami tokie mokesčių įstatymai ir mokesčio tarifai, kurie galioja balanso sudarymo datą.
Pelno mokestis apskaičiuojamas nuo pelno prieš mokesčius. Pelno mokestis skaičiuojamas pagal Lietuvos mokesčių įstatymų reikalavimus.

Standartinis Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas 2017 ir 2016 metais yra 15 proc.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtasis pelno mokestis apskaitomas balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniems skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu, arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai nedaro įtakos nei apmokestinamojo, nei finansiniam pelnui ar nuostoliui.

Atidėtojo pelno mokesčio turto apskaitinė vertė peržiūrima kiekvieną kartą sudarant finansinių ataskaitų rinkinį ir yra sumažinama, jeigu nėra tikėtina, kad ateityje bus gautas pakankamas apmokestinamas pelnas šiam turtui ar jo daliai realizuoti. Sumažinama iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną.

Atidėtasis pelno mokestis apskaičiuojamas taikant mokesčio tarifus, kuriuos numatoma taikyti, kai bus realizuojamas susijęs atidėtojo pelno mokesčio turtas arba įvykdomas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai egzistuoja teisiškai pagrindžiama teisė sudengti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimais ir kai atidėtasis pelno mokestis susijęs su ta pačia fiskaline institucija.

Pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį

Ataskaitinio laikotarpio ir atidėtieji mokesčiai turi būti pripažinti pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukti į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokestis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavybėje arba kitose bendrosiose pajamose tą patį ar kitą laikotarpį arba atsiranda iš verslo jungimo.

2.19 Išmokos darbuotojams

Socialinio draudimo sąnaudos

Grupė ir Bendrovė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytų įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas – tai planas, pagal kurį Grupė ir Bendrovė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų darbu dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų.

Išeitinės kompensacijos

Išeitinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją dienos arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Grupė ir Bendrovė pripažįsta išeitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išeitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Ilgalaikės išmokos yra pripažįstamos dabartine verte, taikant rinkos palūkanų normą.

Aktuarinis pelnas ar nuostoliai, atsirandantys iš koregavimų, pagrįstu patirtimi, ar dėl aktuarinių prielaidų pasikeitimo ir nedelsiant pripažįstami Grupės ir Bendrovės kitose bendrosiose pajamose. Visos ankstesnės darbo sąnaudos yra pripažįstamos nedelsiant.

Ilgalaikės išmokos darbuotojams

Kiekvienam Grupės ir Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir pagal kolektyvinę sutartį priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę balanso sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurios išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

2.20 Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė ir Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Su atidėjiniais susijusios išlaidos pripažįstamos nuostoliu, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimui specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip finansinės sąnaudos.

Atidėjiniai nuostolingoms sutartims

Atidėjiniai nuostolingoms sutartims rodo neišvengiamas sutartinių įsipareigojimų įvykdomo sąnaudas, kurios tikėtiną viršis ateityje gautą ekonominę naudą. Atidėjiniai įvertinami dabartine verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą.

2.21 Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė arba Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pajamos įvertinamos gauto ar gautino už prekes ar paslaugas atlygio tikrąja verte, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, atėmus grąžinimus ir nuolaidas.

Pajamos iš elektros energijos pardavimo galutiniams vartotojams

Grupės pajamos iš elektros energijos pardavimo galutiniams vartotojams apima gamybos, perdavimo, skirstymo, tiekimo, Viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (VIAP) ir kitas paslaugas, suteikiamas elektros energijos pardavimo galutiniam vartotojui proceso metu. Perdavimo, skirstymo paslaugų ir VIAP, kurias teikia Grupės įmonės, kainas reguliuoja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija).

Elektros energijos pardavimo pajamos gyventojams yra pripažįstamos tada, kai elektros energija yra patiekiama, deklaruojama remiantis skaitiklių duomenimis ir apmokama. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra sukaupiamos pardavimo pajamos, siekiant apskaityti patiektą, tačiau vartotojų dar nedeklaruotą elektros energiją. Šis sukaupimas yra nustatomas remiantis istorine patirtimi bei vidutiniu vartotojų atsiskaitymo už elektros energiją periodu.

Elektros energijos pardavimo verslo klientams pajamos pripažįstamos tada, kai elektros energija yra patiekiama atsižvelgiant į faktiškai suvartotą elektros energijos kiekį, kuris nustatomas pagal skaitiklių rodmenis.

Kainų ir pelningumo reguliavimas

Atskirų Grupės įmonių ir jų vykdomų veiklų pelningumas yra reguliuojamas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau - Komisija) tvirtinant paslaugų kainas ateinantiems metams. Kainų lygis priklauso nuo numatomų ateinančių metų sąnaudų, prognozuojamos teikiamų paslaugų apimties, ankstesniais laikotarpiais uždirbto pelno nukrypimo nuo reguliuojamo dydžio ir kitų dalykų.

Faktinės per metus Grupės reguliuojamų veiklų patirtos sąnaudos gali skirtis nuo prognozuojamų tvirtinant kainas, taip pat faktinė paslaugų apimtis gali skirtis nuo prognozuojamos. Tokiu būdu, reguliuojamų veiklų faktinis pelnas gali nukrypti nuo reguliuojamo lygio, ir skirtumas turės įtakos ateities paslaugų kainoms.

Grupė nepripažįsta reguliuojamos veiklos turto ar įsipareigojimų, kurių paskirtis būtų išlyginti einamųjų metų pelną iki reguliuojamo lygio, jei šis skirtumą bus atgautas / grąžintas per paslaugų teikimą ateityje.

Elektros energijos ir dujų skirstymo kainas reguliuoja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, nustatydama viršutines kainų ribas. Konkrečias skirstymo paslaugų kainas nustato Grupės bendrovės, kuri yra skirstomųjų tinklų operatorė, neviršydama Komisijos patvirtintų ribų.

Suskystintų dujų pardavimo reguliuojamiems vartotojams veikla reguliuojama nustatant pardavimo kainas.

Perdavimo ir VIAP teikimo paslaugų kainos reguliuojamos Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – Komisijai) nustatant viršutines kainų ribas. Konkrečias perdavimo ir VIAP kainas ir tarifus nustato paslaugos teikėjas, kuris nepriklauso Grupei, neviršydamas Komisijos patvirtintų ribų. Gamintojų ir nepriklausomų tiekėjų parduodamos elektros energijos ir rezervinės galios kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai gamintojas ar nepriklausomas tiekėjas užima daugiau kaip 25 procentus rinkos. Tokiu atveju, kainų reguliavimo tvarką nustato Komisija.

Elektros importo ir eksporto kainos nereguliuojamos.

Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos

Grupė teikia elektros energijos tiekimo bei energijos sistemos rezervų saugumo užtikrinimo paslaugas - Viešuosius Interesus Atitinkančios Paslaugos (VIAP). Vykdydama VIAP veiklą, Grupė uždirba pajamas bei patiria sąnaudas. VIAP lėšos - tai lėšos, sumokamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikėjams (remiantis iš anksto patvirtintais metiniais paslaugų kiekiais bei kainomis). Šios paslaugos vėliau teikiamos skirstomojo tinklo operatoriams bei elektros energijos vartotojams pagal Komisijos nustatytą tarifą.

Grupės dukterinė įmonė, užsiimanti elektros energijos gamyba, gauna lėšas už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (toliau – VIAP lėšos), kurios sumokamos elektros energijos gamintojams pagal viešuosius interesus atitinkančių paslaugų schemą, remiantis iš anksto patvirtintais metiniais paslaugų kiekiais bei kainomis, kuriuos nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija). Tarifą nustato Komisija, remdamasi apskaičiuotomis kintamomis elektros energijos gamybos sąnaudomis, kurias pateikia gamintojai.

Grupės skirstomųjų tinklų dukterinė įmonė surenka VIAP lėšas iš vartotojų remdamasi Komisijos nustatytais tarifais ir perduoda jas elektros energijos perdavimo sistemos operatoriui (Grupei nepriklausančiai įmonei), kuris yra atsakingas už VIAP lėšų paskirstymą elektros energijos gamintojams. Lėšos iš vartotojų už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, kurios vėliau paskirstomos Grupei nepriklausančioms elektros gamybos įmonėms, pripažįstamos remiantis faktiškai suvartotu elektros energijos kiekiu ir Komisijos nustatytais tarifais. Lėšos už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, kurios vėliau paskirstomos Grupės dukterinei įmonei, užsiimančiai elektros energijos gamyba, pripažįstamos pajamomis remiantis apskaičiuotomis kintamomis ir pastoviomis elektros energijos gamybos sąnaudomis, kurias pateikia gamintojai, nors elektros energijos perdavimo sistemos operatoriaus kiekvieną mėnesį atliekami mokėjimai elektros energijos gamintojui yra nustatomi remiantis iš anksto patvirtintais kiekiais ir kainomis. Komisija patvirtina faktinę gautinų VIAP lėšų sumą per vienerius metus po ataskaitinio laikotarpio pabaigos ir skirtumas sumokamas elektros energijos perdavimo sistemos operatoriui per antrus metus po ataskaitinio laikotarpio pabaigos.

Taigi, skirtumas tarp sukauptų pajamų ir faktinių per metus atliktų mokėjimų pripažįstamas ilgalaike gautina arba mokėtina suma (straipsnyje „Po vienerių metų gautinos sumos“ arba „Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai“), o ateinančių metų pabaigoje suma perklasifikuojama į trumpalaikę gautiną ar mokėtiną sumą (straipsnyje „Kitos gautinos sumos“ arba „Prekybos mokėtinos sumos“). Skirstomųjų tinklų dukterinės įmonės mėnesinės mokėtinos sumos elektros energijos perdavimo sistemos operatoriui pripažįstamos trumpalaikėmis mokėtinomis sumomis (straipsnyje „Prekybos mokėtinos sumos“).

Pajamos už gamtinių dujų skirstymą ir tiekimą

Pajamos iš nebuitinių vartotojų už gamtinių dujų skirstymą pripažįstamos kas mėnesį, remiantis vartotojų pateiktais matavimo prietaisų rodmenimis arba, jei vartotojai nepateikė matavimo prietaisų rodmenų, dujų kiekiais, apskaičiuotais pagal skirstymo įmonės patvirtintą gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo metodiką.

Pajamos iš gamtinių dujų tiekimo nebuitiniams vartotojams pripažįstamos kas mėnesį, remiantis jų pateiktais ir skirstymo sistemos operatoriaus patikrintais matavimo prietaisų parodymais (kaupimo principas). Pajamos iš buitinių vartotojų pripažįstamos kas mėnesį, remiantis jų pateiktais matavimo prietaisų parodymais ir atliktais įvertintų neatitikimų tarp deklaruotų ir suvartotų dujų kiekių koregavimais (kaupimo principas).

Suskystintų gamtinių dujų tiekimo pajamos

Suskystintos gamtinės dujos parduodamos reguliuojamiems (prižiūrimiems) energijos gamintojams už rinkos kainą, kurią nustato ir tvirtina Komisija. Nereguliuojamoje rinkoje gamtinių dujų pardavimai atliekami nustatant šalių sutartą kainą. Pajamos pripažįstamos kas mėnesį pagal pateiktą dujų kiekį.

SGDT saugumo dedamosios pajamos

Pasikeitus teisės aktų nuostatoms, patvirtinta suskystintųjų dujų rinkos kaina 2016 yra mažesnė nei faktinės sąnaudos; skirtumas kompensuojamas per suskystintų gamtinių dujų perdavimo kainos saugumo komponentą (SGDT). Pajamos iš SGDT saugumo komponento laikomos reguliuojamos veiklos pajamomis ir pripažįstamas pagal ataskaitas gaunamas iš gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus (PSO), kuris administruoja šių mokėjimų surinkimą ir paskirstymą.

Remiantis SGD terminalo įstatymo 5.2 straipsniu, visi gamtinių dujų perdavimo sistemos vartotojai, įskaitant ir galutinius vartotojus, turi mokėti papildomą saugumo dedamąją kartu su kitais mokėjimais už gamtinių dujų perdavimo paslaugas. Mokėjimai yra surenkami Perdavimo sistemos operatoriaus (toliau – PSO) tiesiogiai iš vartotojų arba iš gamtinių dujų tiekėjų, jei vartotojai neturi tiesioginių sutarčių su PSO. Komisija kas metus nustato Saugumo dedamosios dydį proporcingai pagal gamtinių dujų kiekius, kuriuos sunaudojo vartotojai (tiesioginis vartojimas arba perpardavimas). Pagal Komisijos nutarimą, dalis surinktų PSO lėšų yra pervedamos Grupei.

Perkrovos ir saugojimo paslaugos

Grupė, atsižvelgdama į tai, kad teikdama SGD perkrovos ir saugojimo paslaugas, veikia kaip tarpininkas ir nepatiria atsargų kainos svyravimo rizikos, neregistruoja perkrovos tikslais įsigytas SGD dujas kaip savo atsargas, o įvykdžiusi perkrovos paslaugą pelno (nuostolių) ataskaitoje apskaito paslaugos teikimo pajamas.

Statybų sutartys

Jeigu statybų sutarčių rezultatus galima patikimai įvertinti, pajamos ir išlaidos, susijusios su statybų sutartimis, pripažįstamos pajamomis ir sąnaudomis, atsižvelgiant į sutarties darbų įvykdymo lygį ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, t. y. taikant procentinį ilgalaikių sutarčių įvykdymo metodą, nustatant, kokią įvertintą bendrų sutarties pajamų ir išlaidų dalį sudaro pajamos arba išlaidos, uždirbtos arba patirtos atliekant darbus iki einamųjų finansinių metų pabaigos, lyginant jas su atliekamų darbų sąmatinėmis pajamų ir sąnaudų vertėmis ir tokiu būdu nustatant įvykdymo procentą.

Naujųjų vartotojų prijungimo pajamos

Mokesčiai gauti už naujų vartotojų, gamintojų prijungimą bei elektros tinklo objektų ar įrenginių perkėlimą ar rekonstrukciją pageidaujant vartotojui, gamintojui ar kitiems asmenims, gauti po 2009 m. liepos 1 d., pripažįstami pajamomis prijungus vartotoją.

Iki 2009 m. liepos 1 d. gauti aukščiau išvardinti mokesčiai apskaitomi kaip sukauptos ateinančių laikotarpių pajamos ir proporcingai pripažįstami pajamomis per naujai sukurto susijusio ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką. Susijusios sąnaudos, kurias sudaro ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertė bei kitos sąnaudos, yra kapitalizuojamos ir nudėvimos per nustatytą kapitalizuoto turto naudojimo laikotarpį.

Vartotojų sumokėtos įmokos už prijungimą prie dujų sistemos apskaitomos kaip atidėtosios pajamos ir pripažįstamos pajamomis per kapitalizuoto susijusio turto nusidėvėjimo laikotarpį.

Paslaugų pardavimo pajamos

Paslaugų pardavimo pajamos pripažįstamos tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kuomet buvo suteiktos paslaugos, atsižvelgiant į konkretaus sandorio įvykdymo lygį, įvertinamą pagal faktiškai suteiktas paslaugas, kaip visų teiktinų paslaugų procentinę dalį.

Paslaugų pardavimo pajamos pripažįstamos, kai tikimasi, kad bus gauta su paslaugų teikimo sandoriu susijusi ekonominė nauda ir pajamų suma gali būti patikimai įvertinta. Pajamos pripažįstamos suteikus paslaugas.

Prekių pardavimo pajamos

Prekių pardavimo pajamos pripažįstamos tuomet, kai visa rizika, susijusi su prekių praradimu ar sugadinimu, bei bet kokios papildomos sąnaudos, atsirandančios dėl įvykių, atsitinkančių po to, kai prekės buvo pristatytos vežėjui ar į sutartą vietą, yra perduodama iš Grupės pirkėjui pagal standartizuotas pardavimo sąlygas (INCOTERMS), sutartas su pirkėju, bei yra pagrįstai užtikrintas susijusių gautinų sumų susigrąžinimas.

Palūkanų pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateikiamos kaip investicinės veiklos pinigų srautai, bendrųjų pajamų ataskaitoje - kaip finansinės veiklos pajamos.

Dividendų pajamos

Dividendų pajamos pripažįstamos tada, kai akcininkai įgauna teisę gauti dividendus. Gautos dividendų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateikiamos kaip investicinės veiklos pinigų srautai. Dukterinių įmonių dividendai, paskirti patronuojančiai įmonei, konsoliduotose finansinėse ataskaitose yra išeliminuojami.

Veiklos nuomos pajamos

Nuomos pajamos yra pripažįstamos lygiomis dalimis per nuomos laikotarpį.
Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

2.22 Aplinkos taršos leidimai

Remiantis Europos Sąjungos (ES) direktyva 2003/07/EC, buvo sukurta prekybos šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijomis sistema , kuri įsigaliojo nuo 2005 m. sausio 1 d. Pirmasis šios sistemos veikimo periodas yra 3 metų, kuris prasidėjo 2005 m. ir baigėsi 2007 m., antrasis yra 5 metų, kuris prasidėjo 2008 m. ir baigėsi 2012 m., trečiasis yra 7 metų, kurio trukmė yra nuo 2013 m. iki 2020 m. Sistemos veikimo periodas sutampa su Kyoto sutartyje numatytu periodu. Sistema veikia „Cap“ ir „Trade“ pagrindu. Iš Europos Sąjungos šalių narių vyriausybių yra reikalaujama, kad šios nustatytų ribas kiekvienam šios sistemos taršos objektui bei įgyvendinimo periodui. Ši riba yra nustatoma Nacionaliniame Paskirstymo Plane (NPP), kurį paruošia kiekvienos šalies narės atsakinga institucija (Lietuvoje – Aplinkos ministerija). NPP nustato metinį taršos kiekį (matuojama anglies dioksido tonomis ekvivalentui) kiekvienam taršos objektui bei periodui bei paskirsto metinius aplinkos taršos leidimus jiems.

Šalis narė privalo paskirstyti aplinkos taršos leidimus iki kiekvienų metų vasario 28 d. remdamasi NPP. Šalis narė turi užtikrinti, kad iki kitų metų balandžio 30 d., kiekvieno taršos objekto valdytojas pateiktų taršos objekto faktinės išmestos taršos į aplinką duomenis per einamuosius kalendorinius metus.

Nematerialusis turtas

ES aplinkos taršos leidimai yra nematerialus turtas, kurį nepiniginės dotacijos forma suteikė valstybė ar įmonė įsigijo, ir kuris apskaitoje pripažįstamas tikrąja verte jo išleidimo ar perdavimo momentui.

Po pirminio pripažinimo aplinkos taršos leidimai apskaitomis perkainota vertė nustatyta remiantis aktyvios rinkos kainomis. Taršos leidimų perkainojimo metu susidariusi apskaitinės vertės padidėjimo suma pateikiama kitose bendrosiose pajamose ir yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale, o vertės sumažėjimo suma, viršijanti prieš tai sukauptą sumą rezerve, yra apskaitoma bendrųjų pajamų ataskaitos pelno (nuostolių) dalyje. Realizavus aplinkos taršos vienetus, perkainojimo rezervo teigiamas likutis tiesiogiai pripažįstamas nepaskirstytame pelne.

Valstybės dotacija

Grupei nemokamai suteikti ES aplinkos taršos leidimai yra laikomi kaip nepiniginė valstybės dotacija, kurie pripažįstami apskaitoje tikrąja verte jų gavimo ar išleidimo datai. Vėliau valstybės dotacija atitinkamai taršos leidimų panaudojimui per taršos leidimų galiojimo laiką ar ją pardavus pripažįstama pajamomis.

Atidėjinys taršos leidimų panaudojimui

Grupei išmetus į aplinką teršalus atsiranda įsipareigojimas atsiskaityti už taršą su valstybe leidimais, kurių nominali vertė atitiktų išmestų teršalų kiekį. Šis įsipareigojimas yra atidėjinys, kuris yra įvertintas verte, atitinkančia sąnaudas, kurias Grupė patirs atsiradusiam įsipareigojimui padengti finansinių ataskaitų sudarymo datai. Įsipareigojimas gali būti sudengtas su nematerialiu turtu tik tada, kai išmestas taršos kiekis yra patvirtinimas atsakingos reguliuojančios valstybės institucijos. Įsipareigojimo vertės pasikeitimai pripažįstami pelnu arba nuostoliu.

Paskolinti aplinkos taršos leidimai

Aplinkos taršos leidimų skolinimas – pardavimo sandoris, kurio metu perleidžiamas turtas ir įgyjama teisė gauti aplinkos taršos leidimus. Teisė gauti aplinkos taršos leidimus apskaitoma kaip kitas ilgalaikis turtas. Pirminio pripažinimo metu toks turtas pripažįstamas įsigijimo savikaina, o vėliau tikrinama ar nesumažėjo jo vertė kaip aprašyta 2.8 pastaboje.

2.23 Veiklos nuoma ir lizingas

Nustatant, ar sutartis yra nuoma, remiamasi sutarties turiniu pasirašymo datą. Atliekamas įvertinimas, ar sutartis yra susijusi su specifiško turto naudojimu ir ar sutartimi perduodama teisė naudotis turtu. Nuoma yra pripažįstama išperkamąja, kai pagal nuomos sąlygas nuomininkui iš esmės perduodama visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Veiklos nuoma – tai į išperkamosios nuomos sąvoką neįeinanti nuoma.

Bendrovė ir (arba) Grupė kaip nuomotojas

Finansinė nuoma pateikiama, kaip gautina suma, lygia grynajai investicijai į nuomojamą turtą. Gautos nuomos įplaukos laikomos turto vertės dengimu bei finansinės veiklos pajamomis. Finansinės veiklos pajamos pripažįstamos taikant pastovią grynosios investicijos į išperkamąją nuomą grąžos normą.

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį. Pradiniai tiesioginiai nuomos sandorio kaštai yra pridedami prie nuomojamo turto vertės ir pripažįstami per nuomos laikotarpį, analogiškai kaip ir pačios nuomos pajamos.

Bendrovė ir (arba) Grupė kaip nuomininkas

Išperkamąja nuoma išsinuomotas turtas yra pripažįstamas kaip turtas verte, lygia išsinuomoto turto tikrajai vertei nuomos pradžioje, arba dabartinei minimalių nuomos įmokų pagal nuomos sutartį vertei, jeigu ji yra mažesnė. Atitinkamas įsipareigojimas nuomotojui yra parodomas balanse kaip išperkamosios nuomos įsipareigojimas. Nuomos mokėjimai yra išskiriami į finansines sąnaudas ir finansinių įsipareigojimų mažinimą taip, kad būtų pasiekta įsipareigojimo likučio pastovi palūkanų norma. Finansinės sąnaudos yra pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

2.24 Dotacijos ir subsidijos

Dotacijos, susijusios su turtu

Vyriausybės ir Europos Sąjungos dotacijos, susijusios su turtu, apima dotacijas, kurios yra gautos ilgalaikio turto forma arba pinigais bei skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikrąja verte ir vėliau pripažįstamos pelnu arba nuostoliu mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas per atitinkamo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Ilgalaikio turto perkainojimo metu, dotacijos, susijusios su ilgalaikiu turtu, kuriam turto vertinimo metu buvo suformuotas vertės sumažėjimas, yra nurašomos.

Dotacijos, susijusios su pajamomis

Vyriausybės ir Europos Sąjungos dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimi tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija. Šios dotacijos apskaitomos, kaip pajamos bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.25 Dividendų paskirstymas

Dividendų paskirstymas Bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimu Grupės ir Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuomet dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

2.26 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai jų įvykdymui išteklių panaudojimas nėra tikėtinas.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.27 Įvykiai po finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienos

Visi po finansinės būklės ataskaitos sudarymo dienos įvykę įvykiai (koreguojantys įvykiai) yra apskaitomi finansinėse ataskaitose, jei jie susiję su ataskaitiniu laikotarpiu ir turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms. Visi įvykiai, kurie yra reikšmingi, tačiau nėra koreguojantys įvykiai, yra atskleidžiami finansinių ataskaitų pastabose.

2.28 Susijusios šalys

Susijusiomis šalimis pripažįstami akcininkai, administracijos vadovai ir jų pavaduotojai, jų artimi šeimos nariai, valstybės valdomos įmonės bei įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja Grupę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

2.29 Užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomi tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai atskiras TFAS reikalauja būtent tokio užskaitymo.

2.30 Tikroji vertė

Tikroji vertė apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių. Išskiriami trys tikrosios vertės hierarchijos lygiai.

Pirmam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis identiško turto kotiruojamomis (nekoreguotomis) kainomis, aktyviose rinkose.

Antram lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis kitais tiesiogiai arba netiesiogiai stebimais rodikliais.

Trečiam lygiui priskiriama ta turto vienetų tikroji vertė, kuri nustatyta remiantis nestebimais rodikliais.

2.31 Veiklos segmentai

Informacija apie veiklos segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniam sprendimus priimančiam asmeniui. Pagrindinis sprendimus priimantis asmuo, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir veiklos segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, yra Bendrovės Valdyba, priimanti strateginius sprendimus.

2.32 Finansinių garantijų sutartys

Bendrovė atlygintinai teikia finansines garantijas, susijusias su dukterinių įmonių paskolų ar kitų

įsipareigojimų vykdymo užtikinimu, atlygis pripažįstamas per pelną (nuostolius) kaupimo principu. Finansinis įsipareigojimas pirminio pripažinimo metu pripažįstamas tikrąja verte, o vėliau didesne iš pirminio pripažinimo metu nustatytos arba nustatytos pagal 37 TAS "Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“.

2.33 Pasirinkimo sandorių susitarimai

Grupė suteikė akcijų pardavimo pasirinkimą Kauno Kogeneracinės Jėgainės akcijų turėtojui, kuris suteikia jam teisę aklavietės situacijoje pateikti Grupei turimas akcijas išpirkimui už kainą lygią investuotų lėšų sumai (statybos laikotarpiu ir vienerius metus po statybos pabaigos) ir rinkos kainai (po vienerių metų nuo veiklos pradžios) atėmus 15%. Suma, kurią Grupei tektų sumokėti, tuo atveju jeigu pasirinkimo sandoris būtų įvykdytas, apskaičiuota, kaip būsimojo mokėjimo dabartinė vertė ir apskaityta, kaip įsipareigojimas tiesiogiai koreguojant nekontroliuojančią dalį nuosavybėje. Paskiau, įsipareigojimo likutis koreguojamas iki sumos, kurį būtų mokėtiną už akcijų išpirkimą ta data, kaip įsigaliojo pasirinkimo sandoris. Jeigu pasirinkimo sandorio galiojimas pasibaigs, o sandoris nebus įvykdytas, susijęs įsipareigojimas bus nurašytas atitinkamai koreguojant nekontroliuojančią dalį.

3 Finansinės rizikos valdymas

3.1 Finansinės rizikos veiksniai

Vykdydamos veiklą, Grupė ir Bendrovė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika (įskaitant valiutos riziką, pinigų srautų palūkanų normos riziką), kredito rizika ir likvidumo rizika. Valdydamos šias rizikas Grupės įmonės siekia sumažinti veiksnių, galinčių neigiamai paveikti Grupės ir Bendrovės finansinius veiklos rezultatus, įtaką.

Rinkos rizika

Valiutų kursų svyravimo rizika

Nuo 2015 m. sausio 1 d. šalies valiuta yra euras. Grupė ir Bendrovė pirkimo ir pardavimo sandorius daugiausia sudaro euras. Valiutų kursų svyravimo rizika labiausiai būdinga gamtinių dujų pirkimo sandoriams iš trečiųjų šalių, kurios sudaro Bendrovės dukterinės įmonės. Siekiant sumažinti užsienio valiutos kurso svyravimo riziką, gamtinių dujų pirkimo ir tiekimo sutartis sudaromos ta pačia valiuta. Kai gamtinės dujos perkamos atsiskaitant užsienio valiuta, tuomet užsienio valiutos kurso svyravimo rizika valdoma sudarant išvestinių finansinių priemonių sandorius.

Bendrovės dukterinė įmonė Energijos tiekimas, UAB 2017 m. įsteigė Lenkijoje Grupės kontroliuojamą įmonę Geton Energy sp.z.o.o., kurios turtas ir įsipareigojimai apskaitomi Lenkijos zlotais. Plečiant dukterinės įmonės veiklą ateityje Grupė gali susidurti su valiutų kursų riziką dėl Lenkijos zloto ir euro keitimo kurso svyravimų.

Sandoriai kitomis valiutomis (JAV doleriais) yra nereikšmingi Grupės ir Bendrovės mastu.

Bendrovė 2017 ir 2016 metais nesinaudojo išvestiniais finansiniais sandoriais, padedančiais valdyti užsienio valiutos riziką.

Palūkanų normos rizika

Grupės pajamoms ir pinigų srautams daro įtaką rinkos palūkanų normos svyravimai, kadangi 2017 m. gruodžio 31 d. Grupė apskaito suteiktas ir gautas paskolas su kintama ir fiksuotą palūkanų norma. Bendrovė turi finansinio turto su fiksuotomis palūkanų normomis, apskaitomo amortizuota savikaina, ir patiria palūkanų normos rizikos.

Palūkanų normos rizika vertinama atsižvelgiant į Grupės ir Bendrovės jautrumą palūkanų normų pokyčiams. Šis vertinimas pateiktas žemiau esančioje lentelėje.

Grupė	Padidėjimas/ sumažėjimas procentiniais punktais	Pelno (sumažėjimas)/ padidėjimas
2017 m.	0,3/-0,3	(65)/65
2016 m.	0,3/-0,3	(63)/63

Bendrovė	Padidėjimas/ sumažėjimas procentiniais punktais	Pelno padidėjimas/ (sumažėjimas)
2017 m.	0,3/-0,3	60/(60)
2016 m.	0,3/-0,3	56/(56)

2017 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė neturėjo galiojančius palūkanų apsikeitimo sandorių. 2016 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo galiojančius palūkanų apsikeitimo sandorius (26 pastaba), kurie buvo sudaryti siekiant valdyti palūkanų riziką susijusia su ilgalaikėmis banko paskolomis (20 pastaba).

Finansinių priemonių tikrosios vertės

Tikrąja verte vertinamos Bendrovės ir Grupės išvestinės finansinės priemonės (1 tikrosios vertės hierarchijos lygis), Bendrovės ir Grupės galimas parduoti finansinis turtas (1 tikrosios vertės hierarchijos lygis), Bendrovės ir Grupės mokėtinas kainos priedas ir gautinos sumos už dukterinių įmonių įsigijimą (3 tikrosios vertės lygis). Visam kitam finansiniam turtui ir finansiniams įsipareigojimams pirminio pripažinimo metu taikoma įsigijimo savikaina, o po to jie apskaitomi amortizuota savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius.

Tikroji vertė apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių. Tikroji finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertė yra paremta kotiruojamomis rinkos kainomis, diskontuotų pinigų srautų modeliais arba opcionų kainų modeliais, priklausomai nuo aplinkybių.

Grupės ir Bendrovės finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, vertinamų amortizuota savikaina, balansinė vertė yra artima jų tikrajai vertei, išskyrus Grupės įmonės „Lietuvos energijos gamyba“, AB gautas paskolas (20 pastabą) ir gautinas sumas už Litgrid AB pardavimą (9 pastaba).

2017 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės gautinų sumų už Litgrid AB pardavimą (9 pastaba) balansinė vertė lygi 169.856 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 205.793 tūkst. Eur), tikroji vertė buvo apytiksliai lygi 169.967 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. 203.004 tūkst. Eur); tikroji vertė nustatyta remiantis diskontuotais pinigų srautais taikant 0,614 proc. (2016 m. gruodžio 31 d. - 1,43 proc.) diskonto normą. Tikroji vertė atitinka 3 lygį tikrosios vertės nustatymo hierarchijoje.

Bendrovės finansinės padėties ataskaitoje 2017 m. gruodžio 31 d. apskaityta 293.981 tūkst. Eur obligacijų emisijos skola (20 pastaba), kurios tikroji vertė sudaro 297.680 tūkst. Eur. Tikroji vertė apskaičiuota diskontuojant busimuosius pinigų srautus susijusius su kupono mokėjimais ir 300.000 tūkst. Eur dengimu 2027 m. liepos 14 d. Diskontuojant pinigų srautus naudota 2,0865 proc. diskonto norma (po mokesčių). Obligacijų emisijos skola priskiriama 3 tikrosios vertės hierarchijos lygiui.

2017 m. lapkričio 8 d. Bendrovė perėmė patronuojamos įmonės AB „Energijos skirstymo operatorius“ skolinius įsipareigojimus kreditoriams OP Corporate Bank plc ir AB SEB bankui. 2017 m. gruodžio 31 d. patronuojamos įmonės skola Bendrovei sudaro 234.700 tūkst. Eur (9, 15 pastabos). Atitinkamai, perimtų Bendrovės skolinių įsipareigojimų OP Corporate Bank plc ir AB SEB bankui 2017 m. gruodžio

31 d. apskaitinė vertė sudaro 234.700 tūkst. Eur (20 pastaba). Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, susijusių su perimtomis skolomis, tikroji vertė apskaičiuota diskontuojant busimuosius pinigų srautus sudaro 232.771 tūkst. Eur. Diskontuojant pinigų srautus naudota 0,944 proc. diskonto norma (po mokesčių). Perimtų paskolų finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertinimas priskiriamas 3 tikrosios vertės hierarchijos lygiui.

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės gautinų sumų, susijusių su patronuojamos įmonė AB „Energijos skirstymo operatorius“ 100.000 tūkst. EUR žaliųjų obligacijų gautinomis sumomis tikroji vertė apytiksliai sudaro 101.283 tūkst. Eur. Tikroji vertė nustatyta diskontuojant pinigų srautus su 2,0865 proc. diskonto norma (po mokesčių).

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti tikrąja verte Grupėje ir Bendrovėje naudojami tokie metodai ir prielaidos:
a) Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos ir kitų skolų ir trumpalaikių skolų, kurioms skaičiuojamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
b) Ilgalaikių skolų (įskaitant trumpalaikę ir ilgalaikę dalis), kurioms skaičiuojamos palūkanos, tikroji vertė buvo apskaičiuota diskontuojant sutartinius ateities pinigų srautus taikant palūkanų normą, nustatytą remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Minėtų skolų, išskyrus „Lietuvos energijos gamyba“ AB paskolas (20 pastaba) ir gautinas sumas iš EPSO-G už Litgrid AB pardavimą, tikroji vertė apytiksliai lygi balansinei vertei.

Kredito rizika

Grupės ir Bendrovės kredito rizika yra susijusi tiek su pagrindine įmonių veikla (prekybos bei kitos gautinos sumos), tiek su finansavimo veikla (pinigai ir pinigų ekvivalentai, paskolų suteikimas).

Grupė neturi reikšmingos kredito rizikos, susijusios su prekybos ir kitomis gautinomis sumomis, koncentracijos. Bendrovėje iš esmės visos suteiktos paskolos, prekybos, kitos gautinos sumos yra iš susijusių šalių (žr. 37 pastabą). 2017 m. gruodžio 31 d. Grupėje kitas gautinas sumas iš esmės sudaro gautina iš EPSO-G sumą už Litgrid AB akcijas perleistas 2012 metais (4,9 pastabos).

Prioritetinis Grupės ir Bendrovės iždo valdymo tikslas yra lėšų saugumo užtikrinimas ir, laikantis šio tikslo, investicijų grąžos maksimizavimas. Sandorio šalies kredito rizika valdoma sudarant sandorius tik su patikimomis finansinėmis institucijomis, turinčiomis ilgalaikio skolinimosi užsienio valiuta kredito reitingą, ne žemesnį nei A- pagal „Fitch Ratings“ agentūrą (arba kitų tarptautinių kredito reitingų agentūrų atitikmenį).

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes Grupė ir Bendrovė atlieka operacijas su bankais, turinčiais tarptautinių kredito reitingų agentūrų suteiktus kredito reitingus. Grupė ir Bendrovė laiko pinigus ir terminuotus indėlius didžiųjų Lietuvos bankų sąskaitose, kuriems pagal Fitch Ratings suteiktas ne žemesnis nei „A–„ ilgalaikio skolinimosi kredito reitingas.

Maksimali kredito rizika 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. lygi balansinei finansinio turto vertei bei nominaliai suteiktų garantijų vertei.

	Pastaba	Grupė		Bendrovė	
		2017	2016	2017	2016
Paskolos ir gautinos sumos:					
Po vienerių metų gautinos sumos	9	170.488	203.582	492.938	196.511
Prekybos gautinos sumos	13	112.563	111.884	-	-
Kitos gautinos sumos	14	22.007	23.951	3.547	14.294
Trumpalaikės paskolos	15	-	-	169.395	4.902
Finansinis turtas apskaitomas tikrąja verte bendrųjų pajamų ataskaitoje pelno (nuostolių) dalyje					
Išvestinės finansinės priemonės	27	1.084	4.606	-	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	16	171.756	178.565	52.517	73
Iš viso		**477.898**	**522.588**	**718.397**	**215.780**
Nebalansiniai įsipareigojimai:					
Atviros garantijos	36	-	-	15.428	35.830
Iš viso		**477.898**	**522.588**	**733.825**	**251.610**

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika valdoma planuojant būsimus Grupės įmonių pinigų srautus ir užtikrinant, kad kiekviena Grupės įmonė visada turėtų pakankamai lėšų, pasirašytų kredito sutarčių bei sąskaitų pereikvojimų, užtikrinančių įprastinę Grupės veiklą. Refinansavimo rizika valdoma užtikrinant, kad finansinės skolos, mokėtinos per tam tikrą laikotarpį, būtų padengtos turimais pinigais, per šį laikotarpį laukiamu Grupės įmonių veiklos pinigų srautu ir nepanaudotų kreditų, kurie turi būti grąžinti vėlesniais laikotarpiais, suma.

2017 m. gruodžio 31 d. Grupės bendro likvidumo rodiklis (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) buvo 1.251; skubaus padengimo rodiklis (trumpalaikis turtas-atsargos / trumpalaikiai įsipareigojimai) – 1.101 (2016 m. gruodžio 31 d. atitinkamai 1, 046 ir 0, 938). Grupė 2017 m. gruodžio 31 d. turi 382.645 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 135.955 tūkst. Eur) nepanaudoto skolinimosi galimybių rezervą.

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės bendro likvidumo rodiklis (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) buvo 2,482 (2016 m. gruodžio 31 d. – 0,43). Bendrovė 2017 m. gruodžio 31 d. turi 180.000 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 71.052 tūkst. Eur) nepanaudoto skolinimosi galimybių rezervą.

Užtikrinant Grupės įmonių įsipareigojimų vykdymą kredito įstaigoms ir kitiems kreditoriams Bendrovė suteikė laidavimus ir garantijas, kurių vertė 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 15.428 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. 35.830 tūkst. Eur) (36 pastaba).

Lentelėje žemiau pateikta informacija apie Grupės ir Bendrovės finansinius įsipareigojimus pagal grupes:

	Pastaba	Grupė		Bendrovė	
		2017	2016	2017	2016
Mokėtinos sumos, vertinamos amortizuota savikaina					
Paskolos	20	613.749	493.918	531.475	90.330
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai		332	473	-	-
Ilgalaikės skolos tiekėjams	25	852	813	9.807	-
Prekybos mokėtinos sumos	26	98.338	96.118	506	343
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	27	80.387	44.923	-	94
Finansiniai įsipareigojimai apskaitomai tikrąja verte bendrųjų pajamų ataskaitoje pelno (nuostolių) dalyje					
Įsiskolinimas už įsigytas akcijas	25	-	-	-	9.272
Išvestinės finansinės priemonės	25,27	57	3.758	-	15
Nebalansiniai įsipareigojimai:					
Atviros garantijos	36	-	-	15.428	35.830
Iš viso		**793.715**	**640.003**	**557.216**	**135.884**

Lentelėje pateikta informacija apie Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus pagal sutartis (imant finansinių įsipareigojimų, kuriems skaičiuojamos palūkanos, nediskontuotus pinigų srautus, ir kitų finansinių įsipareigojimų balansinę vertę):

Grupė	2017				Iš viso
	Iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	
Paskolos ir išperkamosios nuomos įsipareigojimai	34.864	104.592	167.633	378.140	685.229
Prekybos mokėtinos sumos ir ilgalaikės skolos tiekėjams	24.585	73.754	852	-	99.190
Kitos mokėtinos sumos	20.097	60.290	-	-	80.387
Išvestinės finansinės priemonės	57	-	-	-	57
2017 m. gruodžio 31 d.	**79.602**	**238.636**	**168.485**	**378.140**	**864.863**

Grupė	2016				Iš viso
	Iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	
Paskolos ir išperkamosios nuomos įsipareigojimai	10.312	122.565	304.171	70.002	507.050
Prekybos mokėtinos sumos ir ilgalaikės skolos tiekėjams	55.458	40.660	813	-	96.931
Kitos mokėtinos sumos	38.393	4.481	-	-	42.874
Išvestinės finansinės priemonės	-	3.758	-	-	3.758
2016 m. gruodžio 31 d.	**104.163**	**171.464**	**304.984**	**70.002**	**650.613**

Bendrovė	2017				Iš viso
	Iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	
Paskolos ir išperkamosios nuomos įsipareigojimai	25.815	77.445	132.629	364.585	600.474
Prekybos mokėtinos sumos ir ilgalaikės skolos tiekėjams	506	-	108	-	614
Kitos mokėtinos sumos	-	-	-	-	-
Įsiskolinimas už įsigytas akcijas	-	-	9.699	-	9.699
Atviros garantijos	15.428	-	-	-	15.428
2017 m. gruodžio 31 d.	**41.749**	**77.445**	**142.436**	**364.585**	**626.215**

Bendrovė	2016				Iš viso
	Iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	
Paskolos ir išperkamosios nuomos įsipareigojimai	696	66.595	11.531	13.067	91.889
Prekybos mokėtinos sumos ir ilgalaikės skolos tiekėjams	343	-	-	-	343
Kitos mokėtinos sumos	45	-	-	-	45
Įsiskolinimas už įsigytas akcijas	-	-	9.272	-	9.272
Išvestinės finansinės priemonės	-	-	15	-	15
Atviros garantijos	35.830	-	-	-	35.830
2016 m. gruodžio 31 d.	**36.914**	**66.595**	**20.818**	**13.067**	**137.394**

3.2 Kapitalo rizikos valdymas

Remiantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 40 tūkst. Eur, o uždarosios akcinės bendrovės ne mažesnis kaip 2,5 tūkst. Eur. Nuosavas kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 50 procentų bendrovės įstatinio kapitalo dydžio. 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir visos grupės įmonės vykdė šiuos reikalavimus. 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir visos grupės įmonės, išskyrus VŠĮ Energetikų mokymo centras, vykdė šiuos reikalavimus. 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovė suteikė VŠĮ Energetikų mokymo centras patvirtinimą, kad bus užtikrinamas finansinės paramos teikimas ne mažiau kaip 12 mėnesių nuo jų finansinių ataskaitų patvirtinimo dienos.

Grupės įmonės, valdydamos kapitalo riziką ilguoju laikotarpiu, siekia palaikyti patronuojamuose įmonėse optimalią kapitalo struktūrą, kuri užtikrintų tiek kapitalo kaštų, tiek ir rizikos minimizavimo tikslų suderintą įgyvendinimą. Grupės įmonės kapitalo struktūrą formuoja, įvertindamos įmonių vidinius reguliarios veiklos, planuojamų investicijų ir plėtros veiksnius bei atsižvelgdamos į Grupės įmonių veiklos strategijas, išorinius veiklai reikšmingus esamus ir numatomus rinkų, reguliavimo, šalies ekonominės aplinkos veiksnius.

„Lietuvos energija“ įmonių grupės valdyba 2016 m. gruodžio 27 d. patvirtino dividendų politiką, kuria visoms grupės įmonėms nustatomi vienodi dividendų išmokėjimo principai. Dividendų politika yra vienas iš kapitalo rizikos valdymo įrankių. Vadovaujantis šia tvarka Bendrovė ir Grupės įmonės dividendų skyrimą planuoja atsižvelgiant į nuosavo kapitalo grąžos lygį bei uždirbtą grynąjį pelną. Dividendų politikoje numatyta, kad skirti pelno dalį dividendams, už finansinius metus ar trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį, reikia atsižvelgiant į nuosavo kapitalo grąžą, finansines bendrovių galimybes mokėti dividendus, valstybei svarbių ekonominių projektų vykdymą bei kitas aplinkybes. Dividendams turėtų būti skiriama nuo 60 iki 85 proc. grynojo pelno, priklausomai nuo nuosavo kapitalo grąžos dydžio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

- Dividendų įmonė neprivalės skirti tuo atveju, jeigu bus patyrusi grynąjį nuostolį. Įmonė dividendų nemokės, jei jos finansinės skolos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra lygios arba didesnės nei keturių tos įmonės paskutinių dvylikos mėnesių, skaičiuojant nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos, EBITDA suma.
- Dividendai nebus mokami, jei Grupės įmonės nuosavas kapitalas, išmokėjus dividendus, taptų mažesnis už jos įstatinio kapitalo, privalomojo rezervo, perkainojimo rezervo ir rezervo savoms akcijoms įsigyti sumą, o taip pat ir tuo atveju, jei įmonė yra nemoki arba išmokėjusi dividendus tokia taptų. Įmonės dividendų galės nemokėti ir tuo atveju, jei jos finansinės skolos ir nuosavo kapitalo santykis yra lygus arba didesnis nei 1,0.

4 Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, naudojami rengiant finansines ataskaitas

Vertinimai ir sprendimai nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praeities patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant būsimų įvykių tikimybę, kuri laikoma pagrįsta tam tikromis aplinkybėmis.

Rengiant finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti ES, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turėjo įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Prielaidų, vertinimų ir sprendimų pasikeitimai galėtų turėti reikšmingos įtakos šioms Bendrovės atskiroms ir Grupės konsoliduotoms finansinėms ataskaitoms.

Ilgalaikio materialaus turto perkainojimas

Grupė apskaito Žemę, Pastatus, Statinius ir mašinas, Transporto priemones, Kitą ilgalaikį materialųjį turtą bei Nebaigtą statybą perkainota verte, vadovaujantis 16-uoju Tarptautiniu apskaitos standartu "Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrenginiai".

Perkainota verte apskaitomo turto perkainojimai vykdomi reguliariai remiantis nepriklausomų turto vertintojų atliekamais turto vertinimais, kai yra požymių, kad perkainota verte apskaitomo turto tikroji vertė galėjo reikšmingai pasikeisti dėl išorės ar vidaus veiksnių.

Paskutiniai turto perkainojimai pagal turto grupes buvo atliekami:

Grupė	Paskutinis perkainojimas atliktas
Žemė	2013 m.
Pastatai	2017 m.
Statiniai ir mašinos	2014 m.
Transporto priemonės	2014 m.
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	2014 m.
Nebaigta statyba	2014 m.

2017 m. Grupėje buvo atliktas Pastatų perkainojimas. Turto vertinimą atliko nepriklausomos vertinimo bendrovės taikant pardavimų kainos analogų ir pajamų metodą. Perkainojus turtą buvo apskaitytas 471 tūkst. Eur vertės sumažėjimas. Detalūs perkainojimo rezultatai atskleisti 6 pastaboje.

Kito turto, apskaitomo perkainota verte, perkainojimas 2017 m. gruodžio 31 d. nebuvo atliktas, nes nėra požymių, kad perkainota verte apskaitomo turto likutinė vertė reikšmingai skirtųsi nuo rinkos vertės.

2017 metais Grupė atliko atskirą Pastatų, Statinių ir mašinų ir nebaigtos statybos, kurį dukterinė įmonė Energijos Skirstymo operatorius, AB naudoja elektros tiekimo ir skirstymo veiklose, vertinimą, kurio metu buvo patikrinta ar yra požymių, kad šio turto rinkos vertė iš esmės pasikeitė dėl vidinių ar išorinių veiksnių. Apskaitinė vertinamo turto vertė 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 989.600 tūkst. Eur, Šio turto tikroji vertė patikrinta naudojant pinigų srautų prognozę laikotarpiui iki 2057 metų, nes skirstymo veikla reglamentuojama remiantis ilgalaikio turto reguliuojama baze, kurią didžiąja dalimi sudaro ilgo naudojimo (40 m.) turtas – elektros linijos.

Pagrindinės prielaidos pritaikytos sudarant prognozuojamus pinigų srautus 2017 metais buvo:

1. Komisija, 2016 m. spalio 14 d. pažymoje nustatydama 2018 m. elektros skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą, šiam laikotarpiui patvirtino investicijų grąžos normą lygią 4,88 proc. Ši norma naudojama nustatant investicijų grąžą 2018-2020 m. laikotarpiu, likusiam visų planuojamų pinigų srautų periodui taikoma 3,76 proc. investicijų grąžos norma (apskaičiuota pagal viešai Komisijos tinklapyje skelbiamus skaičiavimo duomenis);
2. Diskontuojant pinigų srautus buvo naudota ikimokestinė 4,89 proc. diskonto norma;
3. Tęstinis srautas nustatomas sulyginus investicijų grąžos normą su diskonto norma;.
4. AB „Energijos skirstymo operatorius“ veiklos sąnaudos 2017-2025 m. periodu planuojamos pagal patvirtintus AB „Energijos skirstymo operatorius“ ilgalaikius planus, 2021 -2025 m. periodu Vadovybės vertinimu planuojamos pagal numatomas veiklos sąnaudų mažinimo kryptis, nuo 2026 m. planuojami pokyčiai pagal vertinimo metu galiojančias vidutinio metinio vartotojų kainų indekso (VKI) ir darbo užmokesčio kitimo projekcijas;
5. Remiantis 2015 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. O3-507 patvirtintu „Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašu“ ir vėlesniais pakeitimais nuostatomis dalis AB „Energijos skirstymo operatorius“ patiriamų veiklos sąnaudų nėra įtraukiamos į reguliuojamas skirstymo ir tiekimo veiklos kainas;
6. Įvertinta, kad atskirais reguliavimo periodais dėl planuojamo veiklos efektyvumo bus gautas papildomas pelnas (tokia galimybė yra numatyta teisės aktuose);
7. Investicijos 2017-2026 m. nurodytos pagal peržiūrėta AB „Energijos skirstymo operatorius“ 10-ies metų investicijų planą, o nuo 2027 proporcingai mažinamos, darant prielaidą kad iki 2057 metų, bus atstatytas visas šiuo metu susidėvėjęs ar per laikotarpį iki 2057 m. susidėvėsiantis technologinis turtas;
8. Kapitalo kaštai (investicijų grąža ir ilgalaikio turto nusidėvėjimas) apskaičiuojami ir nustatant kitų reguliavimo periodų skirstymo paslaugų kainas įtraukiami remiantis Komisijos patvirtinto ilgo laikotarpio vidutinių padidėjimo sąnaudų (LRAIC) modelio pagalba.;

Atsižvelgdama į tai, kad su elektra susijusioje teisinio reguliavimo aplinkoje neįvyko jokių reikšmingų pokyčių, įvertinus visas aukščiau nurodytas prielaidas ir atlikus turto tikrosios vertės pasitikrinimą, Grupė nustatė, kad elektros verslo segmento ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų datai padidėtų nereikšmingai (iki 5 proc.) ir atsižvelgiant į tai Grupės vadovybė priėmė sprendimą neatlikti turto tikrosios vertės korekcijų. Grupė atliko vertės sumažėjimo testo jautrumo analizę nestebimų duomenų pokyčiams, remiantis tokiais scenarijais:

1. Komisijai nustatant pajamų lygį nuo 2021 m. ir pritaikant 10 proc. mažesnę investicijų grąžos normą (t. y. palyginti su prognozuojama 3,76 proc.) , lygią 3,38 proc. ilgalaikio materialaus turto tikroji vertė sumažėtų iki 900.000 tūkst. Eur;
2. Jeigu investicijų grąžos norma (kuri dabar sudaro 3,76 proc.) būtų lygi ikimokestinei diskonto normai 4,89 proc. nuo naujo reguliavimo periodo (2021 m.), elektros verslo segmento ilgalaikio materialaus turto tikroji vertė būtų 1.434.000 tūkst. Eur;
3. Jei ikimokestinė diskonto norma būtų 5%, turto vertė liktų apylygė balansinei vertei, o diskonto normai padidėjus iki 5,2 % Bendrovės turto vertės nukryptų nuo balansinės daugiau kaip 5% ir bendrovė atliktų turto perkainojimą.

2016 m. gruodžio 31 d. buvo atliktas vertės patikrinimas Pastatams, Statiniams ir mašinoms ir nebaigtai statybai, kurie naudojami elektros tiekimo ir skirstymo veiklose ir kurių vertė 2016 m. gruodžio 31 d. buvo 849.000 tūkst. Eur. Grupė nustatė, kad elektros tiekimo ir skirstymo veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų datai padidėtų nereikšmingai (iki 5 proc.).

Transporto priemonių perkainavimas buvo atliktas 2014 metais. Pasirinktos krovininės transporto priemonės buvo įvertintos nepriklausomų turto vertintojų naudojant palyginamųjų kainų metodą, kitų krovininių transporto priemonių vertes nustatė vadovybė atsižvelgiant į turto vertintojų pateiktus įvertinimus. Lengvųjų transporto priemonių įvertinimą atliko vadovybę atsižvelgiant į rinkos kainas.

Turto, apskaitomo įsigijimo savikaina, vertės sumažėjimo patikrinimas

Įsigijimo savikaina Grupėje apskaitomi Skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga ir statiniai, Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės statiniai ir įrenginiai, Šiluminės elektrinės statiniai ir įrenginiai, Vėjo elektrinės bei Informacinių technologijų ir komunikacijų įranga. 2017 ir 2016 metais Grupės svarstymai, susiję su ilgalaikio materialaus turto vertės sumažėjimu, aprašyti žemiau.

a) *Skirstomųjų dujotiekių, dujų technologinės įrangos ir statinių ilgalaikio materialiojo turto vertės patikrinimas 2017 m.*

Grupės skirstomųjų dujotiekių, dujų technologinės įrangos ir statinių ilgalaikis materialusis turtas, kurio balansinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 149.118 tūkst. Eur, priklauso Bendrovės dukterinei įmonei AB „Energijos skirstymo operatorius“. 2017 metais šio turto atsiperkamosios vertės pasitikrinimas buvo atliktas planuojant AB „Energijos skirstymo operatorius“ pinigų srautus iki 2071 m. gamtinių dujų skirstymo veikloje, nes dujų skirstymo veikla reglamentuojama remiantis ilgalaikio turto reguliuojama baze, kurią pagrinde sudaro ilgo naudojimo turtas – dujotiekiai (55 m.).
Prognozuodama pinigų srautus, Grupė 2017 metais naudojo šias pagrindines prielaidas:

1. Komisija, nustatydama 2014 – 2018 m. gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą, šiam laikotarpiui patvirtino investicijų grąžos normą lygią 7,09 proc. Ši norma naudojama nustatant investicijų grąžą 2018 m. Nuo 2019 m. likusiam visu planuojamų pinigų srautų periodui (naujas reguliavimo laikotarpis) investicijų grąžos norma lygi 3,76 proc. (apskaičiuota pagal viešai Komisijos tinklapyje skelbiamus skaičiavimo duomenis);
2. Diskontuojant pinigų srautus buvo naudota ikimokestinė 4,89 proc. diskonto norma;
3. Tęstinis srautas nustatomas taikant vienodo dydžio investicijų grąžos normą ir diskonto normą;
4. AB „Energijos skirstymo operatorius“ veiklos sąnaudos 2018-2020 m. periodu planuojamos pagal patvirtintus AB „Energijos skirstymo operatorius“ ilgalaikius planus, 2021 -2025 m. periodu Vadovybės vertinimu planuojamos pagal numatomas veiklos sąnaudų mažinimo kryptis, nuo 2026 m. planuojami pokyčiai pagal vertinimo metu galiojančias vidutinio metinio vartotojų kainų indekso (VKI) ir darbo užmokesčio kitimo projekcijas;
5. Remiantis Komisijos 2013 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. O3-316 patvirtintos tvarkos "Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašas" nuostatomis dalis AB „Energijos skirstymo operatorius“ patiriamų veiklos sąnaudų nėra įtraukiamos į reguliuojamas skirstymo ir tiekimo veiklos kainas;
6. Investicijos nurodytos 2017-2026 m. pagal patvirtintą AB „Energijos skirstymo operatorius“ 10-ies metų investicijų planą, o nuo 2027 m. iki 2072 m. kiekvienais metais numatomas nuosaikus mažėjimas;
7. Skaičiuojant pajamų lygį įvertinta, kad nuo naujo reguliavimo periodo (2019 metų) bus taikomas naujas skatinimo mechanizmas dėl efektyvesnės veiklos dujų dalyje. Sutaupius sąnaudų (OPEX) ir įrodžius, kad veikla buvo efektyvesnė, nebus taikomas apribojamas gauti maksimalų 4 proc. nuo investicijų grąžos skatinimo dydį, o bus galimybė gauti nuo 50 iki 100 proc. sutaupytų sąnaudų (OPEX) dydžio efektyvumo sumą ir šia suma nebus mažinamas pajamų lygis;

Įvertinus visas aukščiau nurodytas prielaidas ir atlikus turto vertės pasitikrinimą, Grupė nenustatė dujų skirstymo veiklai priskiriamo ilgalaikio materialaus turto vertės sumažėjimo 2017 m. gruodžio 31 d. bei požymių, kad vertė būtų padidėjusi ir reikėtų atstatyti esamą vertės sumažėjimą.

Grupė atliko vertės sumažėjimo testo jautrumo analizę nestebimų duomenų pokyčiams, remiantis tokiais scenarijais:

1. Komisijai nustatant pajamų lygį nuo 2019 m. dujų skirstymo veiklai ir pritaikant 10 proc. mažesnę investicijų grąžos normą, lygią 3,38 proc., Grupės dujų skirstymo veiklai priskiriamo ilgalaikio materialaus turto atsiperkamoji vertė sumažėtų 20 tūkst. Eur.
2. Jeigu ikimokestinė diskonto norma būtų 5 proc., būtų fiksuojamas 5.000 tūkst. Eur dujų skirstymo veiklai priskiriamo ilgalaikio materialaus turto atsiperkamosios vertės sumažėjimas.
3. Jeigu nuo naujo reguliavimo periodo neįsigaliotų pakeistas AB „Energijos skirstymo operatorius“ efektyvios veiklos skatinimo mechanizmas ir liktų maksimalios sumos apribojimas 4 proc. nuo investicijų grąžos, Grupės dujų skirstymo veiklai priskiriamo ilgalaikio materialaus turto atsiperkamoji vertė sumažėtų 9.000 tūkst. Eur.

2016 m. gruodžio 31 d. Grupė įvertino, ar turto, naudojamo dujų skirstymo veikloje, atsiperkamoji vertė yra didesnė, lyginat ją su šio turto balansine verte ir padarė išvadą, kad turto nuvertėjimo nėra. Įvertinimas buvo atliktas apskaičiuojant diskontuotus pinigų srautus bei atsižvelgiant į teisės aktų ir metodikų, reglamentuojančių dujų skirstymo ir tiekimo veiklą, galiojusių 2016 m. gruodžio 31 d. reikalavimus.

b) *Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės statiniai ir įrenginiai, Šiluminės elektrinės statiniai ir įrenginiai*

Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės statiniai ir įrenginiai, Šiluminės elektrinės statiniai ir įrenginiai priklauso Bendrovės dukterinei įmonei „Lietuvos energijos gamyba“, AB.

2017 m. gruodžio 31 d. Grupės vadovybė įvertino išorinius (ekonominės ir teisinės aplinkos, rinkos struktūros, palūkanų normos ir kt. pokyčius) ir vidinius (turto naudojimo paskirties, naudingo tarnavimo laiko pasikeitimo, turto galimybės generuoti pinigų srautus ir kt. pokyčius) veiksnius, galinčius įtakoti ilgalaikio turto vertę, ir nustatė ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo požymių, susijusiu su Grupės ilgalaikio materialaus turto grupe „Šiluminės elektrinės statiniais ir įrenginiais“ kurią sudaro Rezervinė elektrinė, Kombinuotojo ciklo blokas bei naujosios Biokuro ir Garo katilinės (toliau - Elektrėnų kompleksas). Vertės sumažėjimo požymių, susijusių su Grupės ilgalaikio materialaus turto grupe „Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės statiniais ir įrenginiais“, kurią sudaro “Kruonio hidroakumuliacinės elektrinė ir Kauno Algirdo Brazausko hidroelektrinės, nustatyta nebuvo.

Atsižvelgiant į Komisijos sprendimus dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainų (toliau – VIAP) 2018 m. nustatymo ir Energetikos ministerijos poziciją dėl patronuojamos įmonės „Lietuvos energijos gamyba”, AB teikiamų VIAP apimties ir poreikio ateityje, Grupės vadovybė nusprendė išskirti turto grupę „Šiluminės elektrinės statiniais ir įrenginiais“ į du pinigų srautus generuojančius vienetus: (1) Elektrėnų komplekso Kombinuotojo ciklo bloką bei Biokuro ir Garo katilines su bendra Elektrėnų komplekso infrastruktūra, reikalinga elektros gamybai, ir (2) Elektrėnų komplekso 7 ir 8 blokus, bei peržiūrėti prielaidas dėl Elektrėnų komplekso 7 ir 8 blokų numatomo pajamų uždirbimo.

Elektrėnų komplekso Kombinuotojo ciklo blokas bei Biokuro ir Garo katilinės su bendra Elektrėnų komplekso infrastruktūra vertinami kaip vienas pinigų srautą generuojantis vienetas atsižvelgiant į tai, kad:

1. Bendra Elektrėnų komplekso infrastruktūra, reikalinga elektros gamybos įrenginiams, nuo 2020 m. turėtų būti reikalinga tik Kombinuotojo ciklo bloko teikiamoms paslaugoms, todėl didžioji dalis šių bendrastotinių įrenginių uždirbamo pinigų srauto ilguoju laikotarpiu yra susieta su Kombinuotojo ciklo bloku;
2. Elektrėnų komplekso bendrastotiniai įrenginiai, neeksploatuojant Kombinuotojo ciklo bloko, pinigų srauto, susijusio su elektros rinkos paslaugomis, uždirbti negalėtų;
3. Elektrėnų komplekso elektros energijos ir šilumos gamyba bei teikiamos galios rezervo paslaugos yra reguliuojama veikla;
4. Biokuro ir Garo katilinės dalinasi ta pačia infrastruktūra su kitais Elektrėnų komplekso įrenginiais (elektros jungtimis, šilumos tinklais, kitais vamzdynais, siurbliais, chemijos baru ir t.t.), kuri sudaro reikšmingą dalį viso Elektrėnų komplekso valdomo turto. Garo katilai įrengti pastate, kuris naudojamas Kombinuotojo ciklo bloko teikiamoms paslaugoms, o pagrindinė garo katilų paskirtis (šiai sričiai priskiriama 99,3% garo katilinės turto) – Elektrėnų komplekso elektros gamybos blokų aktyvavimas iš „šalto“ režimo ir garo energijos, reikalingos Elektrėnų komplekso infrastruktūros palaikymui, gamyba;

5. Biokuro ir Garo katilinės taip pat tiekia šilumos energiją, reikalingą Elektrėnų komplekso infrastruktūros palaikymui ir Elektrėnų komplekso elektros gamybos blokų aktyvavimui.

Elektrėnų komplekso 7 ir 8 blokai vertinami kaip vienas pinigų srautą generuojantis vienetas atsižvelgiant į tai, kad:

1. Vyriausybė VIAP apimtį 2018 m. nustatė bendrai Elektrėnų komplekso 7 ir 8 blokams siejant su šių įrenginių prognozuojamu darbu 2019 m. bei įvertinus informaciją, jog tretinio galios rezervo paslaugą teikia Kombinuotojo ciklo blokas;
2. Elektrėnų komplekso 7 ir 8 blokai naudojasi bendra infrastruktūra, kuri nėra naudojama Kombinuotojo ciklo blokas;
3. Vyriausybės nutarime dėl VIAP apimties 2018 m. nustatymo įvardinta, jog VIAP (7 ir 8 blokai) ir tretinio galios rezervo paslaugas teikiantys įrenginiai (Kombinuotojo ciklo blokas) negali būti sukeisti;
4. Atsižvelgiant į Komisijos sprendimus dėl VIAP kainų 2018 m. nustatymo susidarantis prognozuojamas 7 bloko generuojamas neigiamas pinigų srautas yra susijęs su VIAP paslaugos teikimu, todėl vertinant 7 ir 8 blokus izoliuotai būtų netiksliai atspindėtas elektros gamybos įrenginių uždirbamas pinigų srautas, t. y. 7 bloko santykinai pabloginamas, o 8 bloko - santykinai pagerinamas;
5. Remiantis Energetikos ministerijos pozicija, jog 7 ir 8 blokus reikia išsaugoti iki 2019 m. darbo salos režimu bandymų, bei atsižvelgiant į tai, jog šiuo metu nėra veikiančio ilgalaikio strateginio galios rezervo mechanizmo, Bendrovės vertinimu, tikėtina, jog 7 ir 8 blokai pajamų nuo 2020 m. neuždirbs.

Pinigų srautus generuojančių vienetų atsiperkamoji vertė buvo nustatyta remiantis naudojimo vertės skaičiavimais. Atliekant šiuos skaičiavimus, remiamasi vadovybės parengtomis septynių metų laikotarpio finansinių rezultatų prognozėmis. Tęstinis pinigų srautas nustatomas naudojant septintų metų diskontuotą pinigų srautą.

Vadovybė planuojamą veiklos pelną apskaičiavo remdamasi istoriniais duomenimis, rinkos padėties prognozėmis ir galiojančiais teisės aktais, aktualiais Komisijos, Energetikos ministerijos ir Vyriausybės sprendimais. Pagrindinės prielaidos naudotos atliekant vertės sumažėjimo testą 2017 m. gruodžio 31 d. buvo:

1. Naudojimo vertė apskaičiuota remiantis naujausiu 2018 metų biudžetu ir vadovybės prognozėmis 2019-2024 m. numatytais diskontuotais pinigų srautais prieš apmokestinimą, taikant 4,07 proc. kapitalo kainos svertinį ikimokestinį vidurkį (toliau – KKSV). KKSV buvo nustatytas naudojant rinkos ilgalaikio skolinimosi kainą, atsižvelgiant į naujos kreditavimo sutarties sąlygas bei nuosavo kapitalo kainą;
2. Pinigų srautų prognozes nustato vadovybė atlikdama finansines prognozes, pagrįstas veiklos rezultatais, rinkos plėtros lūkesčiais bei reguliavimo aplinka. Prognozuojant reguliuojamos veiklos pajamas taip pat vertinamas ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas bei investicijų grąža, kuri skaičiuojama nuo reguliuojamoje veikloje naudojamo turto vertės. Vadovybė investicijų grąžos įvertinimui naudojo 2018 metams Komisijos nustatytą investicijų grąžos normą, kuri yra 4,95 proc. Pinigų srautų prognozės rengtos remiantis Energetikos ministerijos pozicija, jog 7 ir 8 blokus reikia išsaugoti iki 2019 m. darbo salos režimu bandymų, bei atsižvelgiant į tai, jog šiuo metu nėra veikiančio ilgalaikio strateginio galios rezervo mechanizmo, todėl, Bendrovės vertinimu, tikėtina, jog 7 ir 8 blokai pajamų nuo 2020 m. neuždirbs.

Remiantis atlikta analize, Grupės vadovybė nustatė, kad 2017 m. gruodžio 31 d. reikia apskaityti vertės sumažėjimo nuostolį, atitinkantį turto, priskirto Elektrėnų komplekso 7 ir 8 blokams likutinę vertę. Pripažintas vertės sumažėjimo nuostolis, susijęs su Elektrėnų komplekso 7 ir 8 blokais sudaro 31.384 tūkst. EUR, turto vertė sumažėjo 104.256 tūkst. EUR ir dotacijos tenkančios turtui, kuriam apskaičiuotas vertės sumažėjimas, sudaro 72.872 tūkst. EUR. KKSV (diskonto normai) padidėjus arba sumažėjus 0,5 procentinio punkto, Elektrėnų komplekso 7 ir 8 blokų naudojimo vertė nesikeistų.

Elektrėnų komplekso Kombinuotojo ciklo bloko bei Biokuro ir Garo katilinės su bendra Elektrėnų komplekso infrastruktūra ilgalaikiam materialiajam turtui 2017 m. gruodžio 31 d. buvo atliktas turto vertės sumažėjimo testas ir nustatyta, kad turto atsiperkamoji vertė viršija jo balansinę vertę, lygią 377.055 mln. EUR todėl vertės sumažėjimas nebuvo apskaitytas. KKSV (diskonto normai) padidėjus arba sumažėjus 0,5 procentinio punkto, Elektrėnų komplekso Kombinuotojo ciklo bloko bei Biokuro ir Garo katilinės su bendra Elektrėnų komplekso infrastruktūra naudojimo vertė reikšmingai viršytų turto balansinę vertę. Naudojimo vertė taip pat nėra jautri prielaidoms dėl investicijų apimties, nes, didėjant investicijų apimčiai, augtų turto, naudojamo reguliuojamų paslaugų teikimui, uždirbama investicijų grąža bei nusidėvėjimo sąnaudos (atitinkamai didėtų ir generuojami pinigų srautai).

2017 m. gruodžio 31 d. individualiems „Lietuvos energijos gamyba“, AB turto vienetams buvo pripažintas 1.096 tūkst. Eur vertės sumažėjimas ir 45 tūkst. Eur vertės sumažėjimo atstatymas.

2016 m. gruodžio 31 d. Grupės vadovybė įvertino išorinius (ekonominės ir teisinės aplinkos, rinkos struktūros, palūkanų normos ir kt. pokyčius) ir vidinius (turto naudojimo paskirties, naudingo tarnavimo laiko pasikeitimo, turto galimybės generuoti pinigų srautus ir kt. pokyčius) veiksnius, galinčius įtakoti ilgalaikio turto vertę, ir nenustatė ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo požymių, susijusiu su:

1. „Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės statiniais ir įrenginiais“, kuriuos sudaro “Kruonio hidroakumuliacinės elektrinė ir Kauno Algirdo Brazausko hidroelektrinės;
2. „Šiluminės elektrinės statiniais ir įrenginiais“ kuriuos sudaro Rezervinė elektrinė, Kombinuotojo ciklo blokas bei naujosios Biokuro ir Garo katilinės (toliau - Elektrėnų kompleksas).

2016 m. gruodžio 31 d. individualiems „Lietuvos energijos gamyba“, AB turto vienetams buvo pripažintas 613 tūkst. Eur vertės sumažėjimas ir 45 tūkst. Eur vertės sumažėjimo atstatymas.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvai

Grupės vadovybė, vertindama ilgalaikio materialiojo turto likusį naudingo tarnavimo laikotarpį, atsižvelgia į darbuotojų, atsakingų už turto techninę priežiūrą, pateikiamas išvadas.

2017 m. ir 2016 m. Grupės vadovybė peržiūrėjo ilgalaikio materialiojo turto priskiriamo turto grupei „Hidroelektrinės, hidroakumuliacinės ir Lietuvos elektrinės turtas“ nusidėvėjimo normatyvus. Nustatyti nauji Rezervinės elektrinės energetinių blokų Nr. 7 ir Nr. 8 ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvai pradėti taikyti 2017 m. sausio 1 d., kurie sutrumpinti atsižvelgiant į blokų techninį nusidėvėjimą bei griežtesnius aplinkos taršos reikalavimus, kurie įsigalios nuo 2024 m.:

Pavadinimas	Buvęs naudingo tarnavimo laikas, metais	Naujas naudingo tarnavimo laikas, metais
Aukšto slėgio garo katilai ir įrengimai	40	13
Dūmų mechaninio, cheminio ir elektrinio valymo įrengimai	40	13
Kiti katilinės įrengimai	40	13
Kompiuterizuotos technologijų sistemos	15	11

Pritaikius naujus nusidėvėjimo normatyvus ilgalaikio turto nusidėvėjimas, atėmus dotacijų nusidėvėjimą per metus padidėjo 4.980 tūkst. eurų, dotacijų nusidėvėjimas padidėjo 8.713 tūkst. eurų, o nusidėvėjimas be dotacijų padidėjo 13.693 tūkst. eurų.

Investicijų į dukterines įmones ir gautinų sumų vertės sumažėjimo patikrinimas

Nors Bendrovės dukterinių įmonių AB „Energijos skirstymo operatorius“ ir „Lietuvos energijos gamyba“, AB akcijomis prekiaujama Vertybinių popierių biržoje Nasdaq Vilnius, Grupės vadovybės

vertinimu, ši rinka nėra pakankamai aktyvi, kad skelbiamą biržos akcijų kainą būtų galima laikyti investicijų į dukterines įmones tikrąja verte finansinių ataskaitų sudarymo datą.

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės vadovybė įvertino ar yra investicijų į dukterines įmones ir gautinų sumų vertės sumažėjimo požymių atsižvelgiant į išorinius (ekonominės ir teisinės aplinkos, rinkos struktūros, palūkanų normos ir kt. pokyčius) ir vidinius veiksnius (investicijų grąža, veiklos rezultatai ir kt.), galinčius įtakoti investicijų į dukterines įmones ir gautinų sumų vertės sumažėjimą.

AB Energijos skirstymo operatorius

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atliko investicijos į dukterinę įmonę AB Energijos skirstymo operatorius vertės sumažėjimo testą ir nustatė, kad 2017 m. gruodžio 31 d. nėra investicijos į AB Energijos skirstymo operatorius vertės sumažėjimo.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atliko investicijos į dukterinę įmonę „Lietuvos energijos gamyba“, AB vertės sumažėjimo testą ir nustatė, kad 2017 m. gruodžio 31 d. nėra investicijos į „Lietuvos energijos gamyba“, AB vertės sumažėjimo.

UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atliko investicijos į dukterinę įmonę UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ vertės sumažėjimo testą ir pripažino 1.626 tūkst. Eur (2016 metais – 7.320 tūkst. Eur) investicijos vertės sumažėjimą. Po vertės sumažėjimo pripažinimo investicijos atsiperkamoji vertė (ja laikoma tikroji vertė) yra lygi 191 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 1.817 tūkst. Eur).

2017 m. birželio 30 d. ir gruodžio 31 d. Bendrovė apskaičiavo 7.001 tūkst. Eur gautinų paskolų iš UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ vertės sumažėjimą. Per 2017 metus Bendrovė priėmė sprendimus padengti UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ veiklos nuostolius piniginiais įnašais (8 pastaba) užskaitant juos su UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ balanse apskaitytomis ir Bendrovei gražintinomis 4.300 tūkst. Eur paskolomis. Užskaitytos paskolos ir jų vertės sumažėjimas Bendrovės finansinės padėties ataskaitoje apskaityti „Investicijos į dukterines įmones“ straipsnyje.

Vertės sumažėjimai didžiąja dalimi buvo nulemti prastesnių nei planuota 2017 m. rezultatų ir, atitinkamai, konservatyvesnių ateities prognozių.

2017 m. gruodžio 31 d. dukterinė įmonė buvo pasiskolinusi 6.824 tūkst. Eur Grupės tarpusavio skolinimosi platformoje. Atsižvelgiant į tai, kad dukterinės įmonės busimųjų pinigų srautų prognozės rodo, kad dukterinė įmonė nesugebės grąžinti visų pasiskolintų lėšų, 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės finansinės padėties ataskaitoje buvo pripažintas 2.903 tūkst. Eur vertės atidėjinys vykdant Bendrovės ir Grupės įmonių sudarytą tarpusavio skolinimosi ir skolinimo sutartį (cash pool).

Atliekant 2017 m. gruodžio 31 d. UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ vertės sumažėjimo testą, Bendrovė naudojo šias pagrindines prielaidas:
1. Diskontuojant pinigų srautus naudota 9,5 proc. diskonto norma (po mokesčių).
2. Metinis augimo tempas lygus 2,0 proc.

Bendrovė atliko vertės sumažėjimo testo jautrumo analizę nestebimų duomenų pokyčiams. Diskonto normos pokyčiai turi reikšmingą įtaką atidėjinio suformavimui vykdant Bendrovės ir Grupės įmonių sudarytą tarpusavio skolinimosi ir skolinimo sutartį (cash pool). Atlikta jautrumo analizė rodo, kad 1,0 p.p. diskonto normos svyravimas sumažintų atidėjinį iki 2.020 tūkst. Eur (jei naudojama diskonto norma – 8,5 proc.) arba padidintų atidėjinį iki 3.577 tūkst. Eur (jei naudojama diskonto norma – 10,5 proc.).

UAB „Litgas“

2017 m. birželio 30 d. Bendrovė atliko investicijos į dukterinę įmonę UAB LITGAS vertės sumažėjimo testą, naudodama diskontuotų pinigų srautų metodą, ir apskaitė 3.225,23 tūkst. Eur vertės sumažėjimą, kuris didžiąja dalimi buvo nulemtas 2017 m. išmokėtų dividendų. 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė dar kartą atliko investicijos vertės sumažėjimo testą, tačiau papildomo vertės sumažėjimo nenustatė. Po vertės sumažėjimo investicijos atsiperkamoji vertė (ja laikoma tikroji vertė) yra lygi 8.631 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 11.856 tūkst. Eur).

Atliekant 2017 m. gruodžio 31 d. investicijos į UAB LITGAS vertės sumažėjimo testą, Bendrovė naudojo šias pagrindines prielaidas:
1. Diskontuojant pinigų srautus naudota 8,2 proc. nuosavo kapitalo diskonto norma (po mokesčių).
2. Daroma prielaida, kad įmonės veikla baigtinė, veiklos pabaiga 2025 m.

Bendrovė atliko vertės sumažėjimo testo jautrumo analizę nestebimų duomenų pokyčiams. Diskonto normos pokyčiai turi reikšmingą įtaką vertinimo rezultatui. Atlikta jautrumo analizė rodo, kad 1,0 p.p. diskonto normos svyravimas padidintų investicijos vertę 797 tūkst. Eur (jei naudojama diskonto norma – 7,2 proc.) arba sumažintų investicijos vertę 384 tūkst. Eur (jei naudojama diskonto norma – 9,2 proc.).

UAB „VAE SPB“

2017 m. birželio 30 d. Bendrovė atliko investicijos į dukterinę įmonę UAB VAE SPB vertės sumažėjimo testą ir pripažino 92 tūkst. Eur (2016 metais – 201 tūkst. Eur) investicijos vertės sumažėjimą. Po vertės sumažėjimo pripažinimo investicijos atsiperkamoji vertė (ja laikoma tikroji vertė) yra lygi 0 Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 90 tūkst. Eur).

Kitos Bendrovės investicijos į dukterines įmones

2017 m. gruodžio 31 d. kitoms Bendrovės investicijoms į dukterines įmones nebuvo vertės sumažėjimo požymių.

Prestižo vertės sumažėjimo vertinimas UAB „EURAKRAS“

2016 metais Bendrovė apskaitė 1.461 tūkst. Eur prestižą, susijusį su UAB „EURAKRAS“ įsigijimu. 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atliko prestižo vertės sumažėjimo testą, taikant naudojimo vertės metodą. Vertės sumažėjimo testas atliktas taikant šias pagrindines prielaidas:
1. Pinigų srautai planuoti iki 2045 m., atsižvelgiant į vėjo parko tipinį veiklos laikotarpį - 30 metų;
2. Gamybos kiekis kiekvienais metais pastovus, remiantis parengta trečiosios šalies vėjo parko studija;
3. Pirmaisiais dvylika eksploatavimo metų elektros kaina yra 70.96 EUR/MWh pagal suteiktą tarifą; Po tarifo galiojimo pabaigos naudojama trečiosios šalies parengta elektros kainų prognozė;
4. Diskontuojant pinigų srautus naudota 3,7 proc. diskonto norma (po mokesčių).

Atsižvelgiant į atlikto testo rezultatus prestižo vertės sumažėjimas nebuvo identifikuotas.

Bendrovė atliko vertės sumažėjimo testo jautrumo analizę nestebimų duomenų pokyčiams: Pagrindinių prielaidų pokyčiai neturi įtakos prestižo vertės sumažėjimo testo rezultatui.

Vertinimai susiję su UAB „Kauno kogeneracinė jėgainė“ kontrole

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovei priklauso 51 proc. UAB „Kauno kogeneracinė jėgainė“ akcijų, ir 49 proc. akcijų priklauso UAB „FORTUM HEAT LIETUVA“ (toliau – FORTUM).

Abu akcininkai pasirašė Akcininkų sutartį, kurioje nustatyta, kad svarbūs verslo valdymo sprendimai vienbalsiai turi tvirtinti akcininkai ir / arba Valdyba, kurią sudaro vienodas abejų akcininkų atstovų skaičius bei vienas nepriklausomas narys. Tuo atveju, jeigu akcininkai nepasiektų bendros nuomonės aklavietės situacijoje Bendrovei yra numatyta opciono teisė įsigyti visas FORTUM turimas KKJ akcijas, tuo tarpu FORTUM numatyta opciono teisė parduoti visas turimas KKJ akcijas Bendrovei už kainą, kurios apskaičiavimas apibrėžtas akcininkų sutartyje.

Grupės vadovybės nuomonė pirkimo opciono vykdymo kaina, kurią Bendrovė privalės sumokėti FORTUM už išperkamas FORTUM nuosavybės teise priklausančias KKJ akcijas, jei Bendrovė pasirinktų jas pirkti, prilygsta šių akcijų tikrajai vertei reikšmingumo ribose (reikšmingumo ribos apibrėžiamos, remiantis geriausiomis vertinimo praktikomis, kaip +/- 15% nuo rinkos vertės), todėl pirkimo opcionas suteikia Grupei teisę kontroliuoti KKJ.

2017 m. gruodžio 31 d. Grupė apskaitė 9.996 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 4.481 tūkst. Eur) pardavimo opciono vykdymo įsipareigojimą (27 pastaba). Pardavimo opcionas parodo grynąją dabartinę vertę pinigų sumos, kuri būtų sumokėtą FORTUM už KKJ akcijas aklavietės situacijoje, kai pardavimo opcionas būtų realizuotas.

Atidėtas mokėjimas už perleistas Litgrid AB akcijas

2012 m. Bendrovės valdomos Litgrid AB akcijos buvo atlygintinai perduotos naujai įsteigtai uždarajai akcinei bendrovei UAB „EPSO-G“, atsižvelgiant į nepriklausomų vertintojų nustatytą akcijų rinkos vertę. Litgrid AB akcijų pirkimo-pardavimo sutartyje yra numatytas galutinės kainos priedas, kurio dydis priklauso nuo elektros perdavimo veiklos reguliuojamo turto grąžos 2014 – 2018 metais. 2015 m. sausio 19 d. Komisija nustatė Litgrid AB perdavimo paslaugų aukštos įtampos tinklais kainos viršutinės ribas 2016–2020 metams. 2017 metais Litgrid AB perdavimo veiklos reguliuojamo turto grąža sumažėjo dėl Komisijos sprendimų. Atsižvelgdama į aukščiau minimus pasikeitimus, Bendrovė ir Grupė atliko kainos priedo įvertinimą ir nustatė, kad vadovaujantis Litgrid AB akcijų pirkimo-pardavimo sutartimi 2017 m. gruodžio 31 d. kainos priedo vertė yra neigiama ir sudaro 4.679 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 4.182 tūkst. Eur). 2017 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitoje už Litgrid AB akcijų pardavimą gautina suma yra sumažinta 4.679 tūkst. Eur, nes kainos priedas koreguos pardavimo kainą (9 pastaba). 497 tūkst. Eur kainos priedo sumažėjimas apskaitytas Bendrovės ir Grupės pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos kitų sąnaudų straipsnyje. Grupės vadovybės vertinimu kainos priedo dydis reikšmingai nesikeis, ir atitinkamai reikšmingo neapibrėžtumo, susijusio su galutiniu kainos priedo dydžiu, 2017 m. gruodžio 31 d nėra. Atsižvelgiant į tai, kainos priedo jautrumo analizę nestebimų duomenų pokyčiams neatliekama. Atidėtas gautinas mokėjimas yra priskiriamas 3 tikrosios vertės hierarchijos lygiui.

Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpiai

Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpiai nustatomi atsižvelgiant į panašaus turto naudingo tarnavimo laikotarpius. Tokie veiksniai kaip turto senėjimas technine arba komercine prasme, turto nusidėvėjimas mažina iš turto gaunamą naudą. Likę naudingo tarnavimo laikotarpiai nustatomi atsižvelgiant į dabartinę turto techninę būklę ir laikotarpį, per kurį Grupė tikisi gauti naudos iš turto. Svarbiausi yra šie veiksniai: (a) planuojamas turto naudojimas; (b) planuojamas fizinis nusidėvėjimas, kuris priklauso nuo turto eksploatavimo būdo; ir (c) turto senėjimas techniniu arba komerciniu atžvilgiu dėl pokyčių rinkoje.

Sukauptos pajamos

Iš gyventojų gautos pajamos pripažįstamos, kai vartotojai deklaruoja skaitiklių duomenis bei gaunant mokėjimus. Dėl šios priežasties kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Grupės skirstomųjų tinklų bendrovės vadovybė apskaičiuoja ir sukaupia uždirbtų, bet dar gyventojų neapmokėtų, pajamų sumą. Sukauptos pardavimo pajamos apskaičiuojamos, kaip gruodžio mėnesį gautų apmokėjimų už elektros energiją 1/3 dalis. Šis sukaupimas yra nustatytas remiantis istorine patirtimi bei vidutiniu vartotojų atsiskaitymo už elektros energiją periodu. Vadovybė apskaičiavo, kad daugelis gyventojų suvartotą elektros kiekį deklaruoja ir už jį sumoka 20 mėnesio dieną arba panašiu metu, tačiau elektros energija tiekiama visą mėnesį (30 arba 31 dieną). Todėl per likusias 10 dienų suvartotas elektros energijos kiekis proporcingai apskaičiuojamas atsižvelgiant į visą per mėnesį į elektros energijos tiekimo tinklą patiektą elektros energiją (faktiškai žinomas kintamasis) bei per visą gruodžio mėnesį gyventojų deklaruotą elektros energijos kiekį ir dauginant skirtumą iš vidutinio 1 kWh tarifo (14 pastaba).

Gautinų sumų vertės sumažėjimas

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai yra nustatyti remiantis vadovybės atliktais jų atgavimo tikimybės ir terminų įvertinimais, susijusiais su sumomis, kurios nebus atgautos pagal pradžioje numatytus terminus. Šiam įvertinimui atlikti reikia priimti svarbius sprendimus. Šie sprendimai remiasi reikšmingų skolininko finansinių sunkumų požymiais, tikimybe, kad skolininkas bankrutuos arba bus įvykdyta finansinė reorganizacija, taip pat mokėjimų nevykdymu ar uždelsimu. Dabartiniai vadovybės įvertinimai galėtų labai pasikeisti dėl pasikeitusios padėties rinkoje ar visoje šalies ekonomikoje. Atgavimo rodiklis taip pat labai priklauso nuo sėkmės rodiklio bei veiksmų, kurių buvo imtasi, siekiant atgauti labai uždelstas gautinas sumas.

Gautinos sumos, siekiant nustatyti jų vertę ir jų sumažėjimą, vertinamos individualiai arba bendrai panašių gautinų sumų grupėje. Atliekant individualų gautinų sumų vertinimą, atsižvelgiama į turimus ar prieinamus duomenis išorės informacijos šaltiniuose apie rinkos tendencijas bei prognozes, galimas gautinos sumos užtikrinimo priemones ir įvykius, patvirtinančius, kad gautinos sumos vertė sumažėjo, pvz., sutarties sąlygų vykdymą, skolininko veiklos faktinius duomenis ir pan. Atliekant gautinų sumų vertės sumažėjimą bendrai, atsižvelgiama į istorinius statistinius duomenis, kasmet patikrinama, ar bendram vertinimui taikomos atidėjimo normos atitinka istorinius gautinų sumų vertės sumažėjimo duomenis ir patvirtinamos bendrai vertinamų gautinų sumų atidėjimo normos kitiems metams.

Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (VIAP) ir saugumo dedamosios pajamų sukaupimas

Dalis lėšų gaunamų už VIAP ir tretinio galios rezervo paslaugas yra skiriama Elektrėnų komplekso infrastruktūros palaikymui ir būtinųjų elektros gamybos įrenginių bandymų sąnaudoms padengti. Infrastruktūros palaikymo sąnaudos apima kuro, apyvartinių taršos leidimų ir kitas gamybos sąnaudas, patiriamas gaminant šilumą, reikalingą infrastruktūrai palaikyti, taip pat elektros, suvartojamos Elektrėnų komplekso, sąnaudas bei dujų vartojimo pajėgumų mokesčius. Skiriamų VIAP lėšų suma ir galios rezervų paslaugų kaina ateinantiems kalendoriniams metams yra nustatoma Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos atsižvelgiant į prognozuojamas Bendrovės sąnaudas. Bendrovė finansinėse ataskaitose šių paslaugų pajamas pripažįsta vadovaudamasi kaupimo principu pagal faktines patirtas sąnaudas.

Grupė 2017 m. gruodžio 31 d. Kitų ilgalaikių mokėtinų sumų ir įsipareigojimų straipsnyje (25 pastaba) apskaitė 2019 metais grąžintiną 5.034 tūkst. Eur VIAP lėšų sumą (2016 m. gruodžio 31 d. atitinkamame straipsnyje buvo apskaityta 9.404 tūkst. Eur VIAP lėšų suma, grąžintina 2018 m.). Per 2019 m. grąžintina VIAP lėšų suma susidarė dėl mažesnių nei nustatyta faktinių pastoviųjų ir kintamųjų sąnaudų, patirtų teikiant reguliuojamas paslaugas. Ilgalaikė mokėtina suma 2017 m. gruodžio 31 d. buvo apskaitytos amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Diskontuojant mokėtinas VIAP lėšų sumas per grąžinimo laikotarpį taikyta 0,92 proc. (2016 m. gruodžio 31 d. – 1,02

proc.) diskonto norma, o diskontavimo įtaka sudarė 51 tūkst. Eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 185 tūkst. Eur) ir buvo apskaityta Kitos finansinės veiklos pajamų straipsnyje.

Grupės ir Bendrovės ilgalaikis turtas skirtas parduoti

Grupės ir Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas ir perleidžiamo turto grupės pripažįstami skirtais pardavimui, kai jų balansinę vertę praktiškai padengs pardavimo sandorio suma, o ne tolesnis naudojimas ir kai labai tikėtina galimybė greitai parduoti esant dabartinei jo būklei, įprastoms tokio turto ir perleidžiamos grupės pardavimo sąlygoms. Grupės ir Bendrovės vadovybė planuoja turto ir perleidimo grupės pardavimą ir aktyviai vykdo pirkėjų paieškas. Turto pardavimas turėtų būti įvykdytas per metus nuo pripažinimo turtu, skirtu parduoti, datos ir nėra požymių, rodančių atliekamus reikšmingus pardavimo planų pakeitimus arba kad planų bus atsisakyta.

Grupės ilgalaikį turtą, skirtą parduoti, sudaro ilgalaikis materialusis turtas bei perleidžiamo turto grupė, kurioje apskaityta patronuojamos įmonės NT Valdos, UAB transporto veikla (17 pastaba). Transporto veiklą sudaro transporto priemonės, transporto priemonių nuomos sutartys, kurias planuojama perleisti visus kartu, ir kitas su veikla susijęs turtas ir įsipareigojimai. Transporto veikla klasifikuojama Grupės finansinėse ataskaitose, kaip turtas skirtas parduoti atsižvelgiant į Grupės vadovybės sprendimą parduoti veikla bei vykdomą būsimo investuotojo atranka, su kuriuo bus sudarytas transporto veiklos pardavimo sandoris.

Bendrovės ilgalaikį turtą, skirtą parduoti, sudaro:
1. Investicija į patronuojamą įmonę UAB Duomenų logistikos centras bei
2. Vilniaus trečiosios termofikacinės elektrinės ilgalaikis materialusis turtas, kurį Bendrovė įsigijo su tikslu parduoti (17 pastaba).

Grupės ir Bendrovės vadovybė 2018 metais planuoja tęsti aktyvius turto pardavimus bei tikisi, jog 2017 m. pradėti pardavinėti turto objektai bus parduoti per 2018 metus.

5 Ilgalaikis nematerialusis turtas

Grupė	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Aplinkos taršos leidimai	Kitas nemate-rialusis turtas	Prestižas	Iš viso
2015 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	2.836	10.760	16.438	1.259	-	31.293
Sukaupta amortizacija	(1.984)	(7.492)	-	(278)	-	(9.754)
Likutinė vertė	**852**	**3.268**	**16.438**	**981**	**-**	**21.539**
Likutinė vertė 2016 m. sausio 1 d.	**852**	**3.268**	**16.438**	**981**	**-**	**21.539**
Padidėjimas įsigijus dukterines įmones	14.900	-	-	-	1.461	16.361
Įsigijimai	44	588	9	2.470	-	3.111
Perklasifikuota į/iš ilgalaikio materialiojo turto grupės	1.031	1.544	-	(2.442)	-	133
Panaudoti aplinkos taršos leidimai (24 pastaba)	-	-	(2.999)	-	-	(2.999)
Aplinkos taršos leidimų perkainojimas	-	-	(3.346)	-	-	(3.346)
Aplinkos taršos leidimų gauta dotacija	-	-	1.733	-	-	1.733
Amortizacija	(1.673)	(2.544)	(1)	(53)	-	(4.271)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	**15.154**	**2.856**	**11.834**	**956**	**1.461**	**32.261**
2016 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	17.957	13.572	11.838	1.435	1.461	46.263
Sukaupta amortizacija	(2.803)	(10.716)	(4)	(479)	-	(14.002)
Likutinė vertė	**15.154**	**2.856**	**11.834**	**956**	**1.461**	**32.261**
Likutinė vertė 2017 m. sausio 1 d.	**15.154**	**2.856**	**11.834**	**956**	**1.461**	**32.261**
Įsigijimai	483	316	-	4.376	-	5.175
Perklasifikuota į/iš IMT	89	3.202	-	(3.000)	-	291
Nurašymai/Panaudoti aplinkos taršos leidimai	-	(2)	(932)	-	-	(934)
Aplinkos taršos leidimų perkainojimas	-	-	2.808	-	-	2.808
Aplinkos taršos leidimų gauta dotacija	-	-	1.128	-	-	1.128
Perklasifikavimas į turtą skirtą parduoti	-	(15)	-	-	-	(15)
Amortizacija	(1.668)	(2.631)	-	(55)	-	(4.354)
Likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	**14.058**	**3.726**	**14.838**	**2.277**	**1.461**	**36.360**
2017 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo vertė	19.370	17.002	14.838	2.773	1.461	55.444
Sukaupta amortizacija	(5.312)	(13.276)	-	(496)	-	(19.084)
Likutinė vertė	**14.058**	**3.726**	**14.838**	**2.277**	**1.461**	**36.360**

Aplinkos taršos leidimų tikroji vertė yra nustatoma remiantis aktyvioje rinkoje egzistuojančiomis kainomis, todėl yra priskiriama pirmam hierarchijos lygiui tikrosios vertės nustatymo modelyje. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Aplinkos taršos leidimų vertė yra įvertinama pagal paskutinę dieną galiojusias rinkos kainas.

2016 m. Patentuose ir licencijose Grupė apskaitė verslo jungimo metu identifikuotą nematerialųjį turtą - Licenciją gaminti elektros energiją su skatinamuoju tarifu. Licencijos tikroji vertė įsigijimo metu buvo įvertinta 14.900 tūkst. Eur, licencijai nustatytas 12 metų amortizacijos terminas. Licencijos likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 12.520 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 13.762 tūkst. Eur).

Toliau pateikiama informacija apie 2017 m. atlikto aplinkos taršos leidimų perkainojimo rezultatus:

Grupė	Kitų bendrųjų pajamų ir perkainojimo rezervo nuosavame kapitale sumažėjimas	Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	Visa perkainojimo įtaka
Apskaitinės vertės padidėjimas (sumažėjimas)	1.167	1.641	2.808
	1.167	**1.641**	**2.808**

6 Ilgalaikis materialusis turtas

Grupės ilgalaikis materialusis turtas:

Grupė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga ir statiniai	Hidroelektrinės, hidroakumuliacinės ir Lietuvos elektrinės turtas	Vėjo jėgainės ir jų įrenginiai	Šiluminės elektrinės statiniai ir įrenginiai	Transporto priemonės	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų įranga	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2015 m. gruodžio 31 d.												
Įsigijimo arba perkainojimo vertė	2.011	60.698	766.198	120.742	205.122	-	887.174	23.801	34.604	8.145	18.567	2.127.062
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(4.719)	(36.627)	(5.462)	(79.295)	-	(307.330)	(5.922)	(16.711)	(2.089)	-	(458.155)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-	(37.567)	-	-	-	(223)	(37.790)
Likutinė vertė	**2.011**	**55.979**	**729.571**	**115.280**	**125.827**	**-**	**542.277**	**17.879**	**17.893**	**6.056**	**18.344**	**1.631.117**
Likutinė vertė 2016 m. sausio 1 d.	**2.011**	**55.979**	**729.571**	**115.280**	**125.827**	**-**	**542.277**	**17.879**	**17.893**	**6.056**	**18.344**	**1.631.117**
Įsigijimai	-	129	862	7	8	-	89	13.282	4.564	708	152.311	171.960
Gauti turtiniai įnašai (8 pastaba)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.954	3.954
Perkainojimas	-	674	(99)	-	-	-	-	-	-	-	-	575
Pardavimai	-	(621)	(247)	-	-	-	(2)	(206)	(30)	(4)	(10)	(1.120)
Nurašymai	-	(8)	(3.337)	(12)	-	-	(2)	(9)	(22)	(3)	-	(3.393)
Perklasifikavimai tarp grupių	-	687	114.970	14.112	1.338	-	1.834	-	1.021	1.996	(135.958)	-
Perklasifikavimas į turtą, nematerialųjį turtą	-	-	-	-	-	-	-	-	(8)	-	(125)	(133)
Perklasifikavimas į turtą skirtą parduoti	-	(226)	(3)	-	-	-	-	(1.351)	-	-	-	(1.580)
Perklasifikavimas į investicinį turtą	-	3.430	(191)	-	-	-	-	-	-	-	(2.812)	427
Perklasifikavimas į finansinį lizingą	-	-	-	-	-	-	-	(7.617)	-	-	-	(7.617)
Perklasifikavimas iš (į) atsargų	-	-	-	-	51	-	(36)	-	(11)	-	840	844
Vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-	(613)	-	-	-	-	(613)
Vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	2	-	-	-	45	-	-	-	-	47
Nusidėvėjimas	-	(2.364)	(35.926)	(4.461)	(7.975)	(1.684)	(23.361)	(4.736)	(4.433)	(1.714)	-	(86.654)
Padidėjimas įsigijus dukterinę įmonę	365	602	-	-	-	62.029	-	-	1	3	-	63.000
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	**2.376**	**58.282**	**805.602**	**124.926**	**119.249**	**60.345**	**520.231**	**17.242**	**18.975**	**7.042**	**36.544**	**1.770.814**
2016 m. gruodžio 31 d.												
Įsigijimo arba perkainojimo vertė	2.376	65.579	876.992	134.046	206.492	62.029	888.633	27.725	39.315	10.904	36.767	2.350.858
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(7.297)	(71.390)	(9.120)	(87.243)	(1.684)	(330.267)	(10.483)	(20.340)	(3.862)	-	(541.686)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-	(38.135)	-	-	-	(223)	(38.358)
Likutinė vertė	**2.376**	**58.282**	**805.602**	**124.926**	**119.249**	**60.345**	**520.231**	**17.242**	**18.975**	**7.042**	**36.544**	**1.770.814**

(lentelės tęsinys kitame puslapyje)

(lentelės tęsinys)

Grupė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Skirstomieji dujotiekiai, dujų technologinė įranga ir statiniai	Hidroelektrinės, hidroakumuliacinės ir Lietuvos elektrinės turtas	Vėjo jėgainės ir jų įrenginiai	Šiluminės elektrinės statiniai ir įrenginiai	Transporto priemonės	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų įranga	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
Likutinė vertė 2017 m. sausio 1 d.	**2.376**	**58.282**	**805.602**	**124.926**	**119.249**	**60.345**	**520.231**	**17.242**	**18.975**	**7.042**	**36.544**	**1.770.814**
Įsigijimai	-	130	3.387	(118)	22	-	139	4.814	3.120	843	235.314	247.651
Perkainojimas	-	(642)	1.113	-	-	-	-	-	-	-	-	471
Pardavimai	-	(414)	(265)	(11)	-	-	-	(455)	(4)	(1)	(35)	(1.185)
Nurašymai	-	(24)	(4.329)	(89)	-	-	(11)	(13)	(30)	(8)	(60)	(4.564)
Perklasifikavimai tarp grupių	-	1.760	164.035	29.911	835	-	1.265	-	1.483	3.119	(202.408)	-
Perklasifikavimas į turtą, nematerialųjį turtą	-	2	(13)	-	-	-	-	67	(71)	(3)	(217)	(235)
Perklasifikavimas į turtą, skirtą parduoti	(52)	(23.261)	(456)	(781)	(1)	-	-	(9.825)	(345)	(265)	-	(34.986)
Perklasifikavimas iš (į) investicinį turtą	-	(1.601)	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.264)	(2.865)
Perklasifikavimas į finansinį lizingą	-	-	-	-	-	-	-	(4.579)	-	-	-	(4.579)
Perklasifikavimas iš atsargų	-	-	(1)	-	(19)	-	(3)	20	(5)	-	-	(8)
Vertės sumažėjimas	-	(87)	(388)	-	-	-	(105.352)	-	-	-	(513)	(106.340)
Vertės sumažėjimo atstatymas	-	98	-	-	-	-	45	-	-	-	-	143
Nusidėvėjimas	-	(2.635)	(40.128)	(4.720)	(7.296)	(1.311)	(37.180)	(3.874)	(3.713)	(2.368)	-	(103.225)
Sumažėjimas perleidus dukterinę įmonę	-	-	-	-	-	-	-	(4)	(3)	(3)	-	(10)
Likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	**2.324**	**31.608**	**928.557**	**149.118**	**112.790**	**59.034**	**379.134**	**3.393**	**19.407**	**8.356**	**67.361**	**1.761.082**
2017 m. gruodžio 31 d.												
Įsigijimo arba perkainojimo vertė	2.324	41.432	1.037.447	167.712	207.279	64.229	779.526	7.605	37.051	14.130	68.804	2.427.539
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(9.824)	(108.890)	(18.019)	(94.489)	(5.195)	(293.722)	(4.212)	(17.644)	(5.774)	(1.108)	(558.877)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	-	-	(575)	-	-	(106.670)	-	-	-	(335)	(107.580)
Likutinė vertė	**2.324**	**31.608**	**928.557**	**149.118**	**112.790**	**59.034**	**379.134**	**3.393**	**19.407**	**8.356**	**67.361**	**1.761.082**

2017 m. ir 2016 m. Grupė ilgalaikį materialųjį turtą, išskyrus hidroelektrinės, hidroakumuliacinės, Šiluminės elektrinės statinių ir įrenginių (kombinuotojo ciklo bloko, rezervinės elektrinės) turtą, skirstomuosius dujotiekius, dujų technologinę įrangą, vėjo elektrinių parkai, bei informacinių technologijų ir telekomunikacijų įrangą apskaitė perkainota verte.

2017 m. rugsėjo - gruodžio mėn. Grupė atliko pastatų ir statinių, kurių balansinė vertė sudaro 11.405 tūkst. Eur, vertinimą. Nepriklausomi turto vertintojai vertinimą atliko taikant lyginamosios vertės (pardavimų kainos analogų) ir pajamų metodus. Grupės vadovybės nuomone, remiantis šiais metodais pakoreguotos pastatų ir statinių vertės 2017 m. spalio 31 d. atitinka jų tikrąją vertę.

Toliau pateikiama informacija apie 2017 m. atlikto perkainojimo rezultatus:

Grupė	Kitų bendrųjų pajamų ir perkainojimo rezervo nuosavame kapitale sumažėjimas	Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	Visa perkainojimo įtaka
Apskaitinės vertės padidėjimas (sumažėjimas)	(908)	1.379	471
	(908)	**1.379**	**471**

Toliau pateikiama informacija apie 2016 m. atlikto perkainojimo rezultatus:

Grupė	Kitų bendrųjų pajamų ir perkainojimo rezervo nuosavame kapitale sumažėjimas	Pripažinta pelno (nuostolių) straipsnyje	Visa perkainojimo įtaka
Apskaitinės vertės padidėjimas (sumažėjimas)	453	122	575
	453	**122**	**575**

Grupės vadovybės vertinimu 2017 m. gruodžio 31 d. iš esmės viso turto, vertinamo perkainota vertė, balansinė vertė reikšmingai nesiskyrė nuo jo tikrosios vertės. Informacija apie pervertinto Grupės ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės paskirstymą 2017 m. gruodžio 31 d. pagal hierarchijos lygius (tikrosios vertės hierarchijos lygiai aprašyti 2.31 pastaboje).

Grupė	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
	Aktyviose rinkose kotiruojamos kainos	Kiti tiesiogiai arba netiesiogiai skelbiami rodikliai	Neskelbiami rodikliai	
Žemė	-	1.880	444	2.324
Pastatai	-	7.286	24.322	31.608
Statiniai ir mašinos	-	3.114	925.443	928.557
Transporto priemonės	-	1.329	2.064	3.393
Kitas ilgalaikis materialus turtas	-	85	8.271	8.356
Nebaigta statyba	-	-	67.734	67.734
Iš viso	**-**	**13.694**	**1.028.278**	**1.041.972**

Informacija apie perkainoto Grupės ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės paskirstymą 2016 m. gruodžio 31 d. pagal hierarchijos lygius (tikrosios vertės hierarchijos lygiai aprašyti 2.31 pastaboje).

Grupė	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
	Aktyviose rinkose kotiruojamos kainos	Kiti tiesiogiai arba netiesiogiai skelbiami rodikliai	Neskelbiami rodikliai	
Žemė	-	2.032	344	2.376
Pastatai	-	6.237	52.045	58.282
Statiniai ir mašinos	-	3.174	802.428	805.602
Transporto priemonės	-	14.708	2.534	17.242
Kitas ilgalaikis materialus turtas	-	95	6.947	7.042
Nebaigta statyba	-	-	36.544	36.544
Iš viso	**-**	**26.246**	**900.842**	**927.088**

Didžiąja dalimi žemė buvo priskirta 2 hierarchijos lygiui. Vertinimas buvo atliekamas naudojant lyginamąjį metodą.

Pastatai buvo priskirti 2 ir 3 hierarchijos lygiui. 2 lygiui priskirtiems pastatams vertinimas buvo atliekamas naudojant lyginamąjį metodą. Trečiam hierarchijos lygiui priskirti turto vienetai, įvertinti taikant pajamų metodą, lyginamosios vertės metodą, kaštų metodą arba jų junginius.

Statiniai ir mašinos buvo priskirti 2 ir 3 hierarchijos lygiui. 2 lygiui priskirtiems turto vienetams vertinimas buvo atliekamas naudojant lyginamąjį ir išlaidų (kaštų) metodus. Trečiam hierarchijos lygiui priskirti turto vienetai, įvertinti taikant pajamų metodą, lyginamosios vertės metodą, kaštų metodą arba jų junginius. Vertintojas disponavo sukauptais duomenimis ir informacija, įgalinančia tiksliai prognozuoti būsimuosius pinigų srautus.

Transporto priemonės buvo priskirtos 2 ir 3 hierarchijos lygiams. Vertinimas buvo atliekamas naudojant lyginamąjį ir išlaidų (kaštų) metodus.

Nebaigta statyba ir kitas ilgalaikis materialusis turtas didžiąja dalimi priskirtas 3 hierarchijos lygiui, vertinimas atliktas taikant pajamų metodą bei likutinės atstatomosios vertės metodą Vadovybės nuomonė, nebaigtos statybos įsigijimo savikaina prilygsta šio turto tikrąją vertę.

Per 2017 metus Grupės įmonėse kapitalizuotos 64 tūkst. Eur palūkanų už paskolas, susijusias su ilgalaikio turto vystymu (2016 m. – palūkanos nebuvo kapitalizuojamos). Vidutinė kapitalizuotų palūkanų norma 2017 m. – 0,82 proc.

Grupė turi reikšmingų ilgalaikio materialiojo turto pirkimo įsipareigojimų, kuriuos turės vykdyti vėlesniais metais. 2017 m. gruodžio 31 d. Grupės įsipareigojimai įsigyti ir statyti ilgalaikį materialųjį turtą sudaro 294.177 mln. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 362 mln. Eur).

2017 m. gruodžio 31 d. Grupė yra įkeitusi bankams ilgalaikio materialiojo turto už 316.136 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 353.686 tūkst. Eur) (20 pastaba).

Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas

Bendrovė	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2015 m. gruodžio 31 d.			
Įsigijimo arba perkainojimo vertė	28	280	308
Sukauptas nusidėvėjimas	(22)	-	(22)
Likutinė vertė	**6**	**280**	**286**
Likutinė vertė 2016 m. sausio 1 d.	**6**	**280**	**286**
Įsigijimai	-	65	65
Nusidėvėjimas	(3)	-	(3)
Likutinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	**3**	**345**	**348**
2016 m. gruodžio 31 d.			
Įsigijimo arba perkainojimo vertė	28	345	373
Sukauptas nusidėvėjimas	(25)	-	(25)
Likutinė vertė	**3**	**345**	**348**
Likutinė vertė 2017 m. sausio 1 d.	**3**	**345**	**348**
Įsigijimai	40	36	76
Nusidėvėjimas	(3)	-	(3)
Likutinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	**40**	**381**	**421**
2017 m. gruodžio 31 d.			
Įsigijimo arba perkainojimo vertė	69	381	450
Sukauptas nusidėvėjimas	(29)	-	(29)
Likutinė vertė	**40**	**381**	**421**

7 Investicinis turtas

Grupė	Investicinis turtas
Balansinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	**48.519**
Perklasifikavimas iš ilgalaikio materialiojo turto	(427)
Vertės padidėjimas	4.323
Vertės sumažėjimas	(4.109)
Pardavimai	(2.099)
Balansinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	**46.207**
Balansinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	**46.207**
Įsigijimai	6.842
Perklasifikavimas iš ilgalaikio materialiojo turto	2.865
Vertės padidėjimas	7.009
Vertės sumažėjimas	(10.938)
Perklasifikavimas į turtą skirtą perparduoti	(37.107)
Balansinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	**14.878**

Grupės pajamos iš investicinio turto nuomos 2017 metais sudarė 3.086 tūkst. Eur (2016 metais – 2.707 tūkst. Eur).

Bendrovė 2017 ir 2016 metais investicinio turto neturėjo.

Informacija apie Grupės investicinio turto tikrosios vertės paskirstymą 2017 m. gruodžio 31 d. pagal hierarchijos lygius (tikrosios vertės hierarchijos lygiai aprašyti 2.31 pastaboje).

Grupė	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
	Aktyviose rinkose kotiruojamos kainos	Kiti tiesiogiai arba netiesiogiai skelbiami rodikliai	Neskelbiami rodikliai	
Pastatai	-	-	11.753	11.753
Statiniai	-	-	3.125	3.125
Iš viso	**-**	**-**	**14.878**	**14.878**

Informacija apie Grupės investicinio turto tikrosios vertės paskirstymą 2016 m. gruodžio 31 d. pagal hierarchijos lygius (tikrosios vertės hierarchijos lygiai aprašyti 2.31 pastaboje).

Grupė	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
	Aktyviose rinkose kotiruojamos kainos	Kiti tiesiogiai arba netiesiogiai skelbiami rodikliai	Neskelbiami rodikliai	
Pastatai	-	-	44.756	44.756
Statiniai	-	-	1.451	1.451
Iš viso	**-**	**-**	**46.207**	**46.207**

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. investicinio turto tikroji vertė buvo nustatyta 2017 m. rugsėjo – spalio mėn. ir 2016 m. lapkričio mėn. Vertinimai buvo atlikti nepriklausomų turto vertintojų taikant lyginamąjį ir pajamų metodus. Investicinis turtas priskiriamas 3 hierarchijos lygiui. Vertintojas disponavo sukauptais duomenimis ir informacija, įgalinančia tiksliai prognozuoti būsimuosius pinigų srautus. Būsimos pajamos apskaičiuotos remiantis lyginamųjų objektų nuomos kainomis, koreguotomis atsižvelgiant į vietą, plotą, būklę ir kitus vertę įtakojančius faktorius, ir vertinamo objekto faktinėmis nuomos kainomis, koreguotomis atsižvelgiant į užimtumą. Vertinimui taikoma ūkinių patalpų nuomos kaina, administracinių patalpų nuomos kainą. Grupės vadovybės nuomone, remiantis šiuo metodu nustatyta investicinio turto vertė 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. atitiko jo tikrąją vertę.

8 Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones

Bendrovė	2017	2016
Likutinė vertė sausio 1 d.	**1.172.187**	**1.102.286**
Dukterinių įmonių įsigijimas	-	23.717
Dukterinių įmonių įstatinio kapitalo didinimas	28.375	20.834
Dukterinių įmonių įstatinio kapitalo mažinimas	(50.862)	-
„Lietuvos energijos gamyba“, AB akcijų išpirkimas	-	5.103
Nekontroliuojančios dalies akcijų įsigijimas	4.284	3.952
Investicijų perleidimas	(123)	-
Nuostolių dengimas	4.470	131
Perklasifikavimas į turtą skirtą pardavimui	-	(4.705)
Investicijų į dukterines įmones vertės (sumažėjimas)	(9.414)	20.869
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	**1.148.917**	**1.172.187**

Dukterinių įmonių įstatinio kapitalo didinimas

Grupės įmonių įstatinio kapitalo padidinimas per 2017 metus:

Dukterinė įmonė	Emisijos data	Naujai išleistų akcijų skaičius*	Akcijos nominali vertė, Eur	Bendra emisijos vertė	Apmokėta dalis	Neapmokėta dalis	Naujos įstatų redakcijos data
UAB „Energijos sprendimų centras“	2016-08-29	520.000	1,00	520	322	-	2016-09-07
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	2016-12-19	68.965.518	0,29	20.000	15.000	-	2017-01-19
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	2016-12-28	6.753.000	1,00	6.753	6.753	-	2017-06-26
UAB Energijos sprendimų centras	2017-06-20	700.000	1,00	1.000	1.000	-	2017-09-22
UAB Elektroninių mokėjimų agentūra	2017-07-18	300.000	1,00	300	300	-	2017-08-01
Užskaityti išankstiniai apmokėjimai							
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	2016-12-19	68.965.518	0,29	20.000	5.000	-	2017-01-19
Viso:				**48.573**	**28.375**	**-**	

** Bendrovei priklausanti išleistų akcijų dalis*

Įmokos įstatinio kapitalo didinimui apskaitytos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje išankstinių apmokėjimų straipsnyje:

Dukterinė įmonė	Emisijos data	Naujai išleistų akcijų skaičius	Akcijos nominali vertė, Eur	Bendra emisijos vertė	Apmokėta dalis	Neapmokėta dalis	Naujos įstatų redakcijos data
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	2017-12-21	53.781.379	0,29	15.597	3.899	11.698	-
Viso:				**15.597**	**3.899**	**11.698**	

2017 m. birželio 20 d. Bendrovė ir dukterinė įmonė UAB Energijos sprendimų centras, remiantis 2017 m. birželio 20 d. Bendrovės sprendimu, sudarė akcijų pasirašymo sutartį bei padidino dukterinės įmonės įstatinį kapitalą nuo 530 tūkst. Eur iki 1.230 tūkst. Eur papildomai išleidžiant 700 tūkst. paprastųjų vardinių nematerialiųjų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė lygi 1 Eur, o vienos akcijos emisijos kaina sudaro 1,429 Eur. Visų naujai išleistų akcijų nominali vertė sudaro 700 tūkst. Eur, o emisijos kaina lygi 1.000 tūkst. Eur. Emisijos kainos ir nominalios akcijų vertės skirtumą sudaro 300 tūkst. Eur akcijų priedai apskaityti dukterinės įmonės balanse. Nauja dukterinės įmonės įstatų redakcija užregistruota 2017 m. rugsėjo 22 d.

2017 m. birželio 26 d. UAB Kauno kogeneracinė jėgainė įstatinis kapitalas padidintas 13.241 tūkst. Eur bei 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 24.000 tūkst. Eur. Bendrovė įsigijo akcijas, kurių nominali vertė sudaro 6.753 tūkst. Eur arba 51% naujai išleistų akcijų. 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovei priklauso 51% UAB Kauno kogeneracinė jėgainė įstatinio kapitalo, t. y. 12.240 tūkst. Eur.

2017 m. liepos 18 d. Bendrovė ir dukterinė įmonė UAB Elektroninių mokėjimų agentūra, remiantis 2017 m. liepos 18 d. Bendrovės sprendimu, sudarė akcijų pasirašymo sutartį bei padidino dukterinės įmonės įstatinį kapitalą nuo 700 tūkst. Eur iki 1.000 tūkst. Eur papildomai išleidžiant 300 tūkst. paprastųjų vardinių nematerialiųjų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė lygi 1 Eur. Nauja įstatų redakcija užregistruota 2017 m. rugpjūčio 1 d.

2017 m. gruodžio 21 d. Bendrovė ir jos dukterinė įmonė UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė sudarė akcijų pasirašymo sutartį pagal kurią dukterinės įmonės įstatinis kapitalas padidinamas 15.597 tūkst. Eur išleidžiant 53.781.379 naujų paprastųjų vardinių 0,29 EUR nominalios vertės akcijų. Pagal sutartį Bendrovės pradinis įnašas sudaro ¼ pasirašytos akcijų vertės arba 3.899 tūkst. Eur. Dukterinės įmonės įstatinio kapitalo didinimas 2017 m. gruodžio 31 d. nebuvo užregistruotas Registrų centre todėl 3.899 tūkst. Eur apmokėjimas apskaitytas Bendrovės išankstinių apmokėjimų straipsnyje. Likusią pasirašytų akcijų kainos dalį 11.698 tūkst. Eur Bendrovė apmokės per 12 mėnesių nuo akcijų pasirašymo sutarties.

Per 2016 metus buvo padidintas šių Grupės įmonių įstatinis kapitalas:

	Emisijos data	Naujai išleistų akcijų skaičius	Akcijos nominali vertė	Bendra emisijos vertė	Apmokėta dalis	Neapmokėta dalis	Naujos įstatų redakcijos data
UAB „Energijos sprendimų centras“	2016-02-09	10.000	1	150	150	-	2016-02-17
UAB „Energijos sprendimų centras“	2016-08-29	520.000	1	520	198	322	2016-09-07
UAB „Lietuvos dujų tiekimas	2016-05-19	25.862.070	0,29	7.500	7.500	-	2016-06-13
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	2016-03-15	5.484.292	1	5.484	5.484	-	2016-03-17
Energijos tiekimas UAB	2015-12-23	16.240.000	1	16.240	7.240	-	2015-12-30
UAB Elektroninių mokėjimų agentūra	2015-12-01	434.000	1	434	262	-	2015-12-23
Viso:				**30.328**	**20.834**	**322**	

** Bendrovei priklausanti naujai išleistų akcijų dalis*

Įmokos įstatinio kapitalo didinimui apskaitytos praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje išankstinių apmokėjimų straipsnyje:

Dukterinė įmonė	Emisijos data	Naujai išleistų akcijų skaičius	Akcijos nominali vertė, Eur	Bendra emisijos vertė	Apmokėta dalis	Neapmokėta dalis	Naujos įstatų redakcijos data
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	2016-12-19	68.965.518	0,29	20.000	5.000	15.000	2017-01-19
Viso:				**20.000**	**5.000**	**15.000**	

Įstatinio kapitalo mažinimas

Grupės įmonių įstatinio kapitalo sumažinimas per 2017 metus:

Dukterinė įmonė	Apskaitinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	Įstatinio kapitalo mažinimas	Nekontroliuojančios dalies įsigijimas	Apskaitinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.
NT valdos, UAB	80.337	(48.256)	-	32.081
UAB EURAKRAS	17.057	(2.606)	4.284	18.735
	97.394	**(50.862)**	**4.284**	**50.816**

2017 m. balandžio 19 d. Bendrovė priėmė sprendimą sumažinti NT Valdos, UAB įstatinį kapitalą nuo 85.550 tūkst. Eur iki 37.295 tūkst. Eur anuliuojant 1.666.284 paprastąsias vardines nematerialiąsias

akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė sudaro 28,96 Eur. Bendra anuliuojamų NT Valdos, UAB akcijų nominali vertė 48.257 tūkst. Eur. NT Valdos, UAB įstatinis kapitalas sumažintas su tikslu išmokėti lėšas Bendrovei. 2017 m. liepos 14 d. Bendrovė gavo 10.000 tūkst. Eur dalinį įstatinio kapitalo mažinimo apmokėjimą. Pagal 2017 m. spalio 12 d. Bendrovės ir NT Valdos UAB pasirašytą sutartį, likusi 38.256 tūkst. Eur suma Bendrovei bus išmokėta ne vėliau kaip iki 2022 m. rugpjūčio 11 d. Nauja įstatų redakcija užregistruota 2017 m. liepos 11 d.

2017 m. gegužės 5 d. Bendrovė ir UAB Eurakras nekontroliuojančios dalies akcininkas UAB Renagro priėmė sprendimą sumažinti UAB Eurakras įstatinį kapitalą nuo 8.096 tūkst. Eur iki 4.621 tūkst. Eur anuliuojant 120.000 paprastąsias vardines nematerialiąsias akcijas, kurių kiekvienos nominali vertė sudaro 28,96 Eur. Bendra anuliuojamų UAB Eurakras akcijų nominali vertė 3.475 tūkst. Eur. UAB Eurakras įstatinis kapitalas sumažintas su tikslu išmokėti lėšas Bendrovei. 2017 m. liepos 28 d. Bendrovė gavo 2.606 tūkst. Eur įstatinio kapitalo mažinimo apmokėjimą, kuris atitinka 75 proc. Bendrovės dalį UAB Eurakras įstatiniame kapitale. Nauja įstatų redakcija užregistruota 2017 m. liepos 20 d.

Grupės įmonių įstatinio kapitalo sumažinimų per 2016 metus nebuvo.

Nekontroliuojančios dalies akcijų įsigijimas

Bendrovė 2017 m. gegužės 18 d. įsigijo iš UAB Technologijų ir inovacijų centras nekontroliuojančios dalies akcininko Litgrid, AB 1.000 UAB Technologijų ir inovacijų centras paprastųjų akcijų, kurių nominali vertė sudaro 290 Eur, už 847 Eur.

2017 m. rugsėjo 16 d. Bendrovė už 4.283 tūkst. Eur įsigijo iš UAB Eurakras nekontroliuojančios dalies akcininko, UAB Renagro, 25 proc. UAB „Eurakras“ paprastųjų vardinių akcijų. Bendrovė yra vienintelis UAB Eurakras akcininkas.

VšĮ Energetikų mokymų centras perleidimas

2017 m. rugpjūčio 8 d. Bendrovė perleido investiciją į VšĮ Energetikų mokymų centras, kurios balansinė vertė sudaro 123 tūkst. EUR, už 147 tūkst. Eur. 2017 m. liepos 31 d. Grupės konsoliduotose ataskaitose VšĮ Energetikų mokymų centras grynasis turtas buvo neigiamas ir sudarė 205 tūkst. Eur. Perleidimo rezultatas, kuris sudaro 352 tūkst. Eur, apskaitytas Grupės konsoliduotojo bendrųjų pajamų ataskaitoje kitų pajamų straipsnyje.

Nuostolių dengimas ir vertės sumažėjimas

Grupės įmonių veiklos nuostolių dengimas ir investicijų į dukterines įmones vertes sumažėjimas per 2017 m. laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.:

Dukterinė įmonė	Apskaitinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	Nuostolių dengimas	Vertės (sumažėjimas) atstatymas	Apskaitinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.
UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“	1.818	4.300	(5.927)	191
UAB LITGAS	11.855	-	(3.225)	8.630
UAB VAE SPB	92	170	(262)	-
	13.765	**4.470**	**(9.414)**	**8.821**

2017 m. rugsėjo 30 d. Bendrovė priėmė sprendimą padengti UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ veiklos nuostolius piniginiu įnašu užskaitant jį su UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ balanse apskaityta ir Bendrovei gražintina 1.500 tūkst. Eur paskolos dalimi. Bendrovės balanse atitinkamai gautinos paskolos sumai 2017 m. birželio 30 d. buvo apskaitytas 1.500 tūkst. Eur suteiktos paskolos vertės sumažėjimas. Užskaitoma paskolos dalis ir vertės sumažėjimas Bendrovės finansinės padėties ataskaitoje apskaityti „Investicijos į dukterines įmones“ straipsnyje.

2017 m. gruodžio 27 d. Bendrovė priėmė sprendimą padengti UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ veiklos nuostolius piniginiu įnašu užskaitant jį su UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ balanse apskaityta ir Bendrovei gražintina 2.800 tūkst. Eur paskolų dalimi. Bendrovės balanse atitinkamai gautinų paskolų sumai 2017 m. birželio 30 d. buvo apskaitytas 2.800 tūkst. Eur suteiktų paskolų vertės sumažėjimas. Užskaitomų paskolų dalis ir vertės sumažėjimas Bendrovės finansinės padėties ataskaitoje apskaityti „Investicijos į dukterines įmones“ straipsnyje.

2017 m. liepos 10 d. Bendrovė priėmė sprendimą dalinai padengti UAB „VAE SPB“ veiklos nuostolius 100 tūkst. Eur piniginiu įnašu. 2017 m. gruodžio 12 d. Bendrovė priėmė sprendimą dalinai padengti UAB „VAE SPB“ veiklos nuostolius 70 tūkst. Eur piniginiu įnašu. Pinigai buvo pervesti atitinkama rugpjūčio 17 d. ir gruodžio 27 d. Investicijų į UAB VAE SPB vertės sumažėjimas per 2017 m. sudaro 262 tūkst. Eur.
Grupės įmonių veiklos nuostolių dengimas ir investicijų į dukterines įmones vertes sumažėjimas per 2016 m. laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.:

Dukterinė įmonė	Apskaitinė vertė 2015 m. gruodžio 31 d.	Nuostolių dengimas	Vertės (sumažėjimas) atstatymas	Nekontroliuojančios dalies įsigijimas	Apskaitinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.
NT Valdos UAB	89.373	-	(9.036)	-	80.337
Energijos Skirstymo Operatorius AB	673.616	-	37.305	-	710.921
Energetikos Paslaugų ir Rangos Organizacija UAB	9.137	-	(7.320)	-	1.817
LITGAS UAB	7.597	-	307	3.952	11.856
VšĮ Energetikų mokymo centras	309	-	(186)	-	123
VAE SPB UAB	162	131	(201)	-	92
Iš viso	**780.194**	**131**	**20.869**	**3.952**	**805.146**

Netiesiogiai kontroliuojamos įmonės steigimas

2017 m. birželio 6 d. Bendrovės dukterinė įmonė UAB Energijos tiekimas įsteigė dukterinę įmonę Geton Energy Sp.z.o.o, kurios akcinis kapitalas padalintas į 20.000 paprastųjų akcijų ir sudaro 1.000 tūkst. PLN. 2017 m. rugsėjo 18 d. UAB Energijos tiekimas padidino dukterinės įmonė Geton Energy Sp.z.o.o, akcinį kapitalą papildomai išleidžiant 180.000 paprastųjų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė sudaro 50 PLN. 2017 m. gruodžio 31 d. Geton Energy Sp.z.o.o akcinis kapitalas padalintas į 200.000 paprastųjų akcijų ir sudaro 10.000 tūkst. PLN. UAB Energijos tiekimas priklauso 200.000 naujai įsteigtos įmonės akcijų. Bendrovei priklauso 100% balsavimo teisių UAB Energijos tiekimas akcininkų susirinkime, todėl Grupės valdoma Geton Energy Sp.z.o.o. efektyvi nuosavybės dalis 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 100 proc.

Sprendimas parduoti UAB Duomenų logistikos centras

2016 m. lapkričio mėn. Bendrovės akcininkas priėmė sprendimą pradėti Bendrovės dukterinės įmonės UAB Duomenų logistikos centras pardavimo procesą, tokiu būdu toliau tęsiant Grupės veiklos

išgryninimą ir koncentruojantis į pagrindines veiklas. 2017 m. birželio 30 d. Bendrovės finansinės padėties ataskaitoje investicija į UAB Duomenų logistikos centras apskaityta Ilgalaikio turto, skirto parduoti, straipsnyje. Investicijos balansinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 4.705 tūkst. EUR. Investicijos pardavimo kaina nėra mažesnė nei investicijos balansinė vertė. 2017 m. rugpjūčio 7d. Bendrovė paskelbė , kad kartu su „Litgrid" AB pasirašė įmonės akcijų pirkimo – pardavimo sutartį su „Telia Lietuva". „Lietuvos energija" pardavė 79,64 %, o „Litgrid" – 20,36 % „Duomenų logistikos centro" akcijų. „Duomenų logistikos centro" pardavimo procesas galutinai turėtų būti užbaigtas 2018 metais gavus Konkurencijos tarybos, kuri 2018 m. kovo 1 d. pradėjo nagrinėti sandorį, koncentracijos leidimą. Iki to laiko sandorio suma nebus skelbiama. 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės finansinės padėties ataskaitoje 4.705 tūkst. Eur investicija į UAB Duomenų logistikos centras apskaityta ilgalaikio turto, skirto parduoti, straipsnyje. 2017 m. gruodžio 31 d. Grupės finansinės padėties ataskaitoje UAB Duomenų logistikos centras 5.106 tūkst. Eur apskaitytas ilgalaikio turto, skirto parduoti, straipsnyje.

Investicijų į dukterines įmones pinigų srautai

Grupės ir Bendrovės investicijų į dukterines įmones pinigų srautus įtakojusių veiksnių suderinimas su pinigų srautų ataskaitoje pateikiamais duomenimis:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Dukterinių įmonių įsigijimas	-	(23.717)	-	(23.717)
Dukterinių įmonių įstatinio kapitalo didinimas	-	-	(23.375)	(20.834)
Įnašai į dukterinių įmonių įstatinį kapitalą, apskaityti išankstiniuose apmokėjimuose	-	-	(3.899)	(5.000)
Dukterinių įmonių įstatinio kapitalo mažinimas	-	-	12.606	-
Nekontroliuojančios dalies akcijų įsigijimas	-	(3.952)	(4.284)	(9.055)
Įplaukos už VšĮ Energetikų mokymų centras akcijų perleidimą	62	-	62	-
Nuostolių dengimas	-	-	(170)	(131)
Apmokėjimai už ankstesniais laikotarpiais įsigytas dukterinių įmonių akcijas	-	-	-	(45.989)
Kitos (išmokos) įplaukos	-	291	-	-
Apskaitinė vertė	**62**	**(27.378)**	**(19.060)**	**(104.726)**

Grupės ir Bendrovės pinigų srautai susiję su akcijų išpirkimu iš nekontroliuojančios dalies:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
„Lietuvos energijos gamyba", AB akcijų išpirkimas	**-**	(5.103)	-	-
UAB LITGAS akcijų įsigijimas	**-**	(3.952)	-	-
UAB EURAKRAS akcijų įsigijimas	(4.283)	-	-	-
UAB Technologijų ir inovacijų centras akcijų įsigijimas	(1)	-	-	-
	(4.284)	**(9.055)**	**-**	**-**

2017 m. gruodžio 31 d. Grupės struktūra buvo:

Įmonės	Verslo vykdymo vieta	Įmonės tipas	Grupės valdoma efektyvi nuosavybės dalis (proc.)	Nekontroliuojamos dalies valdoma nuosavybės dalis (proc.)	Pagrindinė veikla
„Lietuvos energija“, UAB	Lietuva	Patronuojanti įmonė	-	-	Patronuojanti bendrovė
Patronuojamos grupės įmonės:					
AB „Energijos skirstymo operatorius“	Lietuva	Dukterinė įmonė	94,98	5,02	Elektros energijos tiekimas ir skirstymas vartotojams; gamtinių dujų skirstymas
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	Lietuva	Dukterinė įmonė	96,75	3,25	Elektros energijos gamyba, tiekimas, elektros energijos importas bei eksportas ir prekybos elektra veikla
NT Valdos, UAB	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Nekilnojamojo turto disponavimas, kita su tuo susijusi veikla ir paslaugų teikimas
UAB Duomenų logistikos centras	Lietuva	Dukterinė įmonė	79,64	20,36	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų aptarnavimo paslaugos
UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Elektros tinklų ir susijusių įrenginių statyba, remontas, techninė priežiūra, vartotojų prijungimas prie elektros tinklų, energetinių įrenginių remontas
UAB LITGAS	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Suskystintų gamtinių dujų tiekimas per terminalą ir prekyba gamtinėmis dujomis (100 proc. balsų)
UAB Elektroninių mokėjimų agentūra	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Įmokų surinkimo paslaugų teikimas
Energijos tiekimas UAB	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Elektros energijos ir gamtinių dujų tiekimas
Geton Energy OÜ	Estija	Netiesiogiai valdoma dukterinė įmonė	100,00	-	Elektros energijos tiekimas
Geton Energy SIA	Latvija	Netiesiogiai valdoma dukterinė įmonė	100,00	-	Elektros energijos tiekimas
Geton Energy sp.z.o.o.	Lenkija	Netiesiogiai valdoma dukterinė įmonė	100,00	-	Elektros energijos tiekimas
UAB Technologijų ir inovacijų centras	Lietuva	Dukterinė įmonė	97,89	2,11	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų ir kitų paslaugų teikimas
UAB „VAE SPB“	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Konsultacinė verslo ir kito valdymo veikla
UAB Verslo aptarnavimo centras	Lietuva	Dukterinė įmonė	98,40	1,60	Viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, apskaitos, teisės, personalo administravimo paslaugos
UAB „Lietuvos dujų tiekimas“	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Dujų tiekimas
Lietuvos energijos paramos fondas	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Paramos teikimas visuomenei reikšmingiems projektams, iniciatyvoms bei veikloms
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Vilniaus miesto centralizuoto šilumos tiekimo ūkio modernizavimas
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	Lietuva	Dukterinė įmonė	51,00	49,00	Kauno miesto centralizuoto šilumos tiekimo ūkio modernizavimas
Tuuleenergia OÜ	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių
UAB „Eurakras“	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Elektros energijos gamyba iš atsinaujinančių išteklių
UAB Energijos sprendimų centras	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Energijos taupymo paslaugų teikimas

2016 m. gruodžio 31 d. Grupės struktūra buvo:

Įmonės pavadinimas	Verslo vykdymo vieta	Įmonės tipas	Grupės valdoma efektyvi nuosavybės dalis (proc.)	Nekontroliuojamos dalies valdoma nuosavybės dalis (proc.)	Pagrindinė veikla
Lietuvos energija, UAB	Lietuva	Patronuojanti įmonė	-	-	Kontroliuojančioji bendrovė
Patronuojamos grupės įmonės:					
AB Energijos skirstymo operatorius	Lietuva	Dukterinė įmonė	94,98	5,02	Elektros energijos bei gamtinių dujų tiekimas ir skirstymas, skirstymo tinklų eksploatavimas, priežiūra ir valdymas, jų saugumo ir patikimumo užtikrinimas.
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	Lietuva	Dukterinė įmonė	96,75	3,25	Elektros energijos gamyba, tiekimas, elektros energijos importas bei eksportas ir prekybos elektra veikla
NT Valdos, UAB	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Nekilnojamojo turto disponavimas, kita su tuo susijusi veikla ir paslaugų teikimas
UAB Duomenų logistikos centras	Lietuva	Dukterinė įmonė	79,64	20,36	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų aptarnavimo paslaugos
UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Elektros energijos įtampos perdavimo ir skirstomojo tinklo elektros įrenginių techninė priežiūra ir eksploatavimas.
UAB LITGAS	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Suskystintų gamtinių dujų tiekimas per terminalą ir prekyba gamtinėmis dujomis.
UAB Elektroninių mokėjimų agentūra	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Įmokų surinkimo paslaugų teikimas
Energijos tiekimas UAB	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Elektros energijos ir gamtinių dujų tiekimas
Geton Energy OÜ	Estija	Netiesiogiai valdoma dukterinė įmonė	100,00	-	Elektros energijos tiekimas
Geton Energy SIA	Latvija	Netiesiogiai valdoma dukterinė įmonė	100,00	-	Elektros energijos tiekimas
UAB Technologijų ir inovacijų centras	Lietuva	Dukterinė įmonė	97,80	2,20	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų ir kitų paslaugų teikimas
UAB „VAE SPB“	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Konsultacinė verslo ir kito valdymo veikla
UAB Verslo aptarnavimo centras	Lietuva	Dukterinė įmonė	97,00	3,00	Viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, apskaitos, teisės, personalo administravimo, klientų aptarnavimo paslaugos
UAB „Lietuvos dujų tiekimas“	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Dujų tiekimas
Lietuvos energijos paramos fondas	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Paramos teikimas visuomenei reikšmingiems projektams, iniciatyvoms bei veikloms
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Vilniaus miesto centralizuoto šilumos tiekimo ūkio modernizavimas
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	Lietuva	Dukterinė įmonė	51,00	49,00	Kauno miesto centralizuoto šilumos tiekimo ūkio modernizavimas
Tuuleenergia OÜ	Estija	Dukterinė įmonė	100,00	-	Vėjo elektrinių parkų plėtra, statyba bei elektros energijos gamyba.
UAB „Eurakras“	Lietuva	Dukterinė įmonė	75,00	25,00	Vėjo elektrinių parkų vystymas.
UAB Energijos sprendimų centras	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Energijos taupymo paslaugų tiekimas, atsinaujinančių energijos išteklių vystymo įgyvendinimas ir kiti su šia veikla susiję darbai.
Všį Energetikų mokymo centras	Lietuva	Dukterinė įmonė	100,00	-	Energetikos sektoriaus specialistų profesinis ugdymas ir tęstinis profesinis mokymas

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo akcijų šiose Grupės įmonėse:

	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Įnašas nuostoliams padengti	Apskaitinė vertė	Bendrovės valdoma nuosavybės dalis, proc.	Grupės valdoma efektyvi nuosavybės dalis, proc.
Dukterinės įmonės:						
AB Energijos skirstymo operatorius	710.921	-	-	710.921	94,98	94,98
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	299.936	-	-	299.936	96,75	96,75
NT valdos, UAB	41.117	(9.036)	-	32.081	100,00	100,00
Energijos tiekimas, UAB	23.906	-	-	23.906	100,00	100,00
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	21.003	-	-	21.003	100,00	100,00
UAB EURAKRAS	18.735	-	-	18.735	100,00	100,00
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	12.240	-	-	12.240	51,00	51,00
UAB LITGAS	12.640	(4.010)	-	8.630	100,00	100,00
UAB „Lietuvos dujų tiekimas“	8.369	-	-	8.369	100,00	100,00
Tuuleenergia OÜ	6.659	-	-	6.659	100,00	100,00
UAB Technologijų ir inovacijų centras	3.219	-	-	3.219	50,00	97,89
UAB Elektroninių mokėjimų agentūra	1.058	-	-	1.058	100,00	100,00
UAB Energijos sprendimų centras	1.670	-	-	1.670	100,00	100,00
UAB „Verslo aptarnavimo centras“	296	-	-	296	51,00	98,40
UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“	9.137	(13.246)	4.300	191	100,00	100,00
Lietuvos energijos paramos fondas	3	-	-	3	100,00	100,00
UAB VAE SPB	1.117	(1.632)	515	-	100,00	100,00
Netiesiogiai kontroliuojamos įmonės:						
Geton Energy sp.z.o.o.	-	-	-	-	-	100,00
	1.172.026	**(27.924)**	**4.815**	**1.148.917**		

2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turėjo akcijų šiose Grupės įmonėse:

Pavadinimas	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Įnašas nuostoliams padengti	Apskaitinė vertė	Valdomas dalies procentas	Grupės valdoma efektyvi nuosavybės dalis, proc.
AB Energijos skirstymo operatorius	710.921	-	-	710.921	94,98	94,98
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	299.935	-	-	299.935	96,75	96,75
NT valdos, UAB	89.377	(9.036)	-	80.341	100,00	100,00
Energijos tiekimas, UAB	23.906	-	-	23.906	100,00	100,00
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	1.003	-	-	1.003	100,00	100,00
UAB EURAKRAS	17.058	-	-	17.058	75,00	75,00
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	5.487	-	-	5.487	51,00	51,00
UAB LITGAS	12.641	(785)	-	11.856	100,00	100,00
VšĮ Energetikų mokymų centras	309	(186)	-	123	100,00	100,00
UAB „Lietuvos dujų tiekimas“	8.369	-	-	8.369	100,00	100,00
Tuuleenergia OÜ	6.659	-	-	6.659	100,00	100,00
UAB Technologijų ir inovacijų centras	3.218	-	-	3.218	50,00	97,80
UAB Elektroninių mokėjimų agentūra	758	-	-	758	100,00	100,00
UAB Energijos sprendimų centras	348	-	-	348	100,00	100,00
UAB „Verslo aptarnavimo centras“	295	-	-	295	51,00	97,00
UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“	9.137	(7.320)	-	1.817	100,00	100,00
Lietuvos energijos paramos fondas	3	-	-	3	100,00	100,00
UAB VAE SPB	1.014	(1.369)	445	90	100,00	100,00
	1.190.438	**(18.696)**	**445**	**1.172.187**		

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Grupės investicijas į asocijuotas ir bendras įmones sudarė:

Grupė	2017		2016	
	Apskaitinė vertė	Grupės dalies proc.	Apskaitinė vertė	Grupės dalies proc.
UAB „Geoterma“	2.142	23,44	2.142	23,44
Iš viso	**2.142**		**2.142**	
Grupei tenkanti asocijuotų įmonių nuostolių dalis	(2.142)		(2.142)	
Apskaitinė vertė	**-**		**-**	

2017 m. gruodžio 31 d. Grupė neapskaitė asocijuotos įmonės UAB „Geoterma“ nuostolio dalies tenkančios Grupei už 2017 metus, nes bendra sukauptų iki 2016 m. gruodžio 31 d. nuostolių suma viršijo Grupės investicijos vertę ir Grupė nėra įsipareigojusi šį nuostolį dengti. Neapskaityta nuostolių dalis 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 438 tūkst. Eur.

Duomenų apie asocijuotos įmonės UAB „Geoterma“ finansinė padėtį 2017 m. gruodžio 31 d. ir veiklos finansinius rezultatus už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d., nėra. Asocijuotų įmonių finansinė padėtis 2016 m. gruodžio 31 d. ir veiklos finansiniai rezultatai už metus, pasibaigusius 2016 m. gruodžio 31 d. (neaudituota):

	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB „Geoterma“	6.042	7.390	1.228	(456)

Grupės įmonių, kuriose apskaitoma nekontroliuojanti dalis, apibendrinta finansinės padėties ataskaita 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d.:

Įmonės pavadinimas	Trumpalaikis turtas ir įsipareigojimai			Ilgalaikis turtas ir įsipareigojimai			
Metai	Turtas	Įsipareigojimai	Iš viso grynojo trumpalaikio turto	Turtas	Įsipareigojimai	Iš viso grynojo ilgalaikio turto	Grynasis turtas
AB Energijos skirstymo operatorius							
2017 m. gruodžio 31 d.	80.367	(282.516)	(202.149)	1.161.462	(326.563)	834.899	632.750
2016 m. gruodžio 31 d.	80.886	(182.514)	(101.628)	995.392	(243.716)	751.676	650.048
„Lietuvos energijos gamyba“, AB							
2017 m. gruodžio 31 d.	117.662	(46.148)	71.514	520.705	(236.578)	284.127	355.641
2016 m. gruodžio 31 d.	150.910	(47.334)	103.576	668.520	(416.530)	251.990	355.566
UAB Technologijų ir inovacijų centras							
2017 m. gruodžio 31 d.	3.893	(5.361)	(1.468)	8.413	(153)	8.260	6.792
2016 m. gruodžio 31 d.	2.979	(3.221)	(242)	7.180	(47)	7.133	6.891
UAB Duomenų logistikos centras							
2017 m. gruodžio 31 d.	(3.811)	(354)	(4.165)	4.683	(317)	4.366	201
2016 m. gruodžio 31 d.	995	(1.353)	(358)	5.278	(335)	4.943	4.585
UAB „Verslo aptarnavimo centras“							
2017 m. gruodžio 31 d.	3.653	(2.706)	947	92	-	92	1.039
2016 m. gruodžio 31 d.	2.443	(1.788)	655	72	-	72	727
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė							
2017 m. gruodžio 31 d.	9.977	(470)	9.507	14.057	(3)	14.054	23.561
2016 m. gruodžio 31 d.	6.248	(328)	5.920	4.703	-	4.703	10.623

Pateikiami dukterinių įmonių finansinių ataskaitų duomenys apima konsolidavimo tikslais atliekamus įrašus išskyrus Grupės įmonių tarpusavio sandorių bei likučių eliminavimus.

Grupės įmonių, kuriose apskaitoma nekontroliuojanti dalis, apibendrinta Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita už 2017 m. ir 2016 m.:

Įmonės pavadinimas / Metai	**Pajamos**	Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	Pelno mokesčio (sąnaudos) nauda	Pelnas (nuostoliai) po apmokestinimo iš tęsiamos veiklos	Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)	**Iš viso bendrųjų pajamų**	Pelnas (nuostoliai), tenkantis nekontroliuojamai daliai	Nekontroliuojamai daliai išmokėti dividendai
AB Energijos skirstymo operatorius								
2017 m.	**609.673**	83.002	(6.956)	76.046	(187)	**75.859**	3.808	4.663
2016 m.	**647.425**	105.400	(14.638)	90.762	-	**90.762**	4.554	2.164
„Lietuvos energijos gamyba“, AB								
2017 m.	**149.814**	15.617	4.850	20.467	1.285	**21.752**	707	764
2016 m.	**172.922**	48.330	(8.355)	39.975	-	**39.975**	1.396	887
UAB Technologijų ir inovacijų centras								
2017 m.	**14.321**	339	(155)	184	-	**184**	4	6
2016 m.	**14.500**	311	95	406	-	**406**	9	-
UAB Duomenų logistikos centras								
2017 m.	**3.836**	491	(55)	436	-	**436**	89	15
2016 m.	**4.359**	166	(7)	159	-	**159**	41	-
UAB „Verslo aptarnavimo centras“								
2017 m.	**11.209**	544	(98)	446	-	**446**	7	2
2016 m.	**9.724**	314	(52)	262	-	**262**	8	-
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė								
2017 m.	**-**	(280)	(22)	(302)	-	**(302)**	(148)	-
2016 m.	**-**	(157)	22	(135)	-	**(135)**	-	-

Pateikiami dukterinių įmonių finansinių ataskaitų duomenys apima konsolidavimo tikslais atliekamus įrašus išskyrus Grupės įmonių tarpusavio sandorių bei likučių eliminavimus.

Grupės įmonių, kuriose apskaitoma nekontroliuojanti dalis, apibendrinta Pinigų srautų ataskaita už 2017 m. ir 2016 m.:

Įmonės pavadinimas / Metai	Pagrindinės veiklos pinigų srautai	(Sumokėtas) atgautas pelno mokestis	Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)	Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje	Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje
AB Energijos skirstymo operatorius								
2017 m.	136.439	(7)	136.432	(199.304)	48.004	(14.868)	10.662	(4.206)
2016 m.	180.180	(36)	180.144	(123.794)	(51.524)	4.826	5.836	10.662
"Lietuvos energijos gamyba", AB								
2017 m.	59.993	-	59.993	3.659	(101.997)	(38.345)	99.045	60.700
2016 m.	60.513	-	60.513	14.499	(42.143)	32.869	66.176	99.045
UAB Technologijų ir inovacijų centras								
2017 m.	1.894	140	2.034	(4.338)	2.113	(191)	297	106
2016 m.	2.782	(162)	2.620	(2.982)	(202)	(564)	862	298
UAB Duomenų logistikos centras								
2017 m.	1.233	(23)	1.210	(318)	(887)	5	351	356
2016 m.	1.495	-	1.495	(227)	(2.391)	(1.123)	1.474	351
UAB "Verslo aptarnavimo centras"								
2017 m.	371	(137)	234	-	(134)	100	527	627
2016 m.	175	(25)	150	-	(2)	148	379	527
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė								
2017 m.	(4.325)	-	(4.325)	(5.285)	13.241	3.631	6.130	9.761
2016 m.	(150)	-	(150)	(524)	6.802	6.128	2	6.130

Pateikiami dukterinių įmonių finansinių ataskaitų duomenys apima konsolidavimo tikslais atliekamus įrašus išskyrus Grupės įmonių tarpusavio sandorių bei likučių eliminavimus.

9 Po vienerių metų gautinos sumos

Po vienerių metų gautinas sumas sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Gautina suma už Litgrid AB pardavimą (3,4 pastabos)	169.856	193.571	169.856	193.571
Finansinis lizingas	-	7.600	-	-
Deponuotos garantijos	9	943	-	-
Sukauptos pajamos, susijusios su elektros energijos pardavimais, už kurias dar neišrašytos sąskaitos (4 pastaba)	-	246	-	-
Gautinos sumos už paskolintus aplinkos taršos leidimus	103	157	-	-
Suteiktos paskolos	470	599	325.744	2.900
Kitos ilgalaikės gautinos sumos	728	1.388	39	40
Iš viso:	**171.166**	**204.504**	**495.639**	**196.511**
Atimti: vertės sumažėjimas	(678)	(922)	(2.701)	-
Apskaitinė vertė	**170.488**	**203.582**	**492.938**	**196.511**

Informacija apie iš EPSO-G gautinos sumos už Litgrid AB pardavimą tikrąja vertę pateikta 3.1 pastaboje. Pagrindinės sutartinės sąlygos, susijusios su skolos apmokėjimo terminu bei taikoma palūkanų normą buvo peržiūrėtos 2016 metais. Bazinė palūkanų norma atitinka 1 metų EURIBOR.

Pagal galiojanti Bendrovės bei EPSO-G susitarimą per 2017-2022 metų laikotarpį EPSO-G turi padengti skolą už Litgrid AB akcijas. Galutinė EPSO-G mokėtina suma priklauso nuo galutinio kainos priedo perskaičiavimo. Ilgalaikė gautinos sumos dalis pateikiama kartu su neigiamų kainos priedo įvertinimu (4 pastaba), kuris 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro (4.679) tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 4.182 tūkst. Eur).

Vertės sumažėjimo judėjimas metais, pasibaigusiais 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d.

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Sausio 1 d.	**922**	**1.089**	**-**	**-**
Vertės sumažėjimas	4.261	11	7.001	-
Patronuojamų įmonių nuostolių dengimas iš suteiktų paskolų	-	-	(4.300)	-
Vertės sumažėjimo atstatymas	(4.505)	(178)	-	-
Gruodžio 31 d.	**678**	**922**	**2.701**	**-**

Per 2017 metus Bendrovė apskaitė 7.001 tūkst. Eur paskolų, suteiktų patronuojamai įmonei UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“, vertės sumažėjimą ir priėmus sprendimą dengti patronuojamos įmonės veiklos nuostolius užskaitant gautinas paskolas 4.300 tūkst. Eur paskolų vertės sumažėjimas perklasifikuotas finansinės padėties ataskaitoje į „Investicijos į dukterines įmones“ straipsnį.

Ilgalaikės paskolos

Bendrovės suteiktas ilgalaikes paskolas 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro paskolos išduotos patronuojamoms įmonėms:

		Bendrovė		
	Palūkanų normos rūšis	Per vienerius metus (15 pastaba)	Po vienerių metų	Iš viso
AB „Energijos skirstymo operatorius“ žaliosios obligacijos	Fiksuotos palūkanos	-	100.000	100.000
AB „Energijos skirstymo operatorius“ perimtos paskolos	Kintamos palūkanos	95.012	139.688	234.700
Tuuleenergia OÜ	Fiksuotos palūkanos	3.300	20.746	24.046
UAB „Eurakras“	Fiksuotos palūkanos	-	24.355	24.355
UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“	Kintamos palūkanos	-	2.700	2.700
NT Valdos, UAB	Kintamos palūkanos	-	38.255	38.255
Apskaitinė vertė		**98.312**	**325.744**	**424.056**

2017 m. spalio 13 d. Bendrovė ir jos dukterinė įmonė AB „Energijos skirstymo operatorius“ pasirašė Žaliųjų obligacijų įsipareigojimų proporcinio perkėlimo sutartį dėl 100.000 tūkst. EUR žaliųjų obligacijų emisijos dalies perkėlimo dukterinei įmonei. Lėšos bus naudojamos ilgalaikėms investicijoms skirstomųjų tinklų atnaujinimui. Sutartyje numatytas įsipareigojimų padengimo terminas – ne vėliau kaip iki 2027 m. liepos 14 d. Sutarties fiksuota palūkanų norma sudaro 2,23 proc. Šia sutartimi papildomų įsipareigojimų įvykdymą užtikrinančių priemonių (garantijų, laidavimo, įkeitimo ir kitų) nėra numatyta.

2017 m. lapkričio 8 d. Bendrovė, jos patronuojama įmonė B „Energijos skirstymo operatorius“ ir patronuojamos įmonės kreditoriai, OP Corporate Bank plc ir AB SEB bankas, pasirašė trišalės skolos ir teisių bei pareigų perkėlimo sutartys, kuriomis Bendrovė nuo sutarčių įsigaliojimo momento perėmė iš patronuojamos įmonės visus skolinius įsipareigojimus kreditoriams, kylančius iš kreditavimo sutarčių, kartu su visomis kitomis iš kreditavimo sutarčių kylančiomis teisėmis ir pareigomis. Perimtų paskolų balansinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 234.700 tūkst. Eur. Paskoloms nustatytos kintamos palūkanos, kurių vidutinis svertinis vidurkis 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 0,857 proc. metinę palūkanų normą.

Pagal 2017 m. spalio 12 d. Bendrovės ir patronuojamos įmonės NT Valdos UAB pasirašytą paskolos sutartį pagal kurią, 38.256 tūkst. Eur skola, atsiradusi dėl patronuojamos įmonės įstatinio kapitalo sumažinimo su tikslu išmokėti lėšas Bendrovei (8 pastaba), bus išmokėta Bendrovei ne vėliau kaip iki 2022 m. rugpjūčio 11 d.

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Tarp 1 ir 2 metų	54	61	60.362	2.900
Nuo 2 iki 5 metų	162	184	87.543	-
Po 5 metų	254	353	177.839	-
Apskaitinė vertė	**470**	**599**	**325.744**	**2.900**

Vidutinės svertines palūkanų normos (procentais) taikomos ilgalaikėms paskoloms išduotoms su fiksuota ir kintama palūkanų norma:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Fiksuota palūkanų norma	0,550	0,550	2,474	-
Kintama palūkanų norma	-	-	0,871	1,181

10 Kitas ilgalaikis turtas

Kitą ilgalaikį turtą sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Teisė gauti aplinkos taršos leidimus ateityje	5.090	3.288	-	-
Atimti: vertės sumažėjimas	(1.851)	(668)	-	-
Apskaitinė vertė	**3.239**	**2.620**	**-**	**-**

Grupės kitą ilgalaikį turtą sudaro patronuojamai įmonei „Lietuvos energijos gamyba“, AB priklausantys aplinkos taršos leidimai. 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. aplinkos taršos leidimų vertės sumažėjimas buvo apskaičiuotas taikant aplinkos taršos leidimų rinkos kainas.

11 Atsargos

Grupės ir Bendrovės atsargas sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Gamtinės dujos	46.084	28.514	-	-
Medžiagos, žaliavos ir atsarginės dalys	8.493	6.772	-	-
Mazutas	4.585	5.025	-	-
Kita	957	961	-	-
Iš viso	**60.119**	**41.272**	**-**	**-**
Atimti: vertės sumažėjimas	(3.253)	(3.155)	-	-
Apskaitinė vertė	**56.866**	**38.117**	**-**	**-**

Grupės atsargos, pripažintos sąnaudomis per metus, 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Gamtinės dujos	249.739	250.735	-	-
Mazutas	1.546	494	-	-
Kitos atsargos	13.086	17.650	-	-
Iš viso	**264.371**	**268.879**	**-**	**-**

Atsargų nukainojimo iki grynosios realizacinės vertės judėjimas 2017 ir 2016 metais:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	**3.155**	**2.880**	**-**	**-**
Papildomas vertės sumažėjimas	224	400	-	-
Vertės sumažėjimo atstatymas	(126)	(125)	-	-
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	**3.253**	**3.155**	**-**	**-**

Grupės atsargų, įvertintų grynąja realizacine verte, 2017 m. gruodžio 31 d., įsigijimo vertė lygi 4.406 tūkst. Eur. (2016 m. gruodžio 31 d. 4.436 tūkst. Eur).

Atsargų nukainojimo iki grynosios galimo realizavimo vertės pasikeitimas apskaitytas bendrųjų pajamų ataskaitoje kitose sąnaudose.

12 Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančių laikotarpių sąnaudos

Grupės ir Bendrovės ilgalaikius išankstinius apmokėjimus 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą	21.911	-	-	-
Patronuojamų įmonių įstatinio kapitalo apmokėjimai (8 pastaba)	-	-	3.899	-
Apskaitinė vertė	**21.911**	**-**	**3.899**	**-**

Grupės ir Bendrovės trumpalaikius išankstinius apmokėjimus 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Išankstiniai apmokėjimai už gamtines dujas	27.881	101	-	-
Depozitai elektros biržoje	5.930	4.539	-	-
Ateinančių laikotarpių sąnaudos	1.072	901	33	4
Išankstiniai apmokėjimai už paslaugas	2.229	1.110	9	7
Išankstiniai apmokėjimai už atsargas	349	-	-	-
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė akcinio kapitalo emisijos apmokėjimas (8 pastaba)	-	-	-	5.000
Kiti išankstiniai apmokėjimai	658	316	-	-
Apskaitinė vertė	**38.119**	**6.967**	**42**	**5.011**

2017 m. gruodžio 31 d. Grupės Išankstinius apmokėjimus už gamtines dujas daugiausiai sudarė dukterinės įmonės UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ 27.881 tūkst. Eur išankstiniai apmokėjimai PAO „Gazprom“ už gamtines dujas.

13 Prekybos gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Gautinos sumos už elektros energiją Lietuvoje	71.221	76.941	-	-
Gautinos sumos už dujas iš nebuitinių vartotojų	36.008	30.907	-	-
Gautinos sumos už dujas iš buitinių vartotojų	2.616	2.887	-	-
Gautinos sumos už rangos darbus	2.325	1.960	-	-
Gautinos sumos už šilumos pardavimą	1.071	1.574	-	-
Gautinos sumos už turto nuomą	1.742	1.508	-	-
Gautinos sumos už eksportuotą ir pagaminta užsienyje elektros energiją	1.771	1.228	-	-
Gautinos sumos už informacinių technologijų ir telekomunikacijų paslaugos	819	735	-	-
Kitos prekybos gautinos sumos	5.146	5.219	-	-
Iš viso	**122.719**	**122.959**	**-**	**-**
Atimti: prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimas	(10.156)	(11.075)	-	-
Apskaitinė vertė	**112.563**	**111.884**	**-**	**-**

2017 m. gruodžio 31 d. Grupė nebuvo įkeitusi reikalavimo teises į prekybos gautinas sumas.

2016 m. gruodžio mėn. 31 d. UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ buvo pasirašiusi su AB SEB banku Kreditavimo sutartį 30 mln. Eur kredito limito sumai. 2016 m. gruodžio mėn. 31 d. buvo panaudota 1.207 tūkst. Eur kredito limito dalis kaip užtikrinimo priemonė pagal AB SEB banko suteiktą sutarties įvykdymo garantiją. Kredito grąžinimo terminas 2017 m. gruodžio 31 d. Kredito užtikrinimui UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ bankui įkeitė visas reikalavimo teises į gautinas sumas pagal gamtinių dujų tiekimo sutartis. Maksimaliojo įkeitimo suma – 9,0 mln. Eur.

Vertės sumažėjimo judėjimas 2017 ir 2016 metais:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Sausio 1 d.	11.075	12.978	-	-
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	(1.145)	1.381	-	-
Abejotinų gautinų sumų nurašymas	(97)	-	-	-
Vertės sumažėjimo (atstatymas)	323	(3.284)	-	-
Gruodžio 31 d.	**10.156**	**11.075**	**-**	**-**

Gautinų sumų vertės sumažėjimas apskaitytas bendrųjų pajamų ataskaitoje kitose sąnaudose.

Prekybos gautinų sumų, kurios nebuvo pripažintinos abejotinomis, senėjimo analizė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Nepradelsta	99.964	99.703	-	-
iki 30 dienų	7.049	5.034	-	-
30-60 dienų	2.177	1.635	-	-
60-90 dienų	542	614	-	-
90-120 dienų	745	306	-	-
Daugiau nei 120 dienų	2.086	4.592	-	-
Apskaitinė vertė	**112.563**	**111.884**	**-**	**-**

Prekybos gautinų sumų tikroji vertė 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. apytikriai yra lygi jų apskaitinei vertei.

14 Kitos gautinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Pridėtinės vertės mokestis	5.793	5.412	1.775	-
Sukauptos elektros energijos pardavimo pajamos (įskaitant susijusį PVM), už kurias dar neišrašytos sąskaitos	8.199	6.121	-	-
Sukauptos gautinos sumos už pagamintą elektros energiją	8.487	267	-	-
Sukauptos gautinos sumos už gamtines dujas	1.770	-	-	-
Sukauptos pajamos už rangos darbus	1.815	774	-	-
Finansinis lizingas – trumpalaikė dalis	-	1.990	-	-
Gautina suma už Litgrid AB pardavimą (4,9,37 pastabos)	-	12.222	-	12.222
Sukauptos palūkanos ir laidavimo mokesčio pajamos	277	435	302	435
Gautina suma dėl Kauno energetikos remontas UAB akcijų kainos patikslinimo	-	-	1.056	1.056
Gautina suma už VšĮ Energetikų mokymo centras perleidimą	55	-	55	-
Kitos gautinos sumos	1.819	2.429	2.134	581
Iš viso	**28.215**	**29.650**	**5.322**	**14.294**
Atimti: kitų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(415)	(287)	-	-
Apskaitinė vertė	**27.800**	**29.363**	**5.322**	**14.294**

Kitų gautinų sumų tikroji vertė 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

15 Trumpalaikės paskolos

Grupės ir Bendrovės trumpalaikes paskolas 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	-	-	98.312	-
Trumpalaikės paskolos	-	-	71.083	4.702
Gautinos palūkanos	-	-	-	200
Apskaitinė vertė	**-**	**-**	**169.395**	**4.902**

Visos Bendrovės trumpalaikės paskolos apskaitytos 2017 m. gruodžio 31 d. išduotos patronuojamoms įmonėms su kintamą palūkanų normą, kuri nustatoma pridedant palūkanų maržą prie bazinių palūkanų susietų su EURIBOR. Vidutinės svertines palūkanų normos (procentais) taikomos trumpalaikėms paskoloms:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Fiksuota palūkanų norma	-	-	-	4,485
Kintama palūkanų norma	-	-	0,683	-

16 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Pinigai banke	171.756	178.565	52.517	73
	171.756	**178.565**	**52.517**	**73**

Pinigai ir pinigų ekvivalentai ir banko sąskaitos perviršis pinigų srautų ataskaitoje apima:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	171.756	178.565	52.517	73
Banko sąskaitos perviršis	(10.655)	-	-	-
Apskaitinė vertė	**161.101**	**178.565**	**52.517**	**73**

Pinigų ir pinigų ekvivalentų tikroji vertė 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. apytikriai yra lygi jų apskaitinei vertei.

Pagal kreditavimo sutartis, pasirašytas su bankais, Grupė yra įkeitusi esamas bei būsimas lėšas (20 pastaba). Įkeistų lėšų likutis 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 12.610 tūkst. Eur. (2016 m. gruodžio 31 d. – 139 tūkst. Eur).

17 Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Ilgalaikį turtą, skirtą pardavimui, sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Ilgalaikis materialusis ir investicinis turtas	56.360	878	10.012	77
Perleidžiamo turto grupė	22.941	-	-	-
Investicijos į dukterines įmones	-	-	4.705	4.705
	79.301	**878**	**14.717**	**4.782**

Ilgalaikio turto, skirto pardavimui, judėjimas per 2017 ir 2016 metus:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Likutinė vertė sausio 1 d.	**878**	**209**	**4.782**	**77**
Perleidimas	(1.797)	(909)	-	-
Nurašymai	(3)	-	-	-
Ilgalaikio turto įsigijimas su tikslu jį parduoti	-	-	9.935	-
Ilgalaikio turto perkainojimo rezultatas	(4.553)	-	-	-
Perklasifikavimai (į) iš:				
Ilgalaikis nematerialusis turtas	*15*	-	-	-
Ilgalaikis materialusis turtas	*34.986*	*1.580*	-	-
įskaitant vertės sumažėjimą	*(62)*			
Investicinis turtas	*37.107*	-	-	-
Ilgalaikios finansinio lizingo gautinos sumos	*8.062*	-	-	-
Kiti ilgalaikio turto straipsniai	*706*			
Investicijos į dukterines įmones	-	-	-	*4.705*
Trumpalaikės finansinio lizingo gautinos sumos	*3.217*	-	-	-
Kiti trumpalaikių turto straipsniai	*683*	*(2)*	-	-
Likutinė vertė gruodžio 31 d.	**79.301**	**878**	**14.717**	**4.782**

Grupės perleidžiamo turto grupės straipsnyje apskaityta patronuojamos įmonės NT Valdos, UAB transporto veiklos, kurią Grupė ketina perleisti, turtas. Su šiuo turtu perleidžiami įsipareigojimai apskaityti straipsnyje „Įsipareigojimai, susiję su ilgalaikiu turtu, skirtu parduoti“. 2017 m. gruodžio 11 d. Grupė patvirtinto atskyrimo sąlygas pagal kurias dalis dukterinė įmonė NT Valdos, UAB, turto ir įsipareigojimų, susijusių su vykdoma transporto veikla, bus perkelti į “Transporto valdymas” UAB (39 pastaba). Į įmonę UAB „Transporto valdymas“ perkeliami visi NT Valdos, UAB, lengvieji automobiliai bei specialioji sunkiasvorė technika.

2017 m. gruodžio 31 d. transporto veiklos turtas ir įsipareigojimai, kuriuos Grupė ketina perleisti, ir kurie apskaityti Grupės konsoliduotoje finansinės padėties ataskaitoje, sudarė:

	2017-12-31
TURTAS	
Ilgalaikis turtas	
Ilgalaikis nematerialusis turtas	15
Ilgalaikis materialusis turtas	10.469
Po vienerių metų gautinos sumos	8.371
Ilgalaikio turto iš viso	**18.855**
Trumpalaikis turtas	
Atsargos	19
Išankstiniai apmokėjimai	158
Kitas trumpalaikis turtas	3.910
Trumpalaikio turto iš viso	**4.087**
TURTO IŠ VISO	**22.942**
ĮSIPAREIGOJIMAI	
Ilgalaikiai įsipareigojimai	
Atidėjiniai	21
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso	**21**
Trumpalaikiai įsipareigojimai	
Gauti išankstiniai apmokėjimai	184
Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	129
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	**313**
ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	**334**

Finansinis lizingas

Toliau pateikiama informacija apie Grupės gautinas finansinio lizingo sumas apskaitytas turto, skirto pardavimui, straipsnyje:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Minimalios įmokos				
Per vienerius metus	3.917	2.582	-	-
Nuo dviejų iki penkerių metų	6.836	5.789	-	-
Po penkerių metų	3.303	3.954	-	-
Iš viso	**14.056**	**12.325**	**-**	**-**
Neuždirbtos finansinės pajamos			-	-
Per vienerius metus	(700)	(592)	-	-
Nuo vienerių iki penkerių metų	(1.554)	(1.457)	-	-
Po penkerių metų	(523)	(686)	-	-
Iš viso	**(2.777)**	**(2.735)**	**-**	**-**
Apskaitinė vertė	**11.279**	**9.590**	**-**	**-**

Grupė per 2015 – 2017 metus pasirašė transporto priemonių atpirkimo sutartis, sutardama konkrečias atpirkimo sumas dėl ilgalaikėje nuomoje naudojamų transporto priemonių. Visose atpirkimo sutartyse sutarta transporto priemonių atpirkimo suma 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 4.905 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 3.472 tūkst. Eur). Atpirkimo laikotarpiai iš esmės yra nuo 1 iki 5 metų.

Atsižvelgiant į (1) gaunamas pajamas iš ilgalaikės nuomos (2) nuomojamo turto likutines vertes nuomos laikotarpio pabaigoje ir (3) sumas, kuriomis bus parduotos (arba ne) šios transporto priemonės, 2017 metais perklasifikavimas iš ilgalaikio materialiojo turto į ilgalaikį finansinį lizingą sudarė 10.662 tūkst. Eur (2016 m. – 7.617 tūkst. Eur).

Neapibrėžtų finansinių pajamų, susijusių su finansinio lizingo susitarimais, Grupė neuždirba.

18 Nuosavas kapitalas

2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcinis kapitalas buvo lygus 1.212.156.294 Eur. Bendrovės akcinis kapitalas 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. buvo padalintas į 4.179.849.289 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 0,29 Eur.

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. visos akcijos buvo pilnai apmokėtos.

19 Rezervai

Privalomasis rezervas

Įstatymų numatytas rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Lietuvoje bendrovės iš paskirstytino pelno privalo kasmet pervesti į privalomąjį rezervą 5 proc. grynojo pelno, kol bendra šio rezervo suma pasiekia 10 proc. įmonės įstatinio kapitalo. Privalomasis rezervas negali būti naudojamas dividendams išmokėti ir sudaromas tik būsimiems nuostoliams padengti.

2017 m. gruodžio 31 d. Grupės privalomasis rezervas sudarė 46.512 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 34.696 tūkst. Eur).

Bendrovė į privalomąjį rezervą 2017 metais pervedė 4.758 tūkst. Eur (2016 metais - 5.551 tūkst. Eur). Bendrovės privalomasis rezervas 2017 m. gruodžio 31 d. dar nėra pilnai suformuotas.

Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas − tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Iš perkainojimo rezervo negali būti mažinami nuostoliai.

Grupės perkainojimo rezervas 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 52.826 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 57.475 tūkst. Eur).

Bendrovė šio rezervo neturėjo, nes Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas apskaitomos įsigijimo savikaina

Kiti rezervai

Kiti rezervai sudaromi akcininkų sprendimu ir gali būti perskirstomi skirstant kitų metų pelną. 2017 m. gruodžio 31 d. kitų rezervų straipsnyje apskaitytas Grupės 42 tūkst. Eur grynųjų investicijų į Lenkijoje įsteigtą ir Bendrovės netiesiogiai kontroliuojamą įmonę, Geton Energy sp.z.o.o., grynųjų investicijų perskaičiavimo į Grupės pateikimo valiutą, rezultatas. Grupė ir Bendrovė kitų rezervų 2016 m. gruodžio 31 d. neturėjo.

20 Paskolos

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Ilgalaikės				
Banko paskolos	186.087	364.957	139.687	23.440
Išplatintos obligacijos	293.981	-	293.981	-
Trumpalaikės				
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	119.599	90.008	95.013	2.131
Trumpalaikės paskolos	-	38.948	-	64.759
Banko sąskaitos kreditas (angl. overdrafts)	10.655	-	-	-
Sukauptos palūkanos	3.427	5	2.794	-
Iš viso paskolų	**613.749**	**493.918**	**531.475**	**90.330**

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Tarp 1 ir 2 metų	66.124	112.341	57.362	2.131
Nuo 2 iki 5 metų	73.039	181.793	48.587	6.393
Po 5 metų	340.905	70.823	327.719	14.916
Iš viso	**480.068**	**364.957**	**433.668**	**23.440**

Visos Grupės ir Bendrovės finansinės skolos denominuotos Eurais.

2017 m. gruodžio 31 d. paskolų tikroji vertė apytiksliai lygi jų balansinei vertei, išskyrus „Lietuvos energijos gamyba“, AB paskolas, kurių balansinė vertė sudarė 55.247 tūkst. Eur (ir 2016 m. gruodžio 31 d. – 132.459 tūkst. Eur). Šių paskolų tikroji vertė 2017 m. gruodžio 31 d. apytiksliai lygi 50.064 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 127.743 tūkst. Eur). Paskolų tikrąją vertę rodo dabartinę būsimųjų pinigų srautų suma apskaičiuota taikant 2,37 proc. (2016 m. gruodžio 31 d. – 2,37 proc.) diskonto normą. Paskolų tikrosios vertės įvertinimas priskiriamas 2 tikrosios vertės hierarchijos lygiui.

Paskolų sutartyse numatytos finansinės ir nefinansinės sąlygos, kurių atskiros Grupės įmonės įsipareigojusios laikytis. Visos Grupės įmonės 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. sutartyse numatytus įsipareigojimus vykdė.

2017 m. gruodžio 31 d. Grupės nepanaudotų paskolų ir banko sąskaitų kredito (angl. overdrafts) likutis buvo 382.645 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 180.412 tūkst. Eur).

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės nepanaudotų paskolų ir banko sąskaitų kredito (angl. overdrafts) likutis buvo 180.000 tūkst. Eur. (2016 m. gruodžio 31 d. – 71.052 tūkst. Eur).

Pagal 2016 m. gruodžio 5 d. pasirašytą sutartį tarp UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė ir Europos investicinio banko (EIB) dėl 190 mln. EUR paskolos, skirtos kogeneracinės jėgainės statyboms Vilniuje finansuoti, Bendrovei ir Grupei taikomi reikalavimai susiję su nuosavu kapitalu ir kitais finansiniais rodikliais. Bendrovė įsipareigoja, kad:
a) Lietuvos valstybė tiesiogiai ar netiesiogiai išlaikys Bendrovės kontrolę;
b) Bendrovės finansinių įsipareigojimų, kurie nėra užtikrinti užtikrinimo priemonėmis (turto įkeitimu arba garantija), lygis neviršys 300.000 tūkst. Eur.

Grupės įsipareigoja, kad:
a) Grupės grynosios skolos ir nuosavo kapitalo santykis nebus didesnis už vienetą;
b) Grynosios skolos ir EBITDA santykis nebus didesnis už keturis;
c) Grupės finansinių skolų ir ilgalaikio materialaus turto santykis neviršys 0,40 rodiklį.

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė vykdė reikalavimus nustatytus Europos investicinio banko paskolos sutartyje.

2017 m. liepos 14 d. Liuksemburgo vertybinių popierių biržoje Bendrovė išplatino 300 mln. Eur obligacijų emisiją, kurios ISIN kodas XS1646530565. Už išplatintas obligacijas Bendrovė moka 2,000 proc. metines palūkanas. Grynosios pinigų įplaukos, už išplatintą emisiją siekia 293.834 tūkst. Eur. Obligacijos bus išperkamos 2027 m. liepos 14 d. Bendrovės finansinės padėties ataskaitoje 2017 m. gruodžio 31 d. apskaityta 293.981 tūkst. Eur obligacijų emisijos skola, kurios tikroji vertė sudaro 297.680 tūkst. Eur. Obligacijų emisijos palūkanų sąnaudos per 2017 m. sudaro 3.017 tūkst. Eur. 2017 m. gruodžio 31 d. sukaupta mokėtino kupono suma sudaro 2.794 tūkst. Eur.

2017 m. lapkričio 8 d. Bendrovė, jos patronuojamoji įmonė AB „Energijos skirstymo operatorius“ bei patronuojamos įmonės kreditoriai, OP Corporate Bank plc ir AB SEB banku, pasirašė trišalės skolos ir teisių bei pareigų perkėlimo sutartį, pagal kurią Bendrovė perėmė visus patronuojamos įmonės skolinius įsipareigojimus kreditoriams, kylančius iš kreditavimo sutarčių, kartu su visomis kitomis iš kreditavimo sutarčių kylančiomis teisėmis ir pareigomis. Refinansuotoms paskoloms nustatytos kintamos palūkanų normos, kurių peržiūrėjimo laikotarpis yra ne ilgesnis nei 3 mėnesiai. Paskolų grąžinimo užtikrinimui nėra įkeistas joks turtas. Paskoloms yra numatyti daliniai ketvirtiniai grąžinimai.

2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ilgalaikes paskolas sudarė AB SEB bankas paskola, skirtos Bendrovės veiklos plėtros finansavimui – vėjo elektrinių parkų įsigijimui, sutartį. Paskolos likutis 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė 25.571 tūkst. Eur.

Bendrovės trumpalaikės paskolas 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė:
a) Pagal kredito linijos sutartį skola AB SEB bankui sudaro 38.948 tūkst. Eur ;
b) Pagal Grupės tarpusavio skolinimosi ir skolinimo sutartį (36 pastaba) pasiskolinta 25.811 tūkst. Eur.

Grupės ir Bendrovės vidutinės svertines palūkanų normos (procentais) taikomos mokėtinoms paskoloms už kurias mokamos fiksuotos ir kintamos palūkanos:

	Grupė		Bendrovė	
	2017-12-31	2016-12-31	2017-12-31	2016-12-31
Ilgalaikės paskolos				
Fiksuota palūkanų norma	2,234	-	2,234	-
Kintama palūkanų norma	0,934	1,173	0,798	1,260
Trumpalaikės paskolos				
Kintama palūkanų norma	0,550	0,630	-	0,630

Grynosios skolos suderinimas

Šioje pastaboje pateikiama grynosios skolos analizė ir grynosios skolos pokyčiai kiekvienam pateiktam laikotarpiui.

Grynosios skolos likučiai 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d.:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	(171.756)	(178.565)	(52.517)	(73)
Finansinės skolos mokėtinos po vienerių metų	480.068	364.957	433.668	23.440
Finansinės skolos mokėtinos per vienerius metus (įskaitant sąskaitos perviršį)	133.681	128.961	97.807	66.890
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	332	473	-	-
Grynoji skola	**442.325**	**315.826**	**478.958**	**90.257**
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	(171.756)	(178.565)	(52.517)	(73)
Finansinės skolos - fiksuota palūkanų norma	293.981	-	293.981	-
Finansinės skolos - kintama palūkanų norma	320.100	494.391	237.494	90.330
Grynoji skola	**442.325**	**315.826**	**478.958**	**90.257**

Grynosios skolos apskaičiavimo tikslais finansinės skolos apima tik skolas finansų įstaigoms ir kitas su finansavimų susijusias skolas.

Grupės grynosios skolos likučių ir finansinės veiklos pinigų srautų 2017 metais suderinimas:

Grupė	Turtas	Finansinės skolos					
	Pinigai	Finansinis lizingas, einamųjų metų dalis	Finansinis lizingas ilgalaikė dalis	Trumpalaikės paskolos	Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	Ilgalaikės paskolos, ilgalaikė dalis	Iš viso
Grynoji skola 2017 m. sausio 1 d.	**(178.565)**	**157**	**316**	**38.953**	**90.008**	**364.957**	**315.826**
Piniginiai pokyčiai							
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (įskaitant sąskaitos perviršį) padidėjimas (sumažėjimas)	6.809	-	-	10.655	-	-	17.464
Gautos paskolos	-	-	-	-	-	97.305	97.305
Obligacijų emisija	-	-	-	-	-	293.759	293.759
(Sugrąžintos) paskolos	-	-	-	(35.526)	(90.008)	(159.370)	(284.904)
Išperkamosios nuomos mokėjimai	-	(158)	-	-	-	-	(158)
Nepiniginiai pokyčiai							
Įsigijimai – finansinis lizingas	-	-	17	-	-	-	17
Mokėtinų palūkanų priskaitymas	-	-	-	-	-	3.016	3.016
Perkėlimai tarp straipsnių	-	146	(146)	-	119.599	(119.599)	-
Grynoji skola 2017 m. gruodžio 31 d.	**(171.756)**	**145**	**187**	**14.082**	**119.599**	**480.068**	**442.325**

Bendrovės grynosios skolos likučių ir finansinės veiklos pinigų srautų 2017 metais suderinimas:

Bendrovė	Turtas	Finansinės skolos			
	Pinigai	Trumpalaikės paskolos	Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	Ilgalaikės paskolos, ilgalaikė dalis	Iš viso
Grynoji skola 2017 m. sausio 1 d.	**(73)**	**64.759**	**2.131**	**23.440**	**90.257**
Piniginiai pokyčiai					
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (įskaitant sąskaitos perviršį) padidėjimas (sumažėjimas)	(52.444)	-	-	-	(52.444)
Gautos paskolos	-	-	-	-	-
Obligacijų emisija	-	-	-	293.759	293.759
(Sugrąžintos) paskolos	-	(64.759)	(2.131)	(39.772)	(106.662)
Nepiniginiai pokyčiai					
Perimtos paskolos	-	-	-	251.032	251.032
Mokėtinų palūkanų priskaitymas	-	2.794	-	222	3.016
Perkėlimai tarp straipsnių	-	-	95.013	(95.013)	-
Grynoji skola 2017 m. gruodžio 31 d.	**(52.517)**	**2.794**	**95.013**	**433.668**	**478.958**

21 Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kuomet egzistuoja teisiškai pagrindžiama teisė sudengti einamojo laikotarpio mokesčių turtą su einamojo laikotarpio mokesčių įsipareigojimais ir kai atidėtasis pelno mokestis susijęs su ta pačia fiskaline institucija. Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį pateikiami žemiau:

Grupė	2015.12.31	Pripažinta per pelną (nuostolį)	Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	Padidėjimas įsigijus dukterinę įmonę	2016.12.31	Pripažinta per pelną (nuostolį)	Nepripažintų mokestinių nuostolių realizavimas	Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	2017.12.31
Atidėtojo pelno mokesčio turtas									
Naujų vartotojų prijungimo pajamų pripažinimo skirtumas	166	(182)	-	-	(16)	16	-	-	-
Ateinančių laikotarpių pajamos	4.451	(2.267)	-	-	2.184	1.463	-	-	3.647
Sukauptos sąnaudos	1.983	(1.487)	-	-	496	1.721	-	-	2.217
Turto vertės sumažėjimai	5.257	(146)	-	-	5.111	738	-	-	5.849
Nepanaudotų mokestinių nuostolių suma	5.210	3.694	-	52	8.956	(202)	-	-	8.754
Verslo jungimo metu atsiradęs finansinių ir mokestinių verčių skirtumas	-	2.785	-	-	2.785	(198)	-	-	2.587
Kita	-	(649)	-	72	(577)	2.366	-	-	1.789
Atidėtojo pelno mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą	**17.067**	**1.748**	**-**	**124**	**18.939**	**5.904**	**-**	**-**	**24.843**
Minus: realizacinės vertės sumažėjimas	(3.241)	(5.019)	-		(8.260)	34	3.505	-	(4.721)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, grynąja verte	**13.826**	**(3.271)**	**-**	**124**	**10.679**	**5.938**	**3.505**	**-**	**20.122**
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai									
Ilgalaikio materialaus turto vertinimas (vertės padidėjimas ir sumažėjimas) ir nusidėvėjimo normų skirtumai	22.610	9.354	67	49	32.080	8.197	-	192	40.469
Mokesčių lengvata įsigyjant ilgalaikį materialųjį turtą	2.709	(533)	-	-	2.176	1.980	-	-	4.156
Turto vertės padidėjimas	10	(1)	(9)	-	-	-	-	-	-
Sukauptos sąnaudos	-	(166)	-	-	(166)	166	-	-	-
Naujų vartotojų prijungimo pajamų pripažinimo skirtumas	2.788	(39)	-	-	2.749	(245)	-	-	2.504
Finansinio turto vertinimo rezultatas	-	689	-	-	689	(609)	-	-	80
Verslo jungimo metu atsiradęs finansinių ir mokestinių verčių skirtumas	-	(171)	-	2.235	2.064	(186)	-	-	1.878
Kita	5.869	-	-	-	5.869	(5.869)	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas, grynąja verte	**33.986**	**9.133**	**58**	**2.284**	**45.461**	**3.434**	**-**	**192**	**49.087**
Atidėtasis pelno mokestis, grynąja verte	**(20.160)**	**(12.404)**	**(58)**	**(2.160)**	**(34.782)**	**2.504**	**3.505**	**(192)**	**(28.965)**

Grupės finansinės būklės ataskaitoje atskirai pateikiami atidėtojo mokesčio turtas (6.569 tūkst. Eur) ir atidėtojo mokesčio įsipareigojimas (36.049 tūkst. Eur) susiję su skirtingomis dukterinėmis įmonėmis. Grynasis atidėtųjų mokesčių likutis rodo 29.480 tūkst. Eur įsipareigojimą.

Bendrovė	2015.12.31	Pripažinta per pelną (nuostolį)	Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	2016.12.31	Pripažinta per pelną (nuostolį)	Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	2017.12.31
Atidėtojo pelno mokesčio turtas							
Sukauptos sąnaudos	59	34	-	93	19	-	112
Nepanaudotų mokestinių nuostolių suma	-			-	437		437
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, grynąja verte	**59**	**34**	**-**	**93**	**456**	**-**	**549**
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai							
Finansinio turto vertinimo rezultatas	9	-	(9)	-	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas, grynąja verte	**9**	**-**	**(9)**	**-**	**-**	**-**	**-**
Atidėtasis pelno mokestis, grynąja verte	**50**	**34**	**9**	**93**	**456**	**-**	**549**

2017 m. gruodžio 31 d. Grupės atidėtojo pelno mokesčio turtas nėra pripažintas nuo 46.493 tūkst. Eur sukauptų su veikla susijusių mokestinių nuostolių (2016 m. gruodžio 31 d. – 55.067 tūkst. Eur).

22 Dotacijos ir subsidijos

Dotacijų likutį sudaro dotacijos, susijusios su turto įsigijimo finansavimu, su lėšomis, gautomis iš Tarptautinio Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo rėmimo fondo, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų, su VIAP lėšomis ir neatlygintinai gautu ilgalaikiu materialiuoju ir nematerialiuoju turtu. Per 2017 m. ir 2016 m. dotacijų judėjimą sudarė:

Grupė	Dotacijos, susijusios su turtu		Aplinkos taršos leidimų dotacijos	Iš viso
	Dotacijos, susijusios su turtu ir kiti Grupės vykdomi projektai	Atnaujinimo, gamtosauginių ir saugumo normų gerinimo projektai		
Dotacijų likutis 2015 m. gruodžio 31 d.	**44.465**	**251.941**	**31**	**296.437**
Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas	(1.609)	(10.798)	-	(12.407)
Gautos dotacijos	424	-	1.733	2.157
Panaudoti aplinkos taršos leidimai	-	-	(1.257)	(1.257)
Dotacijų atstatymai	(1)	-	-	(1)
Dotacijų likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	**43.279**	**241.143**	**507**	**284.929**
Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas	(1.446)	(18.776)	-	(20.222)
Gautos dotacijos	7.724	74	1.128	8.926
Panaudoti aplinkos taršos leidimai	-	-	(436)	(436)
Dotacijų atstatymas dėl pripažinto ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo (4 pastaba) ir kitų priežasčių	(14)	(72.872)	-	(72.886)
Dotacijų likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	**49.543**	**149.569**	**1.199**	**200.311**

Dotacijų amortizacija apskaitoma bendrųjų pajamų ataskaitos nusidėvėjimo ir amortizacijos straipsnyje ir mažina susijusio ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudas. Dotacijų atstatymai apskaitomi turto perkainojimo / vertės sumažėjimo straipsniuose ir mažina šias sąnaudas.

Dotacijų atstatymas, dėl patronuojamos įmonės „Lietuvos energijos gamyba", AB pripažinto ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo, per 2017 m. sudaro 72.872 tūkst. Eur

.

23 Ateinančių laikotarpių pajamos

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Metų pradžioje	**52.214**	**53.602**	**-**	-
Gauta per laikotarpį	4.902	1.156	-	-
Panaudota per laikotarpį	(2.607)	(2.544)	-	-
Iš viso	**54.509**	**52.214**	**-**	**-**

Ateinančių laikotarpių pajamas sudaro naujų vartotojų prijungimo prie gamtinių dujų sistemos ir elektros skirstymo tinklo.

Prijungimo prie gamtinių dujų sistemos naujų vartotojų pajamos pripažįstamos pajamomis per susijusio ilgalaikio materialiojo turto vidutinį tarnavimo laikotarpį.

Nuo 2009 m. liepos 1 d. visos iš naujų vartotojų už prijungimą prie elektros įrenginių ir iš užsakovų už elektros linijų perkėlimą gautos pajamos pripažįstamos tą laikotarpį, kai atliekami darbai. Iki 2009 m. liepos 1 d. ateinančių laikotarpių pajamos pripažįstamos pajamomis per susijusio ilgalaikio materialiojo turto vidutinį tarnavimo laikotarpį (žr. 2.21 pastaba).

Vartotojų prijungimo pajamos apskaitytos pelno (nuostolių) eilutėje „Pardavimo pajamos“.

24 Atidėjiniai

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Ilgalaikiai	1.893	3.254	2.903	-
Trumpalaikiai	2.498	12.883	-	-
Iš viso atidėjinių	**4.391**	**16.137**	**2.903**	**-**

	Atidėjiniai nuostolingoms sutartims	Aplinkos taršos limitų (ATL) įsipareigojimai	Atidėjiniai išmokoms darbuotojams	Kiti atidėjiniai	Iš viso
2015 m. gruodžio 31 d.	**21.368**	**3.735**	**3.189**	**125**	**28.417**
Padidėjimas per laikotarpį	8.100	442	839	-	9.381
Aplinkos taršos limitų atidėjinių perkainavimas	-	138	-	-	138
Panaudota per laikotarpį	(19.176)	(2.999)	(32)	-	(22.207)
Sumažėjimas/padidėjimas dėl prielaidų pasikeitimo	-	-	533	(125)	408
2016 m. gruodžio 31 d.	**10.292**	**1.316**	**4.529**	**-**	**16.137**
Padidėjimas per laikotarpį	-	913	537	-	1.450
Panaudota per laikotarpį	(10.292)	(1.316)	(1.369)	-	(12.977)
Panaudotų apyvartinių taršos leidimų perkainojimas	-	(384)	-	-	(384)
Aktuarinių prielaidų pasikeitimo rezultatas	-	-	187	-	187
Perklasifikavimas į įsipareigojimus, susijusius su turtu skirtu parduoti	-	-	(22)	-	(22)
2017 m. gruodžio 31 d.	**-**	**529**	**3.862**	**-**	**4.391**

Atidėjiniai išmokoms darbuotojams apima įstatymu numatytą išeitinę pensijinę išmoką Grupės darbuotojams. Tikslinant atidėjinio likutį finansinių ataskaitų sudarymo datai atliekami aktuariniai skaičiavimai, siekiant tiksliau nustatyti įsipareigojimus darbuotojams. Įsipareigojimai pripažįstami dabartine diskontuota verte pagal rinkoje galiojančią palūkanų normą.

Nuo 2017 m. liepos 1 d. nustatant dujų kainą vartotojams nustojama taikyti papildomą kainos nuolaidą dujoms, kuri susidarė Lietuvai suderėjus su „Gazprom“ papildomą kainos nuolaidą dujoms, patiektoms nuo 2013 metų pradžios iki 2014 metų balandžio, nes 2017 m. liepos 1 d. panaudota visa nuolaida. Atsižvelgiant į tai, 2017 m. gruodžio 31 d. atidėjinys nuostolingoms sutartims nesudaromas.

Bendrovės atidėjinius 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro garantija patronuojamoms įmonėms už patronuojamos įmonės UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ tarpusavio skolinimosi platformoje gautas paskolas.

25 Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Avansu gautos VIAP lėšos	5.494	9.219	-	-
Ilgalaikės skolos tiekėjams	819	813	-	-
Įsiskolinimas LITGRID už įsigytas akcijas	33	31	33	31
Ilgalaikės mokėtinos sumos už įsigytas dukterinių įmonių akcijas	-	-	9.666	9.272
Išvestinės finansinės priemonės (27 pastaba)	-	851	-	15
Kita	960	866	108	40
Apskaitinė vertė	**7.306**	**11.780**	**9.807**	**9.358**

Avansu gautų VIAP lėšų trumpalaikė dalis priskiriama gautiems išankstiniams apmokėjimams, Bendrovės patronuojama įmonė „Lietuvos energijos gamyba“, AB grąžins 5.545 tūkst. Eur avansu gautų VIAP lėšų, kurių diskontuota vertė 2017 m. gruodžio 31 d. yra 5.494 tūkst. eurų.

Atidėtas mokėjimas už NT Valdos, UAB akcijas

2015 m. balandžio mėn. Bendrovė įsigijo NT Valdos, UAB akcijas iš LESTO, AB, „Lietuvos energijos gamyba“ AB, UAB Duomenų logistikos centras ir Litgrid AB ir taip įgijo 100% NT Valdos, UAB tiesioginę akcijų kontrolę. Pagal susitarimą galiojusi 2017 m. gruodžio 31 d. už įsigytas NT Valdos, UAB akcijas Bendrovė turėjo atsiskaityti iki 2019 m. kovo 31 d. Tačiau, 2018 m. vasario 8 d. Bendrovė sudarė susitarimą (39 pastaba) pagal kurį skola už NT Valdos, UAB akcijas bus apmokėta iki 2018 m. kovo 31 d. Bendrovės atidėtojo mokėjimo už NT Valdos, UAB akcija 2017 m. gruodžio 31 d. tikroji vertė atitinka balansinę vertę ir yra lygi 9.699 tūkst. EUR (2016 m. gruodžio 31 d. – 9.257 tūkst. EUR). Atidėtas mokėjimas yra priskiriamas 3 tikrosios vertės hierarchijos lygiui.

26 Prekybos mokėtinos sumos

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Skolos už elektros energiją ir mazutą	48.844	48.600	-	-
Skolos už rangos darbus, paslaugas	7.517	10.113	-	-
Skolos už dujas	28.734	28.046	-	-
Kitos mokėtinos sumos	13.243	9.359	506	343
Apskaitinė vertė	**98.338**	**96.118**	**506**	**343**

27 Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	4.857	6.561	729	612
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos už elektros energiją ir dujas	2.130	1.666	-	-
Skolos už ilgalaikį materialųjį turtą	65.189	34.149	-	45
Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	9.494	9.224	-	11
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	17.738	16.283	94	-
Išvestinės finansinės priemonės	57	2.907	-	-
Pardavimo pasirinkimo sandorio vykdymo įsipareigojimas (4 pastaba)	9.996	4.481	-	-
Nekontroliuojančios dalies dividendai	2.687	2.553	-	
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	2.515	1.740	-	49
Apskaitinė vertė	**114.663**	**79.564**	**823**	**717**

Išvestinės finansinės priemonės

Turtas ir įsipareigojimai, susiję su Grupės ir Bendrovės 2017 m. gruodžio 31 d. sudarytomis išvestinių finansinių priemonių sutartimis:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Kitas trumpalaikis turtas				
Išvestinės finansinės priemonės, susietos su elektros energijos rinkos kainomis	856	4.593	-	-
Išvestinė finansinė priemonė, susieta su dujų rinkos kaina	228	13	-	-
Iš viso	**1.084**	**4.606**	**-**	**-**
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai				
Palūkanų apsikeitimo sandoriai	-	851	-	15
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai				
Palūkanų apsikeitimo sandoriai	-	493	-	-
Išvestinės finansinės priemonės susietos su elektros energijos rinkos kainomis	57	2.414	-	-
Iš viso	**57**	**3.758**	**-**	**15**

Grupės ir Bendrovės 2017 ir 2016 metais uždirbtos pajamos ir patirtos sąnaudos, susiję su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, apibendrinami lentelėje:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Ataskaitinio laikotarpio pradžioje	**848**	**-**	**(15)**	**-**
Pokytis dėl dukterines įmonės įsigijimo	-	(972)	-	-
Realizuotas rezultatas pripažintas per pelną (nuostolį)	1.110	781	142	-
Finansinių priemonių uždarymas	(1.986)	(954)	(127)	-
Nerealizuotas rezultatas pripažintas per pelną (nuostolį)	1.055	1.993	-	(15)
Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	**1.027**	**848**	**-**	**(15)**

Išvestinių palūkanų apsidraudimo priemonių realizuotas rezultatas 2017 metais Grupėje sudarė 1.050 tūkst. Eur nuostolį ir Bendrovėje 127 tūkst. Eur pelną. 2017 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė neturi galiojančių palūkanų apsidraudimo išvestinių priemonių.

2016 m. sausio 1 d. Bendrovės dukterinė įmonė Energijos tiekimas UAB prisijungė prie elektros išvestinių finansinių priemonių biržos „NASDAQ Commodities“. Energijos tiekimas UAB šiuo metu yra vienintelis Lietuvos elektros energijos tiekėjas, aktyviai veikiantis šioje biržoje. Prekyba išvestinėmis finansinėmis priemonėmis leidžia sumažinti elektros energijos kainos svyravimų rizikas, taip pat vykdyti prekybinę veiklą, išnaudojant rinkos kainų svyravimus. “NASDAQ Commodities” biržoje Energijos tiekimas UAB taip pat vykdo instrumentų, susietų su Latvijos rinkos kainomis (angl. EPAD Riga), rinkos formuotojo funkcijas.

Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymas

Grupė ir Bendrovė apskaito išvestines finansines priemones tikrąja verte. 2017 m. gruodžio 31 d. išvestinių finansinių priemonių turto ir įsipareigojimų pasiskirstymas pagal tikrosios vertės hierarchijos lygius buvo:

Grupė	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
	Aktyviose rinkose kotiruojamos kainos	Kiti tiesiogiai arba netiesiogiai skelbiami rodikliai	Neskelbiami rodikliai	
Turtas:				
Išvestinės finansinės priemonės susietos su elektros energijos rinkos kainomis	405	451	-	856
Išvestinė finansinė priemonė, susieta su dujų rinkos kaina	228	-	-	228
Įsipareigojimai:				
Išvestinės finansinės priemonės susietos su elektros energijos rinkos kainomis	-	(57)	-	(57)
Palūkanų apsikeitimo sandoriai	-	-	-	-
Iš viso	**633**	**394**	**-**	**1.027**

1 tikrosios vertės hierarchijos Grupė lygiui priskiria išvestinės finansinės priemonės, susietas su elektros energijos rinkos kainomis, įsigytas Nasdaq Commodities biržoje, kurios yra vertinamos pagal skelbiamas Nasdaq Commodities biržos produktų kainas.

2 tikrosios vertės hierarchijos lygiui Grupė priskiria išvestines finansines priemones, susietas su Lietuvos/Latvijos ir Estijos/Suomijos elektros kainų prekybos zonomis. Išvestinės finansinės priemonės įsigytos tiesiogiai iš kitų rinkos dalyvių (angl. Over-The-Counter kontraktai) ir įsigyti PTR (angl. Physical Transmission Rights) yra vertinami remiantis Nasdaq Commodities biržos kainomis, papildomai pridedant ekspertiškai vertinamus kainų zonų skirtumus (galimą riziką).

Palūkanų apsikeitimo sandorių tikroji vertė nustatoma taikant diskontuotų pinigų srautų metodą ir atitinka 2 tikrosios vertės hierarchijos lygį.

28 Pardavimo pajamos

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Pajamos iš elektros energijos pardavimo	751.480	773.344	-	-
Pajamos iš dujų pardavimo	295.068	282.040	-	-
Kitos pardavimo pajamos	17.911	15.158	2.972	1.802
Iš viso	**1.064.459**	**1.070.542**	**2.972**	**1.802**

29 Kitos veiklos pajamos

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Remonto paslaugos	13.323	8.960	-	-
IT ir komunikacijų paslaugos	3.571	5.090	-	-
Nuomos pajamos	7.840	7.242	136	2
Finansinio lizingo palūkanų pajamos	236	402	-	-
Investicijų į dukterines įmones perleidimo rezultatas	352	-	24	-
Delspinigiai prilyginami palūkanoms	1.085	-	-	-
Kitos pajamos	9.965	9.394	356	-
Iš viso	**36.372**	**31.088**	**516**	**2**

Grupės įmonės teikia remonto paslaugas, kurias sudaro elektros energijos įtampos perdavimo ir skirstomojo tinklo elektros įrenginių techninė priežiūra, eksploatavimas, remontas ir statyba.

Grupės teikia transporto ir nekilnojamo turto veiklos nuomos paslaugas, sudarant nuomos sutartis tam tikram terminui, kuris gali trukti nuo kelių valandų iki kelių metų. Transporto ir nekilnojamojo turto nuomos pajamos pripažįstamos pajamomis pelno (nuostoliuose) proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

30 Elektros, dujų prekybai ir susijusių paslaugų pirkimai

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Dujų pirkimo prekybai sąnaudos	251.164	236.159	-	-
Elektros ir susijusių paslaugų pirkimai	450.005	446.887	-	-
Subrangos paslaugų pirkimai	11.129	8.692	-	-
Iš viso	**712.298**	**691.738**	**-**	**-**

31 Kitos sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Mokesčiai	6.450	6.684	182	53
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymas (6 pastaba)	4.564	3.393	-	-
Klientų aptarnavimas	4.048	3.399	-	-
Telekomunikacijų ir IT paslaugos	3.822	3.622	285	232
Komunalinės paslaugos	2.479	2.310	44	71
Transportas	1.853	1.601	124	117
Nuoma	1.439	2.107	191	180
Mažaverčių atsargų sąnaudos	1.274	1.183	-	-
Ilgalaikių ir trumpalaikių gautinų sumų nurašymai (beviltiškos skolos)	1.145	2.021	-	
Konsultacinės paslaugos	1.126	975	309	394
Personalo vystymas	797	711	108	69
Komunalinės paslaugos tenkančios išnuomotam turtui	564	-	564	-
Komandiruotės	429	439	61	55
Verslo aptarnavimo paslaugos	-	-	251	232
Aplinkos taršos leidimų perkainojimo ir atidėjinių sąnaudos	(2.296)	3.278	-	-
iš jų:				
paskolintų aplinkos taršos leidimus perkainojimas	(616)	332	-	-
aplinkos taršos leidimų atidėjinių sąnaudos (24 pastaba)	(384)	138	-	-
Kito ilgalaikio turto vertės sumažėjimo sąnaudos (pajamos) (10 pastaba)	1.183	(1.131)	-	-
Atsargų vertės sumažėjimas (atstatymas) (11 pastaba)	(98)	275	-	-
Tuuleenergia įsigijimo metu identifikuoto prestižo nuvertėjimas	-	296	-	
Atidėjinis patronuojamų įmonių įsipareigojimų įvykdymo garantijoms	-	-	2.903	-
Kitos sąnaudos	4.930	5.922	788	389
Apskaitinė vertė	**33.709**	**37.085**	**5.810**	**1.792**

Toliau pateikiamos visos paslaugos, kurias audito įmonė suteikė Grupei ir Bendrovei per 2017 m.:

	Grupė	Bendrovė
Finansinių ataskaitų audito paslaugos pagal sutartis	169	11
Užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų sąnaudos;	101	75
Konsultacijų mokesčių klausimais sąnaudos	-	-
Kitų paslaugų sąnaudos	34	22
Apskaitinė vertė	**304**	**108**

32 Finansinės veiklos pajamos

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Palūkanų pajamos	1.520	2.858	3.147	3.871
Delspinigiai prilyginami palūkanoms	-	470	-	-
Išvestinių finansinių priemonių perkainavimo rezultatas (27 pastaba)	319	136	142	-
Kitos finansinės veiklos pajamos	324	256	299	9.655
Iš viso	**2.163**	**3.720**	**3.588**	**13.526**

Bendrovė 2017 m. gruodžio 31 d. apskaitė atidėto mokėjimo už dukterinės įmonės NT Valdos, UAB 248 tūkst. Eur vertės atstatymą apskaityta kitos finansinės veiklos pajamų straipsnyje, kadangi dėl susitarimų, pasirašytų 2018 m. vasario 8 d. išnyko neapibrėžtumas dėl atidėtojo mokėjimo, už NT Valdos, UAB akcijas, dydžiu.

Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d. apskaitė atidėto mokėjimo už dukterinės įmonės NT Valdos, UAB vertės atstatymą 9.036 tūkst. Eur, kadangi vadovybės vertinimu buvo rizika, jog maksimalūs finansiniai rodikliai, numatyti pardavimo sutartyje, nebus pasiekti.

33 Finansinės veiklos sąnaudos

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Palūkanų sąnaudos	7.858	5.760	3.802	732
Išvestinių finansinių priemonių perkainavimo rezultatas (27 pastaba)	-	370	-	15
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	1.240	726	489	485
Iš viso	**9.098**	**6.856**	**4.291**	**1.232**

34 Pelno mokesčio sąnaudos

Pelno mokesčio sąnaudos už laikotarpį apima ataskaitinio laikotarpio pelno mokestį ir atidėtąjį pelno mokestį.
2017 metų pelnas (kaip ir 2016 metų) apmokestinamas 15 proc. pelno mokesčio tarifu pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus.

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos	2.682	13.373	(2)	23
Atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	(6.009)	12.404	(456)	-34
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos), apskaitytos per pelną (nuostolį)	**(3.327)**	**25.777**	**(458)**	**(11)**

Pelno mokestis, apskaičiuotas Grupės ir Bendrovės pelnui prieš apmokestinimą, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri susidarytų taikant Įmonei taikytiną pelno mokesčio tarifą:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą	90.198	144.215	105.456	95.144
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos) taikant 15 proc. tarifą	13.530	21.632	15.818	14.272
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	915	7.010	2.432	1.161
Neapmokestinamos pajamos	(3.146)	(3.904)	(18.706)	(15.444)
Investicinio projekto lengvata	(8.719)	(4.098)	-	-
Praėjusių metų koregavimas	(2.436)	48	(2)	-
Panaudotas mokestinis nuostolis	-	70	-	-
Nepripažintų mokestinių nuostolių realizavimas	(3.505)	-	-	-
Nepripažintas atidėtasis pelno mokestis nuo mokestinio nuostolio	34	5.019	-	-
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	**(3.327)**	**25.777**	**(458)**	**(11)**

35 Dividendai

2017 m. ir 2016 m. Bendrovės paskelbti dividendai:

	2017		2016	
	Tūkst. EUR	Dividendai akcijai	Tūkst. EUR	Dividendai akcijai
Lietuvos energija, UAB	59.752	0,0143	97.194	0,0233
Akcijų skaičius	4.179.849.289		4.179.849.289	

2017 m. Grupės įmonių paskelbti dividendai:

Skelbimo data	Dividendus paskelbusi įmonė	Laikotarpis, už kurį skiriami dividendai	Dividendai tenkantys vienai akcijai, Eur	Paskelbta dividendų suma	Bendrovės dividendų pajamos	Dividendai tenkantys Grupės nekontroliuojančiai daliai
2017-03-24	AB „Energijos skirstymo operatorius“	2016 m. 2 pusmetis	0,05786	51.763	49.166	2.597
2017-03-24	„Lietuvos energijos gamyba“, AB	2016 m. 2 pusmetis	0,02000	12.702	12.289	413
2017-03-29	UAB Verslo aptarnavimo centras	2016 metai	0,06690	134	68	2
2017-04-03	UAB LITGAS	2016 metai	0,06700	3.000	3.000	-
2017-04-04	Energijos tiekimas UAB	2016 metai	0,58000	10.000	10.000	-
2017-04-07	UAB Duomenų logistikos centras	2016 metai	0,00500	76	60	15
2017-04-07	UAB Technologijų ir inovacijų centras	2016 metai	0,01280	284	143	6
2017-05-05	UAB „EURAKRAS“	2016 metai	2,12000	592	444	148
2017-09-29	AB „Energijos skirstymo operatorius“	2017 m. 1 pusmetis	0,04600	41.153	39.088	2.066
2017-09-29	„Lietuvos energijos gamyba“, AB	2017 m. 1 pusmetis	0,01700	10.796	10.446	351
				130.500	**124.704**	**5.598**

2016 m. Grupės įmonių paskelbti dividendai:

Skelbimo data	Dividendus paskelbusi įmonė	Laikotarpis, už kurį skiriami dividendai	Dividendai tenkantys vienai akcijai, Eur	Paskelbta dividendų suma	Bendrovės dividendų pajamos	Dividendai tenkantys Grupės nekontroliuojančiai daliai
2016-03-29	AB „Energijos skirstymo operatorius“	2015 m. 2 pusmetis	0,03420	30.596	29.061	1.535
2016-03-30	NT Valdos UAB	2015 metai	0,42310	1.250	1.250	-
2016-04-08	UAB Technologijų ir inovacijų centras	2015 m. 2 pusmetis	0,00900	200	100	4
2016-04-12	UAB LITGAS	2015 m. 2 pusmetis	0,02650	1.194	796	398
2016-09-26	„Lietuvos energijos gamyba“, AB	2016 m. 1 pusmetis	0,04300	27.309	26.421	888
2016-09-26	AB „Energijos skirstymo operatorius“	2016 m. 1 pusmetis	0,01400	12.525	11.897	628
				73.074	**69.525**	**3.453**

36 Neapibrėžtieji įsipareigojimai ir nebalansiniai įsipareigojimai

Bendrovės suteiktos ir gautos garantijos

Patronuojamos įmonės pavadinimas	Garantijos gavėjas	Garantijos data	Terminas	Maksimali garantijos suma	2017-12-31	2016-12-31
UAB „EURAKRAS“	AB SEB bankas	2016-04-05	-	-	-	24.929
UAB „EURAKRAS“	AB SEB bankas	2016-04-05	-	-	-	836
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	Europos Investicijų Bankas	2016-12-30	2033-12-06	190.000	-	-
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	"Swedbank", AB	2017-10-18	2022-10-18	61.200	-	-
UAB Energijos sprendimų centras „Lietuvos energija“, UAB grupės įmonės	Luminor (Nordea) „Lietuvos energija“, UAB grupės įmonės	2016-10-04 2016 metai	2020-09-30 2018.12.31	735 -	- 15.428	- 10.065
				251.935	**15.428**	**35.830**

Grupę sudarančios įmonės gali skolinti vieni kitiems savo lėšas virtualiai pervedant jas į Grupės tarpusavio skolinimosi platformos banko sąskaitą atidaryta Swedbank AB. Bendrovė garantuoja už tarpusavio skolinimosi platformoje Grupės įmonių pasiskolintų lėšų ir palūkanų grąžinimą paskolinusioms Grupės įmonėms laiku. 2017 m. gruodžio 31 d. Grupės tarpusavio skolinimosi platformoje Grupės įmonės paskolino bei pasiskolino 89.414 tūkst. Eur įskaitant, įskaitant 71.083 tūkst. Eur Bendrovės paskolintą sumą (15 pastaba). Bendrovės garantijos suma 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 15.428 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 10.065 tūkst. Eur).

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė apskaitė 2.903 tūkst. Eur atidėjinį susijusi su 6.824 tūkst. Eur paskolomis, kurias gavo patronuojamoji įmonė UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ Grupės tarpusavio skolinimosi platformoje. Atidėjinis apskaitytas atsižvelgiant į tai, kad Bendrovės patronuojamos įmonės busimųjų pinigų prognozes rodo didesnę negu 50 proc. tikimybę, kad dukterinė įmonė nesugebės pilnai grąžinti pasiskolintas lėšas, todėl Bendrovė, garantuojanti Grupės tarpusavio skolinimosi platformos dalyviams paskolintų lėšų grąžinimą, suformavo atidėjinį.

2016 m. gruodžio 5 d. Bendrovė ir Europos Investicijų Bankas (Liuksemburgas) sudarė „Garantijų ir nuostolių atlyginimo sutartį“, pagal kurią Bendrovė užtikrina visų dukterinės įmonės UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė esamų ir būsimų įsipareigojimų, susijusių su 2016 m. gruodžio 5 d. pasirašyta 17 metų trukmės finansavimo sutartį su Europos Investicijų Banku 190.000 tūkst. Eur sumai, vykdymą. Garantija užtikrina visu rūšių mokėtinų sumų, susijusiu su naudojimosi paskola, grąžinimą Europos Investicijų Bankui. Maksimali garantijos suma nenustatyta. 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. AB Vilniaus kogeneracinė jėgainė nebuvo pasinaudojusi Europos Investicijų Banko kredito lėšomis.

Sutartiniai įsipareigojimai

2017 m. gruodžio mėn. Bendrovė susitarė dėl gamtinių dujų tiekimo 2018 metams su PAO „Gazprom“. Pagal šį susitarimą yra numatyta „imk arba mokėk“ (angl. take-or-pay) sąlyga pagal kurią, Bendrovė įsipareigojo nupirkti nustatytą minimalų gamtinių dujų kiekį. Pagal esamas vartojimo prognozes, Bendrovė planuoja visą numatytą kiekį nupirkti per 2018 m.

Tarifo koregavimai dėl ankstesniais metais uždirbto pelno viršijančio leistiną Komisijos nustatytą investicijų grąžą

2016 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. O3-305 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2017 metams perskaičiavimo“ Komisija nustatė skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą 2017 metams remiantis 2016 m. spalio 13 d. pažyma Nr. O5-258, kurioje taip pat konstatavo, kad laikotarpiu 2014-2015 m. patronuojama įmonė AB „Energijos skirstymo operatorius“ uždirbo 84.961,6 tūkst. EUR papildomą investicijų grąžą, viršijančią Komisijos leistiną pelną. Komisija nutarė 2017 m. skirstymo paslaugų kainų viršutines ribas koreguoti 1/3 pateikiamos 2014–2015 m. investicijų grąžos, viršijančios Komisijos leistiną pelną. Atsižvelgiant į tai, skirstymo veiklų pajamų lygį 2017 Komisija nustatė mažesnį 28.320,5 tūkst. EUR.

2017 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. O3E-447 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2018 metams perskaičiavimo“ Komisija nustatė skirstymo paslaugų kainų viršutines ribas 2018 metams ir nurodė, kad AB „Energijos skirstymo operatorius“ elektros energijos skirstymo veiklų pajamų lygis mažinamas 2014-2015 metų investicijų grąžos, viršijančios Komisijos nustatytą dydį, dalimi – 43.421,6 tūkst. EUR įvertinant pinigų kainą laike 1.942,8 tūkst. EUR. Likusi 2014- 2015 metų investicijų grąžos, viršijančios Komisijos nustatytą dydį, dalis – 13.219,5 mln. EUR bus įvertinta ateinančiais reguliavimo laikotarpio metais, tačiau ne vėliau nei iki reguliavimo laikotarpio pabaigos (iki 2020 metų).

2017 m. lapkričio 9 d. nutarimu Nr. O3E-481 „Dėl akcinės bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo kainos viršutinės ribos koregavimo 2018 metams“ Komisija nustatė gamtinių dujų skirstymo kainos viršutinę ribą, galiosiančią nuo 2018 m. sausio 1 d., ir kuriame taip pat konstatavo, kad laikotarpiu 2014 – 2016 m. AB „Energijos skirstymo operatorius“ vykdydama gamtinių dujų skirstymo veiklą, uždirbo 27 333 tūkst. EUR papildomą investicijų grąžą, viršijančią Komisijos leistiną pelną. Komisija nutarė 2018 m. gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą koreguoti 50 proc. 2014–2016 m. investicijų grąžos dalimi, viršijančios Komisijos leistiną. Atsižvelgiant į tai, gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygį 2018 metams Komisija nustatė mažesnį 13 667 tūkst. EUR. Likusi 2014 -2016 metų investicijų grąžos, viršijančios Komisijos nustatytą dydį, dalis bus įvertinta nustatant tolesnių laikotarpių dujų skirstymo kainą.

2018 m. bendras elektros ir dujų veiklų pajamų lygis patvirtintas 57 088,6 tūkst. Eur mažesnis dėl Komisijos leistinos ir bendrovės faktinės grąžos skirtumo, tai yra dėl grąžinamo ankstesniais metais uždirbto leistiną investicijų grąžą viršijančio pelno.

Grupės vadovybės vertinimu, AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2016, 2017 m. taip pat uždirbo viršpelnį, šios sumos turės įtakos 2019 m. ir vėlesnių laikotarpių Grupės pajamoms ir pelnui.

Vienkartinė kompensacija už įstatyminius servitutus

2017 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (toliau - EEĮ) pakeitimai, kuriuo numatytas servitutų, nustatomų operatoriui nepriklausančios žemės sklypuose įrengiant elektros tinklus, atlygintinumas. Šiame įstatyme numatyta, kad tiesiant perdavimo, skirstomuosius tinklus ar įrengiant kitus elektros įrenginius, bus mokamos vienkartinės kompensacijos nuostoliams už įstatyminių servitutų (įsigaliojusių iki 2004 m. liepos 10 d.) nustatymą atlyginti.

Taip pat EEĮ yra numatyta, kad po 2017 m. lapkričio 1 d. sudarant sutartis dėl servituto nustatymo Bendrovės patronuojamoji įmonė AB „Energijos skirstymo operatorius“ privalės mokėti kompensacijas arba susitarti kitaip su žemės savininkais.

Planuojama, kad vienkartinės kompensacijos už įstatyminius servitutus (iki 2004 m. liepos 10 d.) bus pradėtos mokėti nuo 2018 m. gegužės 1 d. LR Vyriausybei patvirtinus metodiką, nustatančią šių kompensacijų išmokėjimo sąlygas. Taip pat LR Vyriausybės patvirtintoje metodikoje bus numatytos taisyklės kaip bus atlyginama už sutartinius servitutus po 2017 m. lapkričio 1 dienos.

Laikotarpiu nuo 2004 m. liepos 10 d. iki 2017 m. lapkričio 1 d. pagal tuo metu galiojusias EEĮ nuostatas buvo numatyta, kad tiesti naujus tinklus galima tik susitarus su savininkais, tad šiuo laikotarpiu buvo tariamasi su savininkais individuliai (buvo sudaromos notarinės sutartys, susitariama su savininko sutikimu ir pan.), todėl EEĮ nenumato pareigos Bendrovei atlyginti už šiuo laikotarpiu nustatytus servitutus.

Grupės vadovybė šiuo metu negali patikimai įvertinti kokia bus įtaka Grupės rezultatams dėl 2017 m. lapkričio 1 d. EEĮ pakeitimų, tačiau tikimasi, kad visos išlaidos, susijusios su servitutų atlyginimu, bus įtrauktos į reguliuojamų paslaugų kainas.

Grupės 2017 m. gruodžio 31 d. nesudarė atidėjinių servitutų atlyginimui, nes LR Vyriausybei nepatvirtinus kompensacijų skaičiavimo metodikos, negali patikimai įvertinti galimos kompensacijų sumos, kadangi nėra patvirtinta metodika nustatanti kompensacijų išmokėjimo sąlygas: išmokėjimo procesą, išmokėjimui reikalingas sąlygas bei dokumentus, kompensacijų už servitutus skaičiavimo formulės dedamosios. Taip pat Bendrovė neturi patikimų duomenų apie asmenis bei jų turimus sklypų servitutus.

Teisminiai ginčai

AB „Energijos skirstymo operatorius“ teisminiai ginčai su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija

AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2014 m. lapkričio 17 d. kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su skundu dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau - Komisija) 2014 m. spalio 17 d. nutarimo Nr. O3-841, 2010 m. spalio 29 d. nutarimo Nr. O3-255 ir 2014 m. spalio 17 d. nutarimo Nr. O3-845 panaikinimo ir įpareigojimo pašalinti padarytus skaičiavimo pažeidimus. 2015 m. gruodžio 22 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas skundą atmetė. 2018 m. kovo 13 d. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nusprendė panaikinti Komisijos nutarimų dalis, kuriomis buvo pratęstas 2011-2013 m. reguliavimo periodas 2015 metams ir netinkamai buvo perskaičiuotos kainų viršutinės ribos 2015 metams.

AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2015 m. liepos 8 d. kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su skundu dėl Komisijos 2015 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. O3-351, kuriuo AB „Energijos skirstymo operatorius“ buvo paskirta 300 tūkst. Eur bauda, panaikinimo. 2017 m. spalio 25 d. teismas visiškai atmetė skundą. Byla nagrinėjama apeliacinės instancijos teisme. Teismo posėdžio data dar nepaskirta.

AB „Energijos skirstymo operatorius“ teisminis ginčas su UAB „Vilniaus energija“

UAB „VILNIAUS ENERGIJA“ 2014 m. kovo 27 d. pareiškė ieškinį Vilniaus apygardos teisme, kuriuo prašo priteisti iš AB „Energijos skirstymo operatorius“ 10.712 tūkst. Eur nuostolių atlyginimą, pripažinti elektros energijos pirkimo – pardavimo sutarties nuostatas niekinėmis ir negaliojančiomis nuo sudarymo momento, įpareigoti supirkti remtinos gamybos apimties elektros energiją. 2017 m. gegužės 29 d. Vilniaus apygardos teisme paskirtas žodinis teismo posėdis. Teismo posėdis atidėtas 2017 m. rugpjūčio 28 d., kadangi teismas nusprendė iš AB „Energijos skirstymo operatorius“ išreikalauti papildomų įrodymų, susijusių su elektros energijos kainomis. 2017 m. rugsėjo 18 d. pirmosios instancijos teismo sprendimu ieškinys atmestas visiškai. Ieškovas pateikė apeliacinį skundą. Teismo posėdžio data nepaskirta. Teismo sprendimas AB „Energijos skirstymo operatorius“ naudai leistų ateityje išvengti papildomų sąnaudų, susijusių su ieškinio tenkinimu.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB

„Lietuvos energijos gamyba“, AB 2014 m. lapkričio 14 d. kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su skundu dėl Komisijos 2014 m. spalio 17 d. nutarimo Nr. O3-852 ir 2014 m. spalio 30 d. nutarimo Nr. O3-866 panaikinimo. „Lietuvos energijos gamyba“, AB vertinimu, skundžiamais nutarimais Komisija pateikia netikslius ir klaidingus „Lietuvos energijos gamyba“, AB investicijų grąžos skaičiavimus. Vilniaus apygardos administracinio teismo 2017 m. birželio 15 sprendimu „Lietuvos energijos gamyba“, AB skundas atmestas. „Lietuvos energijos gamyba“, AB 2017 m. liepos 17 d. pateikė apeliacinį skundą, kurio nagrinėjimo data dar nėra žinoma. Teismo sprendimas „Lietuvos energijos gamyba“, AB naudai sąlygotų elektros energijos rezervinės galios užtikrinimo paslaugų kainų viršutinių ribų ir elektros energijos supirkimo kainos 2015 metams reguliavimo pajamų padidėjimą.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB 2014 m. gruodžio 19 d. kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su skundu dėl Komisijos 2014 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. O3-939. Nutarimu Komisija sumažino „Lietuvos energijos gamyba“, AB skiriamo Visuomenės interesą atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) biudžetą 2015 metams. 2015 m. lapkričio 3 d. Vilniaus apygardos administracinis teismas nutartimi sustabdė bylos nagrinėjimą. Teismo sprendimas „Lietuvos energijos gamyba“, AB naudai sąlygotų VIAP pajamų padidėjimą.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB 2015 m. lapkričio 23 d. kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su skundu dėl Komisijos 2015 m. spalio 22 d. nutarimo Nr. O3-562, 2015 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. O3-685, 2015 m. spalio 30 d. nutarimo Nr. O3-579 ir 2015 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. O3-687 (2 punktas) panaikinimo. „Lietuvos energijos gamyba“, AB vertinimu, nutarimu nepagrįstai taikomas proporcinis sąnaudų priskyrimas antrinio aktyvios galios rezervo paslaugai. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017 m. birželio 2 d. sprendimu atmetė „Lietuvos energijos gamyba“, AB skundą. 2017 m. liepos 3 d. „Lietuvos energijos gamyba“, AB pateikė apeliacinį skundą, kurio nagrinėjimo data dar nėra žinoma. Teismo sprendimas „Lietuvos energijos gamyba“, AB naudai sąlygotų VIAP pajamų padidėjimą.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB 2016 m. gruodžio 29 d. kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą dėl Komisijos 2016 m. lapkričio 29 d. nutarimo Nr. O3-391. „Lietuvos energijos gamyba“, AB vertinimu, nutarimu nepagrįstai taikomas proporcinis sąnaudų priskyrimas antrinio aktyvios galios rezervo paslaugai. Nutarimo neigiama įtaka „Lietuvos energijos gamyba“, AB finansiniam rezultatui, per 2017 m. pasireškė apie 700 tūkst. Eur sąnaudų padidėjimu.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB 2017 m. lapkričio 7 d. kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su skundu dėl Komisijos 2012 m. rugsėjo 28 d. nutarimo Nr. O3-274 „Dėl elektros energijos rezervinės galios rinkos tyrimo rezultatų“ pripažinimo nebegaliojančiu, Komisijos 2017 m. rugsėjo 19 d. rašto 6 dalies panaikinimo ir įpareigojimo Komisiją skubos tvarka inicijuoti naujo elektros energijos rezervinės galios rinkos tyrimo (arba du atskirus I tipo rezervo ir II tipo rezervo rinkų tyrimus) atlikimą. LEG nuomone, Komisijos 2012 m. rugsėjo 28 d. nutarimas Nr. O3-274, kuriuo LEG pripažinta didelę įtaką turinčiu asmeniu elektros energijos rezervinės galios rinkoje, turėtų būti pripažįstamas

nebegaliojančiu ir su tuo susiję įpareigojimai Pareiškėjai neturėtų būti taikomi nuo 2017 m. rugsėjo 28 d. Posėdis byloje paskirtas 2018 m. kovo 13 d. ir perkeltas 2018 m. kovo 22 d.

„Lietuvos energijos gamyba“, AB 2017 m. gruodžio 28 d. kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su skundu dėl Komisijos 2017 m. lapkričio 30 d. nutarimo Nr. O3E-559, jį keičiančio 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. O3E-598 ir 2017 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. O3E-599 panaikinimo. Skundu ginčijamais Komisijos nutarimais nustatant viršutinę kainų ribą antrinio avarinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai, tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugai ir VIAP lėšų apskaičiavime nepagrįstai taikomas proporcinis sąnaudų paskirstymo metodas. Teismo sprendimas „Lietuvos energijos gamyba“, AB sąlygotų reguliavimo pajamų padidėjimą.

Tuuleenergia OU teisminiai ginčai

2006 Varbla savivaldybės (Estija) išduotas veiklos leidimas leido Tuuleenergia OU įrengti dvi vėjo turbinas. 2013 metais Talino administraciniam teismui buvo pateiktas skundas, kuriame reikalaujama anuliuoti Varbla savivaldybės išduotus du veiklos leidimus dėl to, kad dviejų vėjo turbinų įrengimo vieta neatitinka vietovės detaliojo žemės plano reikalavimų bei turbinų skleidžiamo triukšmo lygis nėra patenkinamas. Skundas nebuvo patenkintas Talino administraciniame teisme bei antros instancijos Talino apygardos teisme 2015 metais. 2016 m. spalio 11 d. Estijos Aukščiausias Teismas patenkino kasacinį skundą. Remiantis priimtu sprendimu veiklos leidimai buvo anuliuoti. 2017 m. rugsėjo 28 d. Varbla savivaldybė išdavė Tuuleenergia OU laikinus veiklos leidimus, kurie galioja iki 2018 m. gegužės 31 d.

2017 m. spalio mėn. fizinis asmuo kreipėsi į teismą su skundu prieš Varbla savivaldybę (Estija), prašydamas teismo panaikinti laikinuosius veiklos leidimus išduotus Tuuleenergia OU. Tikėtina, kad tesimas priims sprendimą 2018 metais. Teismo sprendimą ir jo įtaka finansinėms ataskaitoms 2017 m. gruodžio 31 d. negalima patikimai įvertinti.

Mokesčių patikrinimai

Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu per 5 iš eilės einančius metus po ataskaitinių mokestinių metų patikrinti apskaitos įrašus bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. Grupės vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

37 Sandoriai su susijusiomis šalimis

2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. patronuojanti šalis buvo Lietuvos Respublika, atstovaujama LR finansų ministerijos. Susijusių šalių atskleidimo tikslams Lietuvos Respublika neapima centrinių ir vietinių valdžios institucijų. Atskleidimas apima sandorius ir likučius su akcininku, dukterinėmis (Bendrovės sandorius) įmonėmis, asocijuotomis įmonėmis, visomis valstybės kontroliuojamomis, ar reikšmingai įtakojamomis įmonėmis (sandoriai su tokiomis įmonėmis atskleidžiami atskirai tik tada, kai jie yra reikšmingi) bei vadovybe ir jų artimi šeimų nariai.

2017 m. Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2017 m. gruodžio 31 sudarė:

Susijusios šalys	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos	Pardavimai	Pirkimai	Finansinės veiklos pajamos (sąnaudos)
UAB "EPSO-G"	170.136	-	786	1.681	1.336
Litgrid AB	5.468	12.090	52.346	111.497	(153)
BALTPOOL UAB	14.943	13.886	87.476	76.914	-
UAB "TETAS"	786	4.793	1.582	17.103	-
AB „Amber Grid“	2.273	6.888	22.893	52.273	-
LITGRID Power Link Service, UAB	10	-	202	-	-
GET Baltic	2	2	60	1.321	-
Grupės asocijuotos įmonės ir kitos susijusios šalys	280	100	681	326	3
Viso	**193.898**	**37.759**	**166.026**	**261.115**	**1.186**

2016 m. Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2016 m. gruodžio 31 sudarė:

Susijusios šalys	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos	Pardavimai	Pirkimai	Finansinės veiklos pajamos (sąnaudos)
UAB "EPSO-G"	210.414	-	32	-	2.653
Litgrid AB	5.058	11.429	50.987	102.436	(79)
BALTPOOL UAB	3.941	14.945	66.494	91.143	-
UAB "TETAS"	337	4.132	1.597	14.690	66
AB „Amber Grid“	3.430	5.669	36.658	35.130	-
LITGRID Power Link Service, UAB	19	-	175	-	-
GET Baltic	2.538	745	3.735	3.228	-
Grupės asocijuotos įmonės ir kitos susijusios šalys	295	-	884	-	-
Viso	**226.032**	**36.920**	**160.562**	**246.627**	**2.640**

Didžiausi pirkimai ir pardavimai susijusių šalių grupėje 2017 ir 2016 metais buvo su LR Energetikos ministerijos valdomų bendrovių Litgrid AB ir BALTPOOL UAB. Iš jų Grupė pirko elektros energiją, galią, perdavimo paslaugą, VIAP paslaugas, dujas. Parduodama buvo elektros energija, galia, VIAP paslaugos.

Gautiną sumą iš UAB „EPSO-G“ sudaro neapmokėta suma už Litgrid AB pardavimą, suteikta paskola ir sukauptos palūkanos nuo neapmokėtos kainos dalies. Finansinės veiklos pajamas sudaro priskaičiuotos palūkanos per metus.

Sandoriai su kitomis Valstybės valdomomis įmonėmis sudarė įprastiniai verslo sandoriai, todėl šie sandoriai neatskleisti.

2017 m. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2017 m. gruodžio 31 sudarė:

Susijusios šalys	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos	Pardavimai	Pirkimai	Finansinės veiklos pajamos	Finansinės veiklos sąnaudos
Dukterinės įmonės						
AB Energijos skirstymo operatorius	356.911	5.560	1.192	-	773	218
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	1.135	4.067	445	17	-	214
UAB EURAKRAS	24.528	-	16	-	239	3
UAB „Lietuvos dujų tiekimas“	24.930	-	168	-	18	5
NT valdos, UAB	43.191	27	141	359	197	11
UAB Technologijų ir inovacijų centras	1.938	47	100	274	4	-
UAB Duomenų logistikos centras	1	57	25	-	-	(2)
UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“	5.487	-	175	-	91	-
Tuuleenergia OU	24.198	1	25	-	703	-
Energijos tiekimas, UAB	12.937	64	166	103	31	-
UAB LITGAS	10	-	101	-	1	2
UAB Elektroninių mokėjimų agentūra	10	-	28	-	-	-
UAB „Verslo aptarnavimo centras“	35	40	151	308	-	-
UAB VAE SPB	1	-	4	-	-	-
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	3.913	-	73	-	41	2
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	49	-	121	-	-	-
UAB Energijos sprendimų centras	3	-	30	-	-	-
Kitos susijusios šalys						
UAB "EPSO-G"	170.132	-	-	-	1.336	-
Viso	**669.409**	**9.863**	**2.961**	**1.061**	**3.434**	**453**

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė apskaitė 2.903 tūkst. Eur atidėjinį susijusi su garantija patronuojamoms įmonėms už UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“ tarpusavio skolinimosi platformoje gautas paskolas.

2016 m. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2016 m. gruodžio 31 sudarė:

Susijusios šalys	Gautinos sumos	Mokėtinos sumos	Pardavimai	Pirkimai	Finansinės veiklos pajamos	Finansinės veiklos sąnaudos
Dukterinės įmonės						
AB Energijos skirstymo operatorius	235	5.823	750	-	5.180	401
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	1.099	17.202	219	-	4.391	353
UAB EURAKRAS	14	1.067	5	-	94	3
UAB „Lietuvos dujų tiekimas“	24	6.008	108	-	-	37
NT valdos, UAB	33	4.946	118	342	3	2
UAB Technologijų ir inovacijų centras	20	62	39	225	-	-
UAB Duomenų logistikos centras	7	54	29	-	53	4
UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“	2.967	-	127	-	28	-
Tuuleenergia OU	4.902	-	-	-	211	-
Energijos tiekimas, UAB	28	-	69	-	3	2
UAB LITGAS	18	-	37	-	816	-
VšĮ Energetikų mokymų centras	2	-	10	-	-	-
UAB Elektroninių mokėjimų agentūra	11	-	43	-	-	-
UAB „Verslo aptarnavimo centras“	26	79	118	275	2	-
UAB VAE SPB	1	-	2	-	-	-
UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė	5.011	-	114	-	-	-
UAB Kauno kogeneracinė jėgainė	80	-	66	-	-	-
Kitos susijusios šalys	-	-	-	-	-	-
UAB "EPSO-G"	210.410	-	-	-	2.653	-
Viso	**224.888**	**35.241**	**1.854**	**842**	**13.434**	**802**

Bendrovės pardavimai susijusioms šalims 2016 metais sudaro 1.854 tūkst. Eur, o pardavimo pajamos per 2016 m. sudaro 1.802 tūkst. Eur. Skirtumą 52 tūkst. Eur sudaro kompensuotos Bendrovės sąnaudos, kurios buvo patirtos įsigijus dalį prekių ir paslaugų savo sąskaitą bet faktiškai sunaudojus jas susijusių šalių naudai.

2017 m. ir 2016 m. paskelbti dividendai pateikti 35 pastaboje.

Išmokos pagrindinėms vadovams:

	Grupė		Bendrovė	
	2017	2016	2017	2016
Atlyginimai ir kitos trumpalaikės išmokos vadovams	3.590	3.615	705	711
Iš jų: Išeitinės kompensacijos ir atlygis valdybos nariams	357	360	56	73
Vadovų skaičius	61	66	10	11

Vadovybe yra laikomi visų patronuojamųjų įmonių administracijos vadovai bei jų pavaduotojai.

38 Veiklos segmentai

Informacija apie veiklos segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniam sprendimus priimančiam asmeniui. Pagrindinis sprendimus priimantis asmuo, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, yra Valdyba, kuri priima strateginius sprendimus.

Vadovybės vertinimu, Grupė turi keturis veiklos segmentus:
- elektros energijos tiekimas ir skirstymas, bei dujų skirstymas (šią veiklą vykdo AB „Energijos skirstymo operatorius“);
- elektros energijos gamyba (šią veiklą vykdo „Lietuvos energijos gamyba“, AB, UAB Eurakras, Tuuleenergia OU);
- prekyba elektra (šią veiklą vykdo UAB Energijos tiekimas)
- prekyba dujomis (šią veiklą vykdo UAB Lietuvos dujų tiekimas, UAB LITGAS).

Kitiems segmentams priskiriamos:
- aptarnaujančios veiklos (NT Valdos, UAB, UAB Technologijų ir inovacijų centras, UAB Verslo aptarnavimo centras ir kt.);
- nepagrindinės veiklos (UAB Energetikos paslaugų ir rangos organizacija, Duomenų logistikos centras, UAB, VšĮ Energetikų mokymo centras);
- specialios paskirties įmonės, kurios atsakingos už specialių projektų įgyvendinimą bei naujų elektrinių statybą (UAB „VAE SPB“, UAB Kauno kogeneracinė jėgainė ir UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė);
- paslaugų įmonės (Elektroninių mokėjimų agentūra, UAB, UAB Energijos sprendimų centras);
- taip pat patronuojanti Bendrovė „Lietuvos energija“, UAB, kuri nesudaro atskiro segmento, tačiau pateikiama atskirai, kadangi jos grynasis pelnas viršija 10% visų pelną generuojančių segmentų pelno. Įmonės, kurios Grupėje teikia palaikymo ir pagalbines paslaugas bei specialios paskirties įmonės sujungiami į vieną segmentą, nes jie atskirai netenkina veiklos segmentų pripažinimo kriterijų.

Grupė turi vieną geografinį segmentą – Lietuvos Respubliką. Estijoje ir Latvijoje parduodamos elektros dalis yra nereikšminga Grupei. Pagrindinis sprendimus priimantis asmuo stebi rezultatus remdamasis finansinėmis ataskaitomis, kurios yra parengtos naudojant tuos pačius apskaitos principus kaip ir sudaromos finansinės ataskaitos pagal TFAS, t. y. informacija apie pelną ar nuostolius, įskaitant nurodytas pajamas ir sąnaudas. Pagrindinis veiklos efektyvumo matavimo rodiklis yra koreguota EBIDTA, kuri skaičiuojama remiantis finansinių ataskaitų, parengtų pagal TFAS, duomenimis ir atliekant koregavimus, susijusius su pozicijomis, kurios nėra pripažįstamos pagal TFAS nuostatas. Grupės valdyba neanalizuoja segmentų turto ir įsipareigojimų.

Vadovybės koregavimai ir koreguotą EBITDA

Vadovybės koregavimai naudojami apskaičiuojant koreguotą EBITDA:

Segmentas / vadovybės koregavimas	2017	2016
Elektros energijos tiekimas ir skirstymas, bei dujų skirstymas		
AB „Energijos skirstymo operatorius“ reguliuojamų pajamų perskaičiavimas	10.885	(24.300)
Elektros energijos gamyba		
„Lietuvos energijos gamyba“, AB reguliuojamų pajamų perskaičiavimas	(11.367)	3.722
„Lietuvos energijos gamyba“, AB komercinės veiklos sureguliavimas	(5.438)	1.876
Prekyba dujomis		
UAB „Lietuvos dujų tiekimas“, Gazprom dujų kainos nuolaida	8.712	28.923
UAB LITGAS reguliuojamų pajamų perskaičiavimas	7.807	(9.910)
UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ reguliuojamų pajamų perskaičiavimas	1.024	(1.230)
Prekyba elektra		
Energijos tiekimas UAB atvirų fin. išvestinių instrumentų rinkos vertės pokytis	(1.055)	(1.993)
	10.568	**(2.912)**

Elektros energijos tiekimo, skirstymo bei dujų skirstymo segmentas

Koreguotos EBITDA rezultatas apskaičiuojamas pridedant vadovybės koregavimus, kuriuos sudaro ankstesnių laikotarpių reguliuojamos veiklos pajamų perskaičiavimo įtaką dėl Komisijos sprendimų ir atimant einamaisiais metais susidariusį skirtumą tarp Komisijos leistinos ir Vadovybės vertinimu apskaičiuotos investicijų grąžos. Vadovybės vertinimu Koreguotos EBITDA rodiklis tiksliau atspindi rezultatus ir leidžia geriau palyginti rezultatus tarp laikotarpių, nes parodo kiek grupė faktiškai uždirbo ataskaitiniais metais, eliminuojant Komisijos nustatytos leistinos ir faktinės praėjusių laikotarpių investicijų grąžos skirtumus, kurie gali turėti tiek teigiamos, tiek neigiamos įtakos einamųjų metų rezultatams.

Elektros energijos gamybos segmentas

Komisija 2014 m. priėmė nutarimą, kuriuo pripažino LEG (toliau – Bendrovė) didelę įtaką turinčiu asmeniu elektros energijos gamybos rinkoje ir kurio pagrindu buvo apribotas Bendrovės hidroelektrinėse pagamintos elektros energijos pardavimo pelnas atitinkama suma sumažinant Bendrovei už VIAP teikimą skiriamų lėšų sumą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2016 m. paskelbė sprendimą, kuris panaikino šį Komisijos nutarimą. Nepaisant teismo sprendimo, Komisija nėra priėmusi nutarimo dėl 2016 m. neišmokėtų VIAP lėšų kompensavimo Bendrovei. Dėl šios priežasties 2016 m. Bendrovės apskaitytas VIAP pajamų sumažinimas sudarė 1.876 tūkst. Eur. Kita vertus, 2017 m. pabaigoje įgyvendindama teismo sprendimą Komisija Bendrovei 2018 metams skyrė 5.438 tūkst. Eur VIAP lėšų, kurios kompensuos Bendrovės 2015 m. negautas pajamas. Ši suma buvo pripažinta pajamomis 2017 m. finansinėse ataskaitose. Šiais koregavimais siekiama atspindėti normalizuotus einamųjų metų veiklos rezultatus.

Komisija 2014 m. užbaigusi Bendrovės 2010-2012 m. reguliuojamos veiklos patikrinimą priėmė sprendimą perskaičiuoti šio laikotarpio reguliuojamai veiklai priskirtas sąnaudas bei pajamas. Dėl šio perskaičiavimo už praėjusį laikotarpį Bendrovei 2016 metams nustatytos galios rezervų užtikrinimo paslaugų pajamos sumažintos 3.722 tūkst. Eur suma. Komisija 2017 m. atliko Bendrovei 2010-2015 m. laikotarpiu skirtos VIAP lėšų sumos patikrinimą, o taip pat 2017 m. buvo pakeisti VIAP skiriamų lėšų nustatymo principai ir atitinkamas teisinis reglamentavimas. Dėl šių pokyčių 2017 m. Bendrovė finansinėse ataskaitose pripažino 11.367 tūkst. Eur VIAP pajamų, susijusių su ankstesniais

laikotarpiais pripažintų VIAP pajamų perskaičiavimu. Šiais koregavimais siekiama atspindėti Bendrovės normalizuotus einamųjų metų veiklos rezultatus.

Prekybos dujomis segmentas

Vadovybės koregavimas apima per ataskaitinius metus vartotojams pritaikytą Gazprom dujų kainos nuolaidą, kuri sudarė 19 mln. eurų (2016 m. – 40 mln. eurų) (dėl gamtinių dujų retrospektyvinio importo kainos sumažinimo už laikotarpį nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2014 m. balandžio 30 d.) bei susijusio atidėjinio pokytį – 10,3 mln. eurų (2016 m. – 11,1 mln. eurų) (įvertinant nuostolius, kurie susidarys dėl minėtos nuolaidos taikymo ateityje gyventojams ir verslo klientams pagal pasirašytas sutartis). Vadovybės nuomone šie veiksniai yra susiję su praėjusiais laikotarpiais.

Koreguota EBITDA apskaičiuota eliminuojant nuokrypius, susidariusius dėl faktinių ir prognozuotų SGD įsigijimo ir realizavimo kainų ir kiekių bei kitus per metus susidariusius neatitikimus tarp į saugumo dedamąją įtrauktų ir realiai patirtų sąnaudų bei pajamų. Per 2017 m. šie neatitikimai sudarė 7,8 mln. eurų (2016 m. -9,9 mln. eurų). Nereguliuojamos veiklos EBITDA įtraukta pagal faktą.

Koreguota EBITDA apskaičiuota eliminuojant nuokrypius, susidariusius dujų tiekimo buitiniams vartotojams veikloje dėl faktinių ir prognozuotų gamtinių dujų įsigijimo kainų neatitikimo, saugumo dedamosios bei kitų dedamųjų, numatytų pagal VKEKK naudojamą skaičiavimo metodiką. Per 2017 m. šie nuokrypiai sudarė 1,0 mln. eurų (2016 m. -1,2 mln. eurų).

Vadovybės koregavimai ir koreguota EBITDA 2016 m. finansinėse ataskaitose

2016 m. finansinėse ataskaitose buvo atskleisti koregavimai dėl Gazprom dujų kainos nuolaidos ir UAB LITGAS reguliuojamų pajamų perskaičiavimo, kadangi informacija apie likusių koregavimų duomenis yra kaupiama nuo 2016 m. pradžios. Pateikiant duomenis 2016 m. finansinėse ataskaitose Grupė neturėjo informacijos apie palyginamuosius duomenis už 2015 m. Pastaraisiais metais reguliavimo aplinka tapo stabilesnė ir labiau prognozuojama, todėl nuo 2016 m. pradžios galima patikimai įvertinti reguliuojamų pajamų perskaičiavimo įtaką ataskaitinio laikotarpio rezultatams. Nuo 2017 m. pradžios Grupė tai atskleidžia ir skelbdama finansines ataskaitas, pateikdama šią informaciją tiek už einamąjį laikotarpį, tiek ir už palyginamąjį laikotarpį.

Grupės informacija apie segmentus už 2017 m. yra pateikiama žemiau:

2017 metai	Elektros energijos tiekimas ir skirstymas, bei dujų skirstymas	Elektros energijos gamyba	Prekyba dujomis	Prekyba elektra	Kiti segmentai		Konsolidavimo koregavimai ir tarpusavio sandorių eliminavimai	Iš viso
					Patronuojanti Bendrovė	Kiti segmentai		
Pajamos iš išorės klientų	566.386	111.793	289.973	104.303	515	27.861	-	1.100.831
Pajamos tarp segmentų	45.923	46.780	38.108	7.105	127.677	54.881	(320.474)	-
Pajamos iš viso	**612.309**	**158.573**	**328.081**	**111.408**	**128.192**	**82.742**	**(320.474)**	**1.100.831**
Sąnaudos	(526.953)	(137.728)	(330.109)	(106.372)	(22.033)	(92.735)	212.232	(1.003.698)
iš jų:								
Nusidėvėjimas ir amortizacija	*(50.385)*	*(27.891)*	*(64)*	*(1.060)*	*(3)*	*(7.731)*	*(223)*	(87.357)
Vertės sumažėjimai ir nurašymai	*786*	*(32.430)*	*6*	*(897)*	*(12.613)*	*(10.811)*	*15.584*	(40.375)
Aplinkos taršos leidimų perkainavimas	-	*2.296*	-	-	-	-	-	2.296
Ilgalaikio materialaus turto, atsargų ir gautinų sumų nurašymai	*(5.125)*	*(14)*	*(135)*	*(43)*	-	*(224)*	-	(5.541)
*Atvirų išvestinių finansinių priemonių pozicijų perkainojimas**	-	-	-	*1.055*	-	-	-	1.055
*Vadovybės koregavimai**	10885	*(16.805)*	*17.543*	-	-	-	-	11.623
Koreguota EBITDA	**150.965**	**62.079**	**15.708**	**5.981**	**118.775**	**8.773**	**(123.603)**	**238.678**
Veiklos pelnas (nuostoliai)	85.356	20.845	(2.028)	5.036	106.159	(9.993)	(108.242)	97.133
Palūkanų pajamos	122	161	140	21	3.147	58	(2.129)	1.520
Palūkanų (sąnaudos)	(2.321)	(2.280)	(560)	(137)	(3.802)	(764)	2.006	(7.858)
Kitos finansinės veiklos pajamos (sąnaudos)	1.636	(317)	64	(44)	(48)	(602)	(1.286)	(597)
Pelnas prieš apmokestinimą	**84.793**	**18.409**	**(2.384)**	**4.876**	**105.456**	**(11.301)**	**(109.651)**	**90.198**
Pelno mokestis	(7.241)	4.503	4.001	(356)	458	1.132	830	3.327
Grynasis pelnas (nuostolis)	**77.552**	**22.912**	**1.617**	**4.520**	**105.914**	**(10.169)**	**(108.821)**	**93.525**
Turtas iš viso, 2017.12.31	**1.277.802**	**699.953**	**128.506**	**59.594**	**1.889.290**	**208.320**	**(1.758.397)**	**2.505.068**

** Vadovybės koregavimai, naudojami apskaičiuojant Koreguotą EBITDA, yra susiję su Gazprom dujų kainos nuolaida, reguliuojamos veiklos viršpelnių pripažinimu (Elektros energijos tiekimo ir skirstymo, bei dujų skirstymo segmentas, Elektros energijos gamybos segmentas, Prekybos elektra ir Prekybos dujomis segmentai), bei elektros energijos gamybos komercinės veiklos sureguliavimu, kuris teismo sprendimu buvo panaikintas.*

Grupės informacija apie segmentus už 2016 m. yra pateikiama žemiau:

2016 metai	Elektros energijos tiekimas ir skirstymas, bei dujų skirstymas	Elektros energijos gamyba	Prekyba dujomis	Prekyba elektra	Kiti segmentai		Konsolidavimo koregavimai ir tarpusavio sandorių eliminavimai	Iš viso
					Patronuojanti Bendrovė	Patronuojanti Bendrovė		
Pajamos iš išorės klientų	599.137	125.087	267.643	84.498	-	25.265	-	1.101.630
Pajamos tarp segmentų	50.926	56.138	29.524	7.326	71.329	56.938	(272.181)	-
Pajamos iš viso	**650.063**	**181.225**	**297.167**	**91.824**	**71.329**	**82.203**	**(272.181)**	**1.101.630**
Sąnaudos	(542.077)	(127.873)	(299.994)	(79.891)	11.521	(85.181)	169.216	(954.279)
iš jų:								
Nusidėvėjimas ir amortizacija	*(46.028)*	*(23.488)*	*(55)*	*(1.045)*	*(3)*	*(8.201)*	*302*	(78.518)
Vertės sumažėjimai ir nurašymai	*(4.419)*	*(748)*	*566*	*130*	*16.688*	*175*	*(15.386)*	(2.994)
Aplinkos taršos leidimų perkainavimas	-	*(3.278)*	-	-	-	-	-	(3.278)
Ilgalaikio materialaus turto, atsargų ir gautinų sumų nurašymai	*(4.710)*	*173*	*(470)*	*(370)*	-	*(33)*	-	(5.410)
*Atvirų išvestinių finansinių priemonių pozicijų perkainojimas**	-	-	-	*1.993*	-	-	-	1.993
*Vadovybės koregavimai**	*(24.300)*	*5.598*	*17.783*	-	-	-	-	(919)
Koreguota EBITDA	**138.843**	**86.291**	**14.915**	**11.225**	**66.165**	**5.081**	**(87.881)**	**234.639**
Veiklos pelnas (nuostoliai)	107.986	53.352	(2.827)	11.933	82.850	(2.978)	(102.965)	147.351
Palūkanų pajamos	176	208	147	4	3.871	9	(1.557)	2.858
Palūkanų (sąnaudos)	(1.739)	(3.201)	(1.237)	(58)	(732)	(353)	1.560	(5.760)
Kitos finansinės veiklos pajamos (sąnaudos)	1.002	356	41	(7)	9.155	(210)	(10.571)	(234)
Pelnas prieš apmokestinimą	**107.425**	**50.715**	**(3.876)**	**11.872**	**95.144**	**(3.532)**	**(113.533)**	**144.215**
Pelno mokestis	(14.923)	(8.446)	(3.457)	(1.752)	11	(452)	3.242	(25.777)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	**92.502**	**42.269**	**(7.333)**	**10.120**	**95.155**	**(3.984)**	**(110.291)**	**118.438**
Turtas iš viso, 2016.12.31	**1.113.186**	**886.118**	**101.292**	**49.521**	**1.398.361**	**188.864**	**(1.305.190)**	**2.432.152**

** Vadovybės koregavimai, naudojami apskaičiuojant Koreguotą EBITDA, yra susiję su Gazprom dujų kainos nuolaida, reguliuojamos veiklos viršpelnių pripažinimu (Elektros energijos tiekimo ir skirstymo, bei dujų skirstymo segmentas, Elektros energijos gamybos segmentas, Prekybos elektra ir Prekybos dujomis segmentai), bei elektros energijos gamybos komercinės veiklos sureguliavimu, kuris teismo sprendimu buvo panaikintas.*

39 Įvykiai po balanso datos

2018 m. sausio 5 d. Juridinių asmenų registre užregistruota nauja patronuojamos įmonės UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė įstatų redakcija, susijusi su įstatinio kapitalo didinimu iki 36.600 tūkst. EUR išleidžiant 53.781.379 naujų paprastųjų vardinių 0,29 EUR nominalios vertės akcijų.

2018 m. sausio 19 d. Bendrovės patronuojamos įmonės UAB Kauno kogeneracinė jėgainė įstatinis kapitalas padidintas nuo 24.000 tūkst. Eur iki 40.000 tūkst. Eur išleidžiant 16.000 tūkst. paprastųjų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertės sudaro 1 Eur, emisiją. Bendrovė suteikta teisė įsigyti (pasirašyti) 8.160.000 naujas akcijas, o UAB „FORTUM HEAT LIETUVA“, suteikta teisė įsigyti 7.840.000 naujas akcijas.

2018 m. sausio 19 d. Juridinių asmenų registre užregistruota nauja Bendrovės įstatų redakcija, susijusia su 2017 m. birželio 26 d. įstatinio kapitalo didinimu, kuriuo metu Bendrovė įsigijo 6.753 tūkst. Eur nominalios vertės akcijas (8 pastaba)

2018 m. sausio 17 d. Europos Komisija priėmė du finansavimo sprendimus, kad paremtų Vilniaus kogeneracinės jėgainės statybą. Jėgainėje elektra ir šiluma bus gaminamos iš biomasės ir komunalinių atliekų. Jėgainė padės įvairinti Lietuvos sostinės energijos šaltinius ir pereiti prie žiedinės ekonomikos regione.

2018 m. sausio 8 d. Bendrovės patronuojamoji įmonė NT Valdos, UAB pareiškė ieškinį Lietuvos Respublikos Konstituciniam Teismui, kaip perkančiajai organizacijai, dėl vienašališko automobilio veiklos nuomos sutarties nutraukimo pripažinimo neteisėtu. Jei teismas konstatuos, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas pagrįstai nutraukė sutartį su NT Valdos, UAB dėl esminio sutarties pažeidimo, NT Valdos, UAB bus įtraukta į nepatikimų tiekėjų sąrašą ir 3 metus negalės dalyvauti viešuosiuose pirkimuose.

2018 m. vasario 8 d. Bendrovė sudarė naują susitarimą su patronuojamomis įmonėmis AB Energijos skirstymo operatorius, „Lietuvos energijos gamyba“, AB ir UAB Duomenų logistikos centras pagal kurį Bendrovė apmokės skolą už 2015 m. balandžio mėn. įsigytas NT Valdos, UAB akcijas iki 2018 m. kovo 31 d. Bendrovės finansinės padėties ataskaitoje 2017 m. gruodžio 31 d. apskaityta ilgalaikė 9.699 tūkst. Eur skola (25 pastaba) už NT Valdos UAB akcijų įsigijimą. Pagal susitarimą galiojusi 2017 m. gruodžio 31 d. už įsigytas NT Valdos, UAB akcijas Bendrovė turėjo atsiskaityti iki 2019 m. kovo 31 d.

2018 m. vasario 15 d. Bendrovės įsteigė patronuojamą įmonę UAB „Transporto valdymas“, kuri nuo 2018 m. kovo 1 d. perima iki šios datos vykdytą kitos patronuojamos įmonės, NT Valdos, UAB, transporto veiklą (17 pastaba). UAB „Transporto valdymas“ tęs visas veiklas, susijusias su transporto nuoma, lizingu, automobilių priežiūra bei administravimu.

*****